

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Ε.Π. Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΥΤΟ

Θεσσαλονίκη, 17-9-2021

Αριθμ. Πρωτ. 4656

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα: Τρίτη (3η) τροποποίηση της Πρόσκληση υποβολής προτάσεων με τίτλο «Επενδυτικά Σχέδια Καινοτομίας» στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κεντρική Μακεδονία 2014-2020»

Ο Περιφερειάρχης Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-4-2005).
2. Την υπ' αριθ. 7281/2019 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης σχετικά με την επικύρωση του αποτελέσματος των εκλογών της 26ης Μαΐου 2019, για την ανάδειξη των περιφερειακών αρχών στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.
3. Το εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης) 2014-2020, αρ. απόφασης C(2014)3542.final/23.05.2014.
4. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου (αρθ. 110 παρ. 2 στοιχ. α, αρθ. 115, αρθ. 125 παρ.2 στοιχ. γ και παρ.3, Παράρτημα XII).
5. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και την κατάργηση του υπ. αρ. 1080/2006 Κανονισμού του Συμβουλίου.
6. Η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
7. Η Ανακοίνωση της Επιτροπής — Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία (2014/C 198/01)
8. Ο Κανονισμός (ΕΕ) με αριθμό 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, (Ο.Υ ΕΕ L 187 της 26.6.2014) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1084/2017 της Επιτροπής της 14ης Ιουνίου 2017
9. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2013 της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (Ο.Υ ΕΕ L 352 της 24.12.2013).
10. Ο Ν. 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014).
11. Ο Ν.4310/2014 (ΦΕΚ Α 258/8-12-2014 «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις.») όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.

12. Ο Ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Β 83), όπως ισχύει.
13. Η υπ' αριθ. 137675/ΕΥΘΥ1016/19-12-2018 (ΦΕΚ 5968/Β/31-12-2018) Υπουργική Απόφαση με θέμα «Αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β' 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.7.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης "Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων"»,
14. Το με Α.Π. 12078/ΕΥΘΥ/1150/25.11.2015 έγγραφο της ΕΥΘΥ με θέμα: «Περιγραφή του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου για τα ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020 που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το ΤΣ στο πλαίσιο του Στόχου: Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση» όπως ισχύει.
15. Τα εγχειρίδια Διαδικασιών Διαχείρισης και Ελέγχου Επιχειρησιακών προγραμμάτων 2014- 20 και ειδικότερα το εγχειρίδιο διαδικασιών και ελέγχου πράξεων κρατικών ενισχύσεων
16. Η σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [Επίσημη Εφημερίδα L 124 της 20.05.2003].
17. Η Υ.Α. με Α.Π. 3357/ΕΥΣ/1338/27.01.2011 «Στοιχεία συστήματος για τον έλεγχο σώρευσης κρατικών ενισχύσεων», όπως ισχύει.
18. Η με Α.Π.48087/ΕΥΚΕ5479/26.04.2017 εγκύκλιος της ΕΥΚΕ με θέμα: «Περιγραφή διαδικασιών, Ρόλων εργασίας και Ρόλων προς τους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020».
19. Η με αριθμ. 126829 ΕΥΘΥ 1217(1) ΚΥΑ (ΦΕΚ 2784 Β', 21-12-2015) Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν.4314/2014.
19. Η Υπουργική Απόφαση με αριθ. ΥΑ 32677/ΕΥΘΥ 332/23.03.2015 (ΦΕΚ 716/Β/24.04.2015) με την οποία συστάθηκε/αναδιαρθρώθηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. Κεντρικής Μακεδονίας όπως ισχύει,
20. Ο Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87/Α/7-7-2010).
21. Ο Ν. 4488/2017 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40
22. Η με αριθμό C(2018) 8828 final / 12-12-2018 Εκτελεστική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την τροποποίηση της Εκτελεστικής απόφασης C(2014) 10167 για την έγκριση ορισμένων στοιχείων του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κεντρική Μακεδονία» για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις για την ανάπτυξη και την απασχόληση» στην Ελλάδα (CCI 2014GR16M2OP002),
23. Η υπ' αριθ. 5796/24-10-2018 απόφαση του Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας με θέμα: «Ορισμός του «ΕΦΕΠΑΕ» ως Ενδιάμεσου Φορέα του Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και Ανάθεση αρμοδιοτήτων διαχείρισης για Πράξεις Κρατικών Ενισχύσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κεντρική Μακεδονία 2014-2020»
24. Η υπ' αρ. 5589/12-10-2018 απόφαση έγκρισης γραπτής διαδικασίας της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠ Κεντρική Μακεδονία 2014-2020, με την οποία εγκρίθηκαν η εξειδίκευση, η μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής της δράσης.
25. Η με αρ. πρωτ. 24712/ΕΥΚΕ 230/3-3-2020 Εγκριτική Επιστολή Πρόσκλησης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ.
26. Η με αρ. πρωτ. 1480/9-3-2020 Πρόσκληση «Επενδυτικά Σχέδια Καινοτομίας» στο πλαίσιο του Ε.Π. Κεντρική Μακεδονία 2014-2020 (ΑΔΑ:937Σ7ΛΛ-1ΚΣ) όπως ισχύει,

Αποφασίζει

A. Την 3η τροποποίηση της Απόφασης με αρ. πρωτ. 1480/9-3-2020 με θέμα: Πρόσκληση «Επενδυτικά Σχέδια Καινοτομίας» στο πλαίσιο του Ε.Π. Κεντρική Μακεδονία 2014-2020 (ΑΔΑ:937Σ7ΛΛ-1ΚΣ), καθώς και την τροποποίηση της Αναλυτικής Πρόσκλησης ως προς τα παρακάτω:

1. Στο κεφάλαιο 2.ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Το κάτωθι εδάφιο από :

Η Δημόσια Δαπάνη της Δράσης, στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, ανέρχεται σε **6.000.000 €**.

Τροποποιείται σε:

Η Δημόσια Δαπάνη της Δράσης, στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, ανέρχεται σε **40.000.000 €**.

2. Στο κεφάλαιο 6.4.1 ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΟΡΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Το κάτωθι εδάφιο από :

Συνολικός προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης της πρόσκλησης είναι 6.000.000,00 €. Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός (δημόσια δαπάνη και ιδιωτική συμμετοχή, άνευ Φ.Π.Α.) κάθε επενδυτικής πρότασης δυνητικού δικαιούχου ενίσχυσης δεν δύναται να είναι μικρότερος των **είκοσι χιλιάδων ευρώ (20.000€)** και δεν δύναται να υπερβεί το ποσό των **τετρακοσίων χιλιάδων ευρώ (400.000€)**,

Τροποποιείται σε:

Συνολικός προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης της πρόσκλησης είναι 40.000.000,00 €. Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός (δημόσια δαπάνη και ιδιωτική συμμετοχή, άνευ Φ.Π.Α.) κάθε επενδυτικής πρότασης δυνητικού δικαιούχου ενίσχυσης δεν δύναται να είναι μικρότερος των **είκοσι χιλιάδων ευρώ (20.000€)** και δεν δύναται να υπερβεί το ποσό των **τετρακοσίων χιλιάδων ευρώ (400.000€)**,

3. Στο κεφάλαιο 6.4.2 ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ

Το κάτωθι εδάφιο από :

Η διάρκεια υλοποίησης των εγκεκριμένων έργων **ορίζεται σε 18 μήνες** από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης/Χρηματοδότησης των έργων. Η ημερομηνία έναρξης κάθε έργου μπορεί να ορίζεται στη πρόταση του φορέα σε κάθε περίπτωση πρέπει είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας υποβολής αίτησης για χρηματοδότηση από την παρούσα πρόσκληση.

Τροποποιείται σε:

Η διάρκεια υλοποίησης των εγκεκριμένων έργων **ορίζεται σε 24 μήνες** από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης/Χρηματοδότησης των έργων. Η ημερομηνία έναρξης κάθε έργου μπορεί να ορίζεται στη πρόταση του φορέα σε κάθε περίπτωση πρέπει είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας υποβολής αίτησης για χρηματοδότηση από την παρούσα πρόσκληση.

4. Στο κεφάλαιο 7.1 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Το κάτωθι εδάφιο από :

Η συνολική μέγιστη Δημόσια Δαπάνη της Πρόσκλησης ανέρχεται σε 6.000.000 €. Εφόσον κριθεί απαραίτητο από την ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ ο συγκεκριμένος προϋπολογισμός μπορεί να αυξηθεί.

Τροποποιείται σε:

Η συνολική μέγιστη Δημόσια Δαπάνη της Πρόσκλησης ανέρχεται σε 40.000.000 €. Εφόσον κριθεί απαραίτητο από την ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ ο συγκεκριμένος προϋπολογισμός μπορεί να αυξηθεί.

5. Στο κεφάλαιο 11.2.2 ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Η παράγραφος ι) Επαλήθευση έργων από:

Η παρακολούθηση των έργων των δικαιούχων γίνεται μέσω διοικητικής και επιτόπιας επαλήθευσης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (ΦΟΑ) από ορισμένο με απόφαση του ΕΦ για το σκοπό αυτό όργανο ελέγχου κατόπιν Αιτήματος Επαλήθευσης-Πιστοποίησης του δικαιούχου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο

Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ).

Η επαλήθευση αφορά στην επιβεβαίωση της επιλεξιμότητας των πραγματοποιηθεισών δαπανών για την υλοποίηση της επένδυσης, στην πιστοποίησή τους καθώς και στο εύλογο του κόστους αυτών και στην καταβολή της αναλογούσας επιχορήγησης.

Τροποποιείται σε:

Η παρακολούθηση των έργων των δικαιούχων γίνεται μέσω διοικητικής και επιτόπιας επαλήθευσης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (ΦΟΑ) από ορισμένο με απόφαση του ΕΦ για το σκοπό αυτό όργανο ελέγχου κατόπιν Αιτήματος Επαλήθευσης-Πιστοποίησης του δικαιούχου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ).

Η επαλήθευση του φυσικού αντικειμένου αφορά στην επιβεβαίωση υλοποίησης των παραδοτέων του έργου όπως αποτυπώνονται στο έντυπο υποβολής αίτησης χρηματοδότησης, Κεφάλαιο 8: Σύντομη Περιγραφή Επενδυτικού Σχεδίου, Τμήμα 3. Μεθοδολογία υλοποίησης έργου – Περιγραφή ενοτήτων εργασίας και παραδοτέων.

Η επαλήθευση του οικονομικού αντικειμένου αφορά στην επιβεβαίωση της επιλεξιμότητας των πραγματοποιηθεισών δαπανών για την υλοποίηση της επένδυσης, στην πιστοποίησή τους καθώς και στο εύλογο του κόστους αυτών και στην καταβολή της αναλογούσας επιχορήγησης.

6. Στο κεφάλαιο 10.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

Προστίθεται το κάτωθι εδάφιο:

Στην επιτροπή δύναται να συμμετέχει επικουρικά, κατόπιν πρόσκλησης, ειδικός εμπειρογνώμονας, ο οποίος θα δρα συμβουλευτικά στις γνωμοδοτήσεις της επιτροπής και δε θα έχει δικαίωμα ψήφου.

7. Προστίθεται το κεφάλαιο 14 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ:

Οι περιπτώσεις που κατά την υλοποίηση διαφοροποιούν ουσιωδώς τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή τη βαθμολογία της πρότασης ή αλλοιώνουν πλήρως τον χαρακτήρα του εγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου και μόνο εφόσον έχουν ως αποτέλεσμα τη μη επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου, εξετάζονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης (Επ.Πα.) του προγράμματος. Για αυτές, ο ΕΦ προσκομίζει άμεσα τη σχετική εισήγηση στην Επ.Πα. η οποία και γνωμοδοτεί για την τελική απόρριψη ή μη της τροποποίησης και την έκδοση σχετικής απόφασης.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης συγκροτείται με απόφαση του Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας της υλοποίησης των έργων του Προγράμματος. Στην απόφαση αυτή θα περιγράφονται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής, πέραν των όσων αρμοδιοτήτων αναφέρονται στην ως άνω παράγραφο και θα ορίζονται τα μέλη της. Μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης με δικαίωμα ψήφου θα είναι στελέχη της ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ και του Ε.Φ.

8. Προστίθεται στην αρχή του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΙΙΙ : ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ η παράγραφος:

Η επαλήθευση του φυσικού αντικειμένου αφορά στην επιβεβαίωση υλοποίησης των παραδοτέων του έργου όπως αποτυπώνονται στο έντυπο υποβολής αίτησης χρηματοδότησης, Κεφάλαιο 8: Σύντομη Περιγραφή Επενδυτικού Σχεδίου, Τμήμα 3. Μεθοδολογία υλοποίησης έργου – Περιγραφή ενοτήτων εργασίας και παραδοτέων.

9. Προστίθεται το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ : ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΟΡΚΩΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗ

Κάθε αίτημα επαλήθευσης από τον δικαιούχο θα πρέπει να συνοδεύεται με την κάτωθι βεβαίωση συμπληρωμένη και υπογεγραμμένη από ορκωτό λογιστή.

Ημερομηνία/Κωδικός Έτους	
Επωνυμία/Διεύθυνση Δικαιούχου	

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΟΡΚΩΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗ

Ο/Η [ονοματεπώνυμο ορκωτού λογιστή/επωνυμία εταιρίας ορκωτών λογιστών], ο/η οποίος/α εδρεύει [διεύθυνση], πιστοποιεί ότι:

Πραγματοποιήθηκε έλεγχος αναφορικά με το κόστος που δηλώνεται στις Οικονομικές Καταστάσεις του δικαιούχου ..... , στον οποίο αποστέλλεται η εν λόγω βεβαίωση. Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αναλυτική πρόσκληση της Δράσης «Επενδυτικά Σχέδια Καινοτομίας» στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας στα πλαίσια του Επιχειρησιακού προγράμματος «Κεντρική Μακεδονία 2014-2020» καθώς και των παραρτημάτων της. Οι ανωτέρω αναφερόμενες Οικονομικές Καταστάσεις εξετάστηκαν και πραγματοποιήθηκαν έλεγχοι των δικαιολογητικών και των λογιστικών αρχείων που κρίθηκαν απαραίτητα προκειμένου να διαβεβαιώσουμε ότι οι δαπάνες που δηλώθηκαν στο αίτημα ελέγχου:

☐	Είναι επιλέξιμες, σύμφωνα με το κεφάλαιο 6.1 –ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ της αναλυτικής πρόσκλησης και συνδέονται άμεσα με το οικονομικό αντικείμενο, όπως προβλέπεται στο εγκεκριμένο τεχνικό παράρτημα της πράξης με κωδικό έργου ΚΜΡ6-.....
☐	Πραγματοποιήθηκαν εντός των ημερομηνιών επιλεξιμότητας που ορίζονται στην παρούσα πρόσκληση.
☐	Το κόστος τους είναι εύλογο, αιτιολογημένο και συμμορφώνεται με τις αρχές της δημοσιονομικής διαχείρισης.
☐	Πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο και καταγράφονται στους λογαριασμούς του σύμφωνα με τις λογιστικές αρχές.
☐	Δηλώνονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας.
☐	Επαληθεύονται από τα πρωτότυπα παραστατικά δαπανών καθώς και από τις εξοφλήσεις
☐	Πραγματοποιήθηκαν ανά κατηγορία και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ-ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΔΑΠΑΝΩΝ, της αναλυτικής πρόσκλησης.

Ημερομηνία, σφραγίδα/υπογραφή

Β. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα αναγραφόμενα στην Απόφαση με Α.Π. 1480/9-3-2020 με θέμα: Πρόσκληση υποβολής προτάσεων με τίτλο Πρόσκληση «Επενδυτικά Σχέδια Καινοτομίας» στο πλαίσιο του Ε.Π. Κεντρική Μακεδονία 2014-2020. (ΑΔΑ: 937Σ7ΛΛ-1ΚΣ) με τα συνημμένα αυτής παραρτήματα ως αναπόσπαστο μέρος της.

Γ. Η παρούσα τροποποίηση της Πρόσκλησης της Δράσης θα δημοσιευθεί στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και να αναρτηθεί στις ιστοσελίδες του ΕΦ www.efepae.gr, www.kepa-anem.gr της ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ www.pepkm.gr, και του ΕΣΠΑ www.espa.gr.

Δ. Για περαιτέρω πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στο Κεντρικό Γραφείο Πληροφόρησης του ΕΦΕΠΑΕ, Οικισμός Λήδα-Μαρία, Κτήριο Ερμής (1ος όροφος), 6ο χλμ. Χαριλάου-Θέρμης, 57001 Θέρμη Θεσσαλονίκης και στο τηλέφωνο 2310480000 ή στο pepkm@e-kepa.gr ή στο www.kepa-anem.gr (στην επιλογή "Στείλε το ερώτημά σου").

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Γ. ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ

Συνημμένα:

Αναλυτική Πρόσκληση με τα παραρτήματά της

Κοινοποίηση:

1. Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης (ΕΥΘΥ), Νίκης 10, 105 63 Αθήνα
2. Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων (τ. Αρχή Πληρωμής), Ν. Νικοδήμου 11 & Βουλής, 105 58 Αθήνα
3. Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων, Νίκης 10 105 63 Αθήνα
4. Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, Νίκης 5-7, 105 57 Αθήνα
5. Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ, Γενική Δ/ση Δημοσίων Επενδύσεων – Τμήμα Κατάρτισης ΠΔΕ, Υπόψη κ. Γρουζή, Νίκης 5, Πλ. Συντάγματος, 10180, Αθήνα
6. ΕΦΕΠΑΕ, ΚΕΠΑ - ANEM

Κοινοποίηση (μόνο ηλεκτρονικά):

- Μονάδα Α1
- Μονάδα Β1

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π.
Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 2014-2020

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 01: «Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας»

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 01 : «Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας»

Επενδυτική Προτεραιότητα 1.β: «Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής»

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ

«Επενδυτικά Σχέδια Καινοτομίας»

Κωδικός Πρόσκλησης: 189.1b

3^η τροποποίηση

Θεσσαλονίκη, Σεπτέμβριος 2021

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΡΙΣΜΟΙ.....	4
1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	10
1.1 ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	10
2 ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.....	13
3 ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	16
4 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ-ΟΡΟΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	16
5 ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ.....	20
6 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	21
6.1 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ.....	21
6.2 ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	26
6.3 ΌΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ.....	27
6.4 ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	27
6.4.1 ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΟΡΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	28
6.4.2 ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ	28
7 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ	28
7.1 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ.....	28
7.2 Ένταξη της ενίσχυσης	29
7.2.1 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΓΝΩΣΕΩΝ.....	29
7.2.2 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	30
7.3 ΣΩΡΕΥΣΗ	31
7.4 ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	31
7.5 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.....	32
8 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	33
9 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ (ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ/ ΕΝΤΑΞΗΣ).....	35
10 ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ	35
10.1 ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	35
10.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	36
10.3 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ.....	39
10.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ	39
11 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	40
11.1 ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	40
11.1.1. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΩΝ	40

11.2.1 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ	44
11.2.2 ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	44
11.3 ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ– ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	47
11.3.1 ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....	48
12 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	49
12.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ	49
12.2 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ.....	50
12.3 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ	51
12.4 ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ	51
13 ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ.....	52
14 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ.....	52
15 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	52
15.1 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΤΆ ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΌ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΥΛΟΠΌΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ	52
15.2 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΕΤΆ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ	53
15.2.1 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ.....	53
15.2.2 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΝΤΑΙ ΩΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΓΝΩΣΕΩΝ ..	54
15.3 ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	55
15.4 ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ – ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΝΑΚΤΗΣΗ	56
16 – ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2016/679.....	56
17 – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ.....	57
18 – ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ	57
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.1 ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΟΣ 1.....	58
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.2 ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΟΣ 2.....	73
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ	85
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	91
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	99
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	112
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	115
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ.....	127
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ.....	129
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙX: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ.....	130
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ X: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ	134
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΟΡΚΩΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗ.....	144

ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς της παρούσας πρόσκλησης, οι χρησιμοποιούμενοι όροι και συντμήσεις έχουν την έννοια που τους αποδίδεται κατωτέρω:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ	
ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Αρχή Ελέγχου	Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή οντότητα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη διαχειριστική αρχή και την αρχή πιστοποίησης, η οποία ορίζεται από το κράτος μέλος για κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της ουσιαστικής λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου. Στην Ελλάδα είναι η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ).
Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης Δαπανών	Αίτημα του δικαιούχου που αποστέλλεται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας (ΕΥΔ ΕΠ ΠΔΜ) για την επαλήθευση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου του.
ΑμΕΑ	Άτομα με αναπηρία. Ο όρος αναφέρεται σε άτομα με κινητική ή/και αισθητηριακή αναπηρία (προβλήματα όρασης και ακοής) ή/και ψυχική/νοητική/γνωστική κ.λπ. αναπηρίες.
Ανάκτηση	Η επιστροφή αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.
Ανεξάρτητη Επιχείρηση	Κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17 ^{ης} Ιουνίου 2014.
ΑΠ	Άξονας Προτεραιότητας: Μια από τις προτεραιότητες της στρατηγικής στο πλαίσιο Επιχειρησιακού Προγράμματος που έχει συγκεκριμένους μετρήσιμους στόχους και περιλαμβάνει ομάδα πράξεων, οι οποίες σχετίζονται μεταξύ ενός.
Αχρεωστήτως Καταβληθέν Ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής σύμβασης ή απόφασης ένταξης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου η υποχρέωση της δαπάνης.
Βασική Έρευνα	Πειραματική ή θεωρητική εργασία που αναλαμβάνεται κυρίως για την παραγωγή νέων γνώσεων σχετικά με τα βασικά αίτια φαινομένων και παρατηρήσιμων γεγονότων, χωρίς να προβλέπεται άμεση εμπορική εφαρμογή ή χρήση.
Βιομηχανική Έρευνα	Η σχεδιασμένη έρευνα ή κριτική διερεύνηση που αποσκοπεί στην απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών ή για τη σημαντική βελτίωση υφιστάμενων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών. Περιλαμβάνει τη δημιουργία συστατικών στοιχείων πολύπλοκων συστημάτων και μπορεί να περιλαμβάνει την κατασκευή πρωτοτύπων σε εργαστηριακό περιβάλλον ή σε περιβάλλον προσομοίωσης διεπαφών με υφιστάμενα συστήματα, καθώς και δοκιμαστικές γραμμές παραγωγής, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο για τη βιομηχανική έρευνα, ιδιαίτερα δε για την κατοχύρωση τεχνολογίας πολλαπλών εφαρμογών, όπως αποτυπώνεται στην παρ. 85 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014.

ΔΑ	Διαχειριστική Αρχή: Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ορίζεται από το κράτος μέλος για τη διαχείριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος.
Δημόσια Δαπάνη/Ενίσχυση	Κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στα πλαίσια των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής, καθώς και κάθε παρόμοια δαπάνη. Κάθε συμμετοχή στη χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό πράξεων φορέων ή ενώσεων του δημόσιου τομέα, ενός ή περισσότερων περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή φορέων του δημόσιου τομέα που ενεργούν σύμφωνα με την οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ενός 31 ^{ης} Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών νοείται ως παρεμφερής δαπάνη.
Δημοσιονομική Διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της ενωσιακής ή και εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου η οποία είναι ανάλογη της παράτυπης δαπάνης που διαπιστώνεται.
Δικαιούχος	Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας αρμόδιος για την έναρξη ή την έναρξη και υλοποίηση πράξεων (φορέας που εκτελεί έργο και λαμβάνει δημόσια ενίσχυση). Στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 107 της Συνθήκης, οι δικαιούχοι είναι δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις που εκτελούν μεμονωμένο έργο και λαμβάνουν δημόσια ενίσχυση. Είναι ο τελικός αποδέκτης της δημόσιας δαπάνης. Στο πλαίσιο της παρούσας δράσης ως δικαιούχος νοείται κάθε φορέας που συνεργάζεται για την υλοποίηση του έργου.
Δράση	Σύνολο ενεργειών που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση των στόχων που τίθενται από τους άξονες προτεραιότητας του ΕΠ Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020. Κάθε δράση, μπορεί να υλοποιείται μέσω μίας ή περισσότερων πράξεων. Το σύνολο των στοιχείων που ορίζονται από τη Δ.Α. μέσω της προκήρυξης και της συνοδευτικής αναλυτικής πρόσκλησης αυτής βάσει των οποίων εντάσσονται και υλοποιούνται οι πράξεις.
ΕΔΕΤ	Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία: τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία: α) Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), β) Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), γ) Ταμείο Συνοχής και τα Επενδυτικά Ταμεία: α) Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και β) Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), τα οποία λειτουργούν βάσει ενός κοινού πλαισίου που ορίζεται από τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση.
ΕΜΕ	Ετήσια Μονάδα Εργασίας: Η μία (1) ετήσια μονάδα εργασίας αντιστοιχεί σε ένα άτομο που εργάστηκε στην επιχείρηση ή για λογαριασμό της επιχείρησης, με καθεστώς πλήρους απασχόλησης κατά τη διάρκεια ολόκληρου του εξεταζόμενου έτους. Η εργασία των προσώπων που δεν έχουν εργαστεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ή που εργάστηκαν με καθεστώς μερικής απασχόλησης ή εποχιακά, υπολογίζεται ως κλάσματα ΕΜΕ.
Έναρξη των Εργασιών	Το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι

	προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών.
ΕΠ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα- Έγγραφο το οποίο καταρτίζεται από τα αρμόδια Υπουργεία, Περιφέρειες και τους λοιπούς αρμόδιους εταίρους και εγκρίνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το οποίο καθορίζει μία αναπτυξιακή στρατηγική με τη χρήση ενός συνεκτικού συνόλου προτεραιοτήτων και που θα επιτευχθεί με τη συνδρομή ενός ή περισσότερων ΕΔΕΤ.
ΕΠ ΠΚΜ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός	Δημόσια δαπάνη και ιδιωτική συμμετοχή, άνευ Φ.Π.Α.
Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου	Φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει την ευθύνη για το συντονισμό και την επίβλεψη του έργου από επιστημονικής, τεχνικής και οικονομικής πλευράς.
Έρευνα και Ανάπτυξη	Η δημιουργική εργασία η οποία καλύπτει τις δραστηριότητες της βασικής και της εφαρμοσμένης ανάπτυξης και πραγματοποιείται σε συστηματική βάση με σκοπό την αύξηση του αποθέματος της γνώσης, συμπεριλαμβανομένης της γνώσης του ανθρώπου, του πολιτισμού και της κοινωνίας, καθώς και η χρήση του αποθέματος της γνώσης για την ανάπτυξη νέων εφαρμογών.
ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής Επιτροπή).
ΕΦ	Ενδιάμεσος Φορέας: Κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ενεργεί υπό την ευθύνη μιας διαχειριστικής αρχής ή αρχής πιστοποίησης ή εκτελεί καθήκοντα εξ ονόματος μίας τέτοιας αρχής σε σχέση με δικαιούχους που υλοποιούν πράξεις.
€	Ευρώ.
Επενδυτικό Σχέδιο (Ε/Σ)	Το σύνολο των στοιχείων που συμπεριλαμβάνονται στην αίτηση χρηματοδότησης του δικαιούχου στο πλαίσιο της προκήρυξης της δράσης.
Ιδιωτική Συμμετοχή	Κάθε συμμετοχή από ιδιωτικά κεφάλαια για την υλοποίηση έργου.
Καινοτομία	Η αξιοποίηση υφιστάμενης ή/και νέας γνώσης ή/και η μετατροπή μιας ιδέας σε προϊόν ή υπηρεσία, λειτουργική μέθοδο παραγωγής ή διανομής – νέα ή βελτιωμένη – ή νέα μέθοδο παροχής κοινωνικής υπηρεσίας ή η διαδικασία με την οποία νέες ιδέες δίνουν απαντήσεις στα αιτήματα της κοινωνίας και της οικονομίας και δημιουργούν νέα προϊόντα, βιομηχανικά πρωτότυπα, υπηρεσίες ή επιχειρηματικά κι οργανωτικά μοντέλα που εισάγονται με επιτυχία σε μια υφιστάμενη αγορά ή που μπορούν να δημιουργήσουν νέες αγορές, καθώς και τα αποτελέσματα της διαδικασίας αυτής.
Κρατική ενίσχυση	Ενίσχυση που εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
Μελέτη σκοπιμότητας	Η αξιολόγηση και ανάλυση του δυναμικού ενός σχεδίου, με στόχο την υποστήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, αποκαλύπτοντας κατά τρόπο αντικειμενικό και ορθολογικό τα πλεονεκτήματα και τις αδυναμίες του, τις ευκαιρίες και τις απειλές που προκύπτουν από αυτό, καθώς και

	προσδιορίζοντας τους πόρους που απαιτούνται για την εκτέλεσή του και, τελικά, τις προοπτικές επιτυχίας του.
Μεταφορά γνώσης	Κάθε διαδικασία με στόχο την απόκτηση, συγκέντρωση και ανταλλαγή ρητής και σιωπηρής γνώσης, καθώς και δεξιοτήτων και προσόντων, σε οικονομικές και μη οικονομικές δραστηριότητες, όπως είναι η ερευνητική συνεργασία, η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, η αδειοδότηση, η δημιουργία τεχνοβλαστών, οι δημοσιεύσεις και η κινητικότητα των ερευνητών και λοιπού προσωπικού που συμμετέχει στις εν λόγω δραστηριότητες. Πέραν της επιστημονικής και τεχνολογικής γνώσης, περιλαμβάνει και άλλα είδη γνώσης, όπως γνώση χρήσης προτύπων και κανονισμών που τα περιλαμβάνουν και γνώση περιβαλλόντων πραγματικών συνθηκών λειτουργίας και μεθόδων οργανωτικής καινοτομίας, καθώς και διαχείριση γνώσεων σχετικά με τον καθορισμό, την απόκτηση, την προστασία, την προάσπιση και την εκμετάλλευση άυλων περιουσιακών στοιχείων.
Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων	Οντότητα (όπως πανεπιστήμια ή ερευνητικά ινστιτούτα, οργανισμοί μεταφοράς τεχνολογίας, ενδιάμεσοι φορείς καινοτομίας, ερευνητικοί συνεργαζόμενοι φορείς με φυσική ή εικονική παρουσία), ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς του (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου) ή τον τρόπο χρηματοδότησής του, πρωταρχικός σκοπός της οποίας είναι η ανεξάρτητη διεξαγωγή βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής ανάπτυξης ή η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων των εν λόγω δραστηριοτήτων με τη διδασκαλία, τη δημοσίευση ή τη μεταφορά γνώσεων. Στην περίπτωση που η οντότητα αυτή ασκεί επίσης οικονομικές δραστηριότητες, η χρηματοδότηση, οι δαπάνες και τα έσοδα από τις οικονομικές αυτές δραστηριότητες πρέπει να δηλώνονται χωριστά. Οι επιχειρήσεις που μπορούν να επηρεάσουν αποφασιστικά μια οντότητα του είδους αυτού, π.χ. με την ιδιότητα του μετόχου ή του μέλους, δεν επιτρέπεται να έχουν προνομιακή πρόσβαση στα ερευνητικά της αποτελέσματα.
Παρατυπία	Κάθε παράβαση διάταξης του ενωσιακού δικαίου ή του σχετικού με την εφαρμογή του εθνικού δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα που εμπλέκεται στη θέσπιση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με καταλογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης στον προϋπολογισμό αυτής.
ΠΔΕ	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.
Πειραματική Ανάπτυξη	Η απόκτηση, ο συνδυασμός, η διαμόρφωση και η χρήση υφιστάμενων επιστημονικών, τεχνολογικών, επιχειρηματικών και άλλων συναφών γνώσεων και δεξιοτήτων που αποσκοπούν στην ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών ή υπηρεσιών. Μπορούν να περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, και άλλες δραστηριότητες με στόχο τον εννοιολογικό προσδιορισμό, τον σχεδιασμό και την τεκμηρίωση νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών. Η πειραματική ανάπτυξη μπορεί να περιλαμβάνει την κατασκευή πρωτοτύπων, την επίδειξη, την πιλοτική λειτουργία, τη δοκιμή και έγκριση νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών σε αντιπροσωπευτικά περιβάλλοντα πραγματικών συνθηκών λειτουργίας, στα οποία ο πρωταρχικός στόχος συνίσταται στην υλοποίηση περαιτέρω τεχνικών βελτιώσεων σε προϊόντα, διεργασίες ή υπηρεσίες που δεν έχουν διαμορφωθεί ουσιαστικά. Εν προκειμένω μπορεί να περιλαμβάνεται η ανάπτυξη πρωτοτύπων ή πιλοτικών έργων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν εμπορικά στις περιπτώσεις που τα πρωτότυπα συνιστούν κατ' ανάγκη το τελικό εμπορικό προϊόν και είναι υπερβολικά δαπανηρό να παραχθούν και να χρησιμοποιηθούν μόνο για σκοπούς επίδειξης και έγκρισης. Η πειραματική ανάπτυξη δεν περιλαμβάνει τις

	συνήθειες ή περιοδικές τροποποιήσεις σε υφιστάμενα προϊόντα, γραμμές παραγωγής, μεταποιητικές μεθόδους, υπηρεσίες και άλλες λειτουργίες σε εξέλιξη, ακόμη και αν αυτές οι τροποποιήσεις αποτελούν, ενδεχομένως, βελτιώσεις
Πραγματική συνεργασία	Η συνεργασία μεταξύ δύο τουλάχιστον ανεξάρτητων μερών για την ανταλλαγή γνώσεων ή τεχνολογίας ή για την επίτευξη κοινού στόχου βάσει του καταμερισμού της εργασίας, στην περίπτωση που τα μέρη καθορίζουν από κοινού το αντικείμενο του συνεργατικού έργου, συμβάλλουν στην υλοποίησή του και αναλαμβάνουν από κοινού τους κινδύνους, καθώς και τα αποτελέσματά του. Ένα ή περισσότερα μέρη μπορεί να επιβαρύνονται με το πλήρες κόστος του έργου και άρα να απαλλάσσονται τα λοιπά μέλη από τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους του. Η έρευνα επί συμβάσει και η παροχή ερευνητικών υπηρεσιών δεν θεωρούνται μορφές συνεργασίας
Πράξη/Έργο	Έργο (Έρευνας Τεχνολογικής Ανάπτυξης ή Καινοτομίας)ή ομάδα έργων που επιλέγονται από τη διαχειριστική αρχή του οικείου επιχειρησιακού προγράμματος ή με ευθύνη της, σύμφωνα με κριτήρια που καθορίζονται από την επιτροπή παρακολούθησης και υλοποιούνται από έναν ή περισσότερους δικαιούχους, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του άξονα προτεραιότητας με τον οποίο σχετίζονται.
ΠΣΚΕ	Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων: το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης περιλαμβάνει τις διαδικασίες και τα δεδομένα που απαιτούνται για τη διαχείριση, έλεγχο και υλοποίηση των δράσεων ενίσχυσης και στήριξης της επιχειρηματικότητας. Οι διαδικασίες περιγράφονται σύμφωνα με τους ενωσιακούς κανόνες των διαρθρωτικών ταμείων και των Κρατικών Ενισχύσεων.
ΣΑΕ	Συλλογική Απόφαση Έργου.
ΣΔΕ	Σύστημα Διαχείρισης Ελέγχου.
Συμβουλευτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας	Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες, η συνδρομή και η επαγγελματική κατάρτιση στους τομείς της μεταφοράς γνώσεων, της απόκτησης, της προστασίας και της εκμετάλλευσης άυλων στοιχείων ενεργητικού, της χρήσης προτύπων και κανονισμών που τα εμπεριέχουν.
Σύμπραξη	Συνεργασία δικαιούχων για την υλοποίηση έργου
Συντονιστής (Συντονιστής Φορέας)	Σε περίπτωση συνεργασίας: Ο φορέας/δικαιούχος που δρα ως κοινός εκπρόσωπος της σύμπραξης υλοποίησης έργου.
Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις	Τύπος επιχειρήσεων όπως προσδιορίζεται στο αρ. 3 παρ. 3 του Παραρτήματος IV της παρούσας πρόσκλησης
Συνεργαζόμενες Επιχειρήσεις	Τύπος επιχειρήσεων όπως προσδιορίζεται στο αρ. 3 παρ. 2του Παραρτήματος IV της παρούσας πρόσκλησης
Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2014–2020 (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης-ΕΣΠΑ)	Το έγγραφο που καταρτίστηκε από το Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού με τη συνεργασία των συναρμόδιων Υπουργείων, Περιφερειών και των λοιπών οικείων εταίρων, και εγκρίνεται, μετά από διάλογο, από την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εφεξής Επιτροπή) και το οποίο αποτελεί το πλαίσιο για την κατάρτιση του προγραμματισμού του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ), του Ταμείου Συνοχής, του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγορικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και

	Αλιείας (ΕΤΘΑ) για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.
ΤΠΕ	Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας.
ΥΑΕΚΕΔ (Υπουργική Απόφαση Εθνικών Κανόνων Επιλεξιμότητας Δαπανών)	Η Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού 110427/ΕΥΘΥ1020/20.10.2016 «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων.»» (Β' 3521).
Υπεύθυνος Συντονισμού & Επικοινωνίας Έργου	Σε περίπτωση συνεργασίας: Φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει την ευθύνη για το συντονισμό του έργου σε επίπεδο διοικητικό και σε επίπεδο επικοινωνίας μεταξύ των φορέων της σύμπραξης και της σύμπραξης συνολικά με την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος. Σε κάθε περίπτωση προέρχεται από τον Συντονιστή Φορέα του έργου
Υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας	Η παροχή χώρων γραφείων, βάσεων δεδομένων, βιβλιοθηκών, έρευνας αγοράς, χρήσης εργαστηρίου, σήμανσης ποιότητας, δοκιμών και πιστοποίησης με σκοπό την ανάπτυξη αποτελεσματικότερων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών.
Φορέας Χρηματοδότησης	Το Υπουργείο ή η Περιφέρεια που έχει την ευθύνη απόδοσης των πιστώσεων στο δικαιούχο ή στον ενδιάμεσο φορέα στην περίπτωση πράξεων κρατικών ενισχύσεων.
Φορέας της Επένδυσης/ Φορέας Υλοποίησης	Άτυπος, εναλλακτικός τρόπος περιγραφής των δικαιούχων στο πλαίσιο των καθεστώτων ενίσχυσης δυνάμει του άρθρου 107 της Συνθήκης.
Χαρακτήρας κινήτρου	Θεωρείται ότι οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου, εάν ο δικαιούχος έχει υποβάλει γραπτή αίτηση ενίσχυσης στο οικείο κράτος μέλος πριν από την έναρξη των εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η δράση «**Δράσεις συνεργασιών και δικτύωσης μεταξύ ερευνητικών φορέων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων σε τομείς προτεραιότητας του σχεδίου στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης της Περιφέρειας**» χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος “Κεντρική Μακεδονία» του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Εντάσσεται στον Άξονα 01 του ΕΠ Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 και ειδικότερα συμβάλει στον Ειδικό Στόχο 1b1: «**Προαγωγή επενδύσεων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών στους τομείς προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3)**».

1.1 ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Το βασικό νομοθετικό πλαίσιο βάσει του οποίου θα υλοποιηθεί η δράση είναι:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-4-2005).
2. Την υπ’ αριθ. 7281/2019 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης σχετικά με την επικύρωση του αποτελέσματος των εκλογών της 26ης Μαΐου 2019, για την ανάδειξη των περιφερειακών αρχών στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.
3. Το εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης) 2014-2020, αρ. απόφασης C(2014)3542.final/23.05.2014.
4. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και την κατάργηση του υπ. αρ. 1080/2006 Κανονισμού του Συμβουλίου.
5. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου (αρθ. 110 παρ. 2 στοιχ. α, αρθ. 115, αρθ. 125 παρ.2 στοιχ. γ και παρ.3, Παράρτημα XII).
6. Η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
7. Η Ανακοίνωση της Επιτροπής — Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία (2014/C 198/01)
8. **Ο Κανονισμός (ΕΕ) με αριθμό 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης**, (Ο.Υ ΕΕ L 187 της 26.6.2014) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1084/2017 της Επιτροπής της 14ης Ιουνίου 2017
9. Ο Ν. 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014).
10. Το Ν.4443/2016 και ειδικότερα το άρθρο 72, αναφορικά με «Τροποποίησης του Ν.4314/2014 (Α΄ 265)»,
11. Ο Ν.4310/2014 (ΦΕΚ Α 258/8-12-2014 «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις.») όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.
12. Ο Ν. 4403/2016 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις των άρθρων 19, 20, 29, 30, 33, 35, 40 έως 46 της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ σχετικά με «τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της Οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των Οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου» (Ε.Ε. L 189 της 29ης Ιουνίου 2013) και στις διατάξεις της Οδηγίας 2014/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Ε.Ε. L 330/1 της 15ης Νοεμβρίου 2014) «για την τροποποίηση της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ όσον αφορά τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών και πληροφοριών για την πολυμορφία από ορισμένες μεγάλες επιχειρήσεις και ομίλους» και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού» (ΦΕΚ 125/Α/7.7.2016) και ειδικότερα το άρθρο 43 «Ρυθμίσεις για την Έρευνα»
13. Ο Ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Β 83), όπως ισχύει.
14. Η υπ’ αριθ. 137675/ΕΥΘΥ1016/19-12-2018 (ΦΕΚ 5968/Β/31-12-2018) Υπουργική Απόφαση με θέμα «Αντικατάσταση της υπ’ αριθμ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β΄ 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο

«Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.7.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης "Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων"»,

15. Το με Α.Π. 12078/ΕΥΘΥ/1150/25.11.2015 έγγραφο της ΕΥΘΥ με θέμα: «Περιγραφή του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου για τα ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020 που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το ΤΣ στο πλαίσιο του Στόχου: Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση» όπως ισχύει.
16. Τα εγχειρίδια Διαδικασιών Διαχείρισης και Ελέγχου Επιχειρησιακών προγραμμάτων 2014-20 και ειδικότερα το εγχειρίδιο διαδικασιών και ελέγχου πράξεων κρατικών ενισχύσεων
17. Η Υ.Α. με Α.Π. 3357/ΕΥΣ/1338/27.01.2011 «Στοιχεία συστήματος για τον έλεγχο σώρευσης κρατικών ενισχύσεων», όπως ισχύει.
18. Η με Α.Π. 48087/ΕΥΚΕ5479/26.04.2017 εγκύκλιος της ΕΥΚΕ με θέμα: «Περιγραφή διαδικασιών, Ροών εργασίας και Ρόλων προς τους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020».
19. Οι διατάξεις του Ν. 1783/1987 (ΦΕΚ 171/Α/1987) για την «Μεταφορά τεχνολογίας εφευρέσεις, τεχνολογική καινοτομία και σύσταση Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας».
20. Το ΠΔ 274/2000 (ΦΕΚ 225/Α/17.10.2000) «Όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία χρηματοδότησης (επιχορήγησης ή συνδρομής) έργων και προγραμμάτων που υποβάλλονται από βιομηχανικές ή άλλες παραγωγικές μονάδες» όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.
21. Ο Οδηγός Κρατικών Ενισχύσεων και RIS3, όπως κοινοποιήθηκε με το υπ' αριθ. 115970/13.11.2015 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων, όπως τροποποιείται και ισχύει.
22. Το έγγραφο της Γ.Γ. Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ με αριθ. 17952/ΕΥΣΣΑ 382/17.02.2016 και θέμα: "Διαχείριση Δράσεων Κρατικών Ενισχύσεων Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης – RIS3".
23. Το με αριθμό πρωτοκόλλου 49939/ΕΥΚΕ1942/13.05.2016 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων με θέμα: «Κρατικές ενισχύσεις και δημόσια χρηματοδότηση ερευνητικών οργανισμών – ερευνητικών υποδομών».
24. Η με αριθμό πρωτοκόλλου 74391/ΕΥΚΕ 2634/13-07-2016 εγκύκλιος της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στην χορήγηση Κρατικών Ενισχύσεων κατά την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020»,
25. Το με αριθμό πρωτοκόλλου 101270/ΕΥΚΕ 3633/30-09-2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα «Διευκρινίσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Κανονισμού της ΕΕ 651/2014».
26. Το Ν.4488/13.09.2017, «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α 137), και ειδικότερα τα άρθρα 39&40, σχετικά με τον «Αποκλεισμό από δημόσιες συμβάσεις και χρηματοδοτήσεις λόγω παραβάσεων της εργατικής νομοθεσίας».
27. Το με αριθ. 8217/ΕΥΚΕ100/23.01.2018 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων με θέμα: «Εναλλακτική λειτουργία Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) και προσαρμογή των διαδικασιών, ροών εργασίας και ρόλων στην λειτουργία αυτή όσον αφορά στη διαχείριση δράσεων κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020».
28. Η με αριθμ. 126829 ΕΥΘΥ 1217(1) ΚΥΑ (ΦΕΚ 2784 Β', 21-12-2015) Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν.4314/2014.
29. Η Υπουργική Απόφαση με αριθ. ΥΑ 32677/ΕΥΘΥ 332/23.03.2015 (ΦΕΚ 716/Β/24.04.2015) με την οποία συστάθηκε/αναδιαρθρώθηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. Κεντρικής Μακεδονίας όπως ισχύει,
30. Ο Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87/Α/7-7-2010).
31. Το π.δ. με αριθμ. 133/23.12.2010 αναφορικά με την κατάρτιση του Οργανισμού της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (ΦΕΚ 226/Α/27.12.2010).
32. Την με αριθμ. 1987/2014 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών περί τροποποίησης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (ΦΕΚ 459/Β/25.02.2014).

33. Τις με αριθμ. 81320/2016 και 77909/2016 αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης περί τροποποίησης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (ΦΕΚ 4302/Β/30.12.2016).
34. Ο Ν. 4488/2017 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40
35. Η με αριθμό C(2018) 8828 final / 12-12-2018 Εκτελεστική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την τροποποίηση της Εκτελεστικής απόφασης C(2014) 10167 για την έγκριση ορισμένων στοιχείων του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κεντρική Μακεδονία» για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις για την ανάπτυξη και την απασχόληση» στην Ελλάδα (CCI 2014GR16M2OP002),
36. Η υπ' αριθ. 5796/24-10-2018 απόφαση του Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας με θέμα: «Ορισμός του «ΕΦΕΠΑΕ» ως Ενδιάμεσου Φορέα του Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και Ανάθεση αρμοδιοτήτων διαχείρισης για Πράξεις Κρατικών Ενισχύσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κεντρική Μακεδονία 2014-2020»
37. Η υπ' αρ. 5589/12-10-2018 απόφαση έγκρισης γραπτής διαδικασίας της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠ Κεντρική Μακεδονία 2014-2020, με την οποία εγκρίθηκαν η εξειδίκευση, η μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής της δράσης.
38. Την με αριθ. 24712/ΕΥΚΕ 230/3-3-2020 Εγκριτική Επιστολή Πρόσκλησης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ.
39. Η με αρ. πρωτ. 1480/9-3-2020 Πρόσκληση «Επενδυτικά Σχέδια Καινοτομίας» στο πλαίσιο του Ε.Π. Κεντρική Μακεδονία 2014-2020 (ΑΔΑ:937Σ7ΛΛ-1ΚΣ) όπως ισχύει,

Το θεσμικό πλαίσιο χορήγησης των κρατικών ενισχύσεων της παρούσας πρόσκλησης είναι τα άρθρα 25 και 28 του τμήματος 4 «Ενισχύσεις για έρευνα και ανάπτυξη και καινοτομία» του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής κατά κατηγορία) (Ο.Ι.Λ 187/1 της 26-6-2014).

Γενικές Πληροφορίες

1. **Η κατηγοριοποίηση των επιχειρήσεων** σε Μεγάλες, Μεσαίες, Μικρές και Πολύ Μικρές γίνεται σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Καν. Ε.Ε. 651/2014 (βλ. **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV «ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ**», της παρούσας πρόσκλησης).
2. **Το κράτος υποχρεούται να αναστείλει την χορήγηση νέας ενίσχυσης σε επιχείρηση** κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά
3. **Είναι υποχρεωτική η τήρηση των απαιτήσεων δημοσιότητας**, όπως αυτές ορίζονται στα άρθρα 115 - 117 Παράρτημα ΧΙΙ του ΕΕ1303/2014 και το Κεφάλαιο ΙΙ του ΕΕ 821/2014, στον Επικοινωνιακό Οδηγό για το ΕΣΠΑ 2014 - 2020, Εθνική Αρχή Συντονισμού του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, Μάιος 2015 , καθώς και οι απαιτήσεις δημοσιότητας του Καν. 651/2014. Η υποβολή αιτήσεων των δικαιούχων στο πλαίσιο της πρόσκλησης σημαίνει και αποδοχή από μέρους τους των όρων δημοσιότητας
4. **Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση Επενδυτικών Σχεδίων**, όπως αυτά προβλέπονται στο Παράρτημα ΧΙΙ του Καν. 1303/2013 και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, **θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης**.
5. Για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό της ενίσχυσης
  - **Δεν επιτρέπεται η σώρευση των απαλλασσόμενων ενισχύσεων με οποιεσδήποτε άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες**, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, εάν το αποτέλεσμα υπερβαίνει την υψηλότερη ένταση ενίσχυσης/το υψηλότερο ποσό ενίσχυσης που εφαρμόζεται στην ενίσχυση αυτή.
  - εάν ενωσιακή χρηματοδότηση (που δεν τελεί υπό τον έλεγχο του κράτους μέλους) συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει

το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας

- οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εάν πρόκειται για διαφορετικές προσδιορισμένες δαπάνες
  - οι κρατικές ενισχύσεις που τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει του ΓΑΚ δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο ΙΙΙ του Καν. 651/2014
6. Στην εκτέλεση των έργων θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ειδικότερα:
- **Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων), ΕΕ L 119 της 4.5.2016.**
  - **N.2472/97 (ΦΕΚ Α' 50) για «την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», όπως ισχύει σήμερα.**
7. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης με τον Καν. (Ε.Ε.) 651/2014 συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 2 ή 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον οι ενισχύσεις αυτές πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του κεφαλαίου Ι του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014 και των αντίστοιχων άρθρων του ειδικού μέρους του ιδίου Κανονισμού.
8. Οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στο πρόγραμμα πρέπει να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.
9. Στην διαμόρφωση του παρόντος οδηγού εφαρμογής ελήφθησαν υπόψη οι απαιτήσεις της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020.

2 ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η Δράση «Επενδυτικά Σχέδια Καινοτομίας» χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΕΠ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΚΜ) 2014 -2020 και ειδικότερα στο πλαίσιο του:

Άξονα Προτεραιότητας 1: «Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας».

Θεματικού Στόχου 1: «Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας».

Επενδυτικής Προτεραιότητας 1b: «Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην Ε&Κ, ανάπτυξης δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξης της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, πιλοτικών γραμμών, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής ειδικά σε βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής».

Ειδικού Στόχου 1b1: «Προαγωγή επενδύσεων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών στους τομείς προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3)».

Η Δημόσια Δαπάνη της Δράσης, στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, ανέρχεται σε **40.000.000 €**.

Η δημόσια δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και από Εθνικούς Πόρους. Το ΕΤΠΑ συνεισφέρει στη χρηματοδότηση ενισχύσεων για την τόνωση της οικονομικής, κοινωνικής και Εδαφικής συνοχής μέσω της μείωσης της περιφερειακών ανισοτήτων και της υποστήριξης των διαρθρωτικών βελτιώσεων και προσαρμογών των περιφερειακών οικονομιών, συμπεριλαμβανομένης και της ανασυγκρότησης βιομηχανικών περιοχών που παρακμάζουν.

Στο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 2014 - 2020 το ΕΤΠΑ θα πρέπει να συνεισφέρει στη στρατηγική της Ένωσης για την έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη εξασφαλίζοντας έτσι μεγαλύτερη συγκέντρωση της στήριξης από το ΕΤΠΑ στις προτεραιότητες της Ένωσης.

Σκοπός της Δράσης είναι η ενίσχυση έργων ερευνητικής ανάπτυξης προϊόντων ή και υπηρεσιών, **που έχουν προκύψει από τη διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης**, μέσω της υποστήριξης **υφιστάμενων** επιχειρήσεων, που επενδύουν στην **Καινοτομία** ή/και στην **Έρευνα και Ανάπτυξη**, στους κλάδους «Αγροδιατροφή», «Δομικά Υλικά», «Κλωστούφαντουργία – Ένδυση», «Τουρισμός», «Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών», «Τεχνολογίες Ενέργειας», «Τεχνολογίες Περιβάλλοντος», «Τεχνολογίες Μεταφορών και Εφοδιαστικής Αλυσίδας», οι οποίοι περιλαμβάνονται στη Στρατηγική Έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΚΜ).

Ο κύριος ρόλος του ΕΤΠΑ είναι η υποστήριξη της μετατροπής της γνώσης σε επιχειρηματικές ευκαιρίες, δηλαδή, η εφαρμοσμένη έρευνα, η συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων Ε&Α και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, η ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, η μεταφορά τεχνολογίας, η δημιουργία γραμμών πιλοτικής παραγωγής και επικύρωσης προϊόντων, καθώς και πρώτης παραγωγής, κλπ.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, και σύμφωνα με τον Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό (ΓΑΚ) αριθ. 651/2014 (Άρθρο 2), περιλαμβάνεται η ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων που αφορούν:

- Καινοτομία
- Εφαρμοσμένη ή βιομηχανική έρευνα.
- Πειραματική ανάπτυξη.

Το κάθε έργο δύναται να υλοποιηθεί από έναν ή περισσότερους δικαιούχους ως ακολούθως:

1. **Μία** Επιχείρηση,
2. **Ομάδα** Επιχειρήσεων ανεξαρτήτων μεταξύ τους,
3. **Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων**
4. **Μία ή Ομάδα** Επιχειρήσεων ανεξαρτήτων μεταξύ τους μέσω συνεργασίας (σύμβασης) με **Οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων**, (είτε με τα ερευνητικά τους τμήματα).

Σε περίπτωση συνεργασίας, το τμήμα του έργου επί συμβάσει, δύναται να εκτελείται από Πανεπιστήμια ή Δημόσια Ερευνητικά Κέντρα ή Ινστιτούτα.

Σε περίπτωση πραγματικής συνεργασίας επιχείρησης με Οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων κύριος εταίρος του έργου πρέπει να είναι Επιχείρηση, έχοντας την ευθύνη για την άρτια υλοποίηση του έργου, με τον ορισμό κατάλληλου επιστημονικού υπεύθυνου.

Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης **δεν είναι επιλέξιμα** τα επενδυτικά σχέδια που αφορούν στη **Βασική Έρευνα** (αναλυτικοί ορισμοί δίνονται ανωτέρω, στον Πίνακα «Επεξήγησης όρων και συντμήσεων», της Πρόσκλησης).

Σημειώνεται ότι ειδικά για τα συνεργατικά έργα, απαιτείται συμφωνητικό συνεργασίας των συμμετεχόντων φορέων για την από κοινού υλοποίηση του έργου και τους όρους της μεταξύ τους συνεργασίας. Το συμφωνητικό συνεργασίας καταρτίζεται μετά από την έγκριση του έργου στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης, μεταξύ των συμμετεχόντων φορέων μιας Αίτησης Χρηματοδότησης με σκοπό να διευθετήσει ζητήματα τα οποία αφορούν την εκτέλεση του έργου και πρέπει να κατατεθεί στον ΕΦ αμέσως μετά την υπογραφή του και πάντως πριν την καταβολή της α΄ δόσης επιχορήγησης. Ζητήματα που συνιστάται να διευθετούνται είναι κυρίως: η οργάνωση της εργασίας μεταξύ των Φορέων της Σύμπραξης, η οργάνωση της διαχείρισης του Έργου, ο καθορισμός των δικαιωμάτων και των τεχνικών και οικονομικών υποχρεώσεων των συμμετεχόντων Φορέων, και απαραίτητα η διαχείριση των θεμάτων που σχετίζονται με τα Δικαιώματα Πρόσβασης και Διανοητικής - βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Από το συμφωνητικό συνεργασίας πρέπει να προκύπτει ότι τηρούνται οι προϋποθέσεις του σημείου 2.2.2 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01) και δεν θα χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες στο συγκεκριμένο συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας. **Το συμφωνητικό συνεργασίας απαιτείται να φέρει την υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου κάθε δικαιούχου φορέα του συνεργατικού έργου.**

Προσύμφωνο συνεργασίας συντάσσεται προ της εκκίνησης του έργου και υποβάλλεται μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά του Παραρτήματος VII. Στο προσύμφωνο θα πρέπει να δηλώνεται η πρόθεση συνεργασίας των μερών εφόσον το συνεργατικό έργο εγκριθεί για χρηματοδότηση στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης και δεν θα

πρέπει να είναι δεσμευτικό κείμενο από το οποίο να προκύπτει η υλοποίηση του έργου ανεξάρτητα από το εάν θα εγκριθεί το συνεργατικό έργο ή όχι. Επίσης στο προσύμφωνο θα πρέπει να αναφέρεται ρητώς ότι θα τηρούνται οι προϋποθέσεις του σημείου 2.2.2 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01) και δεν θα χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες στο συγκεκριμένο συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας.

Οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης υποβολής των προτάσεων, παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

Έναρξη υποβολής προτάσεων	Λήξη υποβολής προτάσεων
30-4-2020 ώρα 13:00	30-11-2020 ώρα 15:00

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας διατηρεί το δικαίωμα τροποποίησης των ανωτέρω ημερομηνιών και κατανομής των ποσών με βάση την πορεία υλοποίησης των έργων στο Ε.Π. Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020. Κάθε τροποποίηση των ανωτέρω στοιχείων θα δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Ε.Π. Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 www.pepkm.gr, του ΠΣΚΕ www.ependyseis.gr, του Ε.Φ. www.efepae.gr, www.kepa-anem.gr και του ΕΣΠΑ www.espa.gr.

Η δράση υλοποιείται σε όλα τα στάδια (υποβολή, αξιολόγηση, ενστάσεις, υπαγωγή, έλεγχος, πιστοποίηση, τροποποίηση, πληρωμή, έλεγχος μακροχρονίων υποχρεώσεων κ.λ.π.) μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (Π.Σ.Κ.Ε.) η πρόσβαση στο οποίο δίνεται στους δικαιούχους των ενισχύσεων μέσω της ιστοσελίδας www.ependyseis.gr/mis και στο οποίο υποχρεωτικά οι δικαιούχοι των ενισχύσεων υποβάλουν το σύνολο των αιτημάτων προς την ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ/ ΕΦ (π.χ. αιτήματα υποβολών, ενστάσεις, αιτήματα ελέγχου, αιτήματα τροποποίησης κ.λ.π.)

Κωδικός πρόσκλησης	189.1b
Τίτλος και περιγραφή Δράσης	Επενδυτικά Σχέδια Καινοτομίας
Προτεραιότητα «έξυπνης εξειδίκευσης»	«Αγροδιατροφή», «Δομικά Υλικά», «Κλωστοϋφαντουργία – Ένδυση», «Τουρισμός», «Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών», «Τεχνολογίες Ενέργειας», «Τεχνολογίες Περιβάλλοντος», «Τεχνολογίες Μεταφορών και Εφοδιαστικής Αλυσίδας»
Δείκτες εκροών	CO01: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη, CO02: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις CO28: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην αγορά CO29: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην εταιρεία
Γεωγραφικές Ενότητες υλοποίησης	Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
Συνολική διαθέσιμη Δημόσια Δαπάνη	40.000.000 €
Κατηγορία ενίσχυσης	Ερευνητικά έργα
Είδος παρεχόμενων ενισχύσεων	Επιχορήγηση (Grant)
Καθεστώς ενίσχυσης	651/2014 ΓΑΚ
Ταμείο	ΕΤΠΑ

3 ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η παρούσα Δράση υλοποιείται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και τον Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ)-ΕΦΕΠΑΕ, με βάση το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση του ΕΣΠΑ 2014-2020.

4 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ-ΟΡΟΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Το κάθε έργο δύναται να υλοποιηθεί από έναν ή περισσότερους δικαιούχους ως ακολούθως:

1. **Μία** Επιχείρηση,
2. **Ομάδα** Επιχειρήσεων ανεξαρτήτων μεταξύ τους,
3. **Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων**
4. **Μία ή Ομάδα** Επιχειρήσεων ανεξαρτήτων μεταξύ τους μέσω συνεργασίας (σύμβασης) με **Οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων**, (είτε με τα ερευνητικά τους τμήματα).

Σε περίπτωση συνεργασίας, το τμήμα του έργου επί συμβάσει, δύναται να εκτελείται από ΑΕΙ (Πανεπιστήμια, Τ.Ε.Ι.), ή Δημόσια Ερευνητικά Κέντρα ή Ινστιτούτα.

Α. Ως «**Δικαιούχος Φορέας**» χαρακτηρίζεται νομικό πρόσωπο (Επιχείρηση, Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων(Εταίρος)) που φέρει την ευθύνη έναντι της **ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ** για την καλή εκτέλεση του τμήματος του έργου (σε περίπτωση συνεργατικού σχήματος), που έχει αναλάβει.

Ανάλογα με τον αριθμό των εταίρων σε ένα έργο, η ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ εκδίδει Απόφαση Ένταξης-Χρηματοδότησης του έργου με ξεχωριστά υποέργα ανά εταίρο. Επίσης η ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ δύναται να τροποποιεί την Απόφαση Ένταξης-Χρηματοδότησης του έργου, όσο αναφορά την υποκατάσταση συμμετέχοντος εταίρου σε περίπτωση σχετικού αιτήματος του κυρίου εταίρου του έργου.

Β. Ο **Επιστημονικός Υπεύθυνος του Έργου** προέρχεται από τον Δικαιούχο Φορέα και έχει την γενική εποπτεία του τμήματος του έργου, που έχει αναλάβει να εκτελέσει ο Φορέας του. Στις αρμοδιότητές του συμπεριλαμβάνονται η ευθύνη της οικονομικής και διοικητικής υποστήριξης του έργου, ο συντονισμός των δραστηριοτήτων του Φορέα του με τους υπόλοιπους εταίρους του έργου. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου κάθε Φορέα αναλαμβάνει την υποχρέωση να συγκεντρώνει τα δικαιολογητικά υλοποίησης του προγράμματος, καθώς και την τήρηση όλων των παραστατικών, που αφορούν το έργο.

Ο Υπεύθυνος Συντονισμού και Επικοινωνίας προέρχεται από τον Συντονιστή Φορέα του έργου είναι υπεύθυνος για την εκπροσώπηση της κοινοπραξίας για την επικοινωνία με την ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ καθώς και για την αρτιότητα των παραδοτέων του έργου.

Γ. Ο **Συντονιστής Φορέας** του έργου (σε όλες τις περιπτώσεις είναι η επιχείρηση) είναι υπεύθυνος για την εκπροσώπηση της κοινοπραξίας για την επικοινωνία με την ΕΥΔΕΠ ΠΚΜ καθώς και για την αρτιότητα των παραδοτέων του έργου.

Δ. **Δικαιούχοι**, που δύνανται να τύχουν δημόσιας χρηματοδότησης στο πλαίσιο της παρούσας δράσης, είναι οι παρακάτω φορείς:

1. **Επιχειρήσεις:** κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή και το μέγεθός της, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα,

Ειδικότερα στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης, οι βασικές προϋποθέσεις συμμετοχής των επιχειρήσεων που υποβάλλουν πρόταση, είναι οι ακόλουθες:

- a. Στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, επιλέξιμες είναι οι **υφιστάμενες επιχειρήσεις** που χρησιμοποιούν **απλογραφικό ή διπλογραφικό λογιστικό σύστημα** (τηρούν **βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας**), οι οποίες **μέχρι 31/12/2018 θα έχουν κλεισμένη τουλάχιστον μία διαχειριστική χρήση**, όπως παρουσιάζεται στους ισολογισμούς τους ή εμφανίζεται στα επίσημα φορολογικά τους στοιχεία
- b. Για τις ανάγκες της Δράσης ως ημερομηνία σύστασης/ίδρυσης μιας επιχείρησης νοείται η ημερομηνία έναρξης δραστηριότητας, όπως αυτή καταγράφεται στη σχετική Βεβαίωση Έναρξης Δραστηριότητας της οικείας ΔΟΥ.

- c. Να μην έχει γίνει έναρξη εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα πριν την υποβολή αίτησης ενίσχυσης δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης
- d. Να δραστηριοποιείται ή να δραστηριοποιηθεί, μέχρι την χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, και να πραγματοποιήσει τις δαπάνες στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.
- e. Να λειτουργεί αποκλειστικά με μία από τις ακόλουθες μορφές επιχειρήσεις εταιρικού / εμπορικού χαρακτήρα (Ανώνυμη Εταιρία, Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης, Ομόρρυθμη Εταιρία ή Ετερόρρυθμη Εταιρία και Ι.Κ.Ε, Ατομική Επιχείρηση, Συνεταιρισμός, Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση του Ν. 4019/2011 [ΚΟΙΝΣΕΠ]).
- f. Να μην αποτελεί προβληματική επιχείρηση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V «ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ», της παρούσας πρόσκλησης).
- g. Να μην είναι υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.
- h. Να μην εκκρεμεί σε βάρος τους ανάκτηση ενίσχυσης. κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά .
- i. Να διαθέτει ή να δεσμευθεί με υπεύθυνη δήλωση ότι μέχρι την ολοκλήρωση της δράσης/επένδυσης θα μεριμνήσει για τις κατάλληλες υποδομές και υπηρεσίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο, ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθ. 7 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές, όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λ.π.)
- j. Να υποβάλλουν επιχειρηματικό σχέδιο, καθώς και το σύνολο των αναγκαίων στοιχείων, δικαιολογητικών και εντύπων, όπως ορίζονται από την παρούσα προκήρυξη,
- k. Να υποβάλλει έως **ένα επενδυτικό σχέδιο ανά Α.Φ.Μ.** Σε περίπτωση υποβολής, από τον ίδιο φορέα (επιχείρηση), περισσότερων προτάσεων στο πλαίσιο της δράσης, απορρίπτονται όλες και οι φάκελοι τίθενται στο αρχείο. Ο ΕΦ/ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ επιφυλάσσεται για τη διασταύρωση των στοιχείων που δηλώνονται από τον δικαιούχο.
- l. Να δεσμευτεί ότι το επενδυτικό του σχέδιο δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και εφόσον εγκριθούν προς χρηματοδότηση δεν θα υποβληθούν σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.
- m. Η ιδιωτική συμμετοχή των επιχειρήσεων ανά πρόταση δεν μπορεί να υπερβαίνει ανά έτος το 50% του μέσου όρου των κύκλων εργασιών της για τα τρία (3) τελευταία έτη, όπως αυτός προκύπτει από τους δημοσιευμένους ισολογισμούς της ή ισοδύναμα οικονομικά στοιχεία. Στην περίπτωση επιχείρησης με λιγότερους από τρεις (3) δημοσιευμένους ισολογισμούς/ ισοδύναμα οικονομικά στοιχεία λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος του κύκλου εργασιών όσων ισολογισμών έχουν δημοσιευθεί μέχρι τη στιγμή υποβολής της πρότασης.
- n. Η οικονομική δραστηριότητα, που θα αφορά το υποβληθέν επενδυτικό σχέδιο, συνδέεται με τομείς προτεραιότητας της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, όπως αυτοί παρουσιάζονται στο Κεφάλαιο 1.5, «ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ».
- o. να συμπεριλάβουν στα επενδυτικά τους σχέδια δαπάνες που δεν έχουν χρηματοδοτηθεί και δεν έχουν ενταχθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους
- p. σύμφωνα με το άρ. 39 παρ. 1 Ν. 4488/2017 να μην έχουν επιβληθεί στην επιχείρηση πρόστιμα τα οποία να έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για:
- Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι)
  - Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι) .

Δεν έχουν δικαίωμα υποβολής πρότασης:

- Οι δημόσιες επιχειρήσεις, οι δημόσιοι φορείς ή δημόσιοι οργανισμοί ή/και οι θυγατρικές τους, καθώς και οι εταιρείες στο κεφάλαιο ή τα δικαιώματα ψήφου των οποίων συμμετέχουν, άμεσα ή έμμεσα, με ποσοστό μεγαλύτερο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) οι Ο.Τ.Α. και όλοι οι παραπάνω δημόσιοι φορείς μεμονωμένα ή από κοινού (καθώς και επιχειρήσεις που εξομοιώνονται με αυτές, ως κύριοι εταίροι)
- Επιχειρήσεις που εντάσσονται σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών και οι οποίες εκμεταλλεύονται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, Shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης, κλπ).
- Επιχειρησιακές Ομάδες της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας για την παραγωγικότητα και βιωσιμότητα της γεωργίας, είτε αυτόνομα είτε σε σχήματα συνεργασίας.

2. Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων (Σε σύμπραξη με τουλάχιστον μία Επιχείρηση: κάθε οντότητα, όπως Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ερευνητικά Κέντρα – Ινστιτούτα, Τεχνολογικοί Φορείς και Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ιδρύματα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου) ή τον τρόπο χρηματοδότησης, πρωταρχικός σκοπός των οποίων είναι η εκπαίδευση, η ανεξάρτητη διεξαγωγή βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής ανάπτυξης ή η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων των εν λόγω δραστηριοτήτων με τη διδασκαλία, τη δημοσίευση ή τη μεταφορά γνώσεων. Στην περίπτωση, που η οντότητα αυτή διενεργεί και οικονομικές δραστηριότητες, η χρηματοδότηση, οι δαπάνες και τα έσοδα από τις οικονομικές αυτές δραστηριότητες πρέπει να δηλώνονται χωριστά. Οι επιχειρήσεις, που μπορούν να επηρεάσουν μια τέτοια οντότητα, όπως με την ιδιότητα του μετόχου ή του μέλους, δεν έχουν προνομιακή πρόσβαση στο ερευνητικό δυναμικό του ή στα ερευνητικά του αποτελέσματα. Στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης μπορεί να θεωρούνται ως διαφορετικοί ερευνητικοί φορείς:

- a. διαφορετικά Τμήματα Σχολής του ίδιου ΑΕΙ (Πανεπιστήμια, ΤΕΙ)
- b. διαφορετικά Ινστιτούτα του ίδιου Ερευνητικού Κέντρου
- c. διαφορετικά Εργαστήρια του ίδιου Τμήματος ΑΕΙ ή Ινστιτούτου, εφόσον έχουν θεσμοθετηθεί με σχετική απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Τμήματος ή του Ινστιτούτου.

3. Λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται ως Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων (Σε σύμπραξη με τουλάχιστον μία Επιχείρηση:

- i. Δημόσιες Υπηρεσίες, που ανήκουν στην Κεντρική Διοίκηση κατά την έννοια της παρ. 1στ του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143),
- ii. Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (όπως Μουσεία με ανεξάρτητη νομική οντότητα, Δημόσια Νοσοκομεία, Ακαδημία Αθηνών, Εθνική Βιβλιοθήκη, Εθνική Πινακοθήκη, κ.α.),
- iii. Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, που έχουν ιδρυθεί με Νόμο ή ΠΔ και επιχορηγούνται από το Κράτος,
- iv. Κοινωνοφελή Ιδρύματα που διέπονται από το Ν. 4182/2013,

παρότι δεν εμπίπτουν στον ανωτέρω ορισμό του Οργανισμού έρευνας και διάδοσης γνώσεων, αποτελούν δυνητικούς δικαιούχους της παρούσας Δράσης και δύνανται να χρηματοδοτηθούν κατ' αναλογία με τους Οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο κεφάλαιο 1.7.2.1 της παρούσας και η χρηματοδότηση για το συγκεκριμένο ερευνητικό έργο να θεωρηθεί ως μη κρατική ενίσχυση βάσει του σημείου 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01), και να λάβει χρηματοδότηση 100% για το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών, εφόσον πληρούν σωρευτικά τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- a. Οι κύριες δραστηριότητές του δεν είναι οικονομικές, σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης (2016/C 262/01).
- b. Υπάρχει στο Καταστατικό του Φορέα πρόβλεψη για δραστηριότητα έρευνας.

- c. Τα αποτελέσματα της έρευνας από το συγκεκριμένο ερευνητικό έργο θα διαχέονται ευρέως σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης και
- d. Τυχόν κέρδη που προκύπτουν από το έργο θα επανεπενδύονται στις μη οικονομικές δραστηριότητες του Φορέα.
- e. Θα τηρείται διακριτή λογιστική παρακολούθηση για το συγκεκριμένο έργο, καθώς και διακριτή λογιστική παρακολούθηση των μη οικονομικών και (εάν υπάρχουν) οικονομικών δραστηριοτήτων του φορέα,
- f. Δεν θα χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες στο συγκεκριμένο συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας.

Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ, οι φορείς αυτοί θα δηλώνονται ως «**Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων**».

Σε περίπτωση που δεν πληρείται το σύνολο των ως άνω προϋποθέσεων τότε ο εν λόγω φορέας χρηματοδοτείται για την παρούσα δράση ως επιχείρηση, θα πρέπει να πληροί το σύνολο των προϋποθέσεων που θέτουν οι Κανονισμοί κρατικών ενισχύσεων με το οποίο χρηματοδοτούνται οι επιχειρήσεις και ακολουθεί τις προβλεπόμενες εντάσεις ενισχύσεις για επιχειρήσεις του κεφ. 1.7.2.2 της παρούσας.

Ειδικά στις Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων ή/και με άλλους φορείς που αντιμετωπίζονται ως Ερευνητικοί Οργανισμοί διευκρινίζεται ότι οι Οργανισμοί θα πρέπει να δραστηριοποιούνται ή να δραστηριοποιηθούν εντός της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρ. 1 παρ. 5.α Καν. ΕΕ 651/2014).

Η σχεδιαζόμενη πράξη πρέπει να πληροί τον χαρακτήρα κινήτρου και για τον σκοπό αυτό δεν πρέπει να έχει γίνει έναρξη εργασιών του υπό ενίσχυση ερευνητικού σχεδίου πριν από την υποβολή της αίτησης υποβολής από τους δικαιούχους στο πλαίσιο ης παρούσας πρόσκλησης. Σε αντίθετη περίπτωση το σύνολο του ερευνητικού σχεδίου καθίσταται μη επιλέξιμο προς χρηματοδότηση.

Σημειώνεται ότι, όλες οι ανωτέρω συνθήκες αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και συμμετοχής στη δράση. Η μη ικανοποίηση κάθε μίας εξ αυτών αποτελεί συνθήκη αποκλεισμού του επενδυτικού σχεδίου. Συνεπώς η μη ικανοποίησή τους ή η ελλιπής ή ανύπαρκτη τεκμηρίωση για την ικανοποίησή τους αποτελεί λόγο απόρριψης του επενδυτικού σχεδίου.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟΝ ΚΑΝ. ΕΕ 651/2014

Ο Κανονισμός ΕΕ 651/2014 δεν εφαρμόζεται:

1. στις ενισχύσεις που χορηγούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

i) όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις

ii) όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση της απόδοσής της εν μέρει ή εξολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς.

2. στις ενισχύσεις που διευκολύνουν την παύση λειτουργίας μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων, που εμπίπτουν στην απόφαση 2010/787/ΕΕ του Συμβουλίου

Στην περίπτωση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε επιλέξιμους και μη επιλέξιμους τομείς / δραστηριότητες, οι ενισχύσεις χορηγούνται στις επιλέξιμες δραστηριότητες υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει λογιστικά, σαφής διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή διάκριση του κόστους, ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που δεν είναι επιλέξιμοι δεν τυγχάνουν ενίσχυσης.

Επισημαίνεται ότι ο Καν. (ΕΕ) 651/2014 και κατά συνέπεια και η παρούσα πρόσκληση δεν εφαρμόζεται:

α) στις ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, και συγκεκριμένα στις ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα·

β) σε μέτρα ενίσχυσης βάσει των οποίων η χορήγηση ενισχύσεων υπόκειται στην υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί στο αντίστοιχο κράτος μέλος είτε την έδρα του είτε την κύρια εγκατάστασή του. Ωστόσο, είναι αποδεκτή η υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί, κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, εγκατάσταση ή υποκατάστημα στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση.

γ) στις ενισχύσεις που εξαρτώνται από την προτίμηση ή υποχρέωση χρήσης εγχώριων προϊόντων ή υπηρεσιών αντί των εισαγομένων

δ) σε μέτρα ενίσχυσης τα οποία περιορίζουν τη δυνατότητα των δικαιούχων να κάνουν χρήση των αποτελεσμάτων έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε άλλα κράτη μέλη.

ε) στις ενισχύσεις υπέρ επιχείρησης κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση χορηγούμενη από το ίδιο κράτος μέλος κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη

στ) στις ενισχύσεις για προβληματικές επιχειρήσεις

Σε κάθε περίπτωση οι ενισχύσεις θα πρέπει να πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Κεφαλαίου Ι του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014 και του ειδικού μέρους του ίδιου Κανονισμού..

5 ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Η παρούσα πρόσκληση υποβολής προτάσεων αφορά στην ενίσχυση ερευνητικών έργων σε συγκεκριμένους τομείς ΕΤΑΚ στους τομείς της RIS3 της ΠΚΜ, όπως προέκυψε και από τη σχετική διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης, που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ (www.pepkm.gr).

Οι εν λόγω τομείς παρουσιάζουν ιδιαίτερη δυναμική για την Περιφέρεια, καθώς χαρακτηρίζονται από συγκέντρωση επιχειρηματικού, καινοτομικού και ερευνητικού δυναμικού, το οποίο θα μπορούσε να τροφοδοτήσει την παραγωγική δραστηριότητα και να οδηγήσει στην ανάπτυξη προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας. Ουσιαστικά, προτεραιότητα στους εν λόγω τομείς αποτελεί η διαφοροποίηση της παραγωγής με νέα προϊόντα και δραστηριότητες, στα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν οι σημαντικές τους τεχνολογικές δυνατότητες.

Η παρούσα Δράση εξυπηρετεί τους στόχους της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) της ΠΚΜ. Ως εκ τούτου αφορά τις επιχειρήσεις που συνδέονται κατ' αποκλειστικότητα με τους ακόλουθους θεματικούς τομείς της περιφερειακής στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης της ΠΚΜ, για τους οποίους έχουν ολοκληρωθεί τα αντίστοιχα εργαστήρια επιχειρηματικής ανακάλυψης:

- Αγροδιατροφή
- Δομικά υλικά
- Κλωστοϋφαντουργία – ένδυση
- Τουρισμός
- Τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών
- Τεχνολογίες ενέργειας
- Τεχνολογίες περιβάλλοντος
- Τεχνολογίες μεταφορών και εφοδιαστικής αλυσίδας

Το επιχειρηματικό σχέδιο θα πρέπει να αφορά έναν ή περισσότερους από τους Τομείς Προτεραιότητας (RIS) που περιγράφονται παραπάνω.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι πρέπει να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή δηλώνοντας σε ποιο θεματικό τομέα εμπίπτει το προτεινόμενο έργο τεκμηριώνοντας την συνεισφορά του επιχειρηματικού σχεδίου στον ανωτέρω τομέα.

Παράλληλα οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να συσχετίζονται με το επενδυτικό σχέδιο καινοτομίας με έναν από τους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ).

Εφόσον ο φορέας της επένδυσης δεν διαθέτει τον Κωδικό Δραστηριότητας που θα δηλωθεί ως (ΚΑΔ) επένδυσης και ο οποίος θα πρέπει να σχετίζεται με το επενδυτικό σχέδιο, θα πρέπει να τον ενεργοποιήσει πριν την πρώτη εκταμίευση της Δημόσιας Χρηματοδότησης στον τόπο υλοποίησης της επένδυσης.

Η επιλογή του θεματικού τομέα και η συμβολή του έργου στην ανάπτυξη αυτού κρίνεται κατά την αξιολόγηση.

Οι εν λόγω κλάδοι παρουσιάζουν σημαντική δυναμική για την Περιφέρεια, καθώς χαρακτηρίζονται από συγκέντρωση επιχειρηματικού και καινοτομικού δυναμικού το οποίο θα μπορούσε να τροφοδοτήσει την παραγωγική δραστηριότητα και θα μπορούσε να οδηγήσει σε ανάπτυξη σημαντικού οικοσυστήματος με πολύ υψηλή προστιθέμενη αξία προϊόντων και υπηρεσιών, ούτως ώστε οι συγκεκριμένοι κλάδοι να αποτελέσουν πυρήνα δυναμικής ανάπτυξης για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.

Στους εν λόγω τομείς οι πράξεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να αφορούν τις ακόλουθες κατηγορίες :

I) Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης (αρ. 25 του Καν. Ε.Ε. 651/2014) όπου το ενισχυόμενο μέρος του έργου έρευνας και ανάπτυξης πρέπει να εμπίπτει πλήρως σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες κατηγορίες: βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτες σκοπιμότητας.

II) Δραστηριότητες καινοτομίας για ΜΜΕ (άρθρο 28 του ΕΕ 651/2014)

Η κάθε πράξη μπορεί να αφορά είτε μόνο μια από τις ως άνω αναφερόμενες κατηγορίες είτε συνδυασμό περισσοτέρων.

6 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

6.1 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Οι επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών και ο Κανονισμός βάσει του οποίου μπορεί να επιχορηγηθούν τα επενδυτικά σχέδια αναλύεται στο κεφ. 7.5. της παρούσης πρόσκλησης.

Από τους πόρους της συγκεκριμένης δράσης καλύπτονται οι δαπάνες των επιλεγμένων έργων κατά κατηγορία δαπανών για τους φορείς τόσο του Δημοσίου όσο και του Ιδιωτικού τομέα.

Ανάλογα το άρθρο του Καν. Ε.Ε. 651/2014 βάσει του οποίου υλοποιείται :

Άρθρο 25 Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης

Αφορούν επενδυτικές δαπάνες σε άυλα και ενσώματα στοιχεία ενεργητικού οι οποίες πραγματοποιούνται μετά την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης σε συγκεκριμένη κατηγορία έρευνας και ανάπτυξης και είναι οι εξής:

α) δαπάνες προσωπικού: ερευνητές, τεχνικοί και λοιπό υποστηρικτικό προσωπικό στον βαθμό που απασχολούνται στο έργο·

β) δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο· Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές

γ) δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, τεχνογνωσία, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευση από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για το έργο·

δ) πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένου του κόστους υλικών, εφοδίων και συναφών προϊόντων, που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου.

ε) μελέτες σκοπιμότητας (δαπάνες διεξαγωγής της μελέτης)

Άρθρο 28 «Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ»

Οι επιλέξιμες δαπάνες είναι οι εξής:

- α) οι δαπάνες για την απόκτηση, την επικύρωση και την προστασία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού
- β) οι δαπάνες για την απόσπαση, από οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή από μεγάλη επιχείρηση, προσωπικού υψηλής ειδίκευσης, το οποίο απασχολείται σε δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε νέες θέσεις που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό αυτό στη δικαιούχο επιχείρηση και δεν αντικαθιστά άλλο προσωπικό
- γ) οι δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας.

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

ΑΡΘΡΟ 25

1. Δαπάνες προσωπικού

Δαπάνες προσωπικού, μόνιμο ή ορισμένου χρόνου ή με σύμβαση μίσθωσης έργου στις οποίες εξειδικεύεται η φύση της προσφερόμενης εργασίας σε σχέση με το έργο: **ερευνητές, τεχνικοί και λοιπό υποστηρικτικό προσωπικό στον βαθμό, που απασχολούνται στο έργο.**

Για τις δαπάνες προσωπικού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο **Άρθρο 12 της ΥΑΕΚΕΔ**. Το προσωπικό διακρίνεται σε τακτικό και έκτακτο, ανάλογα με τη σχέση εργασίας που διατηρεί με το δικαιούχο.

Για τη διαμόρφωση του προϋπολογισμού της κατηγορίας δαπανών προσωπικού λαμβάνεται υπόψη το ετήσιο ύψος αμοιβών των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο (μεικτές αμοιβές εργαζομένου, εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, φόρος εισοδήματος, δώρα εορτών, επίδομα αδείας και επιδόματα, που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου όταν αυτός είναι δημόσιος φορέας). Έκτακτες αποδοχές που δεν προβλέπονται στη σύμβαση εργασίας και καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc) δεν είναι επιλέξιμες. Οι δαπάνες για υπερωριακή αποζημίωση του προσωπικού είναι επιλέξιμες εφόσον καταβάλλονται για εργασία που παρασχέθηκε πέραν του κανονικού ωραρίου εργασίας. Οι δαπάνες αυτές θα πρέπει να τεκμηριώνονται με μισθολογικές καταστάσεις του φορέα και να προκύπτουν από τα αναλυτικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης ανά μέλος της ομάδας υλοποίησης..

Η συνολική επιλέξιμη αμοιβή ανά εργαζόμενο προσδιορίζεται με βάση τον πραγματικό χρόνο που αυτός απασχολείται με άμεση παροχή εργασίας στο πλαίσιο του έργου. Το μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης υπολογίζεται ως το ηλικό του τελευταίου τεκμηριωμένου ετήσιου μικτού κόστους απασχόλησης, όπως αυτό ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία, και του αριθμού των 1720 παραγωγικών ωρών (Άρθρο 68, §2 του ΕΕ 1303/2014 και Άρθρο 12, §8 της ΥΑΕΚΕΔ).

Στις περιπτώσεις που το προσωπικό απασχολείται στην πράξη για το σύνολο του συμβατικού του χρόνου ή για σταθερό ποσοστό του συμβατικού χρόνου απασχόλησης, οι δαπάνες για αμοιβές προσωπικού δύνανται να υπολογίζονται όχι με βάση το ωριαίο κόστος απασχόλησης αλλά ως το γινόμενο του σταθερού ποσοστού του συμβατικού χρόνου με το μικτό μηνιαίο κόστος απασχόλησης.

Στην περίπτωση που το προσωπικό επιχείρησης που απασχολείται στο έργο είναι ταυτόχρονα και εσωτερικός εταιρικός παράγοντας του νομικού προσώπου (π.χ. μέτοχος, εταίρος, διαχειριστής, μέλος δ.σ.), οι δαπάνες προσωπικού είναι επιλέξιμες εφόσον τηρούνται οι αυξημένες προϋποθέσεις έγκυρης σύναψης της σύμβασης εργασίας που θέτει το νομοθετικό πλαίσιο της αντίστοιχης εταιρικής μορφής (πχ βλ. για ΑΕ άρθρο 23 Α του ΚΝ 2190/1920) και η προσφορά εργασίας αφορά ειδικά στην υλοποίηση του εγκεκριμένου έργου. Δαπάνες προσωπικού για την εργασία του ιδιοκτήτη ατομικής επιχείρησης δεν είναι επιλέξιμες.

Φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης ως υπεργολάβοι (συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) δεν θεωρούνται προσωπικό του δικαιούχου.

Το προσωπικό του δικαιούχου δεν επιτρέπεται να απασχολείται στην πράξη στη βάση σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολάβος) ή σύμβασης μίσθωσης έργου.

Η αμοιβή του προσωπικού είναι επιλέξιμη μέχρι το όριο, που ορίζουν οι σχετικές διατάξεις.

Σημειώνεται ότι το μέγιστο επιχορηγούμενο μικτό κόστος ανά ανθρωπομήνα ανέρχεται στο ποσό των 3000 ευρώ.

Επισημαίνεται ότι οι αποδοχές ή μέρος των αποδοχών του τακτικού προσωπικού των ΑΕΙ, Ερευνητικών Φορέων και λοιπών δημοσίων υπηρεσιών και οργανισμών είναι επιλέξιμες εφόσον αποδεδειγμένα δεν καλύπτονται από τον Τακτικό προϋπολογισμό.

Για την τεκμηρίωση των δαπανών που βαρύνουν το έργο και οι οποίες καταβάλλονται στο προσωπικό, απαιτούνται τα αναφερόμενα στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ**.

Για την παρακολούθηση του έργου, που υλοποιούν διαφορετικοί ανάδοχοι στο πλαίσιο της ίδιας κοινοπραξίας θα πρέπει να είναι καθορισμένη η ομάδα έργου, να διασφαλίζεται η μη παράλληλη απασχόληση / χρέωση των μελών της. Η ομάδα έργου θα πρέπει να δηλωθεί από τους φορείς στους συνημμένους Πίνακες στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.2 ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΟΣ 2** (ονομαστικά για το υπάρχον προσωπικό και ανά ειδικότητα για το νέο).

Οι κατηγορίες ερευνητικού προσωπικού είναι: έμπειρος ερευνητής, ερευνητής, τεχνικό προσωπικό, βοηθητικό προσωπικό και έχουν μέγιστο όριο μικτού κόστους ανά ανθρωπομήνα:

- Έως 3.000 ευρώ/ανθρωπομήνα χωρίς ΦΠΑ (για έμπειρο ερευνητή).
- Έως 2.000 ευρώ/ανθρωπομήνα χωρίς ΦΠΑ (για ερευνητή).
- Έως 1.500 ευρώ/ανθρωπομήνα χωρίς ΦΠΑ (για τεχνικό προσωπικό).
- Έως 1.000 ευρώ/ανθρωπομήνα χωρίς ΦΠΑ (για βοηθητικό προσωπικό).

2. Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού

Δαπάνες για αγορά οργάνων και εξοπλισμού, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές.

Στην κατηγορία αυτή εμπίπτει κάθε πάγιο στοιχείο το οποίο με κατάλληλη χρήση και συντήρηση έχει ωφέλιμη ζωή μεγαλύτερη του ενός έτους, διατηρεί το αρχικό του σχήμα και εμφάνιση κατά τη χρήση, δεν χάνει την ταυτότητά του με ενσωμάτωση σε άλλο ή πιο σύνθετο στοιχείο και καταχωρίζεται, κατά περίπτωση, στο μητρώο παγίων. Πρόκειται για μηχανήματα, εξαρτήματα αυτών, επιστημονικά όργανα και εργαλεία, καθώς και μέσα και εξοπλισμό πληροφορικής και επικοινωνιών, που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του έργου. Στην υποκατηγορία εντάσσεται λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licenses) προγραμμάτων λογισμικού, εφόσον απαιτούνται για την εκτέλεση του έργου.

Δεν θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη η ενοικίαση εξοπλισμού ή η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού, καθώς και η απόσβεση εξοπλισμού, που έχει αποκτηθεί πριν την υποβολή της αίτησης στην παρούσα πρόσκληση .

3. Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για την πράξη.

Η κατηγορία αφορά σε υπηρεσίες ή αγαθά που προμηθεύονται οι δικαιούχοι από εξωτερικούς παρόχους / αναδόχους, και οι οποίοι μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Για τις δαπάνες της κατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 16 (περίπτωση Η) της ΥΑΕΚΕΔ. Η συναφθείσα σύμβαση αποτελεί το βασικό δικαιολογητικό για την πιστοποίηση της σχετικής δαπάνης. Οι συμβάσεις θα πρέπει να αναφέρονται σαφώς στο συγκεκριμένο συγχρηματοδοτούμενο έργο (κωδικός έργου) και όχι σε γενικότερη παροχή υπηρεσιών, να ορίζουν με σαφήνεια το φυσικό αντικείμενο που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο της σύμβασης, το ποσό της αμοιβής για το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τα τελικά ελέγξιμα παραδοτέα του. Σε περίπτωση που η σύμβαση περιλαμβάνει περισσότερα του ενός αντικείμενα ή έργα, θα πρέπει να διευκρινίζονται σαφώς το φυσικό αντικείμενο, η αμοιβή και τα παραδοτέα που αφορούν στο συγκεκριμένο έργο. Οι συμβάσεις πρέπει να έχουν κατατεθεί και θεωρηθεί από την αρμόδια ΔΟΥ, εφόσον απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες της κατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ. Ειδικότερα, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο ν. 4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών" όπως ισχύει.

Το αντικείμενο της σύμβασης που θα συναφθεί θα πρέπει να εμπίπτει σε μία από τις ακόλουθες υποκατηγορίες:

3.1. Έρευνα επί συμβάσει

Πρόκειται για ερευνητικές δραστηριότητες που ανατίθενται από το δικαιούχο μέσω σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολαβίες) σε:

- A) φυσικά πρόσωπα.
- B) νομικά πρόσωπα.

Σε περίπτωση ανάθεσης έρευνας επί συμβάσει από επιχειρήσεις σε νομικά πρόσωπα (υπεργολαβία), και προκειμένου να ληφθεί υπ' όψιν κατά τη διαδικασία αξιολόγησης της πρότασης, αυτά δηλώνονται ονομαστικά κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση συνεργατικών έργων, δεν επιτρέπεται να συμμετέχει ως υπεργολάβος κάποιος φορέας-μέλος της σύμπραξης.

3.2. Γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας

Η υποκατηγορία περιλαμβάνει δαπάνες που αφορούν στην αγορά γνώσεων και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (bought or licensed), οι οποίες είναι επιλέξιμες υπό την προϋπόθεση της τήρησης ίσων αποστάσεων. Δηλαδή θα πρέπει οι όροι της συναλλαγής μεταξύ των συμβαλλομένων μερών να μην διαφέρουν από εκείνους που θα είχαν οριστεί μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων και να μην περιέχουν κανένα στοιχείο αθέμιτης σύμπραξης. Κάθε συναλλαγή που προκύπτει από ανοιχτή, διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία θεωρείται ότι πληροί την αρχή της τήρησης ίσων αποστάσεων.

3.3. Συμβουλευτικές υπηρεσίες

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών από εξωτερικό πάροχο / εμπειρογνώμονα (π.χ. εκπόνηση μελετών, εμπειρογνωμοσύνη), οι οποίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες της υποκατηγορίας περιλαμβάνονται η εκπόνηση μελετών, η παροχή νομικής υποστήριξης σε θέματα που άπτονται των δαπανών της κατηγορίας 6 (αγορά γνώσεων και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας), η εμπειρογνωμοσύνη σε τεχνικά-τεχνολογικά θέματα ή σε οικονομοτεχνικά ζητήματα.

Στην παρούσα υποκατηγορία δεν περιλαμβάνονται η μελέτη σκοπιμότητας και οι συμβουλευτικές υπηρεσίες καινοτομίας, οι οποίες εμπίπτουν στην κατηγορία 5 και στην υποκατηγορία 8.1 αντίστοιχα.

4. Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου και ειδικότερα οι ακόλουθες:

4.1. Δαπάνες ταξιδιών

Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο Άρθρο 13 της ΥΑΕΚΕΔ.

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται οι δαπάνες των μελών της ομάδας έργου για :

- τα έξοδα κίνησης και ειδικότερα το αντίτιμο των εισιτηρίων των μέσων μαζικής μεταφοράς (ή συγκοινωνιακών μέσων), η δαπάνη χιλιομετρικής αποζημίωσης λόγω χρήσης ιδιόκτητου ή μισθωμένου μεταφορικού μέσου στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρήση του, η δαπάνη διοδίων, ο ναύλος οχήματος σε μετακινήσεις με θαλάσσιο μέσο μεταφοράς, η μίσθωση οχήματος ή η δαπάνη λόγω χρήσης επιβατικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης (ταξί) στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρήση τους,
- τα έξοδα διανυκτέρευσης για το αναγνωριζόμενο ποσό για κάθε τύπο ξενοδοχειακής μονάδας ή ενοικιαζόμενου καταλύματος και
- την ημερήσια αποζημίωση, η οποία καταβάλλεται στον μετακινούμενο για την κάλυψη των εξόδων, τα οποία προκαλούνται λόγω της μετακίνησης και παραμονής του εκτός έδρας για εκτέλεση υπηρεσίας
- το κόστος συμμετοχής σε συνέδρια, ημερίδες κλπ.

Οι ανωτέρω δαπάνες είναι επιλέξιμες, εφόσον οι μετακινήσεις είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της πράξης, προβλέπονται στην απόφαση ένταξης και πραγματοποιούνται σύμφωνα με το σχετικό θεσμικό πλαίσιο που εφαρμόζει ο δικαιούχος.

Οι δαπάνες του δικαιούχου για τη μετακίνηση φυσικών προσώπων που συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης βάσει σύμβασης μίσθωσης έργου είναι επιλέξιμες, εφόσον οι μετακινήσεις εκτός έδρας προβλέπονται στη σχετική σύμβαση και αποζημιώνονται από το δικαιούχο σύμφωνα με τα εφαρμοζόμενα για το προσωπικό του δικαιούχου που συμμετέχει στην πράξη.

Δαπάνες μετακίνησης προσωπικού του δικαιούχου ή άλλων φυσικών προσώπων, το κόστος απασχόλησης των οποίων δεν προσδιορίζεται και δεν συμπεριλαμβάνεται στον προϋπολογισμό της πράξης με οποιοδήποτε τρόπο ή προσδιορίζεται ως μηδενικό, δεν είναι επιλέξιμες.

Στην υποκατηγορία εμπίπτει το σύνολο των δαπανών των ταξιδιών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου (π.χ. συμμετοχή σε εμπορική έκθεση, συνέδριο, συναντήσεις εργασίας με υπεργολάβο έρευνας επί συμβάσει ή συνδικαιούχους συνεργατικών έργων, καθώς και πιστοποιήσεις ή έλεγχοι από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα).

4.2. Δαπάνες δημοσιότητας

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται οι δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου και της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας (π.χ. παραγωγή έντυπου ή ηλεκτρονικού ενημερωτικού υλικού για το έργο, κατασκευή, διοργάνωση εκδηλώσεων, δαπάνες δημοσιεύσεων, δημιουργία/αναβάθμιση ιστοσελίδας κλπ).

4.3. Αναλώσιμα

Η υποκατηγορία περιλαμβάνει τις δαπάνες για υλικά, εφόδια και συναφή προϊόντα που αποκτώνται για να καλύψουν ανάγκες που σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ. Ειδικότερα, για την προμήθεια αναλωσίμων, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο ν. 4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών" όπως ισχύει.

4.4. Δαπάνες που αφορούν στην αμοιβή ορκωτού λογιστή/ελεγκτή, εγγεγραμμένου στο Μητρώο Ελεγκτών της ΕΛΤΕ για την πιστοποίηση του οικονομικού αντικείμενου (δαπανών) της Πράξης. Τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών που **υποχρεωτικά** θα ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, θα είναι επιλέξιμα μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη κάθε έργου. **Η εν λόγω δαπάνη είναι υποχρεωτική.**

4.5. Δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία.

Σε περίπτωση ατόμων με αναπηρία που απασχολούνται στο έργο, καλύπτεται το κόστος για εύλογες προσαρμογές μέχρι ποσοστού 5% του προϋπολογισμού έργου του δικαιούχου που απασχολεί τα άτομα με αναπηρία.

4.6. Έμμεσες λειτουργικές δαπάνες

Στην υποκατηγορία αυτή εντάσσονται οι δαπάνες ενέργειας, ύδρευσης, τηλεπικοινωνιών, υπηρεσιών καθαριότητας, ενοικίων, διοικητικού προσωπικού και άλλες έμμεσες δαπάνες.

Οι ως άνω δαπάνες είναι επιλέξιμες, για όλους τους δικαιούχους ενός έργου (επιχειρήσεις και οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσης), χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών και καλύπτονται με τη μορφή απλοποιημένου κόστους και συγκεκριμένα με σταθερό ποσοστό 15% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού (Κανονισμός 1303/2013, άρθρο 68, παρ. 1, περίπτωση β, Καν. (ΕΕ) 2017/1084, άρθρο 1, παρ. 6 και ΥΑΕΚΕΔ άρθρο 23 και 25.Α.1.α). Οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού είναι αυτές που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία «1) Δαπάνες Προσωπικού».

Στις άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού δεν συμπεριλαμβάνεται τυχόν ΦΠΑ, έστω κι αν αυτός είναι επιλέξιμη δαπάνη, ούτε και φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση του έργου ως υπεργολάβοι (συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) (άρθρο 12, παρ. 5 της ΥΑΕΚΕΔ).

5. Δαπάνες διεξαγωγής μελέτης σκοπιμότητας

Η συναφθείσα σύμβαση αποτελεί το βασικό δικαιολογητικό για την πιστοποίηση της σχετικής δαπάνης. Η σύμβαση θα πρέπει να αναφέρεται σαφώς στο συγκεκριμένο συγχρηματοδοτούμενο έργο (κωδικός έργου), να ορίζει με σαφήνεια το φυσικό αντικείμενο που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο της σύμβασης και το ποσό της αμοιβής. Η σύμβαση πρέπει να έχει κατατεθεί και θεωρηθεί από την αρμόδια ΔΟΥ, εφόσον απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες της κατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ. Ειδικότερα, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο ν. 4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών" όπως ισχύει.

ΑΡΘΡΟ 28 – Δαπάνες καινοτομίας για ΜΜΕ

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής **δεν αφορούν σε δικαιούχους – μεγάλες επιχειρήσεις** και εμπίπτουν σε μία από τις ακόλουθες τρεις κατηγορίες:

6. Δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού

Αφορά σε δαπάνες για την απόκτηση (obtaining), την επικύρωση και την προστασία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού. Σχετίζονται με την απονομή δικαιώματος που προκύπτει ως αποτέλεσμα ερευνητικών δραστηριοτήτων που εκτελεί, χρηματοδοτεί ή στις οποίες συμμετέχει ο δικαιούχος. Οι σχετιζόμενες δαπάνες που αφορούν σε αμοιβές συμβούλων εμπίπτουν στην υποκατηγορία 3.3. Οι δαπάνες για την αγορά άυλων στοιχείων ενεργητικού από εξωτερικές πηγές εμπίπτει στην κατηγορία 3.2.

7. Δαπάνες απόσπασης προσωπικού υψηλής ειδίκευσης

Αφορά σε δαπάνες για την απόσπαση από οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή από μεγάλη επιχείρηση προσωπικού υψηλής ειδίκευσης, το οποίο απασχολείται σε δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε νέες θέσεις, που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό αυτό στη δικαιούχο επιχείρηση και δεν αντικαθιστά άλλο προσωπικό. Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 37 του Ν. 4310/2014 (ΦΕΚ 258/Α/ 8.12.2014).

Ερευνητικοί οργανισμοί, τεχνολογικοί φορείς, επιχειρήσεις και λοιποί φορείς μπορούν να συνάπτουν συμβάσεις με τις οποίες το μόνιμο ερευνητικό προσωπικό τους ή ερευνητικό προσωπικό που απασχολείται με συμβάσεις ορισμένου ή αορίστου χρόνου, διατίθεται σε άλλους ερευνητικούς οργανισμούς ή επιχειρήσεις ή λοιπούς φορείς για την παροχή υπηρεσιών ΕΤΑΚ. Η σύμβαση συνάπτεται μετά από αίτηση οποιουδήποτε των ενδιαφερομένων μερών και απόφαση των οικείων οργάνων διοίκησής τους με τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις που προσδιορίζονται στη σχετική απόφαση και τη σύμβαση. Αν η πρόταση δεν υποβάλλεται από πρόσωπο που προέρχεται από το ερευνητικό προσωπικό απαιτείται η συναίνεσή του. Η ισχύς της σύμβασης επιτρέπεται να διαρκεί έως τρία συνεχόμενα έτη με δυνατότητα παράτασης έως τρία ακόμη έτη. Κατά το διάστημα αυτό το ως άνω προσωπικό αμείβεται από τους πόρους του οργανισμού στον οποίο μεταφέρεται και διατηρεί το ασφαλιστικό του καθεστώς. Μετά από το πέρας της περιόδου αυτής, το διατεθειμένο προσωπικό επανέρχεται στην προηγούμενή του θέση. Η ερευνητική προϋπηρεσία του στην επιχείρηση αναγνωρίζεται για την υπηρεσιακή του εξέλιξη.

8. Δαπάνες για υπηρεσίες καινοτομίας

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες συγκαταλέγονται η συνδρομή και η επαγγελματική κατάρτιση στους τομείς της μεταφοράς γνώσεων, της απόκτησης, της προστασίας και της εκμετάλλευσης άυλων στοιχείων ενεργητικού, της χρήσης προτύπων και κανονισμών, που τα εμπεριέχουν. Ως υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας ορίζονται η παροχή χώρων γραφείων, βάσεων δεδομένων, βιβλιοθηκών, έρευνας αγοράς, χρήσης εργαστηρίου, σήμανσης ποιότητας, δοκιμών και πιστοποίησης με σκοπό την ανάπτυξη αποτελεσματικότερων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών.

6.2 ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες οι παρακάτω:

- i. χρεωστικοί τόκοι, εκτός επιχορηγήσεων που δίνονται υπό τη μορφή επιδότησης επιτοκίου ή επιδότησης προμηθειών εγγύησης, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές, καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου.
- ii. η αγορά μη οικοδομημένης και οικοδομημένης γης.
- iii. ο φόρος προστιθέμενης αξίας, εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ. Ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφ' όσον ο δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ, όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη εφ' όσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του δικαιούχου.

Ο ΦΠΑ, που μπορεί να ανακτηθεί με οποιονδήποτε τρόπο δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη ακόμη και εάν δεν ανακτάται από το δικαιούχο. Ο ΦΠΑ, που βαρύνει δαπάνες, που χρησιμοποιούνται για την άσκηση δραστηριοτήτων, που υπάγονται στα ειδικά καθεστώτα κατά αποκοπή καταβολής του φόρου δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη. Στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης, όσο και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα, ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό, που δεν μπορεί να ανακτηθεί. (ΣΔΕ, άρθρο 22, Κ. 1303/2013, άρθρο 69, παρ.3).

- iv. Οι δαπάνες που αφορούν σε παραστατικά, που δεν έχουν εξοφληθεί τουλάχιστον 30 ημέρες μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του κάθε έργου
- v. Κρατήσεις υπέρ του ίδιου του δικαιούχου ή για λογαριασμό του ή παρακρατήσεις, που επιστρέφουν στο δικαιούχο με οποιοδήποτε τρόπο.
- vi. Οι δαπάνες για πρόστιμα, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών
- vii. Οι δαπάνες αγοράς μεταχειρισμένου εξοπλισμού

6.3 ΌΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Όλες οι δαπάνες, οι οποίες είναι απαραίτητες για την εκτέλεση ενός έργου, οφείλουν να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις γενικές και ειδικές προβλέψεις των επί μέρους διατάξεων, που διέπουν κάθε κατηγορία δαπάνης, όπως αναφέρονται ειδικότερα στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ «ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ»**.

Επισημαίνεται ότι:

- Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών ορίζεται η επομένη από την ημερομηνία υποβολής της πρότασης.
- Τιμολόγια που είναι ξενόγλωσσα (εκτός αγγλικής), ενδέχεται να κληθούν οι δικαιούχοι να τα υποβάλουν μεταφρασμένα στην ελληνική γλώσσα, προκειμένου να καταστεί δυνατή η πιστοποίηση της επιλεξιμότητας τους.
- Για τον έλεγχο των προσφορών, οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορούν να ελέγχουν τα στοιχεία αξίας των μηχανημάτων και εξοπλισμού. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορεί να ζητήσουν από το δικαιούχο, τον προμηθευτικό οίκο ή και τρίτους πρόσθετα κατά την κρίση τους στοιχεία και πληροφορίες για την εξακρίβωση της αξίας και για τον έλεγχο των τιμών αυτών.
- Όλες οι δαπάνες θα εξετάζονται για την επιλεξιμότητα τους, το εύλογο του κόστους, καθώς και για τη σκοπιμότητά τους σε σχέση με την επιχείρηση και το επενδυτικό σχέδιο κατά την πιστοποίησή τους. Σε περίπτωση που οι δαπάνες που πιστοποιούνται δεν κριθούν επιλέξιμες, εύλογες ή/και σχετικές με την επιλέξιμη δραστηριότητα της επιχείρησης κατά την πιστοποίησή τους, θα γίνεται δεκτό, μόνο το ποσό που χαρακτηρίζεται ως επιλέξιμο, εύλογο και σχετικό.
- **Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες:**
  - ✓ *Κρατήσεις υπέρ του ίδιου του δικαιούχου ή για λογαριασμό του ή παρακρατήσεις, που επιστρέφουν στο δικαιούχο με οποιοδήποτε τρόπο.*
  - ✓ *Οι δαπάνες για πρόστιμα, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών.*
  - ✓ *Οι δαπάνες αγοράς μεταχειρισμένου εξοπλισμού.*
- Ο ΦΠΑ δεν θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη και επιβαρύνει εξ ολοκλήρου την επιχείρηση, εκτός και αν ο φορέας της επένδυσης δεν έχει δικαίωμα συμψηφισμού ή επιστροφής του ΦΠΑ οπότε ο ΦΠΑ θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη.
- Σημειώνεται ότι δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη η χρηματοδότηση της πρόσληψης συζύγων και συγγενών Α' & Β' βαθμού.

6.4 ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

6.4.1 ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΟΡΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Συνολικός προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης της πρόσκλησης είναι **40.000.000,00** €. Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός (δημόσια δαπάνη και ιδιωτική συμμετοχή, άνευ Φ.Π.Α.) κάθε επενδυτικής πρότασης δυνητικού δικαιούχου ενίσχυσης δεν δύναται να είναι μικρότερος των **είκοσι χιλιάδων ευρώ (20.000€)** και δεν δύναται να υπερβεί το ποσό των **τετρακοσίων χιλιάδων ευρώ (400.000€)**,

Σημείωση :

- Σε περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο θα έχει προϋπολογισμό μικρότερο από 20.000€, τότε αυτό θα κρίνεται μη επιλέξιμο εξ αρχής και δεν θα μπορεί να υποβληθεί.
- Στην περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο έχει προϋπολογισμό μεγαλύτερο του ανώτατου ορίου που ορίζεται παραπάνω, το ποσό πέραν της Δημόσιας Χρηματοδότησης για την κάλυψη του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού θα θεωρείται ιδιωτική συμμετοχή για την υλοποίηση του σχεδίου. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν επιχορηγούνται, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης-ελέγχου αποτελεί το σύνολο της επενδυτικής πρότασης και το σύνολο του υπερβάλλοντος κόστους.
- Το μέγιστο επιχορηγούμενο ύψος του επενδυτικού σχεδίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα ανωτέρω αναφερόμενα όρια.

6.4.2 ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ

Η διάρκεια υλοποίησης των εγκεκριμένων έργων **ορίζεται σε 24 μήνες** από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης/Χρηματοδότησης των έργων. Η ημερομηνία έναρξης κάθε έργου μπορεί να ορίζεται στη πρόταση του φορέα σε κάθε περίπτωση πρέπει είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας υποβολής αίτησης για χρηματοδότηση από την παρούσα πρόσκληση.

Παράταση της διάρκειας υλοποίησης των έργων, **κατά μέγιστο τριών (3) μηνών** του έργου, μπορεί να δοθεί μετά από αξιολόγηση τεκμηριωμένου αιτήματος, που υποβάλλεται στον ΕΦ, σε διάστημα τουλάχιστον ενός (1) μήνα πριν την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η έγκριση της παράτασης από τον ΕΦ/ΕΥΔΕΠ ΠΚΜ και η τροποποίηση της αντίστοιχης Απόφασης Ένταξης-Χρηματοδότησης. Σε κάθε περίπτωση η διάρκεια υλοποίησης του έργου δεν δύναται να υπερβαίνει την 30-6-2023.

- **Ελάχιστη Δαπάνη 9 μηνών**

Επισημαίνεται ότι δαπάνες τουλάχιστον ίσες με **το 30% του εκάστοτε εγκεκριμένου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του συνόλου του έργου**, θα πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί και να έχουν αποτελέσει αντικείμενο αιτήματος επαλήθευσης μετά το πέρας των πρώτων εννέα (9) μηνών υλοποίησής του. Σε αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να τεκμηριωθούν επαρκώς οι λόγοι της καθυστέρησης.

7 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

7.1 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Η συνολική μέγιστη Δημόσια Δαπάνη της Πρόσκλησης ανέρχεται σε **40.000.000** €. Εφόσον κριθεί απαραίτητο από την ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ ο συγκεκριμένος προϋπολογισμός μπορεί να αυξηθεί.

Η Δημόσια Δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνική Συμμετοχή. Το ΕΤΠΑ συνεισφέρει στη χρηματοδότηση ενισχύσεων για την τόνωση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής μέσω της μείωσης των περιφερειακών ανισοτήτων και της υποστήριξης των διαρθρωτικών βελτιώσεων και προσαρμογών των περιφερειακών οικονομιών, συμπεριλαμβανομένης και της ανασυγκρότησης βιομηχανικών περιοχών που παρακμάζουν.

Επισημαίνουμε ότι, τα εγκεκριμένα έργα θα χρηματοδοτηθούν αποκλειστικά από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας 2014-20, Άξονας Προτεραιότητας (Α.Π.) 01 «**Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας**»

7.2 ΈΝΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Η ένταση της ενίσχυσης για τις επιχειρήσεις και τους Οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων προσδιορίζεται στις υπόλοιπες ενότητες του κεφαλαίου και εξαρτάται από το χρησιμοποιούμενο άρθρο / Κανονισμό και το μέγεθος της επιχείρησης (Μικρή, Μεσαία, Μεγάλη) όπως αυτό προσδιορίζεται σύμφωνα με το **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV «ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ»**.

7.2.1 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΓΝΩΣΕΩΝ

Ειδικά για τους Οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων και τους φορείς που αντιμετωπίζονται σαν τέτοιοι στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης και δυνάμει Εθνικής Νομοθεσίας, σύμφωνα με το σημείο 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01), όταν ένας Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων έχει τις εξής προϋποθέσεις:

Οι κύριες δραστηριότητες του είναι:

- δραστηριότητες εκπαίδευσης για την εξασφάλιση περισσότερων και πιο ειδικευμένων ανθρώπινων πόρων.
- ανεξάρτητη E&A για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση,
- ευρεία διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση και είτε
- η χρηματοδότηση αφορά τις κύριες δραστηριότητες του είτε
- το σύνολο των τυχόν κερδών από τις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης επανεπενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του ερευνητικού οργανισμού ή της ερευνητικής υποδομής,

τότε μπορεί να θεωρηθεί ότι η χρηματοδότηση του Οργανισμού έρευνας και διάδοσης γνώσεων δεν υπόκειται στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων και η χρηματοδότηση μπορεί να θεωρηθεί ως μη κρατική ενίσχυση βάσει του σημείου 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01), **και να λάβει χρηματοδότηση 100%** για το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών.

Σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι ως άνω προϋποθέσεις τότε ο Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων χρηματοδοτείται για την παρούσα δράση ως επιχείρηση, θα πρέπει να πληροί το σύνολο των προϋποθέσεων που θέτουν οι Κανονισμοί κρατικών ενισχύσεων με το οποίο χρηματοδοτούνται οι επιχειρήσεις και ακολουθεί τις προβλεπόμενες εντάσεις ενίσχυσης για επιχειρήσεις του κεφ. 7.2.2 της παρούσας.

Στην περίπτωση που ο ίδιος Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων ασκεί δραστηριότητες οικονομικής και μη οικονομικής φύσης, προκειμένου η δημόσια χρηματοδότηση των μη οικονομικών δραστηριοτήτων να μην θεωρηθεί ως κρατική ενίσχυση πρέπει τα δύο είδη δραστηριοτήτων, καθώς και οι δαπάνες, η χρηματοδότηση και τα έσοδά τους, να διαχωρίζονται σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση, ώστε να αποφεύγεται ουσιαστικά η επιδότηση της οικονομικής δραστηριότητας να καλύπτεται από την επιδότηση της μη οικονομικής (σταυροειδής επιδότηση).

Στις περιπτώσεις συνεργασίας δεν πρέπει να χορηγείται (πέραν της ενίσχυσης που προβλέπεται στις επόμενες ενότητες του κεφαλαίου με βάση το επιχειρησιακό σχέδιο), έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις μέσω των Οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων λόγω των ευνοϊκών όρων της συνεργασίας πιο συγκεκριμένα θα πρέπει να τηρείται μια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις φέρουν το βάρος του κόστους ολόκληρου του έργου ή
- β) τα αποτελέσματα της συνεργασίας που δεν δημιουργούν δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας δύνανται να διαδοθούν ευρέως και οποιοδήποτε δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας προκύπτει από τις δραστηριότητες των Οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων χορηγείται πλήρως στους φορείς αυτούς ή
- γ) οποιοδήποτε δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας προκύπτει από το έργο, καθώς και τα σχετικά δικαιώματα πρόσβασης, χορηγούνται στους διάφορους συνεργαζόμενους εταίρους κατά τρόπον ώστε να αντανακλώνται επαρκώς οι αντίστοιχες δέσμες εργασιών, οι συμμετοχές και τα αντίστοιχα συμφέροντά τους, ή
- δ) οι Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων τυγχάνουν αποζημίωσης ισοδύναμης της τιμής της αγοράς για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας που προκύπτουν από τις δραστηριότητές τους και ανατίθενται στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις ή για τα οποία χορηγούνται δικαιώματα πρόσβασης στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις. Το

απόλυτο ποσό της αξίας οποιασδήποτε συμμετοχής, τόσο οικονομικής όσο και μη οικονομικής, των συμμετεχουσών επιχειρήσεων στις δαπάνες των δραστηριοτήτων των ερευνητικών οργανισμών ή των ερευνητικών υποδομών που προκύπτει από τα σχετικά δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας μπορεί να αφαιρεθεί από την αποζημίωση αυτή.

7.2.2 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Η ένταση της ενίσχυσης για τις επιχειρήσεις προσδιορίζεται στην επόμενη ενότητα και εξαρτάται από το χρησιμοποιούμενο άρθρο / Κανονισμό και το μέγεθος της επιχείρησης (Μικρή, Μεσαία, Μεγάλη) όπως αυτό προσδιορίζεται σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV «ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ», της παρούσας πρόσκλησης. Σε κάθε περίπτωση, η ένταση της ενίσχυσης, σε όρους παρούσας αξίας κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης, δεν υπερβαίνει τα κατωτέρω αναφερόμενα ποσοστά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Καν. Ε.Ε. 651/2014.

ι) Άρθρο 25 Καν. Ε.Ε. 651/2014: «Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης»

Ένταση ενισχύσεων

	Μεγάλες Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές και Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις
Βιομηχανική /Εφαρμοσμένη Έρευνα	Έως 50%	Έως 60%	Έως 70%
Βιομηχανική /Εφαρμοσμένη Έρευνα προσαυξημένη κατά 15%: Αύξηση κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες και μέχρι 80%, εάν πληρούται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: i) το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία: — μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν φέρει άνω του 70 % των επιλέξιμων δαπανών, ή — μεταξύ μιας επιχείρησης και ενός ή περισσότερων οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων, οι οποίοι φέρουν τουλάχιστον το 10 % των επιλέξιμων δαπανών και έχουν δικαίωμα να δημοσιεύουν τα αποτελέσματα των ερευνών τους` ii) τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής.	Έως 65%	Έως 75%	Έως 80%
Πειραματική Ανάπτυξη	Έως 25%	Έως 35%	Έως 45%
Πειραματική Ανάπτυξη προσαυξημένη κατά 15%: Αύξηση κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες και μέχρι 80%, εάν πληρούται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: i) το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία: — μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν φέρει άνω του 70 %	Έως 40%	Έως 50%	Έως 60%

των επιλέξιμων δαπανών, ή — μεταξύ μιας επιχείρησης και ενός ή περισσότερων οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων, οι οποίοι φέρουν τουλάχιστον το 10 % των επιλέξιμων δαπανών και έχουν δικαίωμα να δημοσιεύουν τα αποτελέσματα των ερευνών τους· ii) τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής.			
Μελέτες Σκοπιμότητας	Έως 50%	Έως 60%	Έως 70%

iv) Άρθρο 28 «Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ»

Η ένταση της ενίσχυσης ανέρχεται στο 50% των επιλέξιμων δαπανών και αφορά μόνο ΜΜΕ επιχειρήσεις.

Ένταση ενισχύσεων

	Μεγάλες Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές και Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις
Καινοτομία για ΜΜΕ			Έως 50%

Οι δαπάνες όλων των κατηγοριών θεωρούνται επιλέξιμες για τα εγκεκριμένα έργα εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια των χρονικών πλαισίων που προσδιορίζονται στην απόφαση υπαγωγής-χρηματοδότησης του έργου και εφόσον σχετίζονται με την υλοποίηση του έργου. Το σύνολο των παραστατικών δαπανών (π.χ. τιμολογίων) θα πρέπει να έχει εκδοθεί το αργότερο μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου. Η εξόφλησή τους θα πρέπει να έχει γίνει είτε μέχρι τη διενέργεια του ενδιάμεσου ελέγχου, για να πιστοποιηθούν οι σχετικές δαπάνες, είτε το αργότερο μέχρι ένα (1) μήνα μετά από τη λήξη του έργου με την υποβολή της τελικής έκθεσης.

Τονίζεται ότι είναι απαραίτητη η τήρηση ξεχωριστού λογαριασμού στα λογιστικά βιβλία των φορέων για τις δαπάνες και τα έσοδα του έργου σύμφωνα με το ΕΓΛΣ.

7.3 ΣΩΡΕΥΣΗ

Σχετικά με τη σώρευση της ενίσχυσης που αφορά στα έργα της παρούσας Πρόσκλησης ισχύουν τα προβλεπόμενα στον ΕΕ 651/2014 (Άρθρο 8).

Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμεις της παρούσας πρόσκλησης μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εφόσον τα εν λόγω μέτρα αφορούν σε διαφορετικές προσδιορισμένες επιλέξιμες δαπάνες.

Επιλέξιμες δαπάνες οι οποίες ενισχύονται στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, είναι δυνατόν να ενισχυθούν στο πλαίσιο άλλων κρατικών ενισχύσεων ή ενισχύσεων ήσσονος σημασίας, υπό την προϋπόθεση ότι η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζεται στις ενισχύσεις του αντίστοιχου άρθρου του Καν. ΕΕ 651/2014 (, 25 και 28).

7.4 ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής (όπου απαιτείται), ο δυνητικός δικαιούχος της ενίσχυσης μπορεί να χρησιμοποιήσει ιδίους πόρους (ίδια συμμετοχή) ή/και δάνειο. Το δάνειο που θα χρησιμοποιηθεί είναι δυνατόν να υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ, υπό την προϋπόθεση ότι η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε

υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζεται στις ενισχύσεις του αντίστοιχου άρθρου του Καν. ΕΕ 651/2014.

Ο συνδυασμός επιχορήγησης και χρηματοδοτικού εργαλείου υποστηριζόμενου από το ΕΣΠΑ μπορεί να καλύπτει την ίδια δαπάνη υπό τον όρο ότι το άθροισμα όλων των συνδυασμένων μορφών στήριξης δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό της συγκεκριμένης δαπάνης (το τμήμα χρηματοδοτικού εργαλείου υποστηριζόμενο από το ΕΣΠΑ μαζί με την Επιχορήγηση να είναι μικρότερο ή ίσο του επιχορηγούμενου π/υ του επενδυτικού σχεδίου).

Επισημαίνεται ότι όταν το χρηματοδοτικό εργαλείο εμπεριέχει ενίσχυση, το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (ΑΙΕ) αυτής σωρεύει με την επιχορήγηση κατά τον υπολογισμό του ορίου που θέτουν οι Κανονισμοί χορήγησης των ενισχύσεων.

Η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης (επιχείρηση) αποδεικνύεται με την εξόφληση των παραστατικών σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα πρόσκληση.

Ο τραπεζικός δανεισμός δεν είναι υποχρεωτικός. Εφόσον η επιχείρηση προσφύγει σε δανεισμό για την κάλυψη μέρους της ιδιωτικής συμμετοχής και σε περίπτωση εκχώρησης της δημόσιας χρηματοδότησης σε Τράπεζα για την παροχή δανεισμού, η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στην Τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο επενδυτής είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση δανείου, τυχόν πρόσθετες πράξεις, καθώς και τη σύμβαση εκχώρησης με το Πιστωτικό Ίδρυμα.

7.5 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ο συνολικός προϋπολογισμός του ερευνητικού έργου, περιλαμβανομένων και αυτού των Ερευνητικών Φορέων θα πρέπει να διαμορφώνεται σύμφωνα με τους περιορισμούς που αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

	Κατηγορία δαπάνης	Π/Υ	%	Μέγιστο επιλέξιμο ποσό ή %, στον επιχορηγούμενο Π/Υ του έργου ή μέγιστο ποσό (€)
ΕΚ 651/ 2014, Άρθρο 25, Δαπάνες για έργα έρευνας & ανάπτυξης				
1	Δαπάνες προσωπικού¹	€	%	25-70%
1.1	Δαπάνες ήδη απασχολούμενου ερευνητικού προσωπικού με μισθωτή σχέση εργασίας			
1.2	Δαπάνες νέου προσωπικού με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας-μισθωτή σχέση εργασίας			
1.3	Δαπάνες προσωπικού με ΔΠΥ/ανάθεση έργου			
2.	Δαπάνες Οργάνων & ερευνητικού εξοπλισμού	€	%	40%
2.1	Δαπάνες για πάγιο εξοπλισμό: όργανα και εξοπλισμός, (λογιστικές αποσβέσεις κατά το χρονικό διάστημα χρήσης τους εντός της διάρκειας του έργου)			
3.	Δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας²	€	%	80%

¹ Συνολικά, οι «Δαπάνες προσωπικού με σύμβαση εξαρτημένης σχέσης εργασίας» και οι «Δαπάνες προσωπικού με σύμβαση μίσθωσης έργου», θα πρέπει να αποτελούν τουλάχιστον το 25%, ενώ δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν το 70% του επιχορηγούμενου Π/Υ του έργου.

3.1	Έρευνα επί συμβάσει και δαπάνες Οργανισμών Έρευνας και Διάδοσης Γνώσης (Αμοιβές τρίτων – Υπεργολαβίες)			
3.2	Γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας			
3.3	Συμβουλευτικές υπηρεσίες			
4.	Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες			
4.1	Δαπάνες ταξιδιών	€	%	5%
4.2	Δαπάνες δημοσιότητας	€	%	5%
4.3	Αναλώσιμα	€	%	5%
4.4	Δαπάνες που αφορούν στην αμοιβή ορκωτού λογιστή/ελεγκτή Η εν λόγω δαπάνη είναι υποχρεωτική	€	%	5%
4.5	Δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία	€	%	5%
4.6	Έμμεσες λειτουργικές δαπάνες	€	%	15% της κατηγορίας 1. Δαπάνες προσωπικού
5.	Δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας	€	%	5%
5.1	Δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας			
ΕΚ 651/ 2014, Άρθρο 28, ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΜΜΕ				
6	Δαπάνες για διπλώματα ευρεσιτεχνίας και λοιπά άυλα στοιχεία ενεργητικού	€	%	70%
6.1	Δαπάνες για αγορά τεχνογνωσίας			
6.2	Δαπάνες για δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας για ΜΜΕ			
7.	Δαπάνες για την απόσπαση προσωπικού υψηλής ειδίκευσης, σε νέες θέσεις που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό του έργου	€	%	70%
7.1	Δαπάνες νέου προσωπικού με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας-μισθωτή σχέση εργασίας			
7.2	Δαπάνες προσωπικού με ΔΠΥ/ανάθεση έργου			
8.	Δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας.	€	%	5%
8.1	Δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας			

8 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Οι αιτήσεις χρηματοδότησης υποβάλλονται από τους δυνητικούς Δικαιούχους **υποχρεωτικά και μόνον** μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) (<http://www.ependyseis.gr/mis>) με την ένδειξη

² Συμπεριλαμβάνονται και οι προϋπολογισμοί των Οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων σε περίπτωση που είναι ανεξάρτητοι εταίροι του έργου.

«Δράσεις συνεργασιών και δικτύωσης μεταξύ ερευνητικών φορέων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων σε τομείς προτεραιότητας του σχεδίου στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας».

Κατά την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης επενδυτής υποχρεούται σωρευτικά:

- i. να συμπληρώσει, καταχωρώντας στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων τα σχετικά πεδία του σημείου «ΥΠΟΒΟΛΗ» του ΠΣΚΕ, όπως αυτά εμφανίζονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.1 «ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΟΣ 1»**,
- ii. να επισυνάψει στο Π.Σ.Κ.Ε.:
  - A) πλήρως συμπληρωμένο, το συμπληρωματικό **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.2 «ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΟΣ 2»** σε επεξεργάσιμη μορφή «κειμενογράφου» (.word), καθώς και υπογεγραμμένο, σαρωμένο αντίγραφο (scan), σε «φορητή» μορφή (.pdf)³,
  - B) τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ»** της Πρόσκλησης, σε «φορητή» μορφή (.pdf). Οι Υπεύθυνες Δηλώσεις πρέπει να είναι σαρωμένες (scan), σε «φορητή» μορφή (.pdf), υπογεγραμμένες από το νόμιμο εκπρόσωπο και σφραγισμένες με τη σφραγίδα της επιχείρησης που εκπροσωπεί.

Δεν θα αξιολογούνται προτάσεις οι οποίες δεν έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά, ή δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά πεδία στο ΠΣΚΕ και στα συνημμένα έντυπα.

Σε περίπτωση που υπάρξει ασυμφωνία μεταξύ των ηλεκτρονικά καταχωρημένων στοιχείων στο ΠΣΚΕ, και των δηλωθέντων οικονομικών στοιχείων του έργου (π.χ. δαπάνες του έργου, Π/Υ, δημόσια δαπάνη κ.λπ.) στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.2 «ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΟΣ 2»**, το οποίο αναρτάται σε «φορητή» μορφή (.pdf), τότε κατισχύουν τα ηλεκτρονικά δηλωθέντα στο ΠΣΚΕ στοιχεία.

Η ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής των επενδυτικών σχεδίων στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (www.ependyseis.gr/mis) ορίζεται η 30/04/2020 με καταληκτική ημερομηνία στις 30/11/2020 και ώρα 15:00.

Έναρξη υποβολής προτάσεων	Λήξη υποβολής προτάσεων
30/04/2020	30/11/2020

Μετά τη λήξη της ημερομηνίας της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή επενδυτικού σχεδίου.

Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης έργων που δεν θα υποβληθούν εμπρόθεσμα δεν θα αξιολογούνται.

Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία υποβολής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει η ηλεκτρονική υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ να οριστικοποιηθεί πριν την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής προτάσεων έργων του τρέχοντος κύκλου της Δράσης.

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης.

Επιτρέπεται η ακύρωση της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης του προτεινόμενου έργου ΕΤΑΚ υπό την προϋπόθεση να έχει υποβληθεί αίτηση ακύρωσης εντός αποκλειστικής προθεσμίας έως και δύο εργάσιμων ημερών πριν την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση. Η αίτηση ακύρωσης υποβάλλεται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο ή το Συντονιστή ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ (<http://www.ependyseis.gr/mis>). Η επιλογή αυτή οδηγεί αυτόματα στην παραίτηση των ενδιαφερομένων από την υποβληθείσα αίτησή τους και παρέχει τη δυνατότητα επανυποβολής νέας αίτησης χρηματοδότησης εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία που θα πρέπει να υποβάλουν οι δυνητικοί δικαιούχοι παρουσιάζονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ»**, της παρούσας Πρόσκλησης.

Το Έντυπο Υποβολής, όπως και όλα τα έντυπα της παρούσας Πρόσκλησης, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να τα βρουν στους παρακάτω δικτυακούς τόπους:

³Σημειώνεται ότι στην περίπτωση ελλείψεων (π.χ. τυχόν έλλειψη ερωτήσεων που έχουν διαγραφεί) στα υποβληθέντα έντυπα η πρόταση θα απορρίπτεται ως ελλιπής.

- της ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ (www.pepkm.gr)
- του ΕΦ (www.efepae.gr)
- του ΕΣΠΑ (www.espa.gr)
- στην ιστοσελίδα www.ependyseis.gr

Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα ζητούμενα δικαιολογητικά. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Η υποβολή αίτησης συμμετοχής στη δράση συνιστά επίσης εξουσιοδότηση προς την ΕΥΔ/ΕΦ, για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, τα οποία και τηρούνται:

- για τις ανάγκες υλοποίησης της παρούσας δράσης (ενδεικτικά: έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των Δικαιούχων),
- για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων (δεικτών), καθώς και
- για το σκοπό της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση της εν λόγω δράσης.

Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του Ν 2472/97.

Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη διεύθυνση e-mail που έχει δηλώσει στο Έντυπο Υποβολής προς τον ΕΦ ή/και την ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπώς την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων.

9 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ (ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ)

Οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν με την υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης να υποβάλουν ταυτοχρόνως στο ΠΣΚΕ και Ηλεκτρονικό Φάκελο Υποψηφιότητας. Ο φάκελος αυτός θα περιλαμβάνει όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά του **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ VII : «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ»**.

Το σύνολο των δικαιολογητικών που θα επισυναφθούν στο ΠΣΚΕ θα πρέπει να έχει συνολικό μέγεθος μικρότερο των 50 MB. Επιπλέον κάθε μεμονωμένο αρχείο θα πρέπει να είναι μικρότερο από 10 MB. Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι **υποχρεωτικοί**. Για την διευκόλυνση των δικαιούχων είναι δυνατή η επισύναψη συμπιεσμένων αρχείων τύπου zip ή και rar.

Για την καλύτερη τεκμηρίωση του περιεχομένου της πρότασης, ο Δικαιούχος, κατά την κρίση του, μπορεί να υποβάλει πρόσθετα στοιχεία που τεκμηριώνουν τα αναγραφόμενα στο επενδυτικό σχέδιο, σημειώνοντας σε ποιο κριτήριο αξιολόγησης αναφέρεται το καθένα.

10 ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

10.1 ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Επιτροπή Αξιολόγησης

Για τις ανάγκες της αξιολόγησης της δράσης θα συσταθεί Επιτροπή Αξιολόγησης με απόφαση του Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας. Στην απόφαση αυτή θα περιγράφονται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής, θα ορίζονται τα μέλη της και ό,τι άλλο σχετικό απαιτείται σχετικά με τη διαδικασία αξιολόγησης. Με την ίδια απόφαση θα ορίζονται και τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη. Επιπλέον, δύναται να ορίζονται σύμφωνα με τα ανωτέρω και επιπρόσθετες επιτροπές αξιολόγησης για την εξέταση των αιτήσεων χρηματοδότησης. Η Επιτροπή Αξιολόγησης αποτελεί όργανο αξιολόγησης η οποία εξετάζει και οριστικοποιεί την τελική βαθμολογία στο Π.Σ.Κ.Ε. Στην επιτροπή δύναται να συμμετέχει επικουρικά, κατόπιν πρόσκλησης, ειδικός εμπειρογνώμονας, ο οποίος θα δρα συμβουλευτικά στις γνωμοδοτήσεις της επιτροπής και δε θα έχει δικαίωμα ψήφου.

Τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης δεν έχουν τη δυνατότητα να είναι συντάκτες προτάσεων που θα υποβληθούν στο πλαίσιο της πρόσκλησης ή να προέρχονται από ερευνητικό φορέα που υποβάλει πρόταση. Για το λόγο αυτό (στο

πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 κατ' άρθρο 38 παρ. 5 του Ν. 4314/2014), θα πρέπει να υποβάλουν υπεύθυνη δήλωση για τη μη σύγκρουση συμφερόντων, καθώς και δήλωση τήρησης εμπιστευτικότητας.

Για τις ανάγκες της αξιολογικής διαδικασίας θα είναι στη διάθεση των μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης όλο το σχετικό υλικό.

Τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης δε θα μπορούν να ασχοληθούν με την παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων.

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας

Η ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ είναι υπεύθυνη για τον γενικό συντονισμό της διαδικασίας αξιολόγησης. Μεταξύ άλλων μεριμνά για:

- την έκδοση οριζοντίων οδηγιών, διευκρινίσεων και κατευθυντήριων γραμμών που αφορούν σε θέματα αξιολόγησης
- την παρακολούθηση και έλεγχο του χρονοδιαγράμματος αξιολόγησης

τις σχετικές εισηγήσεις για την έκδοση της εγκριτικής απόφασης προσωρινής και οριστικής κατάταξης, ένταξης και χρηματοδότησης, καθώς και για την έκδοση της απόφασης απόρριψης.

10.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Με το πέρας των ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης και του ηλεκτρονικού φακέλου υποψηφιότητας εκάστης αίτησης εντός της ταχθείσας προθεσμίας, ακολουθεί η διαδικασία αξιολόγησης των προτάσεων με την ευθύνη της ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ και την υποστήριξη του ΕΦ.

Ο έλεγχος των δικαιολογητικών και των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.4 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ-ΟΡΟΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ** και το **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII : «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ»** της παρούσας αναλυτικής πρόσκλησης.

Αν κατά τον έλεγχο, απαιτηθεί να ζητηθούν από τον ΕΦ συμπληρωματικά στοιχεία και διευκρινήσεις για την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της αίτησης χρηματοδότησης και της κάλυψης των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, ο ΕΦ ενημερώνει τον δυνητικό δικαιούχο με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο σε διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που θα δηλώσει ο ενδιαφερόμενος για τις διευκρινήσεις αυτές και ο τελευταίος υποχρεούται να ανταποκριθεί και να προσκομίσει τα ζητούμενα στοιχεία εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την επόμενη της ειδοποίησης. Τα προσκομισθέντα δικαιολογητικά από πλευράς δυνητικών δικαιούχων, μετά την ειδοποίηση του ΕΦ, συμπληρώνουν τον φάκελο υποψηφιότητας. Σε περίπτωση μη προσκόμισης των στοιχείων που ζητούνταν έως την ανωτέρω προθεσμία, η αίτηση χρηματοδότησης προωθείται προς την Επιτροπή και αξιολογείται με βάση τα υπάρχοντα στοιχεία.

Οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος για την τήρηση των ειδικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη δράση, χαρακτηρίζεται ως ουσιώδης.

Η μη προσκόμιση στοιχείων που αφορούν στην αξιολόγηση βαθμολογούμενου κριτηρίου συνεπάγεται τη μη βαθμολόγηση του κριτηρίου αυτού στο Φύλλο Αξιολόγησης (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ).

Επισημαίνεται ότι: Έργα για τα οποία προσκομίστηκε ως δικαιολογητικό συμμετοχής η αίτηση έκδοσης/ανανέωσης της άδειας λειτουργίας αντί για την απαιτούμενη άδεια, εντάσσονται, τηρουμένων των λοιπών προϋποθέσεων, στην παρούσα δράση, με την επιβολή ΕΙΔΙΚΟΥ ΟΡΟΥ για την προσκόμιση της σχετικής άδειας, πριν την καταβολή επιχορήγησης. Σε περίπτωση μη προσκόμισης αυτής, η πράξη θα απεντάσσεται.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης, με την υποστήριξη του ΕΦ, διενεργεί την αξιολόγηση (έλεγχος πληρότητας των δικαιολογητικών, έλεγχος πλήρωσης των προϋποθέσεων συμμετοχής και αξιολόγηση/βαθμολόγηση κριτηρίων) λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των στοιχείων, δικαιολογητικών και ηλεκτρονικών εγγράφων τεκμηρίωσης κάθε αιτήματος χρηματοδότησης.

Προϋπόθεση για την επιλεξιμότητα εκάστης αιτήσεως χρηματοδότησης είναι η σωρευτική τήρηση των ακόλουθων:

- Η πληρότητα του ηλεκτρονικού φακέλου υποψηφιότητας (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII : «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ»)
- η θετική απάντηση με σχετική τεκμηρίωση στο σύνολο των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής (ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ-ΟΡΟΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ)
- να έχει λάβει **θετική αξιολόγηση στις ομάδες κριτηρίων Α και Γ**.
(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ).

Σημειώνεται ότι κατά τον έλεγχο των τυπικών προϋποθέσεων και των δικαιολογητικών συμμετοχής θα γίνουν αυστηρές διασταυρώσεις δεδομένων, ώστε να επαληθευθεί η ακρίβεια των προσκομισθέντων στοιχείων και να αποφευχθούν και αντιμετωπιστούν φαινόμενα απάτης σε βάρος του ενωσιακού προϋπολογισμού.

Αξιολόγηση και βαθμολόγηση των επενδυτικών σχεδίων

Τα κριτήρια βάσει των οποίων αξιολογούνται οι προτάσεις είναι τα εξής:

Στάδιο Α – Έλεγχος Πληρότητας (“On/Off” κριτήριο).

Έχει υποβληθεί το σύνολο των δικαιολογητικών του παραρτήματος VII και όλα τα αναγραφόμενα στα έντυπα υποβολής πρότασης, καθώς και όλα τα συνημμένα δικαιολογητικά ακριβή και αληθή.

Στάδιο Β- Έλεγχος Επιλεξιμότητας Πρότασης (“On/Off” κριτήρια).

Ομάδα Κριτηρίων Α - Έλεγχος Κάλυψης Τυπικών Προϋποθέσεων Συμμετοχής

Εξετάζεται η εκπλήρωση των κριτηρίων του σχετικού Φύλλου αξιολόγησης, με βάση τα απαιτούμενα δικαιολογητικά των σχετικών Παραρτημάτων VII («Δικαιολογητικά Συμμετοχής»), V Ορισμός Προβληματικών Επιχειρήσεων, και IX («Υποδείγματα υπεύθυνων δηλώσεων») και IV («Υπόδειγμα δήλωσης ΜΜΕ»), της παρούσας πρόσκλησης.

Στάδιο Γ

Η αξιολόγηση του σταδίου Γ γίνεται ανά ομάδα κριτηρίων οι οποίες περιλαμβάνουν διακριτά κριτήρια. Η βαθμολογία κάθε ομάδας κριτηρίων προκύπτει από το άθροισμα της βαθμολογίας και πρέπει να τηρεί ελάχιστο μερικό αποτέλεσμα. Η βαθμολογία κάθε κριτηρίου προκύπτει από το βαθμό αξιολόγησης επί του συντελεστή στάθμισης του. Η συνολική βαθμολογία του επενδυτικού σχεδίου προκύπτει από το άθροισμα της βαθμολογίας κάθε ομάδας κριτηρίων επί τον συντελεστή στάθμισης της και πρέπει να τηρεί ελάχιστό συνολικό αποτέλεσμα.

Ομάδα Κριτηρίων Β' (με συντελεστή στάθμισης: 30%) – Κατάσταση Επιχείρησης:

- Αγορές - στόχοι της επιχείρησης, όπου αξιολογείται η εξωστρέφεια της επιχείρησης.
- Μεταβολές στην απασχόληση, όπου αξιολογείται η μεταβολή της απασχόλησης στην επιχείρηση.
- Μεταβολή κύκλου εργασιών (ΚΕ), όπου αξιολογείται η μεταβολή του κύκλου εργασιών (ΚΕ) της επιχείρησης.
- Διπλώματα ευρεσιτεχνίας, όπου εξετάζεται η ύπαρξη ή μη κατοχυρωμένου διπλώματος ευρεσιτεχνίας (πατέντα).
- Διακρίσεις - βραβεύσεις σε διαγωνισμούς, όπου εξετάζεται αν η επιχείρηση έχει συμμετάσχει σε διαγωνισμούς και έχει βραβευτεί ή διακριθεί σε κάποια κατηγορία.
- Οργάνωση της επιχείρησης, όπου αξιολογείται υφιστάμενη οργάνωση της επιχείρησης, όπως τεκμηριώνεται από τα δικαιολογητικά της επιχείρησης (π.χ. Συστήματα Διασφάλισης ποιότητας παραγωγικής διαδικασίας, Εμπορικά σήματα, Συστήματα αυτοματοποίησης στην παραγωγή, Συστήματα αυτομ/σης για την παρακολούθηση και τον έλεγχο της "παραγωγικής" διαδικασίας, Εξειδικευμένα Λογισμικά, κλπ).

Διευκρίνιση για τα κριτήρια Β1 έως Β6

Α. Στην περίπτωση που υπάρχουν περισσότερες από μία επιχειρήσεις στο επενδυτικό σχήμα, τότε θα αξιολογηθούν τα ανωτέρω κριτήρια υπολογίζοντας ως Σταθμισμένος Μέσος Όρος του αριθμού των επιχειρήσεων.

Ομάδα Κριτηρίων Γ' (με συντελεστή στάθμισης: 70%) – Σαφήνεια Επενδυτικού Σχεδίου, όπου εξετάζονται:

- Η σύνδεση με τη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.
- Το στάδιο ανάπτυξης και προστιθέμενης αξίας του επενδυτικού σχεδίου, καθώς και η κατανόηση ανταγωνιστικών λύσεων. Δύναται να περιληφθεί και σύγκριση με «ιδεατές», γνωστές εμπορικές λύσεις.
- Η στόχευση νέων ευκαιριών της αγοράς.
- Η δυνατότητα ενίσχυσης της ανάπτυξης της εταιρίας.
- Η πειστικότητα επιδόσεων και αποδοτικότητας («value for money») της πρότασης.

- Η κατανόηση κινδύνων κι ευκαιριών για την επιτυχή εισαγωγή της καινοτομίας στην αγορά, από τεχνικής κι εμπορικής απόψεως.
- Η ύπαρξη ζήτησης/αγοράς για την καινοτομία.

Κάθε επενδυτικό σχέδιο αξιολογείται και βαθμολογείται από την Επιτροπή Αξιολόγησης με βάση τα κριτήρια της παρούσας Πρόσκλησης. Κατά την αξιολόγηση, διασφαλίζεται, μέσω της Δήλωσης μη Σύγκρουσης Συμφερόντων των αξιολογητών, όπως προβλέπεται από το ΣΔΕ (Δήλωση Περί Μη Σύγκρουσης Συμφερόντων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 κατ' άρθρο 38 παρ. 5 του Ν. 4314/2014), ότι κανένας αξιολογητής δεν ταυτίζεται με το συντάκτη του επενδυτικού σχεδίου και δεν συνδέεται με κανένα τρόπο με το επενδυτικό σχέδιο.

Η τελική βαθμολογία του επενδυτικού σχεδίου προκύπτει από το άθροισμα των βαθμολογούμενων κριτηρίων. **Η μέγιστη τελική βαθμολογία με την χρήση των ανωτέρω κριτηρίων είναι το 10,00.** Για να θεωρηθεί επιτυχής μία πράξη, θα πρέπει να έχει λάβει **θετική αξιολόγηση στην ομάδα κριτηρίων Α και στην ομάδα κριτηρίων Γ.**

Αξιολόγηση

Η Επιτροπή Αξιολόγησης χρησιμοποιώντας την εφαρμογή της «Αξιολόγησης» στο Π.Σ.Κ.Ε., ελέγχει όλα τα πεδία του Παραρτήματος Ι.1 που καταχωρήθηκαν από τον δυνητικό δικαιούχο της ενίσχυσης στο Π.Σ.Κ.Ε. κατά το στάδιο της υποβολής. Όλα τα πεδία του Παραρτήματος Ι.1 δύναται να τροποποιηθούν από την Επιτροπή Αξιολόγησης με βάση τα στοιχεία της παρούσας πρόσκλησης και τα δικαιολογητικά και στοιχεία του φυσικού και ηλεκτρονικού φακέλου που προσκόμισε ο δυνητικός δικαιούχος.

Η υπόλοιπη αξιολόγηση των σταδίων γίνεται εκτός ΠΣΚΕ σε τυποποιημένο έντυπο αξιολόγησης το οποίο παρέχει η ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ και το οποίο η Επιτροπή Αξιολόγησης συμπληρώνει πλήρως. Η Επιτροπή Αξιολόγησης σύμφωνα με τα στοιχεία της πρόσκλησης, τα δεδομένα της υποβολής, και τις οδηγίες βαθμολόγησης εκάστου κριτηρίου αξιολογεί το σύνολο των κριτηρίων του κάθε σταδίου, εισάγει την σχετική βαθμολόγηση του κριτηρίου στο τυποποιημένο έντυπο αξιολόγησης και αφού το συμπληρώσει πλήρως το ανεβάζει σε μορφή .pdf αρχείου ως συνημμένο στην αξιολόγηση της. Στην συνέχεια η Επιτροπή Αξιολόγησης εισάγει στο ΠΣΚΕ τα αποτελέσματα του ελέγχου των σταδίων, καθώς και την βαθμολογία κάθε ομάδας κριτηρίων, και το ΠΣΚΕ υπολογίζει την συνολική βαθμολογία κάθε πρότασης.

Σε κάθε περίπτωση η Επιτροπή Αξιολόγησης διενεργεί πλήρως την αξιολόγηση κι αξιολογεί και βαθμολογεί όλα τα κριτήρια ανεξάρτητα εάν στο/α στάδια Α ή/και Β η πρόταση κρίνεται μη πλήρης ή/και μη παραδεκτή.

Μετά το πέρας της αξιολόγησης του συνόλου των υποβληθέντων προτάσεων, γίνεται βαθμολογική κατάταξη αυτών και επιχορηγούμενες είναι οι προτάσεις με φθίνουσα κατάταξη μέχρι εξάντλησης του Π/Υ της δημόσιας δαπάνης. Η Επιτροπή Αξιολόγησης οριστικοποιεί την τελική βαθμολογία και το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της κάθε πρότασης έχοντας την ευθύνη ελέγχου της αξιολόγησης και τη διαφοροποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πρότασης μετά από τεκμηριωμένη εισήγηση.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης συντάσσει πρακτικό που περιλαμβάνει:

- Πίνακα εγκεκριμένων αιτήσεων προς ενίσχυση, με το συνολικό προϋπολογισμό και την αναλογούσα δημόσια δαπάνη για κάθε εγκεκριμένη αίτηση,
- Πίνακα εγκεκριμένων αιτήσεων μη ενισχυόμενων, λόγω εξάντλησης προϋπολογισμού πρόσκλησης,
- Πίνακα απορριφθεισών αιτήσεων λόγω αρνητικής αξιολόγησης.

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση ισοβαθμίας προτάσεων που περιλαμβάνονται στον Πίνακα i), προτείνονται για ένταξη όλες οι πράξεις που ισοβαθμούν.

Για κάθε έναν από τους ανωτέρω επιμέρους Πίνακες θα περιλαμβάνονται (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) τα ακόλουθα στοιχεία:

1. Η τελικά διαμορφούμενη συνολική βαθμολογία.
2. Τα βασικά στοιχεία του κάθε επενδυτικού σχεδίου (π.χ. κωδ. Επενδυτικού σχεδίου, επωνυμία επιχείρησης, κλπ).
3. Ο επιχορηγούμενος Π/Υ.

Δύναται κατά την κρίση της ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ στους ανωτέρω επιμέρους Πίνακες να περιληφθούν πρόσθετα στοιχεία (π.χ. συνεργαζόμενος ερευνητικός φορέας, χρονοδιάγραμμα υλοποίησης επενδυτικού σχεδίου, ίδια συμμετοχή κλπ).

10.3 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ

Η ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ εισηγείται το πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης στον Περιφερειάρχη και τους ανωτέρω εγκεκριμένους οριστικούς πίνακες κατάταξης και εκδίδονται οι αποφάσεις ένταξης και απόρριψης.

Οι οριστικοί πίνακες και οι αποφάσεις ένταξης δημοσιεύονται στους Δικτυακούς τόπους :

- της ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ (www.pepkm.gr)
- του ΕΦΕΠΑΕ (www.efepae.gr)
- του ΕΣΠΑ (www.espa.gr)
- στην ιστοσελίδα www.ependyseis.gr

Ο ΕΦ ενημερώνει τόσο τους δικαιούχους των εγκεκριμένων επενδυτικών σχεδίων όσο και τους υποψηφίους των οποίων η αίτηση χρηματοδότησης απορρίφθηκε.

Πιο ειδικά:

Στην περίπτωση των ενταγμένων πράξεων, αποστέλλεται ηλεκτρονικά επιστολή, χωριστά στον κάθε δικαιούχο, στο οποίο περιλαμβάνεται, το χρονοδιάγραμμα, ο συνολικός προϋπολογισμός του, οι πηγές και το ποσοστό χρηματοδότησης αυτού.

Οι επιχειρήσεις των οποίων η αίτηση χρηματοδότησης απορρίφθηκε ενημερώνονται ηλεκτρονικά, αλλά και μέσω του ΠΣΚΕ, για το αποτέλεσμα της αξιολόγησης και τη δυνατότητα και τους όρους άσκησης ένστασης εντός συγκεκριμένης καταληκτικής ημερομηνίας.

Ο ΕΦ αναλαμβάνει τις ανωτέρω ενέργειες και έχει την ευθύνη της καταχώρησης όλων των απαραίτητων δεδομένων στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων.

Η ένταξη της πράξης συνιστά και ταυτόχρονα αποδοχή της εγγραφής της επιχείρησης στον κατάλογο των πράξεων που δημοσιεύεται σύμφωνα με το άρθρο 115, παράγραφος 2, του Κανονισμού 1303/2013. Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση Επενδυτικών Σχεδίων, όπως αυτά προβλέπονται στο Παράρτημα XII του Καν. 1303/2013 και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.

Ως ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης λαμβάνεται η ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης της Πράξης στη Δράση.

Επισημαίνεται ότι, ενώ η ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών της επενδυτικής πρότασης είναι η ημερομηνία υποβολής, ως ημερομηνία έναρξης του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης λαμβάνεται η ημερομηνία απόφασης ένταξης. Υπογραμμίζεται ότι, δαπάνες που υλοποιούνται πριν την έκδοση Απόφασης Ένταξης, πραγματοποιούνται με ευθύνη του δικαιούχου.

Σε περίπτωση αποδοχής ενστάσεων και έκδοσης συμπληρωματικού Πίνακα Κατάταξης ενεργοποιείται εκ νέου η ως άνω αναφερόμενη διαδικασία και εκδίδεται συμπληρωματική Απόφαση Ένταξης.

10.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

Η διαδικασία ενστάσεων ακολουθεί το άρθρο 43 παρ. 7 της υπ' αριθμ. 137675/ΕΥΘΥ1016/19-12-2018 (ΦΕΚ 5968/Β/31-12-2018) Υπουργική Απόφαση με θέμα «Αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β' 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.7.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης "Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων"», όπως ισχύει. Οι δικαιούχοι που συμμετέχουν στην διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων, στο πλαίσιο πρόσκλησης δύνανται να υποβάλουν ένσταση (ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου 25 του Ν.2690/1999) κατά των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της προηγούμενης παραγράφου. Οι ενστάσεις ασκούνται άπαξ και υποβάλλονται ηλεκτρονικά (μέσω ΠΣΚΕ) προς τον ΕΦ, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών, από την επομένη της δημοσίευσης των αποτελεσμάτων στο δικτυακό τόπο της ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ (www.pepkm.gr), προκειμένου να εξεταστούν από την Επιτροπή Ενστάσεων. Στην επιτροπή δύναται να συμμετέχει επικουρικά, κατόπιν πρόσκλησης, ειδικός εμπειρογνώμονας, ο οποίος θα δρα συμβουλευτικά στις γνωμοδοτήσεις της επιτροπής και δε θα έχει δικαίωμα ψήφου.

Η ηλεκτρονική υποβολή της ένστασης γίνεται στο ΠΣΚΕ με συμπλήρωση των σχετικών πεδίων του σημείου «ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ» του ΠΣΚΕ και την επισύναψη τυχών δικαιολογητικών.

Αρμόδιο όργανο για την εξέταση των ενστάσεων είναι η Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων, η οποία ορίζεται με απόφαση

του Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας. Είναι δυνατό να ορίζονται και επιπρόσθετες επιτροπές αξιολόγησης ενστάσεων.

Ο ΕΦ υποστηρίζει την Επιτροπή Ενστάσεων στη διαδικασία εξέτασης των ενστάσεων, οι οποίες εξετάζονται τόσο ως προς τη νομιμότητα της πράξης κατά της οποίας στρέφονται, όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης και είτε απορρίπτονται, είτε γίνονται αποδεκτές. Η Επιτροπή Ενστάσεων γνωμοδοτεί τόσο για την πληρότητα δικαιολογητικών της πρότασης και την ικανοποίηση των τυπικών προϋποθέσεων όσο και για την ένταξη ή μη της πρότασης στην δράση.

Η ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ εισηγείται στον Περιφερειάρχη τα αποτελέσματα της εξέτασης των ενστάσεων.

Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων εκδίδονται από τον Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας, σύμφωνα με το Άρθρο 25 του Ν.2690/1999 μέσα σε τρεις (3) μήνες από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης και γνωστοποιούνται στην οικεία ΔΑ/ΕΦ.

Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων κοινοποιούνται αμελλητί και αναρτώνται στο πρόγραμμα Διαύγεια, στο www.perkm.gr, στο www.eferae.gr και του ΕΣΠΑ www.espa.gr. Επίσης κοινοποιούνται στους ενδιαφερομένους με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, αλλά και μέσω του ΠΣΚΕ, ώστε να λαμβάνουν εγκαίρως γνώση για τα αποτελέσματα εξέτασης της ένστασης.

Η εκδοθείσα επί της ενστάσεως απόφαση καθιστά οριστική την κατάταξη της πράξης στους πίνακες αποτελεσμάτων χωρίς την δυνατότητα έτερου σταδίου διοικητικής προσφυγής.

Η ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ με βάση τις αποφάσεις επί των ενστάσεων επικαιροποιεί τους πίνακες βαθμολογικής κατάταξης των επενδυτικών σχεδίων και διαβιβάζει με εισήγηση της στον Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας, ο οποίος εκδίδει συμπληρωματικό Πίνακα Κατάταξης, ενεργοποιείται εκ νέου η ως άνω αναφερόμενη διαδικασία και εκδίδεται συμπληρωματική Απόφαση Ένταξης.

11 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Η διαδικασία υλοποίησης – παρακολούθησης πράξεων καλύπτεται από τη Διαδικασία ΔΙ_1_ΚΕ: «Παρακολούθηση προόδου υλοποίησης πράξεων (πράξεις Κρατικών Ενισχύσεων)» και τη Διαδικασία ΔΙ_7_ΚΕ: «Διοικητική και επιτόπια επαλήθευση / πιστοποίηση – καταβολής ενίσχυσης (πράξεις Κρατικών Ενισχύσεων)» του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 όπως αυτό ισχύει κάθε φορά.

11.1 ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Σημειώνεται ότι για τις εξοφλήσεις των δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ενός επενδυτικού σχεδίου, θα λαμβάνονται κάθε φορά υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Κατάλογος Ενδεικτικών Παραδοτέων, ανά Κατηγορία Δαπανών, περιγράφεται αναλυτικά στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ «ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ», ενώ των αντίστοιχων δικαιολογητικών, στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII «ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ της ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ», της παρούσας πρόσκλησης

Επισημαίνεται πως κατά τη φάση παρακολούθησης της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του Επενδυτικού Σχεδίου δύναται να ζητηθούν πρόσθετα δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης, αναλόγως του είδους της δαπάνης και του ισχύοντος, κατά τη φάση υλοποίησης θεσμικού – νομοθετικού πλαισίου.

Επίσης, οι Δαπάνες του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII «ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ της ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ» εξετάζονται ως προς την επιλεξιμότητα τους σε σχέση με τα αναφερόμενα στο Κεφάλαιο 1.6.1 «ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ».

11.1.1. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΩΝ

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες, η εξόφλησή τους θα πρέπει να γίνεται ως ακολούθως για την εξασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου και να αποτελούν εκπιπτόμενες επιχειρηματικές δαπάνες σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας κάθε φορά φορολογικής νομοθεσίας και μπορεί να γίνει ως ακολούθως:

- Κάθε είδους δαπάνη, που συνοδεύεται από νόμιμο φορολογικό στοιχείο και που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών καθαρής αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και κάτω (χωρίς ΦΠΑ), μπορεί να εξοφλείται και δίχως χωρίς τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με οποιονδήποτε τρόπο πληρωμής (μετρητά κ.α.).
- Κάθε είδους δαπάνη, που συνοδεύεται από νόμιμο φορολογικό στοιχείο και που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη

υπηρεσιών καθαρής αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ (χωρίς ΦΠΑ), θα πρέπει η τμηματική ή ολική εξόφληση της, να γίνει γίνεται με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

- Η κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα, ηλεκτρονικό ή μη), , όπως προβλέπεται στις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις.
- Η χρήση εταιρικών χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών της επιχείρησης που πραγματοποιεί την πληρωμή. ή/και όποιας άλλης κάρτας συνδέεται με ονομαστικό ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών).
- Η έκδοση επιταγής της επιχείρησης ή η έκδοση τραπεζικής επιταγής από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα.
- Η χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής (έως του ποσού των 6.000€, ορίου που επιτρέπεται από τα ΕΛΤΑ). Επισημαίνεται ότι η επιβάρυνση για την έκδοση της ταχυδρομικής επιταγής δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.
- Η καταβολή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Πληρωμών ή Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος), είτε με μετρητά, είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών πληρωμών (μεταφορά εντός του ίδιου Ιδρύματος ή έμβασμα).

Σε περίπτωση που καταβάλλονται προκαταβολές έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν παραστατικό καθαρής αξίας άνω των €500, απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής.

Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης και απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για συναλλαγές που εξοφλούνται μέσω τραπεζικού μέσου πληρωμής, είναι:

1. Έκδοση τραπεζικής επιταγής από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή, που πρέπει να έχει εξοφληθεί σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης και της συμβατικής ημερομηνίας ολοκλήρωσης του έργου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης και βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί η επιταγή (αριθμός επιταγής, ημερομηνία,-ποσό και αποδέκτης) (β) φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
2. Κατάθεση μετρητών στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό από το οποίο θα φαίνεται ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών ή/και των υπηρεσιών προς τον λήπτη της Ενίσχυσης (δικαιούχο), ο καταθέτης – επενδυτής, καθώς και τα στοιχεία του παραστατικού που αφορά η πληρωμή, , (β) καρτέλα ταμείου (λογαριασμός 38) ή/και extrait εταιρικού λογαριασμού από όπου θα διαπιστώνεται η ανάληψη των μετρητών, (γ) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και (δ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
3. Μεταφορά από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) σε εταιρικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας για μεταφορά χρημάτων όπου φαίνονται τα στοιχεία των λογαριασμών δικαιούχου και προμηθευτή (β) τα σχετικά έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
4. Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, είτε με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από το δικαιούχο, είτε με χρέωση του εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον (α) εκτός των άλλων (π.χ. καταθετήριο) αποτελούν τα έγγραφα της τράπεζας για την έκδοση της επιταγής προς τον προμηθευτή, αντίγραφο και φωτοτυπία του σώματος της αντίστοιχης επιταγής, (β) σε περίπτωση έκδοσης της επιταγής με χρέωση του εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου της ενίσχυσης, το έντυπο κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού (extrait) του λήπτη της ενίσχυσης και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
5. Ηλεκτρονική συναλλαγή (κίνηση web-banking ή κίνηση μεταφοράς μέσω web από και προς ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης του εταιρικού λογαριασμού (extrait) που τηρείται σε Τράπεζα ή σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) χρονικής διάρκειας τουλάχιστον ενός μηνός μετά την πραγματοποίηση της πληρωμής,, (β) αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο λήπτης

του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο δικαιούχος της ενίσχυσης και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

6. Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα της δικαιούχου επιχείρησης της ενίσχυσης, ή να συνδέεται απαραίτητως με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα της δικαιούχου επιχείρησης της ενίσχυσης, ή του επιχειρηματία για την περίπτωση ατομικών επιχειρήσεων και οπωσδήποτε εταιρική σε περίπτωση που ο δικαιούχος της ενίσχυσης είναι εταιρεία. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή να αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του Δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50) και καρτέλα πελάτη (λογ. 30) της αντισυμβαλλόμενης επιχείρησης.
7. Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής - ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του Δικαιούχου και του προμηθευτή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)) και καρτέλα πελάτη (λογ. 30) της αντισυμβαλλόμενης επιχείρησης.

Διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω δικαιολογητικού με τίτλο «αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)» ισχύει μόνο για τους δικαιούχους που τηρούν Διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (πρώην βιβλία Γ' κατηγορίας).

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν εμφανώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου (π.χ. εξοφλήσεις ενοικίων) δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαρής αξίας έως και 500€) τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις συναλλαγές αυτές είναι (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών): απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών πρέπει να συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρήσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014).

Στην περίπτωση τήρησης απλογραφικών λογιστικών βιβλίων (χειρόγραφα ή μηχανογραφική τήρηση) πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών/στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου (π.χ. τιμολογίων, τιμολογίων παροχής υπηρεσιών, κλπ.) στο βιβλίο εσόδων-εξόδων της επιχείρησης.

Στην περίπτωση τήρησης διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών της επένδυσης, στα αναλυτικά καθολικά των οικείων λογαριασμών (π.χ. εξόδων, παγίων, προμηθευτών, ταμείου, κλπ.), στα αντίστοιχα ισοζύγια καθώς και στο γενικό ημερολόγιο.

Στο μισθολογικό κόστος υφιστάμενου ή νέου προσωπικού περιλαμβάνονται όλες οι νόμιμες αποδοχές & ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, καθώς και οι υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τους φορείς του Δημοσίου, εξαιρουμένης της αποζημίωσης απόλυσης. Η δαπάνη της μισθοδοσίας ειδικά, εξοφλείται αποκλειστικά με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται:

- Μισθοδοτικές καταστάσεις (ατομικές) σφραγισμένες και υπογεγραμμένες από τον λογιστή και τον νόμιμο εκπρόσωπο επιχείρησης, για το διάστημα κατά το οποίο επιδοτείται η θέση απασχόλησης.
- Δικαιολογητικό πληρωμής μισθοδοσίας σε τραπεζικό λογαριασμό του εργαζόμενου (κίνηση extrait ή καταθετήριο σε τραπεζικό λογαριασμό).
- Αποδεικτικά καταβολής εργοδοτικών και ασφαλιστικών εισφορών. Σε περίπτωση που έχουν καταβληθεί οι καθαρές (πληρωτέες) αποδοχές και δεν έχουν αποδοθεί οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές και ο αντίστοιχος φόρος, δύναται να πιστοποιηθούν οι ως άνω καθαρές αποδοχές υπό τον όρο ότι ο δικαιούχος έχει προβεί σε ρύθμιση των οφειλών του την οποία και εξυπηρετεί.
- Αποδεικτικά καταβολής ΦΜΥ.

Γενικές επισημάνσεις:

- Το σύνολο των δαπανών θα πρέπει να έχει εξοφληθεί μέχρι την ολοκλήρωση του έργου και πριν από την τελική έκθεση επαλήθευσης-πιστοποίησης και σε κάθε περίπτωση το αργότερο 24 μήνες από την ημερομηνία ένταξης του επενδυτικού σχεδίου.
- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση δαπανών με επιταγές τρίτων
- Οι δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες εφόσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
- Ο Δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών της επένδυσης, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να εκτυπώνονται.
- **Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για την πράξη** στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου. Σε περίπτωση μη τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας θα πρέπει να είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών της επιχορηγούμενης επένδυσης.
- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός της δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική πληρωμή τιμολογίου, με σκοπό την μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία, για την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά).
- Όλες οι εταιρείες-προμηθευτές της επιχείρησης για τις δαπάνες του προγράμματος θα πρέπει να τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό. Σε περίπτωση καταθέσεων σε προσωπικό λογαριασμό και όχι εταιρικό (εξαιρούνται οι προμηθευτές που είναι ατομικές επιχειρήσεις) δεν θα πιστοποιούνται οι εν λόγω δαπάνες.
- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση του προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταιρών /μετόχων της επιχείρησης.
- Δεν είναι επιλέξιμοι οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου. Επίσης, οι δαπάνες για πρόστιμα, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών δεν είναι επιλέξιμες.
- Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας εξοπλισμού και αποσβέσεων θα πρέπει τα επιχορηγούμενα πάγια (υλικά και άυλα) να έχουν καταχωρηθεί στο μητρώο παγίων της επιχείρησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα και οι αποσβέσεις να διενεργούνται με βάση την εθνική φορολογική νομοθεσία (ΚΦΕ).
- Ο Δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών της επένδυσης, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να **εκτυπώνονται**.
- Σε περιπτώσεις προμηθειών από το εξωτερικό, για τα τιμολόγια που είναι ξενόγλωσσα (εκτός αγγλικής) μπορεί να ζητηθεί η μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα από επίσημο φορέα, ώστε να καταστεί δυνατή η πιστοποίηση της επιλεξιμότητας της δαπάνης. Επίσης, θα προσκομίζονται για την πιστοποίηση των δαπανών όλα τα συνοδευτικά έγγραφα και οι αντίστοιχες τραπεζικές συναλλαγές, ώστε να είναι δυνατή η ύπαρξη αξιόπιστης ελεγκτικής αλυσίδας για την προμήθεια, τη διακίνηση των προϊόντων και την εξόφληση του προμηθευτή.
- Δεν γίνονται αποδεκτές ως επιλέξιμες δαπάνες, πάσης φύσεως παραστατικά αυτοτιμολόγησης σε περίπτωση λήψης υπηρεσιών (αποδείξεις δαπάνες, τιμολόγια αυτοπαράδοσης κ.α).
- Ο ΕΦ έχει το δικαίωμα περικοπής εγκεκριμένων δαπανών κατά την πιστοποίηση τους, αν αυτές δεν εξυπηρετούν τη σκοπιμότητα του επενδυτικού σχεδίου ή κριθούν υπερβολικές ως προς το κόστος τους.
- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός (κατάτμηση) δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση τιμολογίου, με σκοπό την μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία, για την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά).

11.2 ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ**11.2.1 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ**

Οι δικαιούχοι είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου απέναντι στους αρμόδιους Φορείς για την υλοποίηση, την

παρακολούθηση και τη διασφάλιση της προόδου του έργου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου (ΦΟΑ) με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους.

Όσον αφορά τη διαχείριση του έργου τονίζεται ιδιαίτερα ότι είναι απαραίτητη η τήρηση ξεχωριστού λογαριασμού στα λογιστικά βιβλία για τις δαπάνες και οι επιχορηγήσεις του ερευνητικού έργου σύμφωνα με το ΕΓΛΣ. Θα πρέπει, δηλαδή, να τηρούνται για το έργο τελευταίας βαθμίδας λογαριασμοί, όπου θα φαίνονται αναλυτικά οι δαπάνες κατά κατηγορία και οι επιχορηγήσεις. Αυτό ισχύει για όλους τους δικαιούχους. Στην περίπτωση φορέων που τηρούν Β' κατηγορίας βιβλία, η επιχορήγηση (έσοδα) και οι δαπάνες θα πρέπει να παρακολουθούνται σε ιδιαίτερες στήλες του βιβλίου εσόδων – εξόδων και να εμφανίζονται χωριστά από την λοιπή δραστηριότητα στα αναλυτικά στοιχεία δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Οι λογιστικές καταχωρήσεις στα βιβλία των φορέων θα παρέχουν πλήρη, ακριβή και διακριτή εικόνα των στοιχείων των παραστατικών, που αφορούν το έργο.

Τονίζεται ότι η μη τήρηση ξεχωριστού λογαριασμού για κάποιες (ή όλες τις) κατηγορίες δαπανών θα έχει ως συνέπεια να κριθούν οι σχετικές δαπάνες μη επιλέξιμες. Όλα τα δικαιολογητικά, πρωτότυπα τιμολόγια κ.λπ. παραστατικά στοιχεία δαπανών του έργου τηρούνται από τον αντίστοιχο δικαιούχο και τίθενται, οποτεδήποτε αυτό ζητηθεί, συγκεντρωμένα στη διάθεση της ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ και των λοιπών αρμοδίων ελεγκτικών οργάνων, που προβλέπονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία. Φωτοαντίγραφα των τηρουμένων πρωτοτύπων παραστατικών θα τηρούνται σε ιδιαίτερους φακέλους του λογιστηρίου του δικαιούχου ανά έργο, φέροντας ένδειξη του φακέλου όπου βρίσκεται το πρωτότυπο. Τα παραστατικά δαπανών συνοδεύονται υποχρεωτικά από εξοφλημένα τιμολόγια ή από λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία. Τα πρωτότυπα των παραστατικών δαπανών πρέπει να σφραγίζονται με την ακόλουθη ένδειξη: «**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κεντρικής Μακεδονίας 2014 - 2020 (κωδικός και ακρωνύμιο του έργου)**».

Όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν την εκτέλεση του έργου πρέπει να τηρούνται, τόσο κατά τη διάρκεια της περιόδου εκτέλεσης του έργου όσο και μετά απ' αυτή, για χρόνο τουλάχιστον τεσσάρων (4) ετών μετά την τελευταία καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης και πάντως όχι μικρότερο από το χρόνο παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Η προαναφερθείσα υποχρέωση τήρησης των πρωτοτύπων δικαιολογητικών του έργου εξακολουθεί να υπάρχει ακόμη και αν από φορολογικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας προκύπτει ότι ο φορέας απέκτησε δικαίωμα καταστροφής των σχετικών στοιχείων μετά από φορολογικό έλεγχο. Μη τήρηση των στοιχείων, που θα έχει ως συνέπεια την αδυναμία ελέγχου των πράξεων από τα προβλεπόμενα εθνικά ή κοινοτικά όργανα ελέγχου, θα οδηγήσει σε ανάκληση των σχετικών αποφάσεων ένταξης και επιστροφή του συνόλου της δημόσιας επιχορήγησης.

Τονίζεται ότι το σύνολο των παραστατικών δαπανών (π.χ. τιμολογίων) θα πρέπει να έχει εκδοθεί από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας και μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου. Εξαιρέση αποτελούν τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών που τυχόν θα ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, τα οποία θα είναι επιλέξιμα μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη κάθε έργου. Προκειμένου μία δαπάνη να κριθεί επιλέξιμη θα πρέπει το αντίστοιχο παραστατικό να έχει εξοφληθεί μετά την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών και πριν από την ημερομηνία υποβολής της τελικής έκθεσης επαλήθευσης από το όργανο επαλήθευσης.

Η λογιστική, τεχνική και οικονομική παρακολούθηση των έργων γίνεται από την ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ.

Εφόσον ο φορέας ασκεί επιλέξιμη και μη επιλέξιμη για τον Καν. 651/2014 δραστηριότητα, με τη διακριτή λογιστική παρακολούθηση επιβεβαιώνεται η μη σταυροειδής ενίσχυση των μη επιλέξιμων δραστηριοτήτων.

11.2.2 ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Η παρακολούθηση των έργων θα γίνεται από τον ΕΦ. Ο ΕΦ παρακολουθεί την εξέλιξη των έργων, τη χρηματοοικονομική πρόοδό τους, τους ποσοτικοποιημένους δείκτες, τα ορόσημα και τους στόχους και λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την ομαλή χρηματοροπή προς τα έργα, και όταν απαιτείται, εισηγείται διορθωτικές ενέργειες.

Ο δικαιούχος, όσον αφορά το οικονομικό αντικείμενο, υποχρεούται να αναθέτει την πιστοποίηση των δαπανών σε ορκωτούς λογιστές / ελεγκτές, εγγεγραμμένους στο Μητρώο Ελεγκτών της Ε.Λ.Τ.Ε. Το έργο του ορκωτού λογιστή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την υποβολή έκθεσης ελέγχου που αφορά τον έλεγχο της νομιμότητας και της κανονικότητας διενέργειας και εξόφλησης των δαπανών και της ορθής λογιστικής καταχώρησής της, την πραγματοποίηση των δαπανών εντός της επιλέξιμης περιόδου, την ύπαρξη επαρκών δικαιολογητικών για τον συσχετισμό αυτών με το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τη συμμόρφωση με τους όρους της απόφασης χρηματοδότησης. Οι ορκωτοί λογιστές / ελεγκτές επιλέγονται από τον δικαιούχο και η δαπάνη για την απασχόλησή της είναι επιλέξιμη στην οικεία δράση μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη κάθε έργου. Η ΕΥΔΕΠ ΠΚΜ/ΕΦ εκδίδει ειδικότερες οδηγίες για το περιεχόμενο και της διαδικασίες υποβολής της έκθεσης ελέγχου.

Οι δικαιούχοι επενδυτές είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου απέναντι στους αρμόδιους Φορείς (ΕΦ/ΕΥΔΕΠ ΠΚΜ) για την υλοποίηση, την παρακολούθηση και τη διασφάλιση της προόδου του έργου τους, την ορθή τήρηση των

χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (ΦΟΑ) με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους.

Η παρακολούθηση και ο έλεγχος της υλοποίησης των έργων πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τους μηχανισμούς ελέγχου και παρακολούθησης του ΕΣΠΑ. Ο ΕΦ, η ΕΥΔ καθώς και άλλα εξουσιοδοτημένα όργανα της Ελλάδας και της ΕΕ διατηρούν το δικαίωμα να ελέγχουν, όποτε κρίνεται απαραίτητο, την πορεία υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου με επισκέψεις στο χώρο εκτέλεσής του και στην έδρα του δικαιούχου και/ ή με επαλήθευση των στοιχείων που υποβάλλονται από τους δικαιούχους.

Το σύνολο των ενεργειών επαλήθευσης πιστοποίησης κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού του σχεδίου που αφορούν την πρόοδο υλοποίησης (Αίτημα Ελέγχου ή τα δεδομένα φυσικού αντικειμένου, το αίτημα επαλήθευσης, επαλήθευση έργων, κ.λ.π.) γίνεται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) με ευθύνη και υποχρέωση του Δικαιούχου της ενίσχυσης.

Κάθε παράβαση των όρων της παρούσας Πρόσκλησης και της απόφασης ένταξης συνεπάγεται τη λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν από τη διατύπωση στον δικαιούχο απλών συστάσεων συμμόρφωσης εντός συγκεκριμένων προθεσμιών μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης της απόφασης ένταξης και έντοκης επιστροφής της τυχόν καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Επισημαίνονται τα εξής:

1. Έργο τουλάχιστον ίσο με το 30% του εκάστοτε εγκεκριμένου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού της επένδυσης, θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί στο πρώτο ενιάμηνο υλοποίησής της,

Πιο συγκεκριμένα, εννέα (9) μήνες μετά την έκδοση της **απόφασης ένταξης**, η επιχείρηση θα πρέπει να έχει υποβάλει σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή Αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης, το οποίο θα συνοδεύεται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά, για δαπάνες οι οποίες ανέρχονται τουλάχιστον στο 30% του εγκεκριμένου Π/Υ της επένδυσης. Σε ενταγμένες επενδύσεις για τις οποίες:

- είτε δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα το πλήρες αίτημα
- είτε επί υποβληθέντος τέτοιου αιτήματος και μετά την κάλυψη τυχόν εκκρεμοτήτων και ελλείψεων σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους της παρούσας ενότητας, πιστοποιείται φυσικό και οικονομικό αντικείμενο μικρότερο του 30% του εγκεκριμένου Π/Υ τους,

δύναται να ανακληθεί η απόφαση ένταξης αυτών από το Πρόγραμμα και να κινηθεί η διαδικασία επιστροφής εντόκως της τυχόν καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης σύμφωνα με το ισχύον κατά περίπτωση Θεσμικό Πλαίσιο. Σε αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να τεκμηριωθούν επαρκώς οι λόγοι της καθυστέρησης

2. Κατά το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα υλοποίησης του έργου του ο δικαιούχος υποχρεούται να κοινοποιεί άμεσα και υποχρεωτικά στον ΕΦ:

- οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο του, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων
- οποιαδήποτε μεταβολή προκύψει στο φυσικό ή οικονομικό αντικείμενο του έργου του που οριοθετεί ανάγκη τροποποίησής του,
- πιθανή αδυναμία από πλευράς του να συνεχίσει την υλοποίηση του έργου του.

Μη ανταπόκριση σε αίτημα λήψης στοιχείων που απαιτούνται από τον ΕΦ και τις λοιπές ελεγκτικές αρχές, ενδέχεται να οδηγήσει στην ανάκληση της απόφασης ένταξης και στην απένταξη του δικαιούχου από το Πρόγραμμα με έντοκη επιστροφή της ήδη καταβληθείσας επιχορήγησης.

1) Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης

Τα Αιτήματα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης υποβάλλονται από το δικαιούχο ηλεκτρονικά στο ΠΣΚΕ καταχωρώντας τα σχετικά πεδία του σημείου «ΑΙΤΗΜΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ» του ΠΣΚΕ. Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σε φυσική μορφή τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραστατικά όπως αυτά καθορίζονται στο «**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ**: Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας δαπανών – Απαραίτητα παραστατικά για την υλοποίηση φυσικού & οικονομικού αντικειμένου» της παρούσας. Τα δικαιολογητικά και παραδοτέα σε έντυπη μορφή απαιτείται να αποσταλούν εντός 10 ημερολογιακών ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή τους αιτήματος. Μη προσκόμισή τους εντός της ανωτέρω προθεσμίας δύναται να οδηγήσει σε απόρριψη του αιτήματος.

Αιτήματα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών είναι δυνατόν να υποβληθούν μέχρι δύο (2) το πολύ. Ένα εννέα (9) μήνες μετά την ημερομηνία της απόφασης ένταξης και αφού έχει υλοποιηθεί το 30% του επιχορηγούμενου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (υποβληθείσες δαπάνες) και ένα ακόμα μεταξύ του 30% και του 80% του επιχορηγούμενου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (υποβληθείσες δαπάνες).

Αίτημα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης - Πιστοποίησης μπορεί να υποβληθεί έως και τέσσερεις (4) μήνες πριν την καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης.

Το Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης - Πιστοποίησης πρέπει να υποβληθεί σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή συνοδευόμενο από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραδοτέα καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου και, το αργότερο, εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών μετά την τυπική ημερομηνία λήξης του.

Τα αιτήματα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών υποβάλλονται:

- στην περίπτωση που οι δικαιούχοι είναι μεμονωμένες επιχειρήσεις, από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του έργου,
- στην περίπτωση των συνεργατικών έργων, από το Συντονιστή.

ι) Επαλήθευση έργων

Η παρακολούθηση των έργων των δικαιούχων γίνεται μέσω διοικητικής και επιτόπιας επαλήθευσης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (ΦΟΑ) από ορισμένο με απόφαση του ΕΦ για το σκοπό αυτό όργανο ελέγχου κατόπιν Αιτήματος Επαλήθευσης-Πιστοποίησης του δικαιούχου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ).

Η επαλήθευση του φυσικού αντικειμένου αφορά στην επιβεβαίωση υλοποίησης των παραδοτέων του έργου όπως αποτυπώνονται στο έντυπο υποβολής αίτησης χρηματοδότησης, Κεφάλαιο 8: Σύνομη Περιγραφή Επενδυτικού Σχεδίου, Τμήμα 3. Μεθοδολογία υλοποίησης έργου – Περιγραφή ενοτήτων εργασίας και παραδοτέων.

Η επαλήθευση του οικονομικού αντικειμένου αφορά στην επιβεβαίωση της επιλεξιμότητας των πραγματοποιηθεισών δαπανών για την υλοποίηση της επένδυσης, στην πιστοποίησή τους καθώς και στο εύλογο του κόστους αυτών και στην καταβολή της αναλογούσας επιχορήγησης.

Κατά την επαλήθευση – πιστοποίηση :

- γίνεται έλεγχος της επιλεξιμότητας, της ορθότητας, της σκοπιμότητας, της εγκυρότητας και της νομιμότητας των συγκεκριμένων πραγματοποιηθεισών δαπανών ως προς τις εγκεκριμένες
- διαπιστώνεται η ορθή κατανομή των δαπανών στις αντίστοιχες Κατηγορίες Δαπανών και ανά ποσοτικό στοιχείο
- επιβεβαιώνεται το εύλογο του κόστους
- γίνεται έλεγχος έκδοσης των πρωτότυπων παραστατικών και εξόφλησης των δαπανών, των πρωτότυπων λοιπών δικαιολογητικών, τα οποία μονογράφονται και σφραγίζονται με ειδική σφραγίδα, που φέρει τον τίτλο του Προγράμματος. Ελέγχονται επίσης και αντίστοιχα τηρούμενα στοιχεία από τις λογιστικές εγγραφές των πράξεων ανάλογα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων για να επιβεβαιωθεί η ορθή εκτέλεση του οικονομικού αντικειμένου (π.χ. βιβλία εσόδων-εξόδων, καρτέλες προμηθευτών, ημερολόγια κλπ)
- θα πρέπει, σε κάθε περίπτωση να τεκμηριώνεται και να αιτιολογείται αναλυτικά η όποια περικοπή.

Τα δικαιολογητικά για τη διενέργεια της επαλήθευσης - πιστοποίησης του έργου (του φυσικού και του οικονομικού αντικειμένου) αναφέρονται αναλυτικά στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ «ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ»**, της παρούσας πρόσκλησης.

Μετά το πέρας του ελέγχου και κατόπιν κάλυψης από το δικαιούχο των τυχόν εκκρεμοτήτων και ελλείψεων που εντοπίστηκαν, ολοκληρώνεται η επαλήθευση – πιστοποίηση με τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης επαλήθευσης-πιστοποίησης.

Επισημαίνεται ότι η ηλεκτρονική γνωστοποίηση ελλείψεων που εντοπίστηκαν στο υποβληθέν αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης, από τον ΕΦ, όσο και η κάλυψη αυτών από το δικαιούχο, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες από την πρώτη (έγγραφη ή/και ηλεκτρονική) γνωστοποίηση των ελλείψεων.

Η επαλήθευση-πιστοποίηση διακρίνεται σε διοικητική και επιτόπια.

Η επαλήθευση στις περιπτώσεις υποβολής Αιτημάτων Ενδιάμεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης μπορεί να είναι είτε διοικητική είτε επιτόπια.

Η επιτόπια επαλήθευση διενεργείται υποχρεωτικά στην ολοκλήρωση του έργου, μπορεί να διενεργείται στις περιπτώσεις υποβολής Αιτημάτων Ενδιάμεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης, και περιλαμβάνει έλεγχο του οικονομικού και του φυσικού αντικειμένου του έργου.

Ο ΕΦ προκειμένου η επιχείρηση να είναι κατάλληλα προετοιμασμένη κατά την ημερομηνία της επιτόπιας επαλήθευσης, αποστέλλει σχετικό έγγραφο ειδοποίησης πριν την ακριβή ημερομηνία της επαλήθευσης και κατόπιν συνεννόησης με την επιχείρηση. Η επιχείρηση από την πλευρά της θα πρέπει να διευκολύνει τα στελέχη επαλήθευσης και να τηρεί τις οδηγίες που αυτά θα της υποδεικνύουν καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής των εκκρεμοτήτων που διαπιστώθηκαν κατά την επί τόπου επαλήθευση.

Η παρουσία του Επιστημονικού Υπεύθυνου του δικαιούχου καθ' όλη τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης – πιστοποίησης είναι υποχρεωτική και αποτελεί κατά βάση προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της επαλήθευσης.

Στα όργανα ελέγχου των επιτόπιων επαληθεύσεων δύναται να συμμετέχουν και στελέχη εκτός ΕΦ, τα οποία διαθέτουν

τα ανάλογα προσόντα και υποχρεωτικώς θα λάβουν σχετική εκπαίδευση και οδηγίες από τον ΕΦ. Τα μέλη του οργάνου επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών μπορεί να προέρχονται και από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών, από τα στελέχη της ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ, της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ, της ΓΓΕΤ, ειδικούς εμπειρογνώμονες κ.α.. Κατά τον ορισμό των μελών των οργάνων επαλήθευσης διασφαλίζεται η μη συμμετοχή τους στην αξιολόγηση του ελεγχόμενου έργου. Σημειώνεται ότι ο συντονισμός του εκάστοτε οργάνου ελέγχου αποτελεί αρμοδιότητα του ΕΦ και φέρει την ευθύνη για τυχόν πράξεις ή παραλείψεις αυτών.

Στην περίπτωση που δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα Αίτημα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης, ο ΕΦ υποχρεούται στη διενέργεια αυτεπάγγελτης επιτόπιας επαλήθευσης εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής, εφόσον έχει προηγηθεί εκταμίευση επιχορήγησης.

Οι έλεγχοι μπορεί να πραγματοποιούνται, είτε με επισκέψεις στο χώρο εκτέλεσης του έργου και στην έδρα του φορέα, είτε από τα δηλωθέντα της ετήσιας έκθεσης προόδου, την τελική έκθεση και τα φωτοαντίγραφα των παραστατικών των φορέων. Για τη σύνταξη της τελικής έκθεσης προόδου, απαραίτητη είναι η επιτόπια επίσκεψη από το αρμόδιο όργανο ελέγχου.

ιι) Παραλαβή αποτελεσμάτων επαλήθευσης – αντιρρήσεις δικαιούχου

Η συνταχθείσα από το όργανο διενέργειας της επαλήθευσης Έκθεση Επαλήθευσης, υποβάλλεται για έγκριση (αποδοχή των αποτελεσμάτων) από ιεραρχικά ανώτερο και διαφορετικό όργανο. Σε περίπτωση διαφωνίας με (ή λάθους σε) πεδία της Έκθεσης Επαλήθευσης, παρέχεται η δυνατότητα να εκτελεστούν οι όποιες διορθώσεις σε αυτή, από το αρμόδιο όργανο με την αντίστοιχη τεκμηρίωση.

Με την οριστικοποίηση της έκθεσης πιστοποίησης :

- ο δικαιούχος ενημερώνεται γραπτώς για τα αποτελέσματα της πιστοποίησης με την αποστολή της σχετικής έκθεσης,
- ο δικαιούχος αποκτά δικαίωμα λήψης δημόσιας επιχορήγησης.

Με την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης, παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις. Ο τρόπος καθώς και η αποκλειστική προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό, το όργανο εξέτασης καθώς και η χρονική προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να εκδίδεται θετική ή απορριπτική απόφαση προσδιορίζονται στην Α.Π. 126829 / ΕΥΘΥ 1217/21-12-2105 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β 2784) με θέμα «ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΧΡΕΩΣΤΗΤΩΣ Ή ΠΑΡΑΝΟΜΩΣ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΩΝ ΠΟΣΩΝ ΑΠΟ ΠΟΡΟΥΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡ.22 ΤΟΥ Ν.4314/2014», όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά.

Σημειώνεται ότι η προσκόμιση δικαιολογητικών εκταμίευσης εκ μέρους του Δικαιούχου μετά την παραλαβή κάθε Έκθεσης Επαλήθευσης και εντός της προαναφερόμενης προθεσμίας των δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών, συνιστά αποδοχή του συνόλου των αποτελεσμάτων κάθε Έκθεσης Επαλήθευσης.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται στους Δικαιούχους με ευθύνη του ΕΦ.

Το Αίτημα Επαλήθευσης, η Έκθεση Επαλήθευσης, η Πιστοποίησή της και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης.

11.3 ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ– ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Η Δημόσια Δαπάνη (Εθνική επιχορήγηση) κάθε εγκεκριμένου έργου ανέρχεται, κατά μέγιστο, στο ποσό το οποίο περιγράφεται στη στην εγκριτική απόφαση του επενδυτικού σχεδίου.

Η καταβολή της ενίσχυσης γίνεται σε στάδια (δόσεις) κατά τη διάρκεια του έργου. Κάθε δόση αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο ποσοστό της συνολικής εγκεκριμένης ενίσχυσης – το ποσοστό αυτό ισχύει τόσο για το σύνολο των εταιρών σύμπραξης όσο και κάθε δικαιούχο χωριστά. Η τελευταία δόση (αποπληρωμή) καταβάλλεται μετά τη λήξη και

οριστική παραλαβή του έργου και το ύψος της δεν είναι προκαθορισμένο, αλλά εξαρτάται από τις συνολικές πιστοποιημένες δαπάνες του κάθε δικαιούχου για το σύνολο του έργου.

Η καταβολή της κάθε δόσης της ενίσχυσης από τον ΕΦ γίνεται με την κατάθεση του αντιστοίχου ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό, που ο δικαιούχος έχει δηλώσει στον ΕΦ και θα πραγματοποιείται ανάλογα με τη ροή χρηματοδότησης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την καταβολή κάθε ποσού επιχορήγησης αποτυπώνονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ «ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ»**, της παρούσας πρόσκλησης.

Ο χρόνος καταβολής της δημόσιας χρηματοδότησης επηρεάζεται από την άμεση διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων. Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της δημόσιας χρηματοδότησης (εκτός της προκαταβολής) σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για την παροχή δανείου που θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα με το οποίο έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο επενδυτής είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση εκχώρησης με το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στον ΕΦ.

Το σύνολο των ενεργειών για τις καταβολές ενίσχυσης (αίτημα προκαταβολής, έγκριση χορήγησης προκαταβολής, ενδιάμεση καταβολή, αποπληρωμή, εκταμιεύσεις) διενεργούνται μέσω του ΠΣΚΕ με την συμπλήρωση των αντίστοιχων πεδίων του.

11.3.1 ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Α) Προκαταβολή (δυνητική)

Μετά την υπογραφή της απόφασης ένταξης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής, **μέχρι το 40%** της δημόσιας χρηματοδότησης, εφόσον ο δικαιούχος προσκομίσει ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής από αναγνωρισμένο προς τούτο ίδρυμα, η οποία εκδίδεται υπέρ του ΕΦΕΠΑΕ με διάρκεια ισχύος αορίστου χρόνου. Ο ΕΦ είναι υπεύθυνος να παρακολουθεί και να εξασφαλίζει ότι η κατά τα ανωτέρω προσκομισθείσα από δικαιούχο εγγυητική επιστολή είναι έγκυρη και παραμένει σε ισχύ καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσής του.

Η δυνατότητα λήψης προκαταβολής μέχρι του 40% της δημόσιας χρηματοδότησης, με την προσκόμιση ισόποσης εγγυητικής επιστολής, δύναται να πραγματοποιηθεί με σειριακά αιτήματα τα οποία δε θα υπερβαίνουν το προαναφερθέν ποσοστό και δε θα υποβληθούν μεταγενέστερα του πρώτου αιτήματος επαλήθευσης.

Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής δύναται, έπειτα από αίτημα του δικαιούχου, να απομειώνεται σταδιακά με βάση ισόποσο συμψηφισμό της με αναλογούσα σε πραγματοποιηθείσες και πιστοποιηθείσες δαπάνες του έργου δημόσια χρηματοδότηση και επιστρέφεται στο δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της ως ανωτέρω.

Τα Αιτήματα Προκαταβολής υποβάλλονται από το δικαιούχο ηλεκτρονικά στο ΠΣΚΕ καταχωρώντας τα σχετικά πεδία της εφαρμογής «ΑΙΤΗΜΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ» του ΠΣΚΕ. Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σε φυσική μορφή τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραστατικά όπως αυτά καθορίζονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII «ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ»**.

Σε κάθε περίπτωση, και σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σχετική διαδικασία (ΔΙΙ_7_ΚΕ) του ΣΔΕ, οι παραπάνω προκαταβολές υπόκεινται στην υποχρέωση εντός τριετίας και σε κάθε περίπτωση μέχρι 31/12/2023 να καλυφθούν από τις δαπάνες που καταβάλλονται από τους Δικαιούχους στο πλαίσιο της υλοποίησης της πράξης και δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας.

Οι εκταμιεύσεις της δημόσιας δαπάνης στους Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων και λοιπών φορέων που αντιμετωπίζονται ως τέτοιοι (των οποίων η χρηματοδότηση χαρακτηρίζεται ως μη κρατική ενίσχυση), γίνεται με τη μορφή προχρηματοδοτήσεων, δηλαδή προκαταβάλλονται χωρίς να απαιτείται αντιστοίχιση με δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί, δηλωθεί και επαληθευθεί. Σε κάθε σημείο της χρονικής περιόδου υλοποίησης ενός έργου, η διαφορά ανάμεσα στο άθροισμα των εκταμιεύσεων προς τους ως άνω δικαιούχους και στην Πιστοποιηθείσα Δημόσια Δαπάνη (Π.Δ.Δ.) δεν μπορεί να ξεπερνά σε ποσοστό το 40% της εγκεκριμένης Δημόσιας χρηματοδότησης του έργου για τον συγκεκριμένο δικαιούχο. Ο ανωτέρω περιορισμός εφαρμόζεται και για τον προσδιορισμό του μέγιστου ύψους της αρχικής δόσης της χρηματοδότησης προς τους ως άνω δικαιούχους (μέγιστη αρχική δόση 40%).

Β) Ενδιάμεση/σες καταβολή/λες

Δύναται να καταβάλλεται έπειτα από υποβολή σχετικού Αιτήματος Επαλήθευσης – Πιστοποίησης από πλευράς

δικαιούχου και πιστοποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής του Αιτήματος, και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Καταβάλλονται έπειτα από υποβολή σχετικού Αιτήματος Επαλήθευσης - Πιστοποίησης από πλευράς δικαιούχου και πιστοποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής του Αιτήματος, και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Σωρευτικά οι ενδιάμεσες καταβολές στον εκάστοτε δικαιούχο δεν μπορούν να υπερβούν το 80% της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης και να είναι περισσότερες από δύο (2).

Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σε φυσική μορφή τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραστατικά όπως αυτά καθορίζονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII «ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ»**.

Γ) Αποπληρωμή

Καταβάλλεται μετά την επιτόπια επαλήθευση της ολοκλήρωσης του έργου και την οριστική παραλαβή του και την Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης.

Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου καθώς και η αναλογούσα αυτού δημόσια χρηματοδότηση σε συνδυασμό με την ικανοποίηση ή όχι των απαιτήσεων της απόφασης ένταξης.

Ο ΕΦ διασφαλίζει ότι ο Δικαιούχος λαμβάνει πλήρως το συνολικό ποσό της οφειλόμενης ενίσχυσης το αργότερο σε ενενήντα μέρες μετά την ημερομηνία υποβολής του Αιτήματος από τον Δικαιούχο. Προς τούτο, μπορεί να καταρτίσει ενδιάμεσες ενδεικτικές προθεσμίες. Η προθεσμία πληρωμής των 90 ημερών δύναται να διακοπεί από τον ΕΦ σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις σύμφωνα με το άρθρο 132 παρ. 2 του Καν.1303/2013.

Σε περίπτωση χορήγησης προκαταβολής και προκειμένου να μην υπάρξει υπέρβαση της ένταξης της ενίσχυσης, οι καταβολές των ενισχύσεων και οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης (με βάση το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης). Ο υπολογισμός αυτός πραγματοποιείται πριν την τελική δόση – αποπληρωμή του έργου.

Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σε φυσική μορφή τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραστατικά όπως αυτά καθορίζονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII «ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ»**.

Επισημάνσεις

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που η δαπάνη για το σύνολο του έργου είναι τελικά μικρότερη της εγκριθείσας, η δημόσια χρηματοδότηση θα υπολογισθεί επί του πραγματοποιηθέντος και πιστοποιηθέντος κόστους του έργου, με ελάχιστο κόστος τις 20.000,00€.

12 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

12.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ

Οι όροι υλοποίησης της πράξης όπως ορίζονται στην απόφαση ένταξης είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την αρμόδια διαχειριστική αρχή δύναται να έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή χρηματοδότησης της πράξης. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής, δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από τον ΕΦ. Υποτροπή του δικαιούχου συνιστά βάσιμη αιτία ανάκλησης της απόφασης ένταξης της πράξης στο πρόγραμμα και μετακύληση σε αυτόν των δημοσιονομικών επιπτώσεων (παρ. 8 Άρθρ.2 ΥΑ 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 - ΦΕΚ 1822/24.08.2015).

Αιτήματα τροποποίησης υποβάλλονται από τους δικαιούχους ηλεκτρονικά στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ), καταχωρώντας τα σχετικά πεδία της εφαρμογής «ΑΙΤΗΜΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ» του ΠΣΚΕ. Ο δικαιούχος επισυνάπτει στο ΠΣΚΕ έντυπο αιτήματος τροποποίησης, το οποίο παρέχεται από την Δ.Α./ΕΦ στους ιστότοπους

- της ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ (www.pepkm.gr)
- του ΕΦΕΠΑΕ (www.efepae.gr)
- του ΕΣΠΑ (www.espa.gr)
- στην ιστοσελίδα www.ependyseis.gr

το οποίο ο δικαιούχος αναπαράγει/ κατεβάζει, το συμπληρώνει κατάλληλα και το επισυνάπτει στο ΠΣΚΕ σε .pdf μορφή. Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σε φυσική μορφή τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραστατικά προκειμένου να τεκμηριώσει το αίτημα του.

Αλλαγή των επιμέρους στοιχείων της Απόφασης χρηματοδότησης είναι δυνατή, μετά από υποβολή τεκμηριωμένου αιτήματος από τον δικαιούχο, εφόσον δεν αλλοιώνεται η φύση και οι στόχοι του επενδυτικού σχεδίου και εξακολουθούν να τηρούνται οι όροι και προϋποθέσεις της προκήρυξης.

Τα αιτήματα τροποποίησης, εκτός αυτών που υποβάλλονται για λόγους ανωτέρας βίας, μπορούν να κατατίθενται μετά το πρώτο εξάμηνο από την ημερομηνία έναρξης υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, (η ημερομηνία υποβολής καθορίζεται από τον αριθμό πρωτοκόλλου που θα αποδοθεί στο σχετικό εισερχόμενο έγγραφο).

Η έγκριση της τροποποίησης αποτελεί απαιτούμενο για την υλοποίηση και πληρωμή ενεργειών που προβλέπονται στο αίτημα τροποποίησης.

Σε περίπτωση που οι προτεινόμενες αλλαγές του επενδυτικού σχεδίου επηρεάζουν την αρχική αξιολόγηση και τη βαθμολόγηση των κριτηρίων επιλογής, ο ΕΦ/ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ επαναξιολογεί το επενδυτικό σχέδιο και εισηγείται στον Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας την έκδοση εγκριτικής ή απορριπτικής απόφασης.

Σε περίπτωση που οι προτεινόμενες αλλαγές του επενδυτικού σχεδίου δεν επηρεάζουν την αρχική αξιολόγηση ο ΕΦ εξετάζει το αίτημα και εισηγείται μέσω της ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ στον Περιφερειάρχη την έκδοση εγκριτικής ή απορριπτικής απόφασης.

Οι τροποποιήσεις στοιχείων της εγκριτικής απόφασης ορίζονται στην επόμενη παράγραφο και εξετάζονται από τον ΕΦ, μέσω των διαδικασιών του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ).

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, εφόσον απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται στους Δικαιούχους με ευθύνη του ΕΦ.

Ο δικαιούχος δύναται να μην υποβάλλει αίτημα τροποποίησης σε περίπτωση επουσιωδών αλλαγών, οι οποίες δεν αποτελούν στοιχεία της εγκριτικής απόφασης. Η επιχείρηση δύναται να πραγματοποιεί τις προαναφερθείσες αλλαγές σε όλη την διάρκεια του έργου μέχρι την λήξη αυτού με ενημέρωση του ΕΦ και με την επιφύλαξη της επαλήθευσής τους.

Τροποποίηση επιμέρους στοιχείων της Απόφασης ένταξης είναι δυνατή εφόσον τηρούνται αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- παρέχεται επαρκής τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα των προτεινόμενων μεταβολών των στοιχείων του έργου ως προς την ομαλή υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου και την επίτευξη των στόχων του
- δεν αλλοιώνονται η φύση και οι στόχοι του έργου
- δεν μεταβάλλονται στοιχεία με τρόπο που να ακυρώνονται η επιλεξιμότητα ή/ και η θετική αξιολόγηση της Αίτησης Χρηματοδότησης, βάσει των κριτηρίων της παρούσας Πρόσκλησης
- δεν αυξάνεται το ποσό της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης του έργου,
- δεν μειώνεται το σύνολο του προϋπολογισμού κάτω του ορίου των 20.000 €.
- στον τροποποιημένο επιχορηγούμενο προϋπολογισμό θα πρέπει να τηρούνται τα μέγιστα ποσοστά και ποσά των κατηγοριών δαπανών που ορίζονται στην παρούσα Πρόσκληση

ΠΡΟΣΟΧΗ: Σε κάθε περίπτωση και προκειμένου για οποιαδήποτε τροποποίηση της πράξης πρέπει να πληρούνται όροι και προϋποθέσεις που διασφαλίζουν την επιλεξιμότητα και θετική αξιολόγηση της, βάσει των κριτηρίων της εκάστοτε Πρόσκλησης/ Προκήρυξης.

Οι τροποποιήσεις ενσωματώνονται στην απόφαση χρηματοδότησης του έργου με ανάλογη τροποποίηση αυτής.

12.2 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Ως τροποποιήσεις στοιχείων της εγκριτικής απόφασης, που εξετάζονται από την ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ θεωρούνται οι παρακάτω:

- Τροποποίηση στοιχείων των δαπανών και των παραδοτέων, που δεν επηρεάζουν τη φύση και τους στόχους του επενδυτικού σχεδίου και τους όρους και προϋποθέσεις της προκήρυξης,
- Τροποποίηση προϋπολογισμού με αυξομείωση ανά κατηγορία δαπάνης ως 30% του συνολικού προϋπολογισμού,
- Προσθήκη νέας κατηγορίας δαπανών, μη προβλεπόμενη κατά την υποβολή της πρότασης, μέχρι 5% του συνολικού

προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου,

- Παράταση ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου,
- Μεταβολή εταιρικής / μετοχικής σύνθεσης σε ποσοστό >25%.

Επισημάνση: Σε κάθε περίπτωση για την τροποποίηση της πράξης πρέπει να πληρούνται όροι και προϋποθέσεις που διασφαλίζουν την επιλεξιμότητα και θετική αξιολόγηση της, βάσει των κριτηρίων της εκάστοτε Πρόσκλησης/ Προκήρυξης.

Όλες οι τροποποιήσεις, εκτός αυτών που πραγματοποιούνται με ευθύνη του δικαιούχου, όπως περιγράφονται στη παράγραφο 1.12.1 τελούν υπό την έγκριση του ΕΦ. Τα σχετικά αιτήματα θα πρέπει να συνοδεύονται από αναλυτική αιτιολόγηση σε σχέση με τις ανάγκες του φυσικού αντικείμενου του έργου που δημιουργούν την ανάγκη για την εκάστοτε τροποποίηση. Τα αιτήματα τροποποιήσεων δεν θα εξετάζονται έως ότου υποβληθούν όλα τα απαραίτητα συνοδευτικά στοιχεία και δικαιολογητικά που προβλέπονται από την παρούσα Ενότητα ή την Απόφαση χρηματοδότησης. Εφόσον υποβληθούν όλα τα απαραίτητα στοιχεία, η αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης θα επεξεργάζεται τα αιτήματα τροποποιήσεων και θα αποστέλλει ηλεκτρονικά τις σχετικές απαντητικές επιστολές ή/και τροποποιητικές αποφάσεις, όπου απαιτείται.

12.3 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, επιτρέπονται τροποποιήσεις ήσσοнос σημασίας ως ακολούθως:

- Αλλαγή υπεύθυνου έργου.
- Αλλαγή νομίμου εκπροσώπου.
- Μεταβολή επωνυμίας ή/και νομικής μορφής της επιχείρησης.
- Μεταβολή εταιρικής / μετοχικής σύνθεσης σε ποσοστό έως 25%.
- Αλλαγή χρηματοδοτικού σχήματος μόνο σε περίπτωση ενσωμάτωσης τραπεζικού δανεισμού (σε περίπτωση κατάργησης τραπεζικού δανεισμού δεν απαιτείται τροποποίηση).
- Αλλαγή έδρας επιχείρησης ή/και τόπου εγκατάστασης.
- Μετεγκατάσταση της ενισχυθείσας δραστηριότητας εφόσον γίνεται εντός της ίδιας περιφέρειας.
- Αλλαγή προμηθευτή.
- Αντικατάσταση μέλους της ομάδας έργου από ένα ή περισσότερα μέλη με ισότιμα προσόντα.
- Αλλαγή δαπάνης/δαπανών του επενδυτικού σχεδίου, με νέα/νέες δαπάνες εντός της ίδιας Κατηγορίας δαπανών για τις οποίες, νέες δαπάνες, τεκμηριώνεται σωρευτικά ότι:
  - υπακούουν στους κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών της κατηγορίας,
  - εξυπηρετούν καλύτερα τις ανάγκες της επένδυσης.

Διευκρινίζεται ότι τέτοιες αλλαγές δαπανών μπορούν να ενσωματώνονται στο αίτημα επαλήθευσης / πιστοποίησης και να εξετάζονται απευθείας με αυτό χωρίς να απαιτείται η υποβολή σχετικού αιτήματος τροποποίησης.

Οι τροποποιήσεις ήσσοнос σημασίας μπορούν να πραγματοποιηθούν με ευθύνη των δικαιούχων σε όλη την διάρκεια του έργου χωρίς προηγούμενη έγκριση. Συνοδεύουν το αντίστοιχο Αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης, και υποβάλλονται μέσω του ΠΣΚΕ, όπου και αποτυπώνονται με ευδιάκριτο τρόπο οι προτεινόμενες αλλαγές σε σχέση με το εκάστοτε ισχύοντα στοιχεία της Απόφασης ένταξης. Η αποδοχή τους τελεί υπό την έγκριση του οργάνου που διενεργεί την επαλήθευση-πιστοποίηση, και το οποίο εξετάζει την πλήρωση των προϋποθέσεων που αναφέρονται ανωτέρω για το χαρακτηρισμό κάποιας τροποποίησης ως ήσσοнос σημασίας και τη συμμόρφωσή τους με τους υπόλοιπους όρους της παρούσας Πρόσκλησης.

Σε κάθε περίπτωση οι δικαιούχοι των ενισχύσεων φέρουν την ευθύνη οι ως άνω τροποποιήσεις ήσσοнос σημασίας να μην οδηγούν σε απόκλιση από τους όρους και τα κριτήρια της παρούσας πρόσκλησης και της απόφασης χρηματοδότησης της επενδυτικής πρότασης.

12.4 ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Δεν επιτρέπονται οι παρακάτω τροποποιήσεις:

- Τροποποίηση της ημερομηνίας έναρξης του έργου και της ημερομηνίας επιλεξιμότητας δαπανών.
- Αύξηση της ενίσχυσης (δημόσιας δαπάνης) του Αναδόχου φορέα – Εταίρου.
- Τροποποίηση στοιχείων του φυσικού αντικείμενου του επενδυτικού σχεδίου, η οποία επηρεάζει τη φύση και τους στόχους του επενδυτικού στοιχείου και τους όρους και προϋποθέσεις της προκήρυξης.
- Τροποποίηση στοιχείων του προϋπολογισμού, όταν περιλαμβάνει αυξομείωση ανά κατηγορία δαπάνης μεγαλύτερη του 30% του συνολικού προϋπολογισμού.
- Προσθήκη νέας κατηγορίας δαπανών, μη προβλεπόμενη κατά την υποβολή της πρότασης, μεγαλύτερη του 5% του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.

13 ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Μετά την σύνταξη της Έκθεσης Επαλήθευσης των συνολικών στοιχείων της Πράξης, και με βάση τα αποτελέσματά της και την σύνταξη της έκθεσης πιστοποίησης, ο ΕΦ προβαίνει στη σύνταξη της Βεβαίωσης Ολοκλήρωσης Πράξης μέσω του ΠΣΚΕ, την οποία κοινοποιεί στο Δικαιούχο.

Με τη Βεβαίωση αυτή:

- βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου της Πράξης (τα παραδοτέα, η επίτευξη της τιμής στόχου των δεικτών και των στόχων της Πράξης)
- βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του οικονομικού αντικείμενου του Δικαιούχου και αποτυπώνεται το τελικό αποτέλεσμα της επαλήθευσης δαπανών (συνολική δαπάνη και αντιστοιχούσα δημόσια δαπάνη) όλων των προηγούμενων ενδιάμεσων Αιτημάτων Πληρωμής καθώς και του τελικού Αιτήματος
- ορίζεται το τελικό καταβλητέο ποσό της δημόσιας συνεισφοράς και αποτυπώνονται ποσά που ενδεχόμενα έχουν ήδη καταβληθεί καθώς και το υπολειπόμενο προς καταβολή ποσό
- καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της Πράξης
- βεβαιώνεται η έκδοση των αδειών που προβλέπονται από το οικείο ρυθμιστικό πλαίσιο
- διαπιστώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του Δικαιούχου που τίθενται στην απόφαση ένταξης Χρηματοδότησης και ειδικότερα δημοσιότητας και ΑΜΕΑ και υποβολής απαιτούμενων στοιχείων,
- διαπιστώνεται η συμμόρφωση του Δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στην πράξη (από ΔΑ/ΕΦ, Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της Ε.Ε.)
- καθορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης κάθε Μακροχρόνιας Υποχρέωσης του Δικαιούχου, όπως αυτές έχουν προδιαγραφεί στην απόφαση ένταξης

Ο ΕΦ κοινοποιεί τη Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης στον δικαιούχο. Όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης αρχειοθετούνται στον Φάκελο Πράξης.

Επισημαίνονται τα εξής :

1. Ως ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου θα λαμβάνεται η ημερομηνία στην οποία πραγματοποιήθηκε η τελευταία ενέργεια από πλευράς δικαιούχου που αφορούσε στην ολοκλήρωση του έργου του.
2. Ο ΕΦ υποχρεούται στην παρακολούθηση και έλεγχο τακτοποίησης τυχόν εκκρεμοτήτων σχετικά με τις παραπάνω προϋποθέσεις ολοκλήρωσης και παραλαβής έργων των δικαιούχων εντός των καθορισμένων χρονικών διαστημάτων.

Στις περιπτώσεις που διαπιστωθεί μη τήρηση κάποιας ή κάποιων εκ των ως άνω προϋποθέσεων, ο ΕΦ προχωρεί στη λήψη των απαιτούμενων σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο μέτρων.

14 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Οι περιπτώσεις που κατά την υλοποίηση διαφοροποιούν ουσιαστικά τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή τη βαθμολογία της πρότασης ή αλλοιώνουν πλήρως τον χαρακτήρα του εγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου και μόνο εφόσον έχουν ως αποτέλεσμα τη μη επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου, εξετάζονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης (Επ.Πα.) του προγράμματος. Για αυτές, ο ΕΦ προσκομίζει άμεσα τη σχετική εισήγηση στην Επ.Πα. η οποία και γνωμοδοτεί για την

τελική απόρριψη ή μη της τροποποίησης και την έκδοση σχετικής απόφασης.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης συγκροτείται με απόφαση του Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας της υλοποίησης των έργων του Προγράμματος. Στην απόφαση αυτή θα περιγράφονται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής, πέραν των όσων αρμοδιοτήτων αναφέρονται στην ως άνω παράγραφο και θα ορίζονται τα μέλη της. Μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης με δικαίωμα ψήφου θα είναι στελέχη της ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ και του Ε.Φ.

15 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

15.1 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ

Οι δικαιούχοι των οποίων τα έργα χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, πρέπει να τηρούν τις παρακάτω υποχρεώσεις:

- i. να τηρούν τους όρους που προβλέπονται στην παρούσα πρόσκληση και στην Απόφαση ένταξης
- ii. να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση του έργου και ιδίως όσον αφορά το δικαίωμα των δημοσίων συμβάσεων, κρατικών ενισχύσεων, την αειφόρο ανάπτυξη, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες (ΕΕ 1303/2013/17.12.2013, Άρθρο 7)
- iii. να μην μεταβάλουν την εταιρική τους σύνθεση ως προς τα πρόσωπα ή τα ποσοστά συμμετοχής τους, χωρίς ενημέρωση του ΕΦ.
- iv. να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για το έργο ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώρηση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται και με κατάλληλο μηχανισμό να διασφαλίζεται η μη ενίσχυση μη επιλέξιμων δραστηριοτήτων σε περίπτωση μεικτής δραστηριότητας
- v. να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) με τα δεδομένα και έγγραφα του έργου που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των υποβαλλόμενων στοιχείων
- vi. να μην λαμβάνουν ενίσχυση από άλλο εθνικό ή κοινοτικό πρόγραμμα για την υλοποίηση του έργου ή τμήματος αυτού ή/και τμήματος των επιλέξιμων δαπανών κατά παράβαση των περιορισμών σώρευσης κρατικών ενισχύσεων
- vii. να μην μεταβιβάζουν ή αντικαθιστούν, χωρίς την έγκριση του ΕΦ, πάγια περιουσιακά στοιχεία, οι αποσβέσεις των οποίων έχουν ενισχυθεί,
- viii. να τοποθετούν αφίσες με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη (τοποθετώντας τουλάχιστον μία αφίσα με πληροφόρηση σχετικά με το έργο (ελάχιστο μέγεθος Α3), που περιλαμβάνει τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, όπως η είσοδος σε ένα κτίριο) και να ενημερώνει τους συμμετέχοντες στο έργο σχετικά με τη συγχρηματοδότηση του έργου από το ΕΤΠΑ και την υλοποίησή του στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος ενημέρωση πραγματοποιείται σε κάθε έγγραφο που χρησιμοποιείται κατά την υλοποίηση του έργου ή παράγεται στο πλαίσιο του έργου.
- ix. να κάνουν αναφορά στη χρηματοδότηση του έργου από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους μέσω της παρούσας Πρόσκλησης και να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στο Παράρτημα XII του Κανονισμού 1303/2013, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεκτικό, αλλά και τα σχετικά λογότυπα που θα τους υποδειχθούν από τον ΕΦ σε κάθε είδους ενέργεια δημοσιότητας που αφορά στο έργο (π.χ. ανακοινώσεις στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, παρουσιάσεις σε ημερίδες και συνέδρια, επιστημονικές εργασίες σε εθνικά και διεθνή περιοδικά, εκδηλώσεις), καθώς και με την ανάρτηση στον δικτυακό τόπο τους εάν υπάρχει (σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογης προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και επισημαίνει τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση).
- x. να αποδέχονται τη συμπερίληψή τους στο κατάλογο των πράξεων του Ε.Π. που δημοσιοποιεί η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. στις διαδικτυακές πύλες www.pepkm.gr, www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 115 και στο Παράρτημα XII του Καν. 1303/2013, και στο οποίο αναφέρονται: η ονομασία του δικαιούχου και της πράξης, σύνοψη της πράξης, ημερομηνία έναρξης της πράξης, καταληκτική ημερομηνία πράξης, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, χώρα, ονομασία της κατηγορίας παρέμβασης της πράξης.
- xi. Σε τυχόν εκδηλώσεις, που διοργανώνονται κατά την υλοποίηση του έργου για την προβολή και δημοσιότητα

αυτού ή σε δημοσιεύσεις, που γίνονται και περιέχουν προκαταρκτικά, μερικά ή τελικά αποτελέσματα του ερευνητικού έργου, πρέπει να μνημονεύεται ότι μέρος ή ολόκληρο το έργο χρηματοδοτήθηκε στο πλαίσιο της παρούσας δράσης, το ευρωπαϊκό Ταμείο, που χρηματοδοτεί την δράση, να γίνεται αναφορά της Ε.Ε και να προβάλλεται το έμβλημά της. (Κ. 1303/2013, ΠΑΡΑΡΤ. ΧΙΙ, παρ. 2.2.1)

15.2 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ

15.2.1 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ

- i. Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση των όρων που προβλέπονται στην παρούσα πρόσκληση και την Απόφαση Ένταξης
- ii. Ο δικαιούχος δεν μπορεί να ενισχυθεί από άλλο Εθνικό ή Κοινοτικό Πρόγραμμα για την υλοποίηση της ίδιας πρότασης ή τμήματος αυτής.
- iii. Οι δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώρηση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται και με κατάλληλο μηχανισμό να διασφαλίζεται η μη ενίσχυση μη επιλέξιμων δραστηριοτήτων σε περίπτωση μεικτής δραστηριότητας
- iv. Για τον έλεγχο των μακροχρονίων υποχρεώσεων, ο δικαιούχος, πρέπει να αποστέλλει στον ΕΦ όλα τα σχετικά έγγραφα που ζητούνται εγγράφως από αυτήν. Σε περίπτωση μη προσκόμισης αυτών επιβάλλεται επιστροφή του συνόλου της δημόσιας επιχορήγησης.
- v. Ο δικαιούχος, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΕΦ/ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ ή/και με άλλα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, οφείλει να παράσχει κάθε στοιχείο και πληροφορία που αφορούν στο έργο ακόμα και μετά τη λήξη της Δράσης ώστε να εξασφαλιστεί η δυνατότητα αποτίμησης και αξιολόγησης της Δράσης και να υποστηριχθεί ο σχεδιασμός μελλοντικών παρόμοιων Δράσεων.
- vi. Όλα τα δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία των δαπανών του έργου τηρούνται από τους δικαιούχους σε ειδική μερίδα καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, αλλά και στη συνέχεια για τέσσερα (4) χρόνια) από την ημερομηνία καταβολής της τελευταίας δόσης της επιχορήγησης και τίθενται στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων του Δημοσίου, του ΕΦ, της ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ, της ΕΔΕΑ ή των αρμοδίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος και τούτο ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών της παραγωγικής επένδυσης.
Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή. Σημειώνεται ότι, ο χρόνος διατήρησης των παραστατικών δεν μπορεί να είναι μικρότερος από το χρόνο παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- vii. Η επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της δημόσιας επιχορήγησης από τον δικαιούχο της ενίσχυσης σε όλες τις περιπτώσεις γίνεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής τους, σύμφωνα με την ΚΥΑ 126829 ΕΥΘΥ 1217(1) (ΦΕΚ 2784 Β', 21-12-2015)

15.2.2 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΝΤΑΙ ΩΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΓΝΩΣΕΩΝ

Οι εν θέματι αναφερόμενοι φορείς -δικαιούχοι έργων που η χρηματοδότησή τους στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης έχει χαρακτηριστεί ως μη κρατική ενίσχυση, πρέπει να διαχωρίζουν σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση τις οικονομικές και μη οικονομικές δραστηριότητες που ασκούν (εφόσον ασκούν και οικονομικές δραστηριότητες), και να παρέχουν τα αποδεικτικά στοιχεία που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της κατανομής μεταξύ των εφόσον αυτά ζητηθούν από τον ΕΦ ή άλλο εθνικό ή κοινοτικό όργανο ελέγχου.

Ο ΕΦ ελέγχει την πλήρωση των προϋποθέσεων (και σε επίπεδο περιόδου υλοποίησης και μακροχρονίων υποχρεώσεων) με τις οποίες θεωρήθηκε ότι α) ο Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 2.1.1, σημείο 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/С 198/01) και β) οι Λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται ως ερευνητικοί πληρούν τα αναγραφόμενα στο κεφάλαιο 1.4.3 της παρούσας πρόσκλησης.

Ιδιαίτερα ελέγχει το σημείο 19.β, εφόσον έχει δηλωθεί από τον χρηματοδοτούμενο φορέα ότι τυχόν κέρδη από μεταφορά γνώσης στο πλαίσιο του χρηματοδοτούμενου έργου επανεπενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του ερευνητικού οργανισμού οι οποίες είναι μη οικονομικές. Ο ΕΦ δύναται να ελέγξει δειγματοληπτικά ή και καθολικά το σημείο αυτό. Οι φορείς οι οποίοι έχουν κέρδη από μεταφορά γνώσης θα πρέπει μέσα από κατάλληλες λογιστικές εγγραφές να αποδεικνύουν την επανεπένδυση των κερδών αυτών στις κύριες μη οικονομικές δραστηριότητες τους.

Ο ΕΦ ελέγχει (σε επίπεδο περιόδου υλοποίησης) την πλήρωση των προϋποθέσεων του σημείου 2.2.2 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01) ότι δεν θα χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες στο συγκεκριμένο συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας.

15.3 ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Η επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων που έχει ο Δικαιούχος μετά την ολοκλήρωση της Πράξης ή ο φορέας που αναλαμβάνει της υποχρεώσεις αυτές, πραγματοποιείται με ευθύνη της ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ ή του ΕΦ, σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στο ΣΔΕ.

Η παρακολούθηση της τήρησης των ανωτέρω και λοιπών δεσμεύσεων των Δικαιούχων των ενισχύσεων γίνεται με διοικητική επαλήθευση επί τη βάσει δείγματος που επιτρέπει την ασφαλή εξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με τη τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των Δικαιούχων το οποίο προσδιορίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο δειγματοληψίας για την επαλήθευση τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων που περιλαμβάνεται στον «Οδηγό Διαχειριστικών Επαληθεύσεων Πράξεων συγχρηματοδοτούμενων από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και στην απασχόληση», όπως ισχύει.

Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου που είναι ένα σύνολο διοικητικών αρχών που βρίσκονται σε αλληλεξάρτηση, διαρθρωμένων με συγκεκριμένη οργανωτική δομή, αναπτύσσει επί μέρους δραστηριότητες με αντικειμενικό σκοπό τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων (οικονομία αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα)

Η επαλήθευση διενεργείται βάσει των υποβληθέντων από το Δικαιούχο στοιχείων ή και βάσει διασταύρωσης στοιχείων βάσεων δεδομένων.

Η ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ /ΕΦ καταρτίζει ετήσιο πρόγραμμα διοικητικών επαληθεύσεων και ενημερώνει τους Δικαιούχους που έχουν συμπεριληφθεί σε αυτό να υποβάλουν τα κατά περίπτωση απαιτούμενα αποδεικτικά έγγραφα για την επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους.

Τα στοιχεία που υποβάλλουν οι Δικαιούχοι επαληθεύονται διοικητικά στο σύνολό τους. Όπου είναι δυνατόν, μπορεί να γίνεται χρήση στοιχείων υφιστάμενων βάσεων δεδομένων ως βάση διασταύρωσης των αποδεικτικών εγγράφων του Δικαιούχου.

Με την ολοκλήρωση της διοικητικής επαλήθευσης των Πράξεων του ετήσιου Προγράμματος, η ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ /ΕΦ επιλέγει τις πράξεις για τις οποίες η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων θα επαληθευτεί και επιτοπίως. Η επιλογή γίνεται με βάση τα αναφερόμενα στον «Οδηγό Διαχειριστικών Επαληθεύσεων Πράξεων συγχρηματοδοτούμενων από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και στην απασχόληση», όπως εκάστοτε ισχύει.

Δειγματοληπτικά είναι δυνατόν να γίνει επιτόπια επαλήθευση πέραν του ΕΦ και της ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ και από άλλα όργανα του Ελληνικού Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, η ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ έχει το δικαίωμα διενέργειας όχι μόνο δειγματοληπτικών αλλά και στοχευμένων επανελέγχων μετά την ολοκλήρωση έκαστου έργου.

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία λόγω μη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, χωρίς να υπάρχει πλέον η δυνατότητα τήρησης των υποχρεώσεων αυτών, αυτή αναφέρεται στο Έντυπο Επαλήθευσης με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν και προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση των ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 33 του ν. 4314/2014. Το ύψος της δημοσιονομικής διόρθωσης και τα προς ανάκτηση ποσά, θα πρέπει να είναι αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις. Το προς ανάκτηση ποσό επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής του μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του ποσού στη ΔΟΥ.

Η ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ κοινοποιεί το Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων στο Δικαιούχο εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έγκρισή του, προκειμένου ο Δικαιούχος να διατυπώσει τυχόν αντιρρήσεις. Ο Δικαιούχος δύναται να υποβάλει στη ΔΑ εγγράφως τις αντιρρήσεις του, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή του Εντύπου Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων.

Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από τη ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ (το όργανο επαλήθευσης και το όργανο έγκρισής του) εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή τους. Σε περίπτωση που απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση, προκειμένου να ληφθεί απόφαση για το βάσιμο ή μη των αντιρρήσεων που υποβλήθηκαν, δύναται να διενεργείται άμεσα

συμπληρωματική επαλήθευση από το ίδιο όργανο που διενήργησε την αρχική επαλήθευση. Στην περίπτωση αυτή, το Έντυπο ολοκληρώνεται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία διενέργειας της συμπληρωματικής επαλήθευσης. Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων ή την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας υποβολής των, το Έντυπο οριστικοποιείται.

Όταν στο οριστικό Έντυπο προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση, αυτή εγκρίνεται από τον Περιφερειάρχη κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 της ΚΥΑ Δημοσιονομικών Διορθώσεων. Με την έγκριση του οριστικού Εντύπου από το ως ανωτέρω αρμόδιο όργανο, η αρμόδια ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ συντάσσει στο ΠΣΚΕ Δελτίο Καταχώρισης Διορθώσεων, το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης, μειώνοντας αντίστοιχα τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά που έχουν ήδη καταχωρηθεί. Η Απόφαση Δημοσιονομικής Διόρθωσης/Ανάκτησης και το οριστικό Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων κοινοποιούνται στο Δικαιούχο, στην Αρχή Πιστοποίησης και στην Αρχή Ελέγχου.

Οι ανωτέρω διοικητικές και επιτόπιες επαληθεύσεις περί τη τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των Δικαιούχων διενεργούνται σύμφωνα προς τη διαδικασία που ορίζεται στην Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού «Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση Προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, σύμφωνα με το άρθρ. 21 του Ν. 4314/2014» και σύμφωνα προς τα άρθρα 21 του Ν. 4314/2013 και 125 παρ. 4,5,6 και 71 του Κανονισμού 1303/2013.

Ο Ε.Φ. τηρεί επίσης λεπτομερείς φακέλους των έργων για μία δεκαετία μετά την ολοκλήρωση των έργων.

15.4 ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ – ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΝΑΚΤΗΣΗ

Σε ότι αφορά σε παρατυπίες, διακοπή της ενίσχυσης καθώς και σε ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών ισχύουν τα όσα αναφέρονται στο Άρθρο 22 του Ν. 4314/2014 (Α 265) ως ισχύει και στην υπ. αριθμ. 126829/ΕΥΘΥ 1217/08.12.2015 (Β2784) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών «Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν. 4314/2014»

Σημειώνεται ότι η ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ, στο πλαίσιο της Εθνικής και Ευρωπαϊκής Πολιτικής για την καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις θα διαβιβάζει στοιχεία που περιέχουν υπόνοια απάτης στις αρμόδιες αρχές. Λεπτομερής αναφορά για την «Καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις» υπάρχει στην ιστοσελίδα του ΕΣΠΑ (www.espa.gr) και συγκεκριμένα στον σύνδεσμο <https://www.espa.gr/el/Pages/staticAntiFraudPolicy.aspx>

16 – ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2016/679

Ο Δικαιούχος με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης του στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) μετά των απαιτούμενων δικαιολογητικών εγγράφων παρέχει στην ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ και στον ΕΦ και τα νόμιμα εντεταλμένα όργανα αυτών τη ρητή συγκατάθεση του για την νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 των δεδομένων προσωπικού του χαρακτήρα τα οποία προβλέπονται στον οδηγό του Προγράμματος και αποδέχεται ότι τέτοια επεξεργασία είναι αναγκαία για την αξιολόγηση, ένταξη, παρακολούθηση και ολοκλήρωση της συγχρηματοδοτούμενης επενδυτικής πράξης του.

Η νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ και τον ΕΦΕΠΑΕ και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των κοινοτικών και εθνικών κανόνων οι οποίοι διέπουν την προγραμματική περίοδο 2014-2020 ΕΣΠΑ, διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα τον Κανονισμό 1303/2013 και των εκτελεστικών τούτου κανονισμών νόμων και κανονιστικών πράξεων της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ένωσης σε συνδυασμό με την υπ' αριθμ. C(2014) 10167 final/18-12-2014 Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορά την έγκριση του Ε.Π. «Κεντρική Μακεδονία».

Τα προσωπικά δεδομένα συλλέγονται στο ΠΣΚΕ κατόπιν της αίτησης χρηματοδότησης του δικαιούχου ο οποίος υπέχει αποκλειστική ευθύνη για την ορθότητα, πληρότητα και ακρίβεια τους. Περαιτέρω, ο Δικαιούχος συναινεί στην ανάρτηση στο διαδίκτυο στο «Πρόγραμμα Διαύγεια» των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησής του και των αποτελεσμάτων επί τυχόν ασκηθείσας ένστασής του (ενδικοφανούς προσφυγής) μετά της διαλαμβανόμενης πλήρους και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας τους καθώς και οιασδήποτε άλλης διοικητικής πράξης προβλέπεται στην νομοθεσία που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων και η οποία είναι απαραίτητη στα πλαίσια της αρχής της διαφάνειας και της νομιμότητας που διέπει τη δράση και την άσκηση των καθηκόντων διαχείρισης των ενωσιακών και

εθνικών πόρων.

Η χρονική διάρκεια τήρησης των υποβαλλόμενων εγγράφων στο ΠΣΚΕ καθορίζεται ρητά στο άρθρο 140 του Κανονισμού 1303/2013.

17 – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

1. Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της ηλεκτρονικής υποβολής ορίζονται στην Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης. Η ηλεκτρονική υποβολή θα γίνει στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (www.ependyseis.gr/mis).

2. Η πρόσκληση της Δράσης θα αναρτηθεί στις ιστοσελίδες της ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ www.pepkm.gr, του ΕΣΠΑ www.espa.gr, www.ependyseis.gr και του Ε.Φ. www.efepae.gr, www.kepa-anem.gr.

Για περαιτέρω πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στο Κεντρικό Γραφείο Πληροφόρησης του ΕΦΕΠΑΕ, Οικισμός Λήδα-Μαρία, Κτήριο Ερμής (1ος όροφος), 6ο χλμ. Χαριλάου-Θέρμης, 57001 Θέρμη Θεσσαλονίκης και στο τηλέφωνο 2310480000 ή στο e-mail: pepkm@e-kepa.gr ή στο www.kepa-anem.gr (στην επιλογή "Στείλε το ερώτημά σου").

18 – ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

Αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας Πρόσκλησης αποτελούν τα Παραρτήματα Ι– Χ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.1:	ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΟΣ 1
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.2:	ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΟΣ 2
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ:	ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ:	ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV:	ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΟΤΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V:	ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI:	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII:	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII:	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙX:	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ X:	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI:	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΟΡΚΩΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.1 ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΟΣ 1

Προκύπτει από την καταχώρηση στο ΠΣΚΕ από τον δυνητικό δικαιούχο των κάτωθι στοιχείων:

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα: ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 2014-2020 ΕΥΔ ΕΠ Κεντρικής

Μακεδονίας

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.1 ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΕΤΑΙ
ΕΝΤΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ**

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Φόρμα Υποβολής

Κωδικός πράξης:

Δικαιούχος:

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ

Α/Α Φορέα - Επιχείρησης	
Συντονιστής	
Είδος Φορέα	
ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
Είδος Επιχείρησης	
Α.Φ.Μ. (Δεν συμπληρώνεται για τις Υπό Σύσταση Επιχειρήσεις)	
V.A.T. (εκτός Ελλάδος)	
Επωνυμία Δικαιούχου	
Επωνυμία Δικαιούχου (Αγγλικά)	
Έμφάνιση Ονομασίας Φορέα στα "Επισυναπτόμενα Έγγραφα"	
Συνοπτική Παρουσίαση Δικαιούχου Φορέα	
Διακριτικός Τίτλος Δικαιούχου	
Ημερομηνία έναρξης εργασιών επιχείρησης (Βάσει έναρξης από ΔΟΥ)	
Νομική Μορφή	
Δ.Ο.Υ.	
Αντικείμενο δραστηριότητας	
Είδος Βιβλίων	
Κύρια δραστηριότητα Ερευνητικού Φορέα	
Μέγεθος Επιχείρησης - Φορέα	
Επωνυμία Κύριου Φορέα στον οποίο ανήκει	
Η επιχείρηση είναι εξωχώρια (offshore)	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ (ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ NUTS Level II Κωδικοποίηση)	
Χώρα	
Δημοτική – Τοπική Κοινότητα	
Οδός - Αριθμός	
Τοποθεσία	
Ταχ. Κωδικός	
Τηλέφωνο Επικοινωνίας	
Ιστοχώρος (Website)	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (e-mail)	

2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
Δικαιούχος	
Νόμιμος Εκπρόσωπος	
Υπεύθυνος Έργου/Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου	
Υπεύθυνος Συντονισμού και Επικοινωνίας Έργου (Συμπληρώνετε μόνο για ερευνητικά έργα RIS)	
Επώνυμο	
Όνομα	
Α.Φ.Μ.	
Θέση στο Φορέα	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	

Χώρα	
Δημοτική – Τοπική Κοινότητα	
Οδός - Αριθμός	
Ταχ. Κωδικός	
Τοποθεσία	
Τηλέφωνο (Σταθερό)	
Τηλέφωνο (Κινητό)	
e-mail	

3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΟΧΩΝ Ή ΕΤΑΙΡΩΝ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ/ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ (Συμπληρώνεται για κάθε εταίρο)

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
Δικαιούχος	
Είδος Προσώπου (Μετόχου)	
Μέτοχος εκτός Ελλάδας	
Α.Φ.Μ. Μετόχου	
V.A.T.	
Δ.Ο.Υ.	
Ποσοστό Συμμετοχής (%)	
Θέση Εταίρου ή Μετόχου στον Φορέα	
Όνοματεπώνυμο ή Επωνυμία	
Α.Δ.Τ./Διαβατήριο	
Όνοματεπώνυμο Νόμιμου Εκπρόσωπου	
Α.Φ.Μ. Νομίμου Εκπρόσωπου	
Έτος Ίδρυσης Επιχείρησης	
Όνοματεπώνυμο Νόμιμου Εκπρόσωπου	
Α.Φ.Μ. Νομίμου Εκπρόσωπου	
Θέση Εταίρου ή Μετόχου στον Φορέα	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	
Χώρα Εγκατάστασης / Διαμονής	
Δημοτική – Τοπική Κοινότητα	
Οδός - Αριθμός	
Ταχ.Κωδικός	
Πόλη	
Τηλέφωνο Επικοινωνίας	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (e-mail)	

4. ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (Κ.Α.Δ)

Δικαιούχος	
Κύριος Κ.Α.Δ.	
Κ.Α.Δ. Επένδυσης	
Κ.Α.Δ.	
Είναι ο ΦΠΑ ανακτήσιμος;	
Ημερομηνία Ενεργοποίησης	

5. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Τίτλος Πράξης	
Τίτλος Πράξης (Αγγλικά)	
Τομέας προτεραιότητας RIS3 (Θεματικός Τομέας)	
Διάρκεια σε μήνες	

6. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΟΥ

A/A	
Δικαιούχος	
Δημοτική-Τοπική Κοινότητα	
Τοποθεσία	
Οδός - Αριθμός	
Ταχ.Κωδικός	

7. ΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ (ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ)

Τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων για τη δημοσιότητα, την πληροφόρηση και τη διάχυση των αποτελεσμάτων	
1. Ο δικαιούχος δεσμεύεται ότι το επιχειρηματικό σχέδιο περιλαμβάνει σαφείς και συγκεκριμένες δεσμεύσεις ως προς την τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων περί δημοσιότητας και πληροφόρησης	
2. Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει τους εθνικούς και ενωσιακούς κανόνες που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις κατά το στάδιο της πρόσκλησης, της απόφασης ένταξης και πιθανών τροποποιήσεων αυτής;	
ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	
3.1 ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗΣ (ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ Η ΑΛΛΕΣ ΑΝΑΛΟΓΑ ΤΙ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ) ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΜΕΑ, Η ΕΦΟΣΩΝ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΟΥΝ;	
3.2 ΕΙΔΟΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΑΜΕΑ ΠΟΥ ΔΙΑΘΕΤΕΙ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ Ή ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΕΙ (Περιγραφή)	
3.3 Η ΠΡΑΞΗ ΣΥΝΕΚΤΙΜΑ ΚΑΙ ΠΡΟΑΣΠΙΖΕΙ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ;	
3.4 Η ΠΡΑΞΗ ΑΠΟΤΡΕΠΕΙ ΚΑΘΕ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΛΟΓΩ ΦΥΛΟΥ, ΦΥΛΗΣ, ΕΘΝΟΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ, ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ, ΠΕΠΟΙΘΗΣΕΩΝ, ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ, ΗΛΙΚΙΑΣ, ΓΕΝΕΤΗΣΙΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ;	
3.5 Η ΠΡΑΞΗ ΣΕΒΕΤΑΙ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΦΑΛΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΠΟΡΩΝ, ΜΕΤΡΙΑΣΜΟΥ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ, ΟΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ;	

8. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

1 Περιγραφή της προτεινόμενης επένδυσης - Περιγραφή φυσικού αντικείμενου και στόχων του έργου	
2 Επικοινωνιακή περιγραφή της επένδυσης - Σύντομη περιγραφή	
3 Μεθοδολογία υλοποίησης έργου – Περιγραφή ενοτήτων εργασίας και παραδοτέων	
4 Αναμενόμενα αποτελέσματα	
5 Οικονομική και εμπορική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων - Αγορές-στόχοι της επιχείρησης	
6 Δραστηριότητες επικοινωνίας και δημοσιότητας της επένδυσης	
7 Περιγραφή δραστηριοτήτων και ερευνητικών ενδιαφερόντων συνεργαζόμενων φορέων	
8 Οργανωτική δομή της επιχείρησης και διαχείριση του Έργου / Περιγραφή της σύμπραξης των συμμετεχόντων	
9 Περιγραφή δραστηριοτήτων και ερευνητικών ενδιαφερόντων τυχόν υπεργολάβου	

9. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ (ΕΡΓΟΥ) ΚΑΤΑΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ

Δικαιούχος	
Κατηγορία Επιλέξιμης Δαπάνης	1.1 – Δαπάνες ήδη απασχολούμενου ερευνητικού προσωπικού με μισθωτή σχέση εργασίας
Καθεστώς ενίσχυσης	651, αρ.25, Δαπάνες για έργα έρευνας και ανάπτυξης
Κ.Α.Δ.	
Τόπος Υλοποίησης	
Είδος δαπάνης	
Ένταση Ενίσχυσης (%)	
Επιλέξιμο ποσό (€)	
Μη Επιλέξιμο ποσό (€)	
Ποσό Φ.Π.Α.	
Δημόσια Δαπάνη (€)	
Τεκμηρίωση	

Δικαιούχος	
Κατηγορία Επιλέξιμης Δαπάνης	1.2 – Δαπάνες νέου προσωπικού με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας - μισθωτή σχέση εργασίας
Καθεστώς ενίσχυσης	651, αρ.25, Δαπάνες για έργα έρευνας και ανάπτυξης
Κ.Α.Δ.	
Τόπος Υλοποίησης	
Είδος δαπάνης	
Ένταση Ενίσχυσης (%)	
Επιλέξιμο ποσό (€)	
Μη Επιλέξιμο ποσό (€)	
Ποσό Φ.Π.Α.	
Δημόσια Δαπάνη (€)	
Τεκμηρίωση	

Δικαιούχος	
Κατηγορία Επιλέξιμης Δαπάνης	1.3 – Δαπάνες προσωπικού με ΔΠΥ/ανάθεση έργου
Καθεστώς ενίσχυσης	651, αρ.25, Δαπάνες για έργα έρευνας και ανάπτυξης
Κ.Α.Δ.	
Τόπος Υλοποίησης	
Είδος δαπάνης	
Ένταση Ενίσχυσης (%)	
Επιλέξιμο ποσό (€)	
Μη Επιλέξιμο ποσό (€)	
Ποσό Φ.Π.Α.	
Δημόσια Δαπάνη (€)	

Τεκμηρίωση	
Δικαιούχος	
Κατηγορία Επιλέξιμης Δαπάνης	2.1 - Δαπάνες για πάγιο εξοπλισμό: όργανα και εξοπλισμός, (λογιστικές αποσβέσεις κατά το χρονικό διάστημα χρήσης τους εντός της διάρκειας του έργου)
Καθεστώς ενίσχυσης	651, αρ.25, Δαπάνες για έργα έρευνας και ανάπτυξης
Κ.Α.Δ.	
Τόπος Υλοποίησης	
Είδος δαπάνης	
Ένταση Ενίσχυσης (%)	
Επιλέξιμο ποσό (€)	
Μη Επιλέξιμο ποσό (€)	
Ποσό Φ.Π.Α.	
Δημόσια Δαπάνη (€)	
Τεκμηρίωση	
Δικαιούχος	
Κατηγορία Επιλέξιμης Δαπάνης	3.1 - Έρευνα επί συμβάσει και δαπάνες Οργανισμών Έρευνας και Διάδοσης Γνώσης (Αμοιβές τρίτων – Υπεργολαβίες)
Καθεστώς ενίσχυσης	651, αρ.25, Δαπάνες για έργα έρευνας και ανάπτυξης
Κ.Α.Δ.	
Τόπος Υλοποίησης	
Είδος δαπάνης	
Ένταση Ενίσχυσης (%)	
Επιλέξιμο ποσό (€)	
Μη Επιλέξιμο ποσό (€)	
Ποσό Φ.Π.Α.	
Δημόσια Δαπάνη (€)	
Τεκμηρίωση	
Δικαιούχος	
Κατηγορία Επιλέξιμης Δαπάνης	3.2 – Γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας
Καθεστώς ενίσχυσης	651, αρ.25, Δαπάνες για έργα έρευνας και ανάπτυξης
Κ.Α.Δ.	
Τόπος Υλοποίησης	
Είδος δαπάνης	
Ένταση Ενίσχυσης (%)	
Επιλέξιμο ποσό (€)	
Μη Επιλέξιμο ποσό (€)	

Ποσό Φ.Π.Α.	
Δημόσια Δαπάνη (€)	
Τεκμηρίωση	

Δικαιούχος	
Κατηγορία Επιλέξιμης Δαπάνης	3.3 – Συμβουλευτικές υπηρεσίες
Καθεστώς ενίσχυσης	651, αρ.25, Δαπάνες για έργα έρευνας και ανάπτυξης
Κ.Α.Δ.	
Τόπος Υλοποίησης	
Είδος δαπάνης	
Ένταση Ενίσχυσης (%)	
Επιλέξιμο ποσό (€)	
Μη Επιλέξιμο ποσό (€)	
Ποσό Φ.Π.Α.	
Δημόσια Δαπάνη (€)	
Τεκμηρίωση	

Δικαιούχος	
Κατηγορία Επιλέξιμης Δαπάνης	4.1 – Δαπάνες ταξιδιών
Καθεστώς ενίσχυσης	651, αρ.25, Δαπάνες για έργα έρευνας και ανάπτυξης
Κ.Α.Δ.	
Τόπος Υλοποίησης	
Είδος δαπάνης	
Ένταση Ενίσχυσης (%)	
Επιλέξιμο ποσό (€)	
Μη Επιλέξιμο ποσό (€)	
Ποσό Φ.Π.Α.	
Δημόσια Δαπάνη (€)	
Τεκμηρίωση	

Δικαιούχος	
Κατηγορία Επιλέξιμης Δαπάνης	4.2 – Δαπάνες δημοσιότητας
Καθεστώς ενίσχυσης	651, αρ.25, Δαπάνες για έργα έρευνας και ανάπτυξης
Κ.Α.Δ.	
Τόπος Υλοποίησης	
Είδος δαπάνης	
Ένταση Ενίσχυσης (%)	
Επιλέξιμο ποσό (€)	
Μη Επιλέξιμο ποσό (€)	

Ποσό Φ.Π.Α.	
Δημόσια Δαπάνη (€)	
Τεκμηρίωση	

Δικαιούχος	
Κατηγορία Επιλέξιμης Δαπάνης	4.3 – Αναλώσιμα
Καθεστώς ενίσχυσης	651, αρ.25, Δαπάνες για έργα έρευνας και ανάπτυξης
Κ.Α.Δ.	
Τόπος Υλοποίησης	
Είδος δαπάνης	
Ένταση Ενίσχυσης (%)	
Επιλέξιμο ποσό (€)	
Μη Επιλέξιμο ποσό (€)	
Ποσό Φ.Π.Α.	
Δημόσια Δαπάνη (€)	
Τεκμηρίωση	

Δικαιούχος	
Κατηγορία Επιλέξιμης Δαπάνης	4.4 – Δαπάνες που αφορούν στην αμοιβή ορκωτού λογιστή/ελεγκτή
Καθεστώς ενίσχυσης	651, αρ.25, Δαπάνες για έργα έρευνας και ανάπτυξης
Κ.Α.Δ.	
Τόπος Υλοποίησης	
Είδος δαπάνης	
Ένταση Ενίσχυσης (%)	
Επιλέξιμο ποσό (€)	
Μη Επιλέξιμο ποσό (€)	
Ποσό Φ.Π.Α.	
Δημόσια Δαπάνη (€)	
Τεκμηρίωση	

Δικαιούχος	
Κατηγορία Επιλέξιμης Δαπάνης	4.5 – Δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία
Καθεστώς ενίσχυσης	651, αρ.25, Δαπάνες για έργα έρευνας και ανάπτυξης
Κ.Α.Δ.	
Τόπος Υλοποίησης	
Είδος δαπάνης	
Ένταση Ενίσχυσης (%)	
Επιλέξιμο ποσό (€)	
Μη Επιλέξιμο ποσό (€)	

Ποσό Φ.Π.Α.	
Δημόσια Δαπάνη (€)	
Τεκμηρίωση	

Δικαιούχος	
Κατηγορία Επιλέξιμης Δαπάνης	4.6 – Έμμεσες λειτουργικές δαπάνες
Καθεστώς ενίσχυσης	651, αρ.25, Δαπάνες για έργα έρευνας και ανάπτυξης
Κ.Α.Δ.	
Τόπος Υλοποίησης	
Είδος δαπάνης	
Ένταση Ενίσχυσης (%)	
Επιλέξιμο ποσό (€)	
Μη Επιλέξιμο ποσό (€)	
Ποσό Φ.Π.Α.	
Δημόσια Δαπάνη (€)	
Τεκμηρίωση	

Δικαιούχος	
Κατηγορία Επιλέξιμης Δαπάνης	5.1 – Δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας
Καθεστώς ενίσχυσης	651, αρ.25, Δαπάνες για έργα έρευνας και ανάπτυξης
Κ.Α.Δ.	
Τόπος Υλοποίησης	
Είδος δαπάνης	
Ένταση Ενίσχυσης (%)	
Επιλέξιμο ποσό (€)	
Μη Επιλέξιμο ποσό (€)	
Ποσό Φ.Π.Α.	
Δημόσια Δαπάνη (€)	
Τεκμηρίωση	

Δικαιούχος	
Κατηγορία Επιλέξιμης Δαπάνης	6.1 – Δαπάνες για αγορά τεχνολογίας
Καθεστώς ενίσχυσης	651, αρ.28, Δαπάνες για έργα καινοτομίας μόνο για ΜΜΕ
Κ.Α.Δ.	
Τόπος Υλοποίησης	
Είδος δαπάνης	
Ένταση Ενίσχυσης (%)	
Επιλέξιμο ποσό (€)	
Μη Επιλέξιμο ποσό (€)	
Ποσό Φ.Π.Α.	

Δημόσια Δαπάνη (€)	
Τεκμηρίωση	

Δικαιούχος	
Κατηγορία Επιλέξιμης Δαπάνης	6.2 – Δαπάνες για δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας για ΜΜΕ
Καθεστώς ενίσχυσης	651, αρ.28, Δαπάνες για έργα καινοτομίας μόνο για ΜΜΕ
Κ.Α.Δ.	
Τόπος Υλοποίησης	
Είδος δαπάνης	
Ένταση Ενίσχυσης (%)	
Επιλέξιμο ποσό (€)	
Μη Επιλέξιμο ποσό (€)	
Ποσό Φ.Π.Α.	
Δημόσια Δαπάνη (€)	
Τεκμηρίωση	

Δικαιούχος	
Κατηγορία Επιλέξιμης Δαπάνης	7.1 – Δαπάνες νέου προσωπικού με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας- μισθωτή σχέση εργασίας
Καθεστώς ενίσχυσης	651, αρ.28, Δαπάνες για έργα καινοτομίας μόνο για ΜΜΕ
Κ.Α.Δ.	
Τόπος Υλοποίησης	
Είδος δαπάνης	
Ένταση Ενίσχυσης (%)	
Επιλέξιμο ποσό (€)	
Μη Επιλέξιμο ποσό (€)	
Ποσό Φ.Π.Α.	
Δημόσια Δαπάνη (€)	
Τεκμηρίωση	

Δικαιούχος	
Κατηγορία Επιλέξιμης Δαπάνης	7.2 – Δαπάνες προσωπικού με ΔΠΥ/ανάθεση έργου
Καθεστώς ενίσχυσης	651, αρ.28, Δαπάνες για έργα καινοτομίας μόνο για ΜΜΕ
Κ.Α.Δ.	
Τόπος Υλοποίησης	
Είδος δαπάνης	
Ένταση Ενίσχυσης (%)	
Επιλέξιμο ποσό (€)	
Μη Επιλέξιμο ποσό (€)	
Ποσό Φ.Π.Α.	
Δημόσια Δαπάνη (€)	

Τεκμηρίωση	
Δικαιούχος	
Κατηγορία Επιλέξιμης Δαπάνης	8.1 – Δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας
Καθεστώς ενίσχυσης	651, αρ.28, Δαπάνες για έργα καινοτομίας μόνο για ΜΜΕ
Κ.Α.Δ.	
Τόπος Υλοποίησης	
Είδος δαπάνης	
Ένταση Ενίσχυσης (%)	
Επιλέξιμο ποσό (€)	
Μη Επιλέξιμο ποσό (€)	
Ποσό Φ.Π.Α.	
Δημόσια Δαπάνη (€)	
Τεκμηρίωση	

10. ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

Κατηγορία Δαπάνης	Συνολικό Κόστος(€)	Μη Επιλέξιμο Κόστος(€)	Επιλέξιμο Κόστος(€)	Δημόσια Δαπάνη (€)
Δαπάνες ήδη απασχολούμενου ερευνητικού προσωπικού με μισθωτή σχέση εργασίας				
Δαπάνες νέου προσωπικού με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας-μισθωτή σχέση εργασίας				
Δαπάνες προσωπικού με ΔΠΥ/ανάθεση έργου				
Δαπάνες για πάγιο εξοπλισμό: όργανα και εξοπλισμός, (λογιστικές αποσβέσεις κατά το χρονικό διάστημα χρήσης τους εντός της διάρκειας του έργου)				
Έρευνα επί συμβάσει και δαπάνες Οργανισμών Έρευνας και Διάδοσης Γνώσης (Αμοιβές τρίτων – Υπεργολαβίες)				
Γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας				
Συμβουλευτικές υπηρεσίες				
Δαπάνες ταξιδιών				
Δαπάνες δημοσιότητας				
Αναλώσιμα				
Δαπάνες που αφορούν στην αμοιβή ορκωτού λογιστή/ελεγκτή				
Δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία				
Έμμεσες λειτουργικές δαπάνες				

Δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας				
Δαπάνες για αγορά τεχνογνωσίας				
Δαπάνες για δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας για ΜΜΕ				
Δαπάνες νέου προσωπικού με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας-μισθωτή σχέση εργασίας				
Δαπάνες προσωπικού με ΔΠΥ/ανάθεση έργου				
Δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας				
Συνολικά				

11. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Χρηματοδότηση	Ποσό (€)	% του συνολικού π/υ
A. Ιδιωτική συμμετοχή (A1+A2)		
A1. Ίδια κεφάλαια		
A2. Δάνεια		
B. Αιτούμενη Επιχορήγηση		
Γ. Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός		
Δ. Μη Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός		
Συνολικός Προϋπολογισμός (Γ+Δ)		

12. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

	Τιμή
CO01 - Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	
CO02 - Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	
CO28: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην αγορά	
CO29: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην εταιρεία	

13. ΑΠΟΔΟΧΗ ΌΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ

Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται προς την διαχειριστική αρχή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη διεύθυνση email που έχει δηλώσει στο σημείο Έντυπο Υποβολής, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έν αρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών. Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα σχετικά δικαιολογητικά. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης

Αποδέχομαι όλους τους παραπάνω όρους

14. ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Αρχείο	Μέγεθος	Περιγραφή	Σχόλια

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.2 ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΟΣ 2

(Υποβάλλεται σε pdf αρχείο συν/νο στην ηλεκτρονική υποβολή στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 2014-2020

«ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.2

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΤΑΙ ΚΑΙ ΥΠΟΒΑΛΕΤΑΙ ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΠΟΥ ΚΑΤΑΧΩΡΕΙΤΑΙ ΣΤΟ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΣΚΕ

Α.1	ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	
Επωνυμία Φορέα (όπως έχει δηλωθεί στο έντυπο ηλεκτρονικής υποβολής στο ΠΣΚΕ)		
Διακριτικός Τίτλος Φορέα		
Κύριος ΚΑΔ Επιχείρησης (υφιστάμενος ΚΑΔ)		
Εκκρεμεί εις βάρος του φορέα εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
Εάν Ναι, αριθμός απόφασης ανάκτησης		
Είναι η επιχείρηση προβληματική, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Κανονισμού ΕΚ 651/2014 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ της αναλυτικής πρόσκλησης της Δράσης);	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
Εάν Ναι, επεξηγήσεις (προαιρετικά)		
Η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση Διάσωσης ή αναδιάρθρωσης;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
Εάν Ναι, επεξηγήσεις (προαιρετικά)		
Η επιχείρηση βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
Ο φορέας έχει κάνει έναρξη εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα πριν την υποβολή αίτησης ενίσχυσης δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
Το συγκεκριμένο έργο ή μέρος αυτού καθώς και οι δαπάνες που περιλαμβάνει έχουν χρηματοδοτηθεί, ενταχθεί ή θα υποβληθούν προς έγκριση χρηματοδότησης σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
Έχει κλείσει η επιχείρηση τουλάχιστον 2 ετήσιες οικονομικές χρήσεις κατά την ημερομηνία υποβολής της πρότασης, όπως παρουσιάζεται στους δημοσιευμένους ισολογισμούς ή εμφανίζεται στα επίσημα φορολογικά της στοιχεία.	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
Η επιχείρηση εντάσσεται σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών η οποία εκμεταλλεύεται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης), και λειτουργεί με μία από τις επιλέξιμες από το πρόγραμμα νομικές μορφές;	ΝΑΙ/ΟΧΙ	

Η επιχείρηση διαθέτει κατοχυρωμένο Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας σε ισχύ	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν ναι αναφέρεται η ύπαρξη ή μη κατοχυρωμένου διπλώματος ευρεσιτεχνίας (πατέντα) σε διεθνές / ευρωπαϊκό / εθνικό επίπεδο	
Η επιχείρηση έχει συμμετάσχει σε Ευρωπαϊκούς ή Διεθνείς Διαγωνισμούς και έχει βραβευτεί ή διακριθεί σε κάποια κατηγορία?	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν ναι αναφέρεται αν επρόκειτο για απλή συμμετοχή ή συνοδευτήκη και από κάποιο είδος διάκρισης/ βράβευσης	
Απαιτούνται για την υλοποίηση του ερευνητικού έργου ειδικές άδειες ή εγκρίσεις;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν η απάντηση στην προηγούμενη ερώτηση είναι ΝΑΙ Υπάρχουν για την υλοποίηση του ερευνητικού έργου όλες οι απαιτούμενες άδειες;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν όχι τεκμηριώστε	
Η προτεινόμενη πράξη δεν περιλαμβάνει τμήμα επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση η οποία έπαυσε ή μετεγκαταστάθηκε εκτός της περιοχής του προγράμματος εντός πέντε ετών από την τελική πληρωμή στο δικαιούχο ή εντός της προθεσμίας που οριζόταν στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων (σύμφωνα με το άρθρο 71 του Καν. 1303/2013).	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Απαιτείται άδεια λειτουργίας της επιχείρησης;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν η απάντηση στο προηγούμενο ερώτημα είναι ΝΑΙ αναφέρεται τον αρ. πρωτοκόλλου, ημερομηνία έκδοσης και φορέα έκδοσης. Εάν υπάρχει αίτησης έκδοσης ή ανανέωσης να αναφερθούν αντίστοιχα.	
Έχουν επιβληθεί πρόστιμα που έχουν αποκτήσει τελεσίδικη & δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας κι ειδικότερα: - Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι), - Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι), για τους λόγους του άρθ. 39, παρ. 1, του Ν. 4488/2017;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν Ναι, επεξηγήσεις (προαιρετικά)	

Α.2 ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ (Συμπληρώνεται εφόσον συμμετέχει στην πράξη ως υπεργολάβος ή ως εταίρος)

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΦΟΡΕΑ			
Α/Α ΦΟΡΕΑ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΦΟΡΕΑ (εργαστήριο, τμήμα/ ιστιτούτο)	ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙ Α ΕΠΩΝΥΜΙΑΣ	ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ
ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΦΟΡΕΑ ΣΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΑΝΗΚΕΙ (ΑΕΙ, ΤΕΙ, Ερευνητικός Οργανισμός, κλπ)			
ΚΥΡΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ (- δραστηριότητες εκπαίδευσης για την εξασφάλιση περισσότερων και πιο ειδικευμένων ανθρώπινων πόρων. - ανεξάρτητη Ε&Α για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση, - άλλη)			
ΕΑΝ Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΕΡΩΤΗΣΗ ΕΙΝΑΙ «ΑΛΛΗ» ΠΕΡΙΓΡΑΨΤΕ			
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΚΥΡΙΟΥ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ			
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ			
ΝΟΜΟΣ			
ΔΗΜΟΣ – ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ			
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ			
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ	ΟΔΟΣ – ΑΡΙΘΜΟ Σ		
	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ		
	ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΟΣ		
Δ.Ο.Υ			
ΑΦΜ			
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ			
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ (ΤΟΠΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ)			
<i>(Εφόσον είναι διαφορετικός από τον κύριο φορέα.)</i>			
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ			
ΝΟΜΟΣ			
ΔΗΜΟΣ – ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ			

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ		
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΟΔΟΣ – ΑΡΙΘΜΟ Σ	
	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	
	ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΟΣ	
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ		
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ		
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ		
ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΦΟΡΕΑ		
ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΦΟΡΕΑ		
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ		
ΤΗΛΕΦΩΝΟ		
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΚΙΝΗΤΟ		
e-mail		

B.1. Άρθρο 25	
B.1.1 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ	
Το ενισχυόμενο μέρος του έργο έρευνας και ανάπτυξης εμπίπτει στην κατηγορία βιομηχανική έρευνα;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
ΕΑΝ ΝΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ (ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ)	
το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία: — μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν φέρει άνω του 70 % των επιλέξιμων δαπανών, ή — μεταξύ μιας επιχείρησης και ενός ή περισσότερων οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων, οι οποίοι φέρουν τουλάχιστον το 10 % των επιλέξιμων δαπανών και έχουν δικαίωμα να δημοσιεύουν τα αποτελέσματα των ερευνών τους;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
ΕΑΝ ΝΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ (ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ)	
B.1.2. ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	
Το ενισχυόμενο μέρος του έργο έρευνας και ανάπτυξης εμπίπτει στην κατηγορία πειραματική έρευνα;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής;	
ΕΑΝ ΝΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ (ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ)	
το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία: — μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν φέρει άνω του 70 % των επιλέξιμων δαπανών, ή — μεταξύ μιας επιχείρησης και ενός ή περισσότερων οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων, οι οποίοι φέρουν τουλάχιστον το 10 % των επιλέξιμων δαπανών και έχουν δικαίωμα να δημοσιεύουν τα αποτελέσματα των ερευνών τους;	ΝΑΙ/ΟΧΙ

ΕΑΝ ΝΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ (ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ)	
--------------------------------	--

Β.2. Άρθρο 28 ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΓΙΑ ΜΜΕ	
Η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας τα προηγούμενα 3 έτη	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν η απάντηση στο προηγούμενο ερώτημα είναι ΝΑΙ τότε αναφέρετε το συνολικό ποσό των ενισχύσεων για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας για τα προηγούμενα 3 έτη	

Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΟΡΕΑ – ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ <i>Συμπληρώνεται το σύνολο των στοιχείων για κάθε φορέα τύπου Επιχείρηση ή Λοιποί Φορείς που αντιμετωπίζονται ως Επιχειρήσεις</i>			
Επωνυμία Φορέα			
Στοιχεία	Οικονομικό Έτος v-3	Οικονομικό Έτος v-2	Οικονομικό Έτος v-1
Περίοδος από - έως			
Συνολικός κύκλος εργασιών (σε €)			
Σύνολο Ενεργητικού (σε €)			
Αξία Εξαγωγών (σε €)			
Κέρδη προ φόρων τόκων & αποσβέσεων (σε €)			
Κέρδη μετά φόρων (σε €)			
Αριθμός Απασχολούμενων (σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας)			
Ιδιωτική Συμμετοχή για την χρηματοδότηση Επενδύσεων (σε €)			

Δ. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ/ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ <i>Συμπληρώνεται το σύνολο των στοιχείων για κάθε φορέα τύπου Επιχείρηση ή Λοιποί Φορείς που αντιμετωπίζονται ως Επιχειρήσεις</i>	
1	Σύντομο ιστορικό επιχείρησης

2	Περιγραφή Στρατηγικής της επιχείρησης	
3	Ανάλυση επιχειρηματικής δραστηριότητας	
4	Διαδικασίες οργάνωσης - προσωπικό	
5	Συνοπτική παρουσίαση της παραγωγικής διαδικασίας	

Επιπλέον, εφόσον υπάρχουν, μνημονεύονται:

6	Παραγωγικά μέσα για έρευνα (προσωπικό, εξοπλισμός, κονδύλια) -Επίπεδα Τεχνολογικής Ετοιμότητας	
7	Συμμετοχές σε Ευρωπαϊκούς ή Διεθνείς διαγωνισμούς που διοργανώθηκαν από κοινοτικό, εθνικό, διεθνή ή εμπορικό φορέα και έχει βραβευτεί ή διακριθεί σε κάποια κατηγορία	
8	Εμπορικά Σήματα	
9	Συστήματα διασφάλισης ποιότητας παραγωγικής διαδικασίας	
10	Συστήματα αυτοματοποίησης για τη παρακολούθηση και τον έλεγχο της "παραγωγικής" διαδικασίας	
11	Εξειδικευμένα Λογισμικά (ERP, CRM, Logistics, κ.α.)	
12	Ηλεκτρονικές πωλήσεις	
13	Αυτόματα συστήματα παραγγελιοληψίας (remote, κ.α.)	
14	Οργανωμένη προβολή (επαγγελμα-τικοί οδηγοί, μηχανές αναζήτησης)	
15	Λειτουργία e-shop	
16	Εταιρική ιστοσελίδα	

17	Συμφωνητικά ή και Προσύμφωνα πώλησης νέων προϊόντων/ υπηρεσιών	
----	--	--

Ε. ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΝΟΤΗΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

A/A	Τίτλος Ενότητας Εργασίας	Κατηγορία Δραστηριότητας	Υπεύθυνος Ε.Ε. (Φορέας)	Ανθρωπομ ήνες	Έναρξη (μήνας)	Τέλος (μήνας)	Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη

ΣΤ. ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ

A/A	Τίτλος Παραδοτέου	Σύντομη Περιγραφή	Είδος Παραδοτέου	Ενότητα Εργασίας	Φορέας	Παράδοση

Ζ. ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΗ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία: μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν φέρει άνω του 70 % των επιλέξιμων δαπανών, ή μιας επιχείρησης και ενός ή περισσοτέρων οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων, οι οποίοι φέρουν τουλάχιστον το 10% των επιλέξιμων δαπανών και έχουν δικαίωμα να δημοσιεύουν τα αποτελέσματα των ερευνών τους	ΝΑΙ/ΟΧΙ
ΕΑΝ ΝΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ (ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ)	
Τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
ΕΑΝ ΝΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ (ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ)	

Η. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	
<p>Η χρηματοδότηση του Ερευνητικού Οργανισμού από την πράξη αυτή αφορά την κύρια δραστηριότητά του που είναι μία εκ των:</p> <p>a. δραστηριότητες εκπαίδευσης για την εξασφάλιση περισσότερων και πιο ειδικευμένων ανθρώπινων πόρων</p> <p>b. ανεξάρτητη Ε&Α για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση</p> <p>c. ευρεία διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοιχτής πρόσβασης</p>	ΝΑΙ/ΟΧΙ
<p>Το σύνολο των τυχόν κερδών από τις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης (π.χ. ερευνητική συνεργασία) επανεπενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του ερευνητικού οργανισμού ή της ερευνητικής υποδομής που είναι μια εκ των (α), (β) ή (γ)</p>	ΝΑΙ/ΟΧΙ

Θ. Κ.Α.Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ (NACE Level Group)			
A/A	Κωδικός	Περιγραφή Κ.Α.Δ.	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ RIS 3
1			
2	Τεκμηρίωση συνεισφοράς πρότασης στην RIS3		

Ι. ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ			
A/A	ΦΟΡΕΑΣ & ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

Κ. Κατανομή Προϋπολογισμού ανά Φορέα και Κατηγορία Δαπάνης			
Κατηγορία Δαπάνης	Φορέας 1	Φορέας 2	Σύνολο Επιλέξιμου Προϋπολογισμού
Σύνολο	(Σύνολο Φορέα 1)	(Σύνολο Φορέα 2)	(Σύνολο έργου)

Λ. Κατανομή Προϋπολογισμού και Δημόσιας Δαπάνης						
Α/Α Φορέα	Συντομογραφία Φορέα	Είδος Φορέα	Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Δημόσια Δαπάνη (%)	(%) Δ.Δ. επί της συνολικής Δ.Δ.
	Σύνολο					

Μ.ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΝΗΜΕΝΩΝ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΟΡΙΖΟΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ		
Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΓΓΡΑΦΟΥ	

Αναφέρονται συνοπτικά τα έγγραφα που συνοδεύουν την υποβαλλόμενη πρόταση και θα υποβληθούν ή θα αποσταλούν ταχυδρομικά συνημμένα σε αυτήν.

Η υποβολή Αίτησης Χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (Α' 75) όσον αφορά την αλήθεια, ακρίβεια και πληρότητα των στοιχείων που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα ζητούμενα δικαιολογητικά του σχετικού Παραρτήματος της Αναλυτικής Πρόσκλησης για την έκδοση της απόφασης ένταξης. Ανακρίβεια στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της αίτησης χρηματοδότησης.

Εφιστάται η προσοχή στους Δυνητικούς Δικαιούχους η υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης να πραγματοποιείται σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν την καταληκτική ημερομηνία και ώρα.

Ημερομηνία

Υπογραφή - Σφραγίδα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

Επισυνάπτεται η ΚΥΑ περί δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασιών ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν. 4314/2014, ΦΕΚ 21/Τεύχος Β/Δεκεμβρίου 2015/Αρ. Φύλλου 2784.

32993

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2784

21 Δεκεμβρίου 2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ**ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ**

- Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν. 4314/2014..... 1
- Καθορισμός τέλους διαδρομής και τέλους τερματικής εξυπηρέτησης έτους 2015 και ρυθμίσεις απαλλαγών..... 2

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Αριθμ. 126829 / ΕΥΘΥ 1217 (1)
Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν. 4314/2014.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

- Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κινήθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α' 98).
- Το Ν. 4314/2014 σχετικά με τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 και λοιπές διατάξεις, και ειδικότερα τα άρθρα 8, 9, 10, 21, 22, 33, 55 και 58 παρ.4 αυτού (ΦΕΚ Α' 265).
- Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περι-

ριακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

4. Το Π.δ. 70/2015 (ΦΕΚ Α' 114) «Ανασύσταση των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Ανασύσταση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και μετονομασία του σε Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Μετονομασία του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων σε Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού σε Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μεταφορά Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού.

5. Το Π.δ. 73/2015 (ΦΕΚ Α' 116) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».

6. Την υπ' αριθμ. Υ29/09.10.2015 (ΦΕΚ Β' 2168) απόφαση «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών Γεώργιο Χουλιαράκη».

7. Την υπ' αριθμ. 105755/15.10.2015 (ΦΕΚ Β' 2222) απόφαση «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού Αλέξανδρο Χαρίτση».

8. Το γεγονός ότι από την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Άρθρο 1
Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας νοούνται ως:

- «Παρατυπία»: κάθε παράβαση του ενωσιακού δικαίου ή του σχετικού με την εφαρμογή του εθνικού δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα που εμπλέκεται στη θέσπιση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης με καταλογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης στον προϋπολογισμό αυτής.

2. «Οικονομικός φορέας»: σημαίνει οποιαδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή άλλη οντότητα που λαμβάνει μέρος στην εφαρμογή της βοήθειας από το ΕΔΕΤ, με

εξάιρεση κράτος-μέλος που ασκεί τα δικαιώματά του ως δημόσια αρχή.

3. «Συστημική παρατυπία»: παρατυπία που έχει ενδεχομένως επαναλαμβανόμενο χαρακτήρα, με μεγάλη πιθανότητα εμφάνισης σε παρεμφερή είδη πράξεων, η οποία προκύπτει από σοβαρή ανεπάρκεια στην αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, συμπεριλαμβανομένης της παράλειψης καθορισμού κατάλληλων διαδικασιών, σύμφωνα με τον Κανονισμό και τους ειδικούς κανόνες για κάθε ταμείο.

4. «Σεβαστή ανεπάρκεια στην αποτελεσματική λειτουργία ενός συστήματος διαχείρισης και ελέγχου»: για τους σκοπούς της εφαρμογής των ΕΔΕΤ, ανεπάρκεια για την οποία είναι απαραίτητο να υπάρξουν ουσιώδεις βελτιώσεις στο σύστημα, η οποία εκθέτει τα Ταμεία σε σημαντικό κίνδυνο παρατυπιών και η ύπαρξη της οποίας δεν συμβιβάζεται με θετική ελεγκτική γνώμη σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.

5. «Δημοσιονομική Διόρθωση»: Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της ενωσιακής ή και εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα της περιόδου 2014-2020 η οποία είναι ανάλογη της παράτυπης δαπάνης που διαπιστώνεται.

6. «Αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό»: Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίση αξία παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία σύμφωνα με τους όρους της σχετικής σύμβασης ή απόφασης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης.

7. «Ανάκτηση»: Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παράνομα καταβληθέντων ποσών από τον λαβάντα για μη νόμιμη αιτία.

8. «Δικαιούχος»: δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που έχει την ευθύνη για την έναρξη ή την έναρξη και την εφαρμογή πράξεων. Στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων, ο φορέας που λαμβάνει την ενίσχυση, ενώ στο πλαίσιο των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής ο φορέας που εφαρμόζει το Μέσο Χρηματοοικονομικής Τεχνικής ή το Ταμείο Χαρτοφυλακίου, κατά περίπτωση.

9. «Κανονισμός»: ο υπ' αριθμ. 1303/2013 Κανονισμός (ΕΕ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

10. «Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα» εφεξής ΟΠΣ: το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, όπου καταχωρίζονται τα δεδομένα που αφορούν στο ΕΣΠΑ και άλλα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής της Απόφασης

1. Οι διατάξεις της παρούσας έχουν εφαρμογή στα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ, στο πλαίσιο του Στόχου «Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση».

2. Οι διαδικασίες δημοσιονομικής διόρθωσης ή/και ανάκτησης των αχρεωστήτως ή παράνομα καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού ή τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υλοποίηση έργων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο των εν λόγω Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, εφαρμόζονται:

(α) από τις Διαχειριστικές Αρχές (εφεξής ΔΑ) ή/και τους Ενδιάμεσους Φορείς (εφεξής ΕΦ), κατόπιν διοικητικών ή επιτόπιων επαληθεύσεων που διενεργούν σε πράξεις των οποίων έχουν αναλάβει τη διαχείριση, οι οποίες καλύπτουν τις διοικητικές, οικονομικές, τεχνικές και φυσικές πτυχές των πράξεων αυτών, στο πλαίσιο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 8, παρ. 1, περ. ββ και ιθ, 21 και 22 του Ν. 4314/2014,

(β) από την Αρχή Πιστοποίησης (εφεξής ΑΠ), κατόπιν επιθεωρήσεων που διενεργούνται από την ίδια ή υπό την ευθύνη της, σε συγχρηματοδοτούμενες πράξεις και στους Δικαιούχους τους, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 10, παρ. 2 περ. β του Ν. 4314/2014,

(γ) από τη Διαχειριστική Αρχή ή την Αρχή Πιστοποίησης, κατόπιν οριστικού πορίσματος ελέγχου που έχει διενεργηθεί από ελεγκτική αρχή/όργανο, εθνική ή ενωσιακή, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 11 της παρούσας.

3. Οι διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων ή/και ανάκτησης εφαρμόζονται επιπλέον κατόπιν:

(α) διοικητικών ή επιτόπιων επαληθεύσεων που διενεργούν οι αρχές/φορείς της παρ. 2(α) για τη διαπίστωση της τήρησης των δεσμεύσεων, που προβλέπονται στην απόφαση χρηματοδότησης/ένταξης πράξης ή στη σύμβαση που υπογράφει ο Δικαιούχος με την αρμόδια αρχή και οι οποίες αφορούν στην περίοδο μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης της πράξης και σε χρονικό ορίζοντα που προβλέπεται στην απόφαση ή στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο (μακροχρόνιες υποχρεώσεις),

(β) ανάκλησης της απόφασης χρηματοδότησης/ένταξης μιας πράξης από τη Διαχειριστική Αρχή ή τον ΕΦ.

4. Όταν ανακαλείται η απόφαση χρηματοδότησης/ένταξης μιας πράξης και εφόσον έχει καταβληθεί ποσό δημόσιας συνεισφοράς για πραγματοποιηθείσες δαπάνες, στις περιπτώσεις που προβλέπονται από την παρ. 3 του άρθρου 33 του Ν. 4314/2014 το αρμόδιο όργανο του άρθρου 7 εκδίδει απόφαση ανάκτησης αχρεωστήτως ή παράνομα καταβληθέντων ποσών. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται τα άρθρα 8 και 10 της παρούσας.

5. Για ειδικές περιπτώσεις (εξειδικευμένα έργα ή πολύπλοκα) μετά από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας μπορούν να χρησιμοποιηθούν εμπειρογνώμονες που υποβάλλουν γνωμοδότηση. Η γνωμοδότηση αυτή επισυνάπτεται στην έκθεση επιθεώρησης ή επιτόπιου επαληθεύσης.

Άρθρο 3

Διορθώσεις στις δηλώσεις δαπανών μετά από διοικητική επαλήθευση

1. Η αρμόδια ΔΑ/ΕΦ επαληθεύει διοικητικά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21, παρ. 1 του Ν. 4314/2014, τις δηλώσεις δαπανών που υποβάλλονται από τους Δικαιούχους και οριστικοποιεί τις επαληθευμένες δαπάνες στο ΟΠΣ. Στην περίπτωση που, κατά τη διενέργεια διοικητικής επαλήθευσης της δήλωσης δαπανών Δικαιούχου, διαπιστώνεται παράτυπη δαπάνη, η ΔΑ/ΕΦ

καταχωρίζει στο ΟΠΣ έκθεση διοικητικής επαλήθευσης, στην οποία προσδιορίζονται τα μη επιλέξιμα ποσά που περικλείονται με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν και η οποία εγκρίνεται από τον Προϊστάμενο της ΔΑ/ ΕΦ.

2. Εφόσον, η παρατυπία αφορά δαπάνες για τις οποίες έχει καταβληθεί η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά, η έκθεση περιλαμβάνει και πρόταση για ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στις περιπτώσεις που προβλέπονται από την παρ. 3 του άρθρου 33 του Ν. 4314/2014.

3. Στην περίπτωση παρατυπιών που εντοπίζονται κατά τον έλεγχο διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων ή τροποποιήσεών τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 21 του Ν. 4314/2014, αυτές αναφέρονται διακριτά στην έκθεση διοικητικής επαλήθευσης.

4. Για το ύψος και την αιτιολογία της περικοπής, η αρμόδια ΔΑ/ ΕΦ ενημερώνει το Δικαιούχο, κοινοποιώντας σε αυτόν την έκθεση διοικητικής επαλήθευσης, ώστε ο Δικαιούχος να διατυπώσει τυχόν αντιρρήσεις του, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 6 της παρούσας. Η κοινοποίηση της έκθεσης στο Δικαιούχο γίνεται μέσω συστημένης επιστολής ή/ και με απόδειξη παραλαβής, εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έγκρισή της.

5. Στην περίπτωση που η διοικητική επαλήθευση διενεργείται προκειμένου να καταβληθεί η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά στους Δικαιούχους, η έκθεση εγκρίνεται από το αρμόδιο όργανο του φορέα Διαχείρισης σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις.

Άρθρο 4

Δημοσιονομική διόρθωση μετά από επιτόπια επαλήθευση/ επιθεώρηση

1. Μετά την ολοκλήρωση της επιτόπιας επαλήθευσης από την αρμόδια ΔΑ/ ΕΦ ή επιθεώρησης από την Αρχή Πιστοποίησης και της λήψης τυχόν συμπληρωματικών στοιχείων, η αρμόδια ΔΑ/ ΕΦ ή η Αρχή Πιστοποίησης συντάσσει σχετική έκθεση επιτόπιας επαλήθευσης/ επιθεώρησης εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ολοκλήρωση της επιτόπιας επαλήθευσης/ επιθεώρησης. Η έκθεση περιλαμβάνει συμπεράσματα και τυχόν συστάσεις που βασίζονται σε σαφή και τεκμηριωμένη ανάλυση των εντοπισθέντων προβλημάτων και των συνεπειών τους, εγκρίνεται από τον Προϊστάμενο της ΔΑ/ ΕΦ ή ΑΠ, καταχωρίζεται στο ΟΠΣ εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την έγκρισή της και κοινοποιείται στο Δικαιούχο εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έγκρισή της.

2. Στην περίπτωση που κατά την επιτόπια επαλήθευση/ επιθεώρηση διαπιστώνεται παρατυπία και αφορά δαπάνες για τις οποίες έχει καταβληθεί η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά, αυτή αναφέρεται στην έκθεση επιτόπιας επαλήθευσης/ επιθεώρησης με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν και προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και στις περιπτώσεις που προβλέπονται από την παρ. 3 του άρθρου 33 του Ν. 4314/2014 και ανάκτηση των ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως. Στην περίπτωση αυτή, καθώς και στην περίπτωση που η έκθεση περιλαμβάνει συστάσεις, η κοινοποίηση της έκθεσης επιτόπιας επαλήθευσης/ επιθεώρησης στο Δικαιούχο γίνεται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών

από την έγκρισή της μέσω συστημένης επιστολής ή/ και με απόδειξη παραλαβής, προκειμένου ο Δικαιούχος να διατυπώσει τυχόν αντιρρήσεις, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 6 της παρούσας.

3. Στην περίπτωση που η επιτόπια επαλήθευση διενεργείται προκειμένου να καταβληθεί η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά στους Δικαιούχους, η έκθεση εγκρίνεται από το αρμόδιο όργανο σύμφωνα με τις οικείες κατά περίπτωση διατάξεις.

Άρθρο 5

Δημοσιονομική διόρθωση μετά από επαλήθευση μακροχρόνιων υποχρεώσεων

1. Στην περίπτωση που για μια ολοκληρωμένη πράξη απορρέουν υποχρεώσεις για το Δικαιούχο από τις ρυθμίσεις του άρθρου 71 του Κανονισμού ή/και από την απόφαση χρηματοδότησης/ ένταξης ή/ και από την απόφαση/ βεβαίωση ολοκλήρωσης της πράξης, η ΔΑ/ ΕΦ διενεργεί διοικητική ή επιτόπια επαλήθευση τήρησης των υποχρεώσεων και συντάσσει έκθεση επαλήθευσης μακροχρόνιων υποχρεώσεων εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ολοκλήρωση της επαλήθευσης. Η έκθεση εγκρίνεται από τον Προϊστάμενο της ΔΑ/ ΕΦ, καταχωρίζεται στο ΟΠΣ εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την έγκρισή της και κοινοποιείται στο Δικαιούχο εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έγκρισή της.

2. Στην περίπτωση που, κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία λόγω μη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, χωρίς να υπάρχει πλέον η δυνατότητα τήρησης των υποχρεώσεων αυτών, αυτή αναφέρεται στην έκθεση επαλήθευσης μακροχρόνιων υποχρεώσεων με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν και προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και στις περιπτώσεις που προβλέπονται από την παρ. 3 του άρθρου 33 του Ν. 4314/2014 και ανάκτηση. Στην περίπτωση αυτή, καθώς και στην περίπτωση που η έκθεση περιλαμβάνει συστάσεις, η κοινοποίηση της έκθεσης επαλήθευσης μακροχρόνιων υποχρεώσεων στο Δικαιούχο γίνεται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έγκρισή της μέσω συστημένης επιστολής ή/ και με απόδειξη παραλαβής, προκειμένου ο Δικαιούχος να διατυπώσει τυχόν αντιρρήσεις, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 6 της παρούσας.

3. Τα ποσά των δημοσιονομικών διορθώσεων ή/και ανακτήσεων θα πρέπει να είναι αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις.

Άρθρο 6

Διαδικασία αντιρρήσεων - Οριστικοποίηση πορίσματος επαλήθευσης/ επιθεώρησης - Έκδοση απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης ή/ και ανάκτησης

1. Ο Δικαιούχος μπορεί, εντός δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή από αυτόν της έκθεσης διοικητικής/ επιτόπιας επαλήθευσης, επαλήθευσης μακροχρόνιων υποχρεώσεων ή της έκθεσης επιθεώρησης, να υποβάλει στην αρμόδια αρχή εγγράφως τις αντιρρήσεις του.

2. Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από την αρμόδια αρχή που διενήργησε την επαλήθευση ή την επιθεώρηση, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή τους. Σε περίπτωση που απαιτείται περαιτέρω

διερεύνηση, προκειμένου να ληφθεί απόφαση για το βάσιμο ή μη των αντιρρήσεων που υποβλήθηκαν, δύναται να διενεργείται άμεσα συμπληρωματική επαλήθευση/επιθεώρηση από το ίδιο όργανο που διενήργησε την αρχική επαλήθευση/επιθεώρηση. Στην περίπτωση αυτή, η έκθεση ολοκληρώνεται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία διενέργειας της συμπληρωματικής επαλήθευσης/επιθεώρησης.

3. Σε περίπτωση υποβολής αντιρρήσεων και μετά την εξέταση αυτών ή σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας υποβολής των αντιρρήσεων, η έκθεση οριστικοποιείται και καταχωρίζεται στο ΟΠΣ.

4. Όταν η οριστική έκθεση δεν προτείνει δημοσιονομική διάρθρωση ή/και ανάκτηση, εγκρίνεται από τον Προϊστάμενο της αρμόδια αρχής που διενήργησε την επαλήθευση ή την επιθεώρηση και κοινοποιείται στο Δικαιούχο.

5. Όταν η οριστική έκθεση προτείνει δημοσιονομική διάρθρωση ή/και ανάκτηση, εγκρίνεται από το αρμόδιο όργανο του άρθρου 7. Στην περίπτωση αυτή, από το αρμόδιο όργανο του άρθρου 7 εκδίδεται και η σχετική απόφαση δημοσιονομικής διάρθρωσης. Η απόφαση δημοσιονομικής διάρθρωσης και η οριστική έκθεση κοινοποιούνται στο Δικαιούχο με συστημένη επιστολή ή/και με απόδειξη παραλαβής και στην Αρχή Ελέγχου. Επίσης κοινοποιούνται στην Αρχή Πιστοποίησης, εφόσον προκύπτει από επαλήθευση της ΔΑ/ΕΦ ή στην αρμόδια ΔΑ/ΕΦ εφόσον προκύπτει από επιθεώρηση της Αρχής Πιστοποίησης. Τα στοιχεία διαβιβάζονται στις αρμόδιες εθνικές αρχές ή στα αρμόδια πειθαρχικά όργανα ή στις εισαγγελικές αρχές κατά περίπτωση, σύμφωνα με το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου.

6. Στην περίπτωση της διοικητικής επαλήθευσης, εφόσον έχουν κριθεί βάσιμες οι αντιρρήσεις του Δικαιούχου καταχωρίζονται οι σχετικές δαπάνες σε επόμενη δήλωση δαπανών.

7. Σε περίπτωση επιτόπιας επαλήθευσης ή επαλήθευσης μακροχρόνιων υποχρεώσεων, η αρμόδια ΔΑ/ΕΦ καταχωρίζει στο ΟΠΣ το ποσό της δημοσιονομικής διάρθρωσης, εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την έγκριση της οριστικής έκθεσης και μειώνει αντίστοιχα τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά που έχουν ήδη καταχωρισθεί.

8. Σε περίπτωση επιθεώρησης από την Αρχή Πιστοποίησης, η αρμόδια ΔΑ καταχωρίζει στο ΟΠΣ το ποσό της δημοσιονομικής διάρθρωσης, εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία που η ΔΑ παραλαμβάνει την οριστική έκθεση επιθεώρησης, και μειώνει αντίστοιχα τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά που έχουν ήδη καταχωρισθεί.

9. Τα ποσά των δημοσιονομικών διορθώσεων που επιβάλλονται σε μία πράξη δεν μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν για την εν λόγω πράξη.

10. Η απόφαση δημοσιονομικής διάρθρωσης συνιστά και απόφαση ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών, στις περιπτώσεις που προβλέπονται από την παρ. 3 του άρθρου 33 του Ν. 4314/2014. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται τα άρθρα 8 και 10 της παρούσας.

Άρθρο 7

Όργανα έκδοσης απόφασης δημοσιονομικής διάρθρωσης/ανάκτησης

Αρμόδια όργανα για την έκδοση της απόφασης δημοσιονομικής διάρθρωσης/ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών είναι:

1. Ο αρμόδιος Γενικός ή Ειδικός Γραμματέας που εποπτεύει την Ειδική Υπηρεσία που ασκεί το ρόλο της Διαχειριστικής Αρχής Επιχειρησιακού Προγράμματος ή ρόλο Ενδιάμεσου Φορέα σε άλλο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, όταν η παρατυπία διαπιστώνεται από την Ειδική Υπηρεσία μετά τη διενέργεια διοικητικής επαλήθευσης του άρθρου 3, ή επιτόπιας επαλήθευσης του άρθρου 4, ή επαλήθευσης μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 5 της παρούσας.

2. Ο οικείος Περιφερειάρχης που εποπτεύει την Ειδική Υπηρεσία που ασκεί το ρόλο της Διαχειριστικής Αρχής Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος ή ρόλο Ενδιάμεσου Φορέα σε άλλο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, όταν η παρατυπία διαπιστώνεται από την Ειδική Υπηρεσία μετά τη διενέργεια διοικητικής επαλήθευσης του άρθρου 3, ή επιτόπιας επαλήθευσης του άρθρου 4, ή επαλήθευσης μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 5 της παρούσας.

3. Ο Γενικός ή Ειδικός Γραμματέας ή ο Περιφερειάρχης που εποπτεύει δημόσια υπηρεσία, η οποία ασκεί ρόλο Ενδιάμεσου Φορέα και δεν είναι Ειδική Υπηρεσία κατά τα αναφερόμενα στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, όταν η παρατυπία διαπιστώνεται από την εν λόγω υπηρεσία μετά τη διενέργεια διοικητικής επαλήθευσης του άρθρου 3, ή επιτόπιας επαλήθευσης του άρθρου 4, ή επαλήθευσης μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 5 της παρούσας.

4. Το αρμόδιο όργανο Ενδιάμεσου Φορέα, στην περίπτωση που ο Ενδιάμεσος Φορέας είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, εφόσον το αρμόδιο αυτό όργανο ορίζεται στη σχετική απόφαση ορισμού/ανάθεσης των αρμοδιοτήτων διαχείρισης. Στην περίπτωση που στην απόφαση ορισμού/ανάθεσης δεν ορίζεται αρμόδιο όργανο για την έκδοση απόφασης δημοσιονομικής διάρθρωσης/ανάκτησης, αρμόδια όργανα για την έκδοση απόφασης δημοσιονομικής διάρθρωσης/ανάκτησης είναι ο Γενικός ή Ειδικός Γραμματέας ή Περιφερειάρχης που εποπτεύει την οικεία Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης, η οποία έχει αναθέσει τις αρμοδιότητες διαχείρισης.

5. Ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Επενδύσεων-ΕΣΠΑ, όταν η παρατυπία διαπιστώνεται μετά τη διενέργεια επιθεώρησης του άρθρου 4 από την Αρχή Πιστοποίησης.

6. Ο αρμόδιος Γενικός ή Ειδικός Γραμματέας ή Περιφερειάρχης που εποπτεύει την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος, όταν η παρατυπία διαπιστώνεται από ελεγκτικές αρχές/όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή εθνικές ελεγκτικές αρχές εκτός της Αρχής Ελέγχου, με βάση τα οριστικά πορίσματα ελέγχων της παρ. 1 του άρθρου 11 της παρούσας.

Άρθρο 8

Απόφαση δημοσιονομικής διάρθρωσης/ανάκτησης και περιεχόμενα αυτής

1. Στην απόφαση δημοσιονομικής διάρθρωσης αναφέρονται τα στοιχεία ταυτότητας της πράξης, του/ων Δικαιούχου/ων και της παρατυπίας, όπως:

(α) ο κωδικός ΟΠΣ της πράξης, το ΕΠ στο οποίο έχει ενταχθεί, το Ταμείο (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/ΤΣ) και η ΣΑΕ, μέσω της οποίας χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων,

(β) ο φορέας ή οι φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή δημόσιες υπηρεσίες) στους οποίους επιβάλλεται δημοσιονομική διάρθρωση, και ανά φορέα:

• το ύψος των δημόσιων δαπανών που αυτή αφορά,
• η αναλυτική αιτιολογία της δημοσιονομικής διάρθρωσης, με ειδική αναφορά στις διατάξεις που παραβιάστηκαν καθώς και τον τρόπο παραβίασής τους.

2. Στην περίπτωση που προβλέπεται ανάκτηση, στην απόφαση παρατίθενται πέραν των ανωτέρω και τα εξής: (α) ο φορέας ή οι φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή δημόσιες υπηρεσίες), από τους οποίους αναζητείται το αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό, καθώς και τα τυχόν συνυπόχρεα αυτών πρόσωπα,

(β) το αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό, το οποίο περιλαμβάνει και τόκους για Πράξεις κρατικών ενισχύσεων σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 10 της παρούσας,

(γ) η προθεσμία εντός της οποίας δύναται να επιστραφεί το ποσό πριν εφαρμοστούν οι διατάξεις του ΚΕΔΕ (σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 10 της παρούσας).

3. Η απόφαση δημοσιονομικής διάρθρωσης/ ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού υπόκειται στα ένδικα μέσα που προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 9

Καθορισμός του ύψους της δημοσιονομικής διάρθρωσης

1. Αναλογικές δημοσιονομικές διορθώσεις

Το ποσό της δημοσιονομικής διάρθρωσης, το οποίο επιβάλλεται από τα αρμόδια όργανα, υπολογίζεται, με βάση τις μεμονωμένες παράτυπες δαπάνες που ο Δικαιούχος δήλωσε στην αρμόδια αρχή διαχείρισης και ισούται προς το ποσό της προκληθείσας ζημίας ή με βάση την αρχή της αναλογικότητας στις περιπτώσεις μη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων από τους Δικαιούχους.

2. Κατ' αποκοπή διορθώσεις

Όταν δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθεί επακριβώς το ποσό της προκληθείσας ζημίας και η εξ ολοκλήρου ακύρωση της παράτυπης δαπάνης θα ήταν δυσανάλογη, η αρμόδια ΔΑ/ ΕΦ ή η Αρχή Πιστοποίησης, επιβάλλει δημοσιονομικές διορθώσεις κατ' αποκοπή, υπολογίζοντας τη βαρύτητα της παράβασης που οδήγησε στη διαπιστωθείσα παρατυπία. Το ποσοστό της κατ' αποκοπή δημοσιονομικής διάρθρωσης που εφαρμόζεται στον επηρεαζόμενο πληθυσμό λόγω της εντοπιζόμενης μεμονωμένης ή συστημικής παρατυπίας καθορίζεται με βάση τη βαρύτητα της παράβασης, λαμβάνοντας υπόψη και το άρθρο 31 του Καν. (ΕΕ) 480/2014 και την υπ' αριθμ. Ο(2013) 9527/19-12-2013 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη θέσπιση και έγκριση κατευθυντήριων γραμμών για τον καθορισμό δημοσιονομικών διορθώσεων.

3. Κατά παρεκβολή διορθώσεις

Στις περιπτώσεις που μετά από ελέγχους, εντοπίζονται παρατυπίες, οι οποίες δύναται να ποσοτικοποιηθούν και επαναλαμβάνονται σε σημαντικό πλήθος ομοιογενών πράξεων ή σε πράξεις που παρουσιάζουν ανάλογα χαρακτηριστικά, η επέκταση όμως των ελέγχων στο σύνολο των πράξεων που επηρεάζονται από αυτές προκαλούν δυσανάλογο κόστος αναφορικά με την προσδοκώμενη ελαχιστοποίηση των κινδύνων, η δημοσιονομική διάρθρωση είναι δυνατή σε βάση παρεκβολής. Στις περιπτώσεις αυτές, το αποτέλεσμα που

προσδιορίζεται από την εξέταση του αντιπροσωπευτικού δείγματος προεκτείνεται σε όλες τις πράξεις που επηρεάζονται.

4. Στις περιπτώσεις πράξεων ενισχύσεων, οι δημοσιονομικές διορθώσεις και οι ανακτήσεις εφαρμόζονται στη δημόσια συνεισφορά που αντιστοιχεί στις δαπάνες που περιλαμβάνονται στη δήλωση δαπανών και η οποία έχει καταβληθεί στους Δικαιούχους από το φορέα που χορηγεί την ενίσχυση.

5. Εφόσον οι εντοπισθείσες παρατυπίες επηρεάζουν και μελλοντικές πληρωμές οι οποίες δεν έχουν δηλωθεί ή/και πραγματοποιηθεί και εμπίπτουν στην παράγραφο 1 διακόπτεται η περαιτέρω συγχρηματοδότηση του επηρεαζόμενου μέρους, με σχετική αναφορά στην απόφαση του άρθρου 8.

6. Στην περίπτωση που οι παρατυπίες εμπίπτουν στην παράγραφο 2 δύναται να συνεχιστεί η συγχρηματοδότηση, αλλά η κατ' αποκοπή διάρθρωση εφαρμόζεται σε όλες τις πληρωμές κατά την καταχώρισή τους στο ΟΠΣ.

Άρθρο 10

Ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών

1. Η απόφαση δημοσιονομικής διάρθρωσης/ ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού αποτελεί νόμιμο τίτλο βεβαίωσης του χρέους.

2. Μετά από την έγγραφη κοινοποίηση στο Δικαιούχο μέσω συστημένης επιστολής ή με απόδειξη παραλαβής της απόφασης δημοσιονομικής διάρθρωσης/ ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού, ο υπόχρεος οφείλει να καταβάλει, εντός δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών, το ποσό το οποίο έχει καταλογισθεί, σε οποιαδήποτε Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.), προσκομίζοντας την απόφαση δημοσιονομικής διάρθρωσης/ ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού καθώς και το σημείωμα κατάθεσης που τη συνοδεύει. Η Δ.Ο.Υ. στην οποία καταβάλλονται γνωστοποιεί εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών την είσπραξη του οφειλόμενου ποσού στην υπηρεσία που εξέδωσε την απόφαση, καθώς και στην Αρχή Πιστοποίησης. Την υπηρεσία ενημερώνει εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών και ο υπόχρεος με την προσκόμιση σε αυτήν των στοιχείων τεκμηρίωσης του καταβληθέντος ποσού.

3. Στις περιπτώσεις πράξεων κρατικών ενισχύσεων, το προς ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό, επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής του μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του ποσού στη Δ.Ο.Υ. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται είναι το επιτόκιο αναφοράς που ορίζεται, για κάθε ημερολογιακό έτος, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο V του Κανονισμού (ΕΚ) 794/2004 της Επιτροπής, όπως ισχύει.

4. Σε περίπτωση μη επιστροφής του χρηματικού ποσού εντός της προθεσμίας της παραγράφου 2, η διαδικασία βεβαίωσης του χρέους ολοκληρώνεται με τη σύνταξη του χρηματικού καταλόγου, λαμβάνοντας υπόψη την παρ. 3, από την υπηρεσία που εξέδωσε την απόφαση ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού και με την αποστολή του στην αρμόδια για τη φορολογία εισοδήματος Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) του υπόχρεου.

5. Το προς ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό που βεβαιώνεται στη Δ.Ο.Υ. σύμφωνα με την παρ. 4, επιβαρύνεται με τόκους υπερημερίας και τυχόν λοιπές προσαυξήσεις σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.).

6. Η αρμόδια Δ.Ο.Υ., μετά την είσπραξη των ποσών που ανακτώνται, ενημερώνει εγγράφως σχετικά την υπηρεσία που συντάζει τα χρηματικά κατάλογα, καθώς και την Αρχή Πιστοποίησης.

7. Τα αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντα ποσά, βεβαιώνονται και εισπράττονται ως έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού και εισάγονται στην κατηγορία των ειδικών εσόδων με Κ.Α.Ε. 3941 «Έσοδα από καταλογισμούς σε φορείς που υλοποιούν προγράμματα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου», 3943 «Έσοδα από καταλογισμούς σε φορείς που υλοποιούν προγράμματα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και του Ταμείου Συνοχής» κατά περίπτωση ανάλογα με την προέλευση της κοινοτικής συμμετοχής που αναζητείται.

Άρθρο 11

Διαδικασία Δημοσιονομικών Διορθώσεων
μετά από ελέγχους ελεγκτικών αρχών/ οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Αρχής Ελέγχου ή άλλων εθνικών ελεγκτικών αρχών

1. Στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται παρατυπία με βάση τα οριστικά πορίσματα από ελέγχους ελεγκτικών αρχών/ οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή εθνικών ελεγκτικών αρχών εκτός της Αρχής Ελέγχου, η αρμόδια Διαχειριστική Αρχή Επιχειρησιακού Προγράμματος καταχωρίζει τη δημοσιονομική διόρθωση στο ΟΠΣ εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία που η ΔΑ παραλαμβάνει το οριστικό πόρισμα ελέγχου, μειώνοντας αντίστοιχα τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά που είχαν καταχωρισθεί.

2. Για τις περιπτώσεις που προβλέπονται από την παρ. 3 του άρθρου 33 του Ν. 4314/2014, η ΔΑ εισηγείται την έκδοση απόφασης ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στο αρμόδιο όργανο του άρθρου 7. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται τα άρθρα 8 και 10 της παρούσας. Η απόφαση ανάκτησης κοινοποιείται σε κάθε περίπτωση στο Δικαιούχο μέσω συστημένης επιστολής ή/ και με απόδειξη παραλαβής. Επίσης, κοινοποιείται στον Ενδιάμεσο Φορέα, στην Αρχή Πιστοποίησης και στην Αρχή Ελέγχου.

3. Σε περίπτωση που διαπιστώνεται παρατυπία σε οριστική έκθεση ελέγχου της Αρχής Ελέγχου, εκδίδεται με αιτιολογία της, απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα σε σχετική Υπουργική Απόφαση του άρθρου 12 (παρ. 15) του Ν. 4314/2014 και η αρμόδια ΔΑ καταχωρίζει τη δημοσιονομική διόρθωση στο ΟΠΣ εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία που η ΔΑ παραλαμβάνει την οριστική έκθεση ελέγχου της Αρχής Ελέγχου, μειώνοντας αντίστοιχα τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά που είχαν καταχωρισθεί.

4. Ειδικότερα, οι κατ' αποκοπή διορθώσεις που αφορούν περισσότερες από μία πράξεις εφαρμόζονται με ευθύνη της Αρχής Πιστοποίησης, η οποία και ενημερώνει τις αρχές που ασκούν καθήκοντα διαχείρισης.

Άρθρο 12

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από τη δημοσίευσή της. Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 8 Δεκεμβρίου 2015

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΙΔΗΣ

Αριθμ. Δ11Γ/31801/25013 (2)
Καθορισμός τέλους διαδρομής και τέλους τερματικής εξυπηρέτησης έτους 2015 και ρυθμίσεις απαλλαγών.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ -

ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Ν.δ. 714/1970 «περί ιδρύσεως Δ/νσεως Εναέρων Μεταφορών παρά τη Υπουργείω Συγκοινωνιών και Οργανώσεως της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας» (ΦΕΚ/Α'/238/5-7.11.1970) όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 1340/1983 «περί τροποποίησης διατάξεων του Ν.δ. 714/1970 περί ιδρύσεως κ.λπ.» (ΦΕΚ/Α'/35/18-3-1983).

2. Τις διατάξεις του Π.δ. 56/1989 «περί Οργανισμού της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.) του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών» (ΦΕΚ/Α'/28/1-2-1989), όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα και ισχύει σήμερα.

3. Τις διατάξεις του Ν. 3913/2011 «περί αναδιοργάνωσης της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ/Α'/18/17-2-2011).

4. Τις διατάξεις του Ν. 4146/2013 «περί διαμόρφωσης φιλικού περιβάλλοντος για στρατηγικές και ιδιωτικές επενδύσεις και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ/Α'/90/18-4-2013).

5. Τις διατάξεις του άρθρου 189 του Ν. 1815/1988 περί κυρώσεως του Κώδικα Αεροπορικού Δικαίου (ΦΕΚ Α' 250/11-11-1988), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο πέμπτο του Ν. 2338/1995 περί κυρώσεως της Σύμβασης Ανάπτυξης του νέου Διεθνούς Αεροδραμίου της Αθήνας στα Σπάτα, ίδρυσης της εταιρείας «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε.», έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και άλλων διατάξεων (ΦΕΚ Α' 202/14-9-1995).

6. Το άρθρο 90 του άρθρου πρώτου του Π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ/Α'/98/22-4-2005) «περί Κωδικοποίησης της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα».

7. Τις διατάξεις του Ν. 3315/2005 «περί κυρώσεως της Τελικής Πράξης της Διπλωματικής Συνδιάσκεψης σχετικά με το Πρωτόκολλο Ενοποίησης της Διεθνούς Σύμβασης EUROCONTROL της σχετικής με τη συνεργασία για την ασφάλεια της Αεροναυτιλίας της 13ης Δεκεμβρίου 1960 σε συνέχεια των διαφόρων τροποποιήσεων που έγιναν».

8. Τις αποφάσεις 132 και 133 της Διευρυμένης Μόνιμης Επιτροπής (ENLARGED COMMISSION) του EUROCONTROL, σχετικά με τον καθορισμό των τιμών μονάδος για την περίοδο εφαρμογής που αρχίζει από 1ης Ιανουαρίου 2015 και τον καθορισμό του τόκου υπερημερίας για καθυστερούμενες πληρωμές τελών διαδρομής για την περίοδο εφαρμογής που αρχίζει από 1ης Ιανουαρίου 2015, αντίστοιχα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Η επαλήθευση του φυσικού αντικειμένου αφορά στην επιβεβαίωση υλοποίησης των παραδοτέων του έργου όπως αποτυπώνονται στο έντυπο υποβολής αίτησης χρηματοδότησης, Κεφάλαιο 8: Σύντομη Περιγραφή Επενδυτικού Σχεδίου, Τμήμα 3. Μεθοδολογία υλοποίησης έργου – Περιγραφή ενοτήτων εργασίας και παραδοτέων.

Ειδικότερα, η επιλεξιμότητα των δαπανών που αφορούν σε χρηματοδοτούμενα έργα στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, θα πρέπει να γίνεται κάθε φορά λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στις **εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις και ιδιαίτερα** στην Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού **110427/ΕΥΘΥ1020/ 20.10.2016** «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων.»» (ΦΕΚ 3521 /Β/01.11.2016). **(ΥΑΕΚΕΔ)**

Οι επιλέξιμες δαπάνες για τα έργα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης υπολογίζονται **στη βάση του πραγματικού κόστους**, δηλαδή έχουν πραγματοποιηθεί από τους δικαιούχους, δικαιολογούνται από τους όρους και τους στόχους των εγκεκριμένων πράξεων, προβλέπονται στην απόφαση χρηματοδότησης και τεκμηριώνονται από εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά στοιχεία ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας.

Για την επαλήθευση των δαπανών του έργου απαιτείται τεκμηρίωση με τα ακόλουθα έγγραφα:

Φωτοαντίγραφα των παραστατικών δαπανών ανά δικαιούχο και κατηγορία δαπάνης

- Τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.
- Αποδεικτικά εξόφλησης (επισυνάπτονται μαζί με κάθε υποβαλλόμενο τιμολόγιο)
- Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα). Βλέπε επεξήγηση στο τέλος του παρόντος Παραρτήματος (Λογιστική απεικόνιση δαπανών και εξοφλήσεων)
- Πρόσφατη εκτύπωση Κατάσταση Ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr σε κάθε αίτημα ελέγχου (για όλες τις επιχειρήσεις).

Υπεύθυνη Δήλωση του δικαιούχου, υπογεγραμμένη αρμοδίως, όπου αναφέρεται ότι:

Τα υποβαλλόμενα αντίγραφα είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτότυπων παραστατικών

- Τα πρωτότυπα είναι πάντα στη διάθεση του ΕΦ
- Τα παραστατικά δεν αντιστοιχούν σε δαπάνες που έχουν χρηματοδοτηθεί από άλλο πρόγραμμα
- Οι δαπάνες του έργου παρακολουθούνται λογιστικά σε ξεχωριστό λογαριασμό και είναι εις γνώση του υπογράφοντα ότι όσες από αυτές δεν έχουν καταχωρηθεί στον λογαριασμό αυτόν θα κριθούν ως μη επιλέξιμες

Βεβαίωση Ορκωτού Λογιστή για την χρήση των υπηρεσιών του.

Ειδικότερα, για κάθε μία από τις Κατηγορίες Δαπανών ισχύουν τα ακόλουθα:

1. Δαπάνες προσωπικού

Για τις δαπάνες προσωπικού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο **Άρθρο 12 της ΥΑΕΚΕΔ**. Το προσωπικό διακρίνεται σε τακτικό και έκτακτο, ανάλογα με τη σχέση εργασίας που διατηρεί με το δικαιούχο.

Για τη διαμόρφωση του προϋπολογισμού της κατηγορίας δαπανών προσωπικού λαμβάνεται υπόψη το ετήσιο ύψος αμοιβών των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο (μεικτές αμοιβές εργαζομένου, εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, φόρος εισοδήματος, δώρα εορτών, επίδομα αδείας και επιδόματα, που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου όταν αυτός είναι δημόσιος φορέας). Έκτακτες αποδοχές που δεν προβλέπονται στη σύμβαση εργασίας και καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc) δεν είναι επιλέξιμες. Οι δαπάνες για υπερωριακή

αποζημίωση του προσωπικού είναι επιλέξιμες εφόσον καταβάλλονται για εργασία που παρασχέθηκε πέραν του κανονικού ωραρίου εργασίας. Οι δαπάνες αυτές θα πρέπει να τεκμηριώνονται με μισθολογικές καταστάσεις του φορέα.

Η συνολική επιλέξιμη αμοιβή ανά εργαζόμενο προσδιορίζεται με βάση τον πραγματικό χρόνο που αυτός απασχολείται με άμεση παροχή εργασίας στο πλαίσιο του έργου. Το μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης υπολογίζεται ως το ημερήσιο του τελευταίου τεκμηριωμένου ετήσιου μικτού κόστους απασχόλησης, όπως αυτό ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία, και του αριθμού των 1720 παραγωγικών ωρών (Άρθρο 68, §2 του ΕΕ 1303/2014 και Άρθρο 12, §8 της ΥΑΕΚΕΔ).

Στις περιπτώσεις που το προσωπικό απασχολείται στην πράξη για το σύνολο του συμβατικού του χρόνου ή για σταθερό ποσοστό του συμβατικού χρόνου απασχόλησης, οι δαπάνες για αμοιβές προσωπικού δύνανται να υπολογίζονται όχι με βάση το ωριαίο κόστος απασχόλησης αλλά ως το γινόμενο του σταθερού ποσοστού του συμβατικού χρόνου με το μικτό μηνιαίο κόστος απασχόλησης.

Στην περίπτωση που το προσωπικό επιχείρησης που απασχολείται στο έργο είναι ταυτόχρονα και εσωτερικός εταιρικός παράγοντας του νομικού προσώπου (π.χ. μέτοχος, εταίρος, διαχειριστής, μέλος δ.σ.), οι δαπάνες προσωπικού είναι επιλέξιμες εφόσον τηρούνται οι αυξημένες προϋποθέσεις έγκυρης σύναψης της σύμβασης εργασίας που θέτει το νομοθετικό πλαίσιο της αντίστοιχης εταιρικής μορφής (πχ βλ. για ΑΕ άρθρο 23 Α του ΚΝ 2190/1920) και η προσφορά εργασίας αφορά ειδικά στην υλοποίηση του εγκεκριμένου έργου. Δαπάνες προσωπικού για την εργασία του ιδιοκτήτη ατομικής επιχείρησης δεν είναι επιλέξιμες.

Φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης ως υπεργολάβοι (συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) δεν θεωρούνται προσωπικό του δικαιούχου.

Το προσωπικό του δικαιούχου δεν επιτρέπεται να απασχολείται στην πράξη στη βάση σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολάβος) ή σύμβασης μίσθωσης έργου.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών προσωπικού είναι:

Τακτικό προσωπικό

- Απόφαση της διοίκησης του δικαιούχου με την οποία καθορίζεται το προσωπικό που θα απασχοληθεί στο έργο, τα καθήκοντά τους σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο της πράξης, ο χρόνος απασχόλησής τους, καθώς και ο τρόπος απασχόλησής τους στην πράξη (εντός ωραρίου, υπερωριακή απασχόληση, πρόσθετη απασχόληση).
- Μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (global timesheets), στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησής του ανά ημέρα, και για κάθε πράξη ή άλλη δραστηριότητα στο δικαιούχο, υπογεγραμμένα από τον εργαζόμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του δικαιούχου. Για τις περιπτώσεις που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται στην πράξη για το σύνολο του συμβατικού του χρόνου δεν απαιτείται η συμπλήρωση φύλλων χρονοχρέωσης αλλά βεβαίωση του υπευθύνου της διοίκησης του δικαιούχου για την απασχόληση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική απόφαση της διοίκησης του δικαιούχου.
- Μισθολογικές καταστάσεις, του δικαιούχου όπου εμφανίζονται, οι μικτές ετήσιες αποδοχές, οι αντίστοιχες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και τα τυχόν επιδόματα που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου για το τελευταίο έτος οικονομικής χρήσης. Στις μισθολογικές καταστάσεις θα πρέπει να εμφανίζονται διακριτά οι αποζημιώσεις για την υπερωριακή και την πρόσθετη απασχόληση του προσωπικού.
- Εκθέσεις για το παραχθέν έργο την αντίστοιχη περίοδο.
- Αποδεικτικά καταβολής των αμοιβών στους εργαζόμενους.
- Αποδεικτικά απόδοσης των ασφαλιστικών εισφορών (όπου απαιτείται) και
- Αποδεικτικά απόδοσης του φόρου εισοδήματος

Έκτακτο προσωπικό (σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου ή μίσθωση έργου)

- Σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου ή σύμβαση μίσθωσης έργου σε συνέχεια ανοικτής διαδικασίας -εκτός των περιπτώσεων που τα φυσικά πρόσωπα έχουν αξιολογηθεί κατά την επιλογή της πράξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 7 του Άρθρου 12 της ΥΑΕΚΕΔ- στην οποία θα αναφέρονται, πέραν των συμβαλλομένων, το αντικείμενο της σύμβασης προσδιοριζόμενο και σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο της πράξης, η χρονική διάρκεια, ο τόπος εργασίας του αντισυμβαλλόμενου, ο τρόπος παραλαβής του έργου, το

τίμημα.

- Εκθέσεις για το παραχθέν έργο την αντίστοιχη περίοδο.

- Βεβαίωση παραλαβής του έργου, για τις περιπτώσεις συμβάσεων μίσθωσης έργου. Στην περίπτωση που η σύμβαση προσδιορίζει ωριαία αμοιβή, μηνιαία αναλυτικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης, όπως ανωτέρω.
- Άδεια του αρμόδιου κατά περίπτωση οργάνου, για τις περιπτώσεις προσωπικού του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα που απασχολείται στην πράξη με σύμβαση έργου.
- Μισθοδοτική κατάσταση του φορέα για το προσωπικό που συμμετέχει στην πράξη με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου.
- Για την περίπτωση συμβάσεων μίσθωσης έργου απόδειξη παροχής υπηρεσιών ή τίτλο κτήσης (πρώην απόδειξη επαγγελματικής δαπάνης) όταν ο αντισυμβαλλόμενος δεν είναι επιτηδευματίας από καμία αιτία, ασκεί ευκαιριακό επάγγελμα και η αμοιβή του είναι μικρή, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
- Υλικό τεκμηρίωσης της τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, της μη διάκρισης, της ισότητας των φύλων και της διαφάνειας, δηλαδή ανοικτής διαδικασίας επιλογής για τους Ερευνητικούς Οργανισμούς. Δεν ισχύει για το προσωπικό του δικαιούχου ή τρίτων που αξιολογείται στο πλαίσιο της διαδικασίας επιλογής για την χρηματοδότηση του έργου.

Για τη διασταύρωση των στοιχείων μισθοδοσίας, που αναφέρονται στις μηνιαίες μισθολογικές καταστάσεις των ετών που αφορούν στην υλοποίηση του έργου, θα πρέπει να προσκομίζονται οι αντίστοιχες ΑΠΔ.

Στις περιπτώσεις μη απόδοσης ασφαλιστικών εισφορών αλλά υπαγωγής σε ρύθμιση, πρέπει να προσκομίζεται το έγγραφο του ασφαλιστικού φορέα περί υπαγωγής σε ρύθμιση καταβολής εισφορών, στο οποίο αναγράφονται: το χρονικό διάστημα που αφορά η ρύθμιση, το συνολικό ποσό, το ποσό της κάθε δόσης και ο αριθμός των δόσεων. Ελέγχεται η συμβατότητα ανάμεσα στο χρονικό διάστημα που αναφέρεται στο έγγραφο και στην ελεγχόμενη περίοδο, καθώς και αν οι δόσεις εξυπηρετούνται κανονικά μέχρι την ημερομηνία ελέγχου. Η δαπάνη πιστοποιείται εάν πληρούνται τα δύο αυτά κριτήρια και εφόσον το καταβληθέν ποσό των εισφορών καλύπτει το ποσό που αντιστοιχεί στις ασφαλιστικές εισφορές της ελεγχόμενης περιόδου. Σε περίπτωση ρύθμισης του φόρου εισοδήματος ισχύουν τα αναφερόμενα για τη ρύθμιση των ασφαλιστικών εισφορών.

2. Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού

Στην κατηγορία αυτή εμπίπτει κάθε πάγιο στοιχείο το οποίο με κατάλληλη χρήση και συντήρηση έχει ωφέλιμη ζωή μεγαλύτερη του ενός έτους, διατηρεί το αρχικό του σχήμα και εμφάνιση κατά τη χρήση, δεν χάνει την ταυτότητά του με ενσωμάτωση σε άλλο ή πιο σύνθετο στοιχείο και καταχωρίζεται, κατά περίπτωση, στο μητρώο παγίων. Πρόκειται για μηχανήματα, εξαρτήματα αυτών, επιστημονικά όργανα και εργαλεία, καθώς και μέσα και εξοπλισμό πληροφορικής και επικοινωνιών, που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του έργου. Στην υποκατηγορία εντάσσεται λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licenses) προγραμμάτων λογισμικού, εφόσον απαιτούνται για την εκτέλεση του έργου.

Όσον αφορά τα όργανα & εξοπλισμό, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές.

Δεν θεωρούνται επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού.

Για τις δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο Άρθρο 15 και στο Άρθρο 16 (περιπτώσεις Δ, Ε, ΣΤ & Η) της ΥΑΕΚΕΔ. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης. Οι δαπάνες απόσβεσης παγίων στοιχείων μπορεί να θεωρηθούν επιλέξιμες όταν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) τα πάγια στοιχεία χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση της πράξης,
- β) δεν έχουν χρησιμοποιηθεί για την αγορά τους δημόσιες επιχορηγήσεις, κοινοτικές ή εθνικές,
- γ) υπολογίζονται με τους κατάλληλους λογιστικούς κανόνες και αποτυπώνονται στο λογιστικό σύστημα που τηρεί ο δικαιούχος,
- δ) το ποσό της δαπάνης δικαιολογείται με δικαιολογητικά έγγραφα που έχουν ισοδύναμη αποδεικτική αξία με τιμολόγια,
- ε) οι δαπάνες απόσβεσης αφορούν αποκλειστικά την περίοδο υλοποίησης της πράξης και ειδικότερα την χρονική περίοδο που τα πάγια χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της πράξης.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των **δαπανών οργάνων & εξοπλισμού** είναι:

- Κατάλογος με τους σειριακούς αριθμούς (serial numbers) των πάγιων στοιχείων
- Αντίγραφο από το προβλεπόμενο στον ΚΦΑΣ βιβλίο (π.χ. Μητρώο Παγίων), όπου έχει καταχωρηθεί το αποκτούμενο στοιχείο παγίου
- Παραστατικά λογιστηρίου τα οποία πιστοποιούν το ποσοστό απόσβεσης
- Βεβαίωση προμηθευτή για το καινούργες του οργάνου/εξοπλισμού
- Σε περίπτωση εισαγωγής από το εξωτερικό, όλα τα κατά νόμο παραστατικά.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ. Ειδικότερα, για την αγορά οργάνων και εξοπλισμού, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο ν. 4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών" όπως ισχύει.

3. Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για το έργο.

Η κατηγορία αφορά σε υπηρεσίες ή αγαθά που προμηθεύονται οι δικαιούχοι από εξωτερικούς παρόχους / αναδόχους, και οι οποίοι μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Η προμήθεια πραγματοποιείται μέσω της σύναψης σύμβασης μεταξύ των δύο μερών, το αντικείμενο της οποίας πρέπει να εμπίπτει σε μία από τις ακόλουθες υποκατηγορίες

- Παροχή υπηρεσιών έρευνας / εκτέλεση ερευνητικού έργου
- Προμήθεια γνώσεων ή/και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας
- Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών

Για τις δαπάνες της κατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 16 (περίπτωση Η) της ΥΑΕΚΕΔ. Η συναφθείσα σύμβαση αποτελεί το βασικό δικαιολογητικό για την πιστοποίηση της σχετικής δαπάνης. Οι συμβάσεις θα πρέπει να αναφέρονται σαφώς στο συγκεκριμένο συγχρηματοδοτούμενο έργο (κωδικός έργου) και όχι σε γενικότερη παροχή υπηρεσιών, να ορίζουν με σαφήνεια το φυσικό αντικείμενο που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο της σύμβασης, το ποσό της αμοιβής για το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τα τελικά ελέγξιμα παραδοτέα του. Σε περίπτωση που η σύμβαση περιλαμβάνει περισσότερα του ενός αντικείμενα ή έργα, θα πρέπει να διευκρινίζονται σαφώς το φυσικό αντικείμενο, η αμοιβή και τα παραδοτέα που αφορούν στο συγκεκριμένο έργο. Οι συμβάσεις πρέπει να έχουν κατατεθεί και θεωρηθεί από την αρμόδια ΔΟΥ, εφόσον απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες της κατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ. Ειδικότερα, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο ν. 4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών" όπως ισχύει.

3.1. Έρευνα επί συμβάσει

Πρόκειται για ερευνητικές δραστηριότητες που ανατίθενται από το δικαιούχο μέσω σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολαβίες) σε:

- Α) φυσικά πρόσωπα.
- Β) νομικά πρόσωπα.

Σε περίπτωση ανάθεσης έρευνας επί συμβάσει από επιχειρήσεις σε νομικά πρόσωπα (υπεργολαβία), και προκειμένου να ληφθεί υπ' όψιν κατά τη διαδικασία αξιολόγησης της πρότασης, αυτά δηλώνονται ονομαστικά κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση συνεργατικών έργων, δεν επιτρέπεται να συμμετέχει ως υπεργολάβος φορέας-μέλος της σύμπραξης.

3.2. Γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας

Η υποκατηγορία περιλαμβάνει δαπάνες που αφορούν στην αγορά γνώσεων και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (bought or licensed), οι οποίες είναι επιλέξιμες υπό την προϋπόθεση της τήρησης ίσων αποστάσεων. Δηλαδή θα πρέπει οι όροι της συναλλαγής μεταξύ των συμβαλλομένων μερών να μην διαφέρουν από εκείνους που θα είχαν οριστεί μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων και να μην περιέχουν κανένα στοιχείο αθέμιτης σύμπραξης. Κάθε συναλλαγή που προκύπτει από ανοιχτή, διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία θεωρείται ότι πληροί την αρχή της τήρησης ίσων αποστάσεων.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών της υποκατηγορίας 4.ii. είναι:

- Αντίγραφο Τίτλου προστασίας
- Αντίγραφο Αποσπάσματος Βιβλίου Παγίων (απαιτείται εφόσον υπάρχει παγιοποίηση)
- Συμβάσεις μεταφοράς τεχνολογίας σύμφωνα με την οποία ο εκχωρητής εκχωρεί στον εκδοχέα το δικαίωμα αποκλειστικής ή μη εκμετάλλευσης, για μία ορισμένη χρονική περίοδο ή απεριόριστα. Από τη σύμβαση θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι το φυσικό αντικείμενο προσδιορίζεται με σαφήνεια, δεν αφορά σε γενικότερη παροχή υπηρεσιών και σχετίζεται με το συγκεκριμένο έργο.
- Αποδεικτικά καταβολής φόρου εισοδήματος (όπου απαιτείται)

3.3. Συμβουλευτικές υπηρεσίες

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών από εξωτερικό πάροχο / εμπειρογνώμονα (π.χ. εκπόνηση μελετών, εμπειρογνωμοσύνη), οι οποίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες της υποκατηγορίας περιλαμβάνονται η εκπόνηση μελετών, η παροχή νομικής υποστήριξης σε θέματα που άπτονται των δαπανών της υποκατηγορίας 4.ii. (αγορά γνώσεων και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας), η εμπειρογνωμοσύνη σε τεχνικά-τεχνολογικά θέματα ή σε οικονομοτεχνικά ζητήματα.

Στην παρούσα υποκατηγορία δεν περιλαμβάνονται η μελέτη σκοπιμότητας και οι συμβουλευτικές υπηρεσίες καινοτομίας, οι οποίες εμπίπτουν στην κατηγορία 6 και στην υποκατηγορία 7.iii. αντίστοιχα.

4. Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες

4.1. Δαπάνες ταξιδιών

Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο Άρθρο 13 της ΥΑΕΚΕΔ.

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται οι δαπάνες των μελών της ομάδας έργου για :

- τα έξοδα κίνησης και ειδικότερα το αντίτιμο των εισιτηρίων των μέσων μαζικής μεταφοράς (ή συγκοινωνιακών μέσων), η δαπάνη χιλιομετρικής αποζημίωσης λόγω χρήσης ιδιόκτητου ή μισθωμένου μεταφορικού μέσου στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρήση του, η δαπάνη διοδίων, ο ναύλος οχήματος σε μετακινήσεις με θαλάσσιο μέσο μεταφοράς, η μίσθωση οχήματος ή η δαπάνη λόγω χρήσης επιβατικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης (ταξί) στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρήση τους,
- τα έξοδα διανυκτέρευσης για το αναγνωριζόμενο ποσό για κάθε τύπο ξενοδοχειακής μονάδας ή ενοικιαζόμενου καταλύματος και
- την ημερήσια αποζημίωση, η οποία καταβάλλεται στον μετακινούμενο για την κάλυψη των εξόδων, τα οποία προκαλούνται λόγω της μετακίνησης και παραμονής του εκτός έδρας για εκτέλεση υπηρεσίας
- το κόστος συμμετοχής σε συνέδρια, ημερίδες κλπ.

Οι ανωτέρω δαπάνες είναι επιλέξιμες, εφόσον οι μετακινήσεις είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της πράξης, προβλέπονται στην απόφαση ένταξης και πραγματοποιούνται σύμφωνα με το σχετικό θεσμικό πλαίσιο που εφαρμόζει ο δικαιούχος.

Οι δαπάνες του δικαιούχου για τη μετακίνηση φυσικών προσώπων που συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης βάσει σύμβασης μίσθωσης έργου είναι επιλέξιμες, εφόσον οι μετακινήσεις εκτός έδρας προβλέπονται στη σχετική

σύμβαση και αποζημιώνονται από το δικαιούχο σύμφωνα με τα εφαρμοζόμενα για το προσωπικό του δικαιούχου που συμμετέχει στην πράξη.

Δαπάνες μετακίνησης προσωπικού του δικαιούχου ή άλλων φυσικών προσώπων, το κόστος απασχόλησης των οποίων δεν προσδιορίζεται και δεν συμπεριλαμβάνεται στον προϋπολογισμό της πράξης με οποιοδήποτε τρόπο ή προσδιορίζεται ως μηδενικό, δεν είναι επιλέξιμες.

Στην υποκατηγορία εμπίπτει το σύνολο των δαπανών των ταξιδιών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου (π.χ. συμμετοχή σε εμπορική έκθεση, συνέδριο, συναντήσεις εργασίας με υπερβολάβο έρευνας επί συμβάσει ή συνδικαιούχους συνεργατικών έργων, καθώς και πιστοποιήσεις ή έλεγχοι από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα).

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών της Κατηγορίας 4.ι. είναι:

- Εξοδολόγιο/Έντυπο μετακίνησης για τη μετακίνηση, όπου αναγράφεται το ονοματεπώνυμο των μετακινούμενων μελών, ο σκοπός, ο τόπος προορισμού και οι δαπάνες (αναλυτικά) της μετακίνησης
- Παραστατικά για τις δαπάνες που περιλαμβάνονται στο σχετικό Έντυπο μετακίνησης/Εξοδολόγιο (π.χ. εισιτήρια, τιμολόγιο ξενοδοχείου κλπ)
- Παραστατικά εξοφλήσεων των ανωτέρω τιμολογίων/αποδείξεων, (π.χ. εξοφλητικές αποδείξεις προμηθευτή, αποδεικτικά καταβολής του οφειλόμενου ποσού, καρτέλα προμηθευτή, κίνηση ταμείου)
- Υλικό που τεκμηριώνει την ανάγκη μετακίνησης, τη σύνδεσή της με το έργο ΕΤΑΚ και την τήρηση των κανόνων δημοσιότητας (όπως πρόσκληση συμμετοχής, ημερήσια διάταξη συνεδρίου/συνάντησης, ιστότοπος συνεδρίου κ.α.)

4.2. Δαπάνες δημοσιότητας

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται οι δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου και της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας (π.χ. παραγωγή έντυπου ή ηλεκτρονικού ενημερωτικού υλικού για το έργο, κατασκευή και ανάρτηση αναμνηστικής πινακίδας, διοργάνωση εκδηλώσεων, δαπάνες δημοσιεύσεων, δημιουργία/αναβάθμιση ιστοσελίδας κλπ).

4.3. Αναλώσιμα

Η υποκατηγορία περιλαμβάνει τις δαπάνες για υλικά, εφόδια και συναφή προϊόντα που αποκτώνται για να καλύψουν ανάγκες που σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ. Ειδικότερα, για την προμήθεια αναλωσίμων, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο ν. 4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών" όπως ισχύει.

4.4. Δαπάνες που αφορούν στην αμοιβή ορκωτού λογιστή/ελεγκτή, εγγεγραμμένου στο Μητρώο Ελεγκτών της ΕΛΤΕ για την πιστοποίηση του οικονομικού αντικείμενου (δαπανών) της Πράξης. Τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών που τυχόν θα ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, θα είναι επιλέξιμα μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη κάθε έργου.

4.5. Δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία.

Σε περίπτωση ατόμων με αναπηρία που απασχολούνται στο έργο, καλύπτεται το κόστος για εύλογες προσαρμογές μέχρι ποσοστού 5% του προϋπολογισμού έργου του δικαιούχου που απασχολεί τα άτομα με αναπηρία.

4.6. Λοιπές λειτουργικές δαπάνες

Στην υποκατηγορία αυτή εντάσσονται οι δαπάνες ενέργειας, ύδρευσης, τηλεπικοινωνιών, υπηρεσιών καθαριότητας, ενοικίων, διοικητικού προσωπικού και άλλες έμμεσες δαπάνες.

Οι ως άνω δαπάνες είναι επιλέξιμες, για όλους τους δικαιούχους ενός έργου (επιχειρήσεις και οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσης), χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών και καλύπτονται με τη μορφή απλοποιημένου κόστους και συγκεκριμένα με σταθερό ποσοστό 15% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού (Κανονισμός 1303/2013, άρθρο 68, παρ. 1, περίπτωση β, Καν. (ΕΕ) 2017/1084, άρθρο 1, παρ. 6 και ΥΑΕΚΕΔ άρθρο 23 και 25.Α.1.α). Οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού είναι αυτές που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία «1) Δαπάνες Προσωπικού».

Στις άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού δεν συμπεριλαμβάνεται τυχόν ΦΠΑ, έστω κι αν αυτός είναι επιλέξιμη δαπάνη, ούτε και φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση του έργου ως υπεργολάβοι (συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) (άρθρο 12, παρ. 5 της ΥΑΕΚΕΔ).

5. Δαπάνες διεξαγωγής μελέτης σκοπιμότητας

Η συναφθείσα σύμβαση αποτελεί το βασικό δικαιολογητικό για την πιστοποίηση της σχετικής δαπάνης. Η σύμβαση θα πρέπει να αναφέρεται σαφώς στο συγκεκριμένο συγχρηματοδοτούμενο έργο (κωδικός έργου), να ορίζει με σαφήνεια το φυσικό αντικείμενο που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο της σύμβασης και το ποσό της αμοιβής. Η σύμβαση πρέπει να έχει κατατεθεί και θεωρηθεί από την αρμόδια ΔΟΥ, εφόσον απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες της κατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ. Ειδικότερα, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο ν. 4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών" όπως ισχύει.

ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής δεν αφορούν σε δικαιούχους – μεγάλες επιχειρήσεις και εμπίπτουν σε μία από τις ακόλουθες τρεις κατηγορίες:

6. Δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού

Αφορά σε δαπάνες για την απόκτηση (obtaining), την επικύρωση και την προστασία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού. Σχετίζονται με την απονομή δικαιώματος που προκύπτει ως αποτέλεσμα ερευνητικών δραστηριοτήτων που εκτελεί, χρηματοδοτεί ή στις οποίες συμμετέχει ο δικαιούχος. Οι σχετιζόμενες δαπάνες που αφορούν σε αμοιβές συμβούλων εμπίπτουν στην υποκατηγορία 6.iii. Οι δαπάνες για την αγορά άυλων στοιχείων ενεργητικού από εξωτερικές πηγές εμπίπτει στην κατηγορία 4.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών της παρούσας υποκατηγορίας είναι τα αναφερόμενα δικαιολογητικά στην Κατηγορία 4.ii.

7. Δαπάνες απόσπασης προσωπικού υψηλής ειδίκευσης

Αφορά σε δαπάνες για την απόσπαση από οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή από μεγάλη επιχείρηση προσωπικού υψηλής ειδίκευσης, το οποίο απασχολείται σε δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε νέες θέσεις, που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό αυτό στη δικαιούχο επιχείρηση και δεν αντικαθιστά άλλο προσωπικό. Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 37 του Ν. 4310/2014 (ΦΕΚ 258/Α/ 8.12.2014).

Ερευνητικοί οργανισμοί, τεχνολογικοί φορείς, επιχειρήσεις και λοιποί φορείς μπορούν να συνάπτουν συμβάσεις με τις οποίες το μόνιμο ερευνητικό προσωπικό τους ή ερευνητικό προσωπικό που απασχολείται με συμβάσεις ορισμένου ή αορίστου χρόνου, διατίθεται σε άλλους ερευνητικούς οργανισμούς ή επιχειρήσεις ή λοιπούς φορείς για την παροχή υπηρεσιών ΕΤΑΚ. Η σύμβαση συνάπτεται μετά από αίτηση οποιουδήποτε των ενδιαφερομένων μερών και απόφαση των οικείων οργάνων διοίκησής τους με τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις που προσδιορίζονται στη σχετική απόφαση και τη σύμβαση. Αν η πρόταση δεν υποβάλλεται από πρόσωπο που

προέρχεται από το ερευνητικό προσωπικό απαιτείται η συναίνεσή του. Η ισχύς της σύμβασης επιτρέπεται να διαρκεί έως τρία συνεχόμενα έτη με δυνατότητα παράτασης έως τρία ακόμη έτη. Κατά το διάστημα αυτό το ως άνω προσωπικό αμείβεται από τους πόρους του οργανισμού στον οποίο μεταφέρεται και διατηρεί το ασφαλιστικό του καθεστώς. Μετά από το πέρας της περιόδου αυτής, το διατεθειμένο προσωπικό επανέρχεται στην προηγούμενή του θέση. Η ερευνητική προϋπηρεσία του στην επιχείρηση αναγνωρίζεται για την υπηρεσιακή του εξέλιξη.

8. Δαπάνες για υπηρεσίες καινοτομίας

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες συγκαταλέγονται η συνδρομή και η επαγγελματική κατάρτιση στους τομείς της μεταφοράς γνώσεων, της απόκτησης, της προστασίας και της εκμετάλλευσης άυλων στοιχείων ενεργητικού, της χρήσης προτύπων και κανονισμών, που τα εμπεριέχουν. Ως υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας ορίζονται η παροχή χώρων γραφείων, βάσεων δεδομένων, βιβλιοθηκών, έρευνας αγοράς, χρήσης εργαστηρίου, σήμανσης ποιότητας, δοκιμών και πιστοποίησης με σκοπό την ανάπτυξη αποτελεσματικότερων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών.

Ως προς την επιλεξιμότητα των δαπανών της παρούσας υποκατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στην Κατηγορία δαπανών 4.

Απώλεια παραστατικού

Στις περιπτώσεις απώλειας παραστατικών δαπάνης, ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει: α) Αντίγραφο των απολεσθέντων παραστατικών με εμφανή τη σφραγίδα του προμηθευτή στο παραστατικό και την ένδειξη "ακριβές φωτοαντίγραφο εκ του πρωτοτύπου" και β) Υ.Δ. Ν1599/86 με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του Νόμιμου Εκπροσώπου του δικαιούχου, στην οποία να αναφέρεται: ...

«Το παραστατικό (περιγραφή στοιχείων παραστατικού αριθμός / ημερομηνία έκδοσης/ προμηθευτής/ περιγραφή δαπάνης) έχει απολεσθεί και προσκομίζεται ακριβές φωτοαντίγραφο εκ του πρωτοτύπου από τον προμηθευτή. Το εν λόγω παραστατικό δεν έχει ενισχυθεί (επιδοτηθεί) ούτε θα χρησιμοποιηθεί στο μέλλον για επιδότηση από Εθνικό ή Κοινοτικό Πρόγραμμα».

Λογιστική απεικόνιση δαπανών και εξοφλήσεων

Σχετικά με τις λογιστικές εγγραφές των παραστατικών τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ανάλογα με την κατηγορία των λογιστικών βιβλίων είναι:

Σε περίπτωση τήρησης διπλογραφικών βιβλίων

- Αντίγραφα των Αναλυτικών Καθολικών (καρτέλες) των λογαριασμών λογιστικής απεικόνισης των δαπανών του έργου
- Αντίγραφα των λογιστικών άρθρων της καταχώρησης των δαπανών του έργου και των εξοφλήσεών τους
- Αντίγραφα των λογιστικών άρθρων καταχώρησης της τυχόν λήψης προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής (το αργότερο κατά την τελική πιστοποίηση του έργου).

Σε περίπτωση τήρησης απλογραφικών βιβλίων

- Αντίγραφα των σελίδων του βιβλίου εσόδων-εξόδων (και των αναλυτικών καταστάσεων των εξόδων όπου αυτό απαιτείται κατά περίπτωση), στα οποία έχουν καταχωρηθεί τα παραστατικά των δαπανών του έργου
- Αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων στο Βιβλίο εσόδων – εξόδων της τυχόν λήψης προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής (το αργότερο κατά την τελική πιστοποίηση του έργου)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Άρθρο 1 Επιχείρηση

Επιχείρηση θεωρείται κάθε οντότητα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Σε αυτές περιλαμβάνονται ειδικότερα αυταπασχολούμενα άτομα και οικογενειακές επιχειρήσεις που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, καθώς και προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 2 Αριθμός απασχολούμενων και οικονομικά όρια προσδιορίζοντα τις κατηγορίες επιχειρήσεων

1. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων («ΜΜΕ») αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ.
2. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. ευρώ.
3. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατ. ευρώ.

Άρθρο 3 Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών

1. «Ανεξάρτητη επιχείρηση» είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.
2. «Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις» είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, μόνη ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρησης). Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών και υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την εν λόγω επιχείρηση:
  - α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις (business angels), εφόσον το σύνολο της επένδυσης αυτής σε μία επιχείρηση δεν υπερβαίνει τα 1 250 000 ευρώ·
  - β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού·
  - γ) θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης·
  - δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατ. ευρώ και με λιγότερους από 5 000 κατοίκους.
3. «Συνδεδεμένες επιχειρήσεις» είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μία από τις ακόλουθες σχέσεις:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης· 26.6.2014 L 187/70 Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης EL

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας·

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης. Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυριαρχική επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που έχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων. Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή μέσω οποιουδήποτε από τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις, εφόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές. Ως «όμορη αγορά» νοείται η αγορά προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατάντη της σχετικής αγοράς.

4. Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜΜΕ εάν το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

5. Μια επιχείρηση μπορεί να υποβάλει δήλωση σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί επακριβώς ποιος το κατέχει, οπότε η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25 % ή περισσότερο, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή ενωσιακές διατάξεις.

Άρθρο 4 Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών και περίοδος αναφοράς

1. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών. Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους φόρους.

2. Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν η υπέρβαση των εν λόγω ορίων επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

3. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από καλόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5 Ο αριθμός απασχολούμενων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

α) οι μισθωτοί·

β) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιώνονται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο· 26.6.2014 L 187/71 Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ΕΛ γ) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες·

δ) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά οφέλη από την επιχείρηση.

Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική κατάρτιση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολούμενων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6 Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

1. Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.

2. Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή — εφόσον υπάρχουν— τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης. Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατάντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών. Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Σε αυτά προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με αυτές τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης. Για την εφαρμογή επίσης της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατάντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισοδύναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται

με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της. 26.6.2014
L 187/72 Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης EL

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ

Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας: .....

Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ (¹): .....Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (²)

.....

Τύπος της επιχείρησης (βλέπε επεξηγητικό σημείωμα)

Σημειώστε με ένα σταυρό την περίπτωση ή τις περιπτώσεις στις οποίες υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση:

Ανεξάρτητη επιχείρηση Στην περίπτωση αυτή, τα στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω προκύπτουν από τους λογαριασμούς της επιχείρησης και μόνον.

Να συμπληρωθεί μόνο η δήλωση χωρίς παραρτήματα.

Συνεργαζόμενη επιχείρηση Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα (και τα τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω.

Συνδεδεμένη επιχείρηση το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω

Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας επιχείρησης

Τα στοιχεία υπολογίζονται σύμφωνα με Παράρτημα Ι του ΕΚ 800/2008 σχετικά με τον ορισμό των ΜΜΕ.

Περίοδος αναφοράς (*):

Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)

(*) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση.

Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Προσοχή: Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση);

Όχι

Ναι [σ' αυτή την περίπτωση, να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί δήλωση σχετικά με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση ⁽³⁾]

Υπογραφή

Όνομα και ιδιότητα του προσυπογράφοντος, που είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί την επιχείρηση:

.....

Δηλώνω υπεύθυνα ότι τα στοιχεία της παρούσης δήλωσης καθώς και των ενδεχόμενων παρατημάτων της είναι ακριβή.

.....(τόπος), ...(ημερομηνία)

Υπογραφή:

_____

(1) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(2) Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

(3) Άρθρο 4, παράγραφος 2 του Παραρτήματος Ι του ΕΚ 800/2008.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ή ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Επισυναπτόμενα παραρτήματα

Παράρτημα Α εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Παράρτημα Β εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνδεδεμένη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Υπολογισμός των στοιχείων για συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση ⁽¹⁾ (βλέπε επεξηγηματικό σημείωμα)

Περίοδος αναφοράς ⁽²⁾:

	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1. Στοιχεία ⁽²⁾ της αιτούσας επιχείρησης ή των ενοποιημένων λογαριασμών (μεταφορά από τον πίνακα Β(1) του παραρτήματος Β ⁽³⁾)			
2. Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνεργαζόμενων επιχειρήσεων (μεταφορά από τον πίνακα Α του παραρτήματος Α)			
3. Άθροισμα στοιχείων ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνδεδεμένων επιχειρήσεων που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης στη γραμμή [μεταφορά από τον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β]			
Σύνολο ⁽⁴⁾			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

(1) Άρθρο 6, παράγραφοι 2 και 3 του Παραρτήματος Ι του ΕΚ 800/2008.

(2) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους (άρθρο 4).

(3) Τα στοιχεία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των εργαζομένων, υπολογίζονται με βάση τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της επιχείρησης, ή – εφόσον υπάρχουν – τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται η επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

(4) Τα αποτελέσματα της γραμμής «Σύνολο» πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα της δήλωσης σχετικά με τα «Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας της επιχείρησης».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α**Συνεργαζόμενη επιχείρηση**

Για κάθε επιχείρηση για την οποία συμπληρώνεται «δελτίο εταιρικής σχέσης» [ένα δελτίο για κάθε επιχείρηση συνεργαζόμενη με την αιτούσα επιχείρηση και για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις των ενδεχόμενων συνδεδεμένων επιχειρήσεων, των οποίων τα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται ακόμη στους ενοποιημένους λογαριασμούς ⁽¹⁾], τα στοιχεία του σχετικού «πίνακα εταιρικής σχέσης» πρέπει να μεταφέρονται στον ακόλουθο συγκεφαλαιωτικό πίνακα:

Πίνακας Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

⁽¹⁾ Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Σημείωση: Τα στοιχεία αυτά είναι το αποτέλεσμα υπολογισμού κατ' αναλογία που πραγματοποιείται στο «δελτίο εταιρικής σχέσης» που συμπληρώνεται για κάθε άμεσα ή έμμεσα συνεργαζόμενη επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «**Σύνολο**» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 2 (σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ**1. Ακριβή στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης**

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας: .....

Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ (1): .....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (2): .....

2. Ακαθάριστα στοιχεία της εν λόγω συνεργαζόμενης επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:			
	Αριθμός απασχολουμένων(ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Ακαθάριστα στοιχεία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Σημείωση: Αυτά τα ακαθάριστα στοιχεία προκύπτουν από τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, εκτός εάν τα δεδομένα των συνδεδεμένων επιχειρήσεων περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης στα λογιστικά στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης (3). Εάν χρειάζεται, πρέπει να προστίθενται τα δελτία σύνδεσης για τις επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης.

3. Υπολογισμός κατ' αναλογία

α) Ακριβής αναφορά του ποσοστού συμμετοχής (4) που κατέχει η επιχείρηση που συμπληρώνει τη δήλωση (ή από τη συνδεδεμένη επιχείρηση μέσω της οποίας δημιουργείται η σχέση με τη συνεργαζόμενη επιχείρηση), στη συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου:

.....
 .....

Αναφορά και του ποσοστού συμμετοχής (4) που κατέχει η συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου στην επιχείρηση που καταρτίζει η δήλωση (ή στη συνδεδεμένη επιχείρηση):

.....
 .....

β) Πρέπει να επιλεγεί το υψηλότερο ποσοστό από τα δύο προηγούμενα ποσοστά και να συμπεριληφθεί στα ακαθάριστα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο πλαίσιο. Τα αποτελέσματα του κατ' αναλογία υπολογισμού θα μεταφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

«Πίνακας εταιρικής σχέσης»

Ποσοστό: ...	Αριθμός απασχολουμένων(ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Αποτελέσματα κατ' αναλογία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Α του παραρτήματος Α.

(1) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(2) Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

(3) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 1.

(4) Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Α. Προσδιορισμός της περίπτωσης στην οποία υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση

Περίπτωση 1: Η αιτούσα επιχείρηση καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους ενοποιημένους λογαριασμούς άλλης συνδεδεμένης επιχείρησης [πίνακας Β(1)].

Περίπτωση 2: Η αιτούσα επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεν καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς ή δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης [πίνακας Β(2)].

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ⁽¹⁾.

Β. Μέθοδοι υπολογισμού ανάλογα με την περίπτωση

Περίπτωση 1: Ως βάση υπολογισμού χρησιμοποιούνται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας Β(1)

Πίνακας Β (1)

	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ) (*)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
Σύνολο			

(*) Όταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν φαίνεται ο αριθμός εργαζομένων, ο αριθμός τους υπολογίζεται με την άθροιση του αριθμού εργαζομένων όλων των επιχειρήσεων με τις οποίες συνδέεται η αιτούσα επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 1 του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Προσδιορισμός των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία	Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ (*)	Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των βασικών διευθυνόντων (**)
A.			
B.			
Γ.			
Δ.			
Ε.			

(*) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(**) Πρόεδρος (Chief executive), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

Σημαντική σημείωση: Οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις μιας παρόμοιας συνδεδεμένης επιχείρησης, που δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Περίπτωση 2: Για κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μέσω άλλων συνδεδεμένων επιχειρήσεων), πρέπει να συμπληρώνεται ένα «δελτίο σύνδεσης» και να γίνεται απλή άθροιση των λογαριασμών όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων συμπληρώνοντας τον πίνακα Β(2) παρακάτω.

⁽¹⁾ Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 2 εδάφιο 2.

Πίνακας Β (2)

Επιχείρηση αριθ.:	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
5. (*)			
Σύνολο			

(*) να προστίθεται ένα «δελτίο σύνδεσης» ανά επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 3 (σχετικά με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

(μόνο για τη συνδεδεμένη επιχείρηση που δεν περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στον πίνακα Β)

1. Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας : .....

Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ ⁽¹⁾ : .....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών ⁽²⁾: .....

2. Στοιχεία της εν λόγω επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:			
	Αριθμός απασχολουμένων(ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

(1) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(2) Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

(3) Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Β(2) του παραρτ. Β.

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ⁽³⁾.

Παρόμοιες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Α) Προβληματική επιχείρηση: η επιχείρηση για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει ως μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου κεφαλαίου. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα I της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1) και ο όρος «κεφάλαιο» περιλαμβάνει, ενδεχομένως, και κάθε διαφορά από έκδοση υπέρ το άρτιο·

β) εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα II της οδηγίας 2013/34/ΕΕ·

γ) εάν πρόκειται για εταιρεία που υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία ή πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών της·

δ) εάν πρόκειται για επιχείρηση που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης·

ε) εάν πρόκειται για άλλη επιχείρηση εκτός ΜΜΕ, εφόσον τα τελευταία δύο έτη:

1) ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι υψηλότερος του 7,5 και

2) ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverage ratio) είναι κάτω του 1,0.

Η εξέταση μιας επιχείρησης για να διαπιστωθεί αν αυτή είναι προβληματική, γίνεται τόσο σε επίπεδο αιτούσας επιχείρησης όσο και σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης (αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις), ανεξάρτητα αν υφίσταται για αυτές υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων)

Β) Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται προκειμένου να αξιολογηθεί εάν μία επιχείρηση είναι προβληματική σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014 και πρέπει να προσκομισθούν ανάλογα με την ιδιότητα της επιχείρησης και τα έτη λειτουργίας της είναι τα ακόλουθα:

Υφιστάμενη ΜΜΕ κάτω της τριετίας ατομικής μορφής:

Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του ως άνω σημείου

Πιστοποιητικό περί μη θέσεως σε αναγκαστική διαχείριση, και σε διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης. (Πρωτοδικείο)

Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου αίτησης πτώχευσης / δήλωσης παύσης πληρωμών. (Πρωτοδικείο)

Σε περίπτωση που από το ανωτέρω πιστοποιητικό προκύψει αίτηση υπαγωγής σε πτωχευτική διαδικασία / έκδοση πτωχευτικής απόφασης, πιστοποιητικό περί μη πτωχευτικού συμβιβασμού και διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό. (Πρωτοδικείο)

Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου αίτησης συνδιαλλαγής – εξυγίανσης (άρθρο 99 Πτωχευτικού Κώδικα). (Πρωτοδικείο)

Πιστοποιητικό περί μη υποβολής αίτησης για υπαγωγή σε νόμο περί υπερχρεωμένων. (Ειρηνοδικείο)

2. Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις ατομικής μορφής ανεξαρτήτου χρόνου λειτουργίας με βιβλία Γ κατηγορίας:

α. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του ως άνω σημείου

Πιστοποιητικό περί μη θέσεως σε αναγκαστική διαχείριση, και σε διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης. (Πρωτοδικείο)

Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου αίτησης πτώχευσης / δήλωσης παύσης πληρωμών. (Πρωτοδικείο)

Σε περίπτωση που από το ανωτέρω πιστοποιητικό προκύψει αίτηση υπαγωγής σε πτωχευτική διαδικασία / έκδοση πτωχευτικής απόφασης, πιστοποιητικό περί μη πτωχευτικού συμβιβασμού και διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό. (Πρωτοδικείο)

Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου αίτησης συνδιαλλαγής – εξυγίανσης (άρθρο 99 Πτωχευτικού Κώδικα). (Πρωτοδικείο)

Πιστοποιητικό περί μη υποβολής αίτησης για υπαγωγή σε νόμο περί υπερχρεωμένων. (Ειρηνοδικείο)

b. Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του ως άνω σημείου ισολογισμούς τελευταίων τριών διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν. Από τα εν λόγω στοιχεία θα λαμβάνεται σαν Εγγεγραμμένο Κεφάλαιο το Σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων Ισολογισμού και σαν Απώλειες οι Ζημίες βάση Κ.Α.Χ. (μόνο για μεγάλες επιχειρήσεις).

3. Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις ατομικής μορφής ανεξαρτήτου χρόνου λειτουργίας με βιβλία όχι Γ κατηγορίας:

a. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του ως άνω σημείου

Πιστοποιητικό περί μη θέσεως σε αναγκαστική διαχείριση, και σε διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης. (Πρωτοδικείο)

Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου αίτησης πτώχευσης / δήλωσης παύσης πληρωμών. (Πρωτοδικείο)

Σε περίπτωση που από το ανωτέρω πιστοποιητικό προκύψει αίτηση υπαγωγής σε πτωχευτική διαδικασία / έκδοση πτωχευτικής απόφασης, πιστοποιητικό περί μη πτωχευτικού συμβιβασμού και διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό. (Πρωτοδικείο)

Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου αίτησης συνδιαλλαγής – εξυγίανσης (άρθρο 99 Πτωχευτικού Κώδικα). (Πρωτοδικείο)

Πιστοποιητικό περί μη υποβολής αίτησης για υπαγωγή σε νόμο περί υπερχρεωμένων (Ειρηνοδικείο)

b. Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του ως άνω σημείου Βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος από την αρμόδια Οικονομική Αρχή (Δ.Ο.Υ.) και Δηλώσεις Φορολογίας Εισοδήματος Ε3 των τριών τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν. (μόνο για μεγάλες επιχειρήσεις)

4. Υφιστάμενη ΜΜΕ κάτω της τριετίας άλλης νομικής μορφής πλην ατομικής:

a. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του ως άνω σημείου

Γενικό Πιστοποιητικό του ΓΕΜΗ εκδόσεως τρέχοντος μηνός.

Πιστοποιητικό περί μη θέσεως σε αναγκαστική διαχείριση, και σε διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης. (Πρωτοδικείο)

Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου διορισμού ή αντικατάστασης εκκαθαριστή/συνεκκαθαριστή. (Πρωτοδικείο)

Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου αίτησης πτώχευσης / δήλωσης παύσης πληρωμών. (Πρωτοδικείο)

Σε περίπτωση που από το ανωτέρω πιστοποιητικό προκύψει αίτηση υπαγωγής σε πτωχευτική διαδικασία / έκδοση πτωχευτικής απόφασης, πιστοποιητικό περί μη πτωχευτικού συμβιβασμού και διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό. (Πρωτοδικείο)

Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου αίτησης συνδιαλλαγής – εξυγίανσης (άρθρο 99 Πτωχευτικού Κώδικα). (Πρωτοδικείο)

5. Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις άλλης νομικής μορφής πλην ατομικής ανεξαρτήτου χρόνου λειτουργίας με βιβλία Γ κατηγορίας:

a. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ)

Γενικό Πιστοποιητικό του ΓΕΜΗ εκδόσεως τρέχοντος μηνός.

Πιστοποιητικό περί μη θέσεως σε αναγκαστική διαχείριση, και σε διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης. (Πρωτοδικείο)

Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου διορισμού ή αντικατάστασης εκκαθαριστή/συνεκκαθαριστή. (Πρωτοδικείο)

Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου αίτησης πτώχευσης/δήλωσης παύσης πληρωμών. (Πρωτοδικείο)

Σε περίπτωση που από το ανωτέρω πιστοποιητικό προκύψει αίτηση υπαγωγής σε πτωχευτική διαδικασία / έκδοση πτωχευτικής απόφασης, πιστοποιητικό περί μη πτωχευτικού συμβιβασμού και διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό. (Πρωτοδικείο)

Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου αίτησης συνδιαλλαγής – εξυγίανσης (άρθρο 99 Πτωχευτικού Κώδικα). (Πρωτοδικείο)

b. Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του ως άνω σημείου ισολογισμούς τελευταίων τριών διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν. Από τα εν λόγω στοιχεία θα λαμβάνεται σαν Εγγεγραμμένο Κεφάλαιο το Σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων Ισολογισμού και σαν Απώλειες οι Ζημίες βάση Κ.Α.Χ. (μόνο για μεγάλες επιχειρήσεις)

6. Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις άλλης νομικής μορφής πλην ατομικής ανεξαρτήτου χρόνου λειτουργίας με βιβλία όχι Γ κατηγορίας:

a. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ)

Γενικό Πιστοποιητικό του ΓΕΜΗ εκδόσεως τρέχοντος μηνός.

Πιστοποιητικό περί μη θέσεως σε αναγκαστική διαχείριση, και σε διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης. (Πρωτοδικείο)

Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου διορισμού ή αντικατάστασης εκκαθαριστή/συνεκκαθαριστή. (Πρωτοδικείο)

Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου αίτησης πτώχευσης / δήλωσης παύσης πληρωμών. (Πρωτοδικείο)

Σε περίπτωση που από το ανωτέρω πιστοποιητικό προκύψει αίτηση υπαγωγής σε πτωχευτική διαδικασία / έκδοση πτωχευτικής απόφασης, πιστοποιητικό περί μη πτωχευτικού συμβιβασμού και διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό. (Πρωτοδικείο)

Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου αίτησης συνδιαλλαγής – εξυγίανσης (άρθρο 99 Πτωχευτικού Κώδικα). (Πρωτοδικείο)

b. Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του ως άνω σημείου το πιο πρόσφατο κωδικοποιημένο καταστατικό και οι τυχόν μεταγενέστερες τροποποιήσεις αυτού, μαζί με τα αντίστοιχα ΦΕΚ δημοσίευσης όπου αυτή προβλέπεται και Δηλώσεις Φορολογίας Εισοδήματος Ε3 των τριών τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν. (μόνο για μεγάλες επιχειρήσεις)

7. Προκειμένου για τις μεγάλες επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως νομικής μορφής, πλέον των όσων απαιτούνται από το σημείο 5 ανωτέρω, απαιτείται η προσκόμιση Οικονομικών καταστάσεων των 2 τελευταίων ετών (χρήσεων), ώστε να καθίσταται δυνατή η εξέταση τήρησης του σημείου e) της παραγράφου 18 του άρθρου 2 του Καν. ΕΕ. 651/2014, ήτοι:

1) ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι υψηλότερος του 7,5 και

2) ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverage ratio) είναι κάτω του 1,0.

Στην περίπτωση που ισχύουν ΚΑΙ οι δύο προϋποθέσεις (συνθήκες) ΚΑΙ για τα δύο Έτη, τότε η επιχείρηση θεωρείται προβληματική.

Τα στοιχεία των λογαριασμών που αναφέρονται, παρουσιάζονται σύμφωνα με το Ν.4308/2014 (Ελληνικά λογιστικά Πρότυπα - ΕΛΠ)

Γ) Το σύνολο των επιχειρήσεων θα δηλώνουν υπευθύνως ότι: «Η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 2014 - 2020				
Άξονας Προτεραιότητας	1. - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας				
Επενδυτική Προτεραιότητα	1.b. - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής				
Ειδικός Στόχος	1.b.1 - Προαγωγή επενδύσεων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών στους τομείς προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3)				
Κωδικός Πρόσκλησης					
ΦΟΡΕΑΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ					
Τίτλος Προτεινόμενης Πράξης					
ΣΤΑΔΙΟ Α' - Έλεγχος Πληρότητας (ΝΑΙ/ΟΧΙ)					
ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ Α' - Έλεγχος Κάλυψης Τυπικών Προϋποθέσεων Συμμετοχής (ΝΑΙ/ΟΧΙ)					
	Κριτήριο	Εξειδίκευση	Τιμή / Βαθμός	Εκπλήρωση	Αιτιολόγηση / Παρατηρήσεις
A - ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (Ναι / Όχι)	A.1	Έχει υποβληθεί το σύνολο των δικαιολογητικών του Παραρτήματος Ι.1 και Ι.2 και όλα τα αναγραφόμενα τόσο στην ηλεκτρονική όσο και στη φυσική μορφή του εντύπου υποβολής πρότασης καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στο φυσικό φάκελο της πρότασης είναι ακριβή και αληθή.	ΝΑΙ / ΌΧΙ		
ΣΤΑΔΙΟ Β' - Έλεγχος Επιλεξιμότητας Πρότασης(ΝΑΙ/ΟΧΙ)					
ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ Α' - Έλεγχος Κάλυψης Τυπικών Προϋποθέσεων Συμμετοχής (ΝΑΙ/ΟΧΙ)					
A - ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (Ναι / Όχι)	A.2 ( )	Ο φορέας της επένδυσης είναι δυνητικός δικαιούχος με βάση τα κριτήρια της πρόσκλησης	ΝΑΙ / ΌΧΙ		
	A.3	Πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις του κεφαλαίου Ι καθώς και οι ειδικές προϋποθέσεις των αρ. 25 ή/και 28 του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014	ΝΑΙ / ΌΧΙ		
	A.4	Η υφιστάμενη επιχείρηση χρησιμοποιεί διπλογραφικό ή απλογραφικό λογιστικό σύστημα (τηρεί βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας), και μέχρι τις 31/12/2018 έχει κλεισμένες τουλάχιστον μία διαχειριστική χρήση.	ΝΑΙ / ΌΧΙ		

A.5	Η ιδιωτική συμμετοχή της επιχείρησης στο επενδυτικό σχέδιο δεν υπερβαίνει ανά έτος το 50% του μέσου όρου των κύκλων εργασιών της για τα τρία (3) τελευταία έτη, όπως αυτός προκύπτει από τους δημοσιευμένους ισολογισμούς της ή ισοδύναμα οικονομικά στοιχεία.	ΝΑΙ / ΌΧΙ		
A.6	Η πρόταση εμπίπτει στους ΚΑΔ των τομέων - κλάδων προτεραιότητας της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης RIS3 της ΠΚΜ.	ΝΑΙ / ΌΧΙ		
A.7	Λειτουργεί αποκλειστικά με μία από τις ακόλουθες μορφές επιχείρησης εταιρικού / εμπορικού χαρακτήρα: ΑΕ, ΕΠΕ, ΟΕ, ΕΕ, Ι.Κ.Ε, Ατομική Επιχείρηση, Συνεταιρισμός, ΚΟΙΝΣΕΠ.	ΝΑΙ / ΌΧΙ		
A.8	Υπαρξη κατά περίπτωση απαιτούμενης εν ισχύ άδειας λειτουργίας ή αίτησης έκδοσης ή ανανέωσης, για τη/ις δραστηριότητα/ες στην/ις οποία/ες δραστηριοποιείται	ΝΑΙ / ΌΧΙ		
A.9	Η επιχείρηση έχει υποβάλλει μόνο μία πρόταση στην Πρόσκληση.	ΝΑΙ / ΌΧΙ		
A.10	Το συγκεκριμένο επιχειρηματικό σχέδιο ή μέρος αυτού καθώς και οι δαπάνες που περιλαμβάνει δεν έχουν χρηματοδοτηθεί, ενταχθεί και δεν θα υποβληθούν προς έγκριση χρηματοδότησης σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.	ΝΑΙ / ΌΧΙ		
A.11	Ο δικαιούχος δεν έχει προβεί σε έναρξη εργασιών για την επένδυση πριν από την υποβολή της αίτησης χορήγησης της ενίσχυσης.	ΝΑΙ / ΌΧΙ		
A.12	Η επιχείρηση δεν βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση, ούτε εκκρεμεί σε βάρος της ανάκτηση καταβληθείσας δημόσιας επιχορήγησης ή παλιάς κρατικής ενίσχυσης.	ΝΑΙ / ΌΧΙ		
A.13	Η επιχείρηση δεν είναι προβληματική σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 σημείο 18 του Κανονισμού ΕΕ 651/2014.	ΝΑΙ / ΌΧΙ		
A.14	Η επιχείρηση διαθέτει ή δεσμεύεται ότι θα μεριμνήσει για την ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ) στις νέες εγκαταστάσεις αυτής υλοποιώντας τις απαραίτητες υποδομές πρόσβασης μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λ.π.).	ΝΑΙ / ΌΧΙ		

	A.15	Η επιχείρηση δεν εντάσσεται σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών η οποία εκμεταλλεύεται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. <i>franchising, shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης</i>), και λειτουργεί με μία από τις επιλέξιμες από το πρόγραμμα νομικές μορφές.	ΝΑΙ / ΌΧΙ		
	A.16	Η περίοδος υλοποίησης του προτεινόμενου προς συγχρηματοδότηση έργου εμπίπτει εντός της περιόδου επιλεξιμότητας του προγράμματος, η οποία αρχίζει την 1/1/2014 και περατώνεται στις 31/12/2023, συμπεριλαμβανομένης και της αναγκαίας περιόδου για τυχόν περαιτέρω ωρίμανση, αν θεωρείται αναγκαίο (π.χ. <i>περιπτώσεις αναμονής έκδοσης αποφάσεων για απαλλοτρίωση, κλπ.</i>)	ΝΑΙ / ΌΧΙ		
Προϋπόθεση θετικής αξιολόγησης: Η πρόταση θα πρέπει να εκπληρώνει (ΝΑΙ) όλα τα κριτήρια.			ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ		ΝΑΙ / ΌΧΙ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ		ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 2014 - 2020				
Άξονας Προτεραιότητας		1. - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας				
Επενδυτική Προτεραιότητα		1.β. - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυσής εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής				
Ειδικός Στόχος		1.β.1 - Προαγωγή επενδύσεων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών στους τομείς προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3)				
Κωδικός Πρόσκλησης						
ΦΟΡΕΑΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ						
Τίτλος Προτεινόμενης Πράξης						
ΣΤΑΔΙΟ Γ΄ - Αξιολόγηση Πρότασης ανά Ομάδα Κριτηρίων						
ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ Β΄ - Κατάσταση Επιχείρησης (βαθμολογία)						
ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ	A/A	Περιγραφή ή κριτηρίου	Εξειδίκευση κριτηρίου	Τιμή / Βαθμός	Συντελεστής Στάθμισης	Αιτιολόγηση / Παρατηρήσεις
B. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ (Βαρύτητα Ομάδας Κριτηρίου 30%)	B.1	Αγορές - στόχοι της Επιχείρησης	Αξιολογείται η εξωστρέφεια της επιχείρησης (με βάση και τα φορολογικά της στοιχεία. Μέσος όρος τελευταίας τριετίας ή διετίας, για όσες έχουν μόνο 2 κλεισμένες χρήσεις). Υπολογίζεται ως ο λόγος του Μ.Ο. της Αξίας Εξαγωγών προς το Μ.Ο. του Συνολικού Κύκλου Εργασιών.	Πωλήσεις εξωτερικού >= 10%: 10	20%	
				Πωλήσεις εξωτερικού < 10%: 5		
				Δεν προσδιορίζεται: 0		
B.2	Μεταβολές στην απασχόληση	Αξιολογείται η μεταβολή της απασχόλησης στην επιχείρηση (ΕΜΕ) (αύξηση ή μείωση αριθμού εργαζομένων κατά την τελευταία τριετία ή διετία, για όσες έχουν μόνο 2	Αύξηση απασχόλησης: 10	25%	Η μεταβολή υπολογίζεται ως εξής: Ρυθμός Μεταβολής ΕΜΕ=(ΕΜΕ 2019-ΕΜΕ2017)/(ΕΜΕ 2017) 1)Στην περίπτωση που η τιμή	
			Σταθερή απασχόληση: 7 Μείωση απασχόλησης: 0			

			κλεισμένες χρήσεις).				<p>είναι μικρότερη από $-0,1$, τίθεται ο βαθμός 0</p> <p>2) Στην περίπτωση που η τιμή είναι μεγαλύτερη από $0,1$, τίθεται ο βαθμός 10</p> <p>3) Στην περίπτωση που η τιμή είναι μεγαλύτερη από $-0,1$ και μικρότερη από $0,1$, τίθεται ο βαθμός 7</p>
--	--	--	----------------------	--	--	--	---

B.3	Μεταβολή ή κύκλου εργασιών	Αξιολογείται η μεταβολή του κύκλου εργασιών (ΚΕ) της επιχείρησης (αύξηση ή μείωση ΚΕ κατά την τελευταία τριετία ή διετία, για όσες έχουν μόνο 2 κλεισμένες χρήσεις).	Αύξηση μέσου όρου ΚΕ επιχείρησης: 10 Σταθερός μέσος όρος ΚΕ επιχείρησης: 7 Μείωση μέσου όρου ΚΕ επιχείρησης: 0		25%	Η μεταβολή υπολογίζεται ως εξής: Ρυθμός Μεταβολής Κ.Ε.=(Κ.Ε. 2019-Κ.Ε. 2017)/(Κ.Ε. 2017) 1)Στην περίπτωση που η τιμή είναι μικρότερη από -0,5, τίθεται ο βαθμός 0 2)Στην περίπτωση που η τιμή είναι μεγαλύτερη από 0,5, τίθεται ο βαθμός 10 3)Στην περίπτωση που η τιμή είναι μεγαλύτερη από -0,5 και μικρότερη από 0,5, τίθεται ο βαθμός 7	
B.4	Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας	Εξετάζεται η ύπαρξη ή μη κατοχυρωμένου διπλώματος ευρεσιτεχνίας (πατέντα).	Διεθνής πατέντα : 10 Ευρωπαϊκή πατέντα: 8 Εθνική πατέντα: 6 Πατέντα υπό έκδοση:4 Δεν διαθέτει : 0		10%		
B.5	Διακρίσεις - Βραβεύσεις σε διαγωνισμούς	Εξετάζεται αν η επιχείρηση έχει συμμετάσχει σε Ευρωπαϊκούς ή Διεθνείς διαγωνισμούς που διοργανώθηκαν από κοινοτικό, εθνικό, διεθνή ή εμπορικό φορέα και έχει βραβευτεί ή διακριθεί σε κάποια κατηγορία, όπως ενδεικτικά: καλύτερο προϊόν, καλύτερη συσκευασία, βραβείο ποιότητας, βραβείο συσκευασίας, βραβείο πράσινης επιχείρησης, βραβείο εξαγωγικής αριστείας, βραβείο μάρκετινγκ κ.ά.	Έχει Βραβευτεί: 10 Απλή Συμμετοχή: 5 Δεν συμμετείχε και ούτε βραβεύτηκε: 0		10%		

B.6	Οργάνωση της επιχείρησης	<p>Αξιολογείται η υφιστάμενη οργάνωση της επιχείρησης, όπως τεκμηριώνεται από τα δικαιολογητικά της επιχείρησης (βιβλίο παγίων, πιστοποιήσεις συστημάτων ποιότητας και προϊόντων, ιστοσελίδα κ.α.).</p> <p><i>Για κάθε βαθμολογούμενο στοιχείο που διαθέτει η επιχείρηση ο ανώτατος βαθμός είναι 1. Επομένως ανώτατος βαθμός που μπορεί να λάβει στο υποκρίτήριο είναι 10.</i></p>	<p>Ενδεικτικά η επιχείρηση διαθέτει: Συστήματα Διασφάλισης ποιότητας παραγωγικής διαδικασίας, Εμπορικά Σήματα, Συστήματα αυτοματοποίησης στην παραγωγή, Συστήματα αυτομ/σης για την παρακολούθηση και τον έλεγχο της "παραγωγικής" διαδικασίας, Εξειδικευμένα Λογισμικά (ERP, CRM, Logistics, κ.α.), Ηλεκτρονικές πωλήσεις, Αυτόματα συστήματα παραγγελιοληψίας (remote, κ.α.), Οργανωμένη προβολή (επαγγελματικοί οδηγοί, μηχανές αναζήτησης), κλπ.: 1 - 10</p> <p>Μη επαρκής τεκμηρίωση: 0</p>		10%	
			ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ		0,00	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ		ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 2014 - 2020				
Άξονας Προτεραιότητας		1. - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας				
Επενδυτική Προτεραιότητα		1.b. - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυσής εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής				
Ειδικός Στόχος		1.b.1 - Προαγωγή επενδύσεων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών στους τομείς προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3)				
Κωδικός Πρόσκλησης						
ΦΟΡΕΑΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ						
Τίτλος Προτεινόμενης Πράξης						
ΣΤΑΔΙΟ Γ' - Αξιολόγηση Πρότασης ανά Ομάδα Κριτηρίων						
ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ Γ' - Σαφήνεια Επενδυτικού Σχεδίου (βαθμολογία)						
ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ	Α/Α	Περιγραφή κριτηρίου	Εξειδίκευση κριτηρίου	Τιμή / Βαθμός	Συντελεστής Στάθμισης	Αιτιολόγηση / Παρατηρήσεις
Γ. ΣΑΦΗΝΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ (Βαρύτητα Ομάδας Κριτηρίου 70%)	Γ.1	Περιγραφή Επενδυτικού Σχεδίου	Η πρόταση περιλαμβάνει μια ρεαλιστική περιγραφή του παρόντος σταδίου ανάπτυξης και της προστιθέμενης αξίας του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου «καινοτομίας, έρευνας, ανάπτυξης», καθώς και την κατανόηση ανταγωνιστικών λύσεων. Περιλαμβάνει επίσης, σύγκριση με «ιδεατές», γνωστές εμπορικές λύσεις (συμπεριλαμβανομένου π.χ. του κόστους, των	Πολύ Καλή: 10	40%	
				Καλή: 5		

			<i>περιβαλλοντικών οφελειών, κλπ).</i>	Ανεπαρκής: 0			
Γ.2	Αντικείμενο επενδυτικού σχεδίου – Αναμενόμενα Αποτελέσματα	Βαθμολογείται η στόχευση του επενδυτικού σχεδίου και τα αναμενόμενα αποτελέσματα. <i>Κάθε υποκριτήριο δύναται να βαθμολογείται από 0 έως 2. Η συνολική βαθμολογία του κριτηρίου προκύπτει ως το συνολικό άθροισμα όλων των επιμέρους υποκριτηρίων.</i>	Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο καινοτομίας στοχεύει στη διερεύνηση νέων ευκαιριών της αγοράς, για αντιμετώπιση εθνικών, ευρωπαϊκών ή παγκόσμιων προκλήσεων: 0-2		60%		
Γ.3			Περιγράφεται με ρεαλιστικό και ακριβή τρόπο πώς η καινοτομία έχει τη δυνατότητα να ενισχύσει την ανάπτυξη της προτείνουσας εταιρίας: 0-2				
Γ.4			Οι αναμενόμενες επιδόσεις της καινοτομίας είναι πειστικές και υπάρχει η δυνατότητα να είναι σχετικές, από εμπορική άποψη (<i>value for money</i>). Είναι πιθανώς καλύτερα από ότι άλλες εναλλακτικές λύσεις: 0-2				

	Γ.5			Η πρόταση αντικατοπτρίζει μια πολύ καλή κατανόηση των κινδύνους κι ευκαιριών, που σχετίζονται με την επιτυχή εισαγωγή στην αγορά της καινοτομίας, τόσο από τεχνικής, όσο και από εμπορικής απόψεως: 0-2			
	Γ.6			Η πρόταση δείχνει με πειστικό τρόπο ότι θα υπάρξει ζήτηση/αγορά (<i>πρόθυμοι να πληρώσουν</i>) για την καινοτομία όταν το προϊόν/λύση εισαχθεί στην αγορά: 0-2			
				ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ		0,00	

Φύλλο Αξιολόγησης Πράξης

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 2014 - 2020
Άξονας Προτεραιότητας	1. - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας
Επενδυτική Προτεραιότητα	1.b. - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
Ειδικός Στόχος	1.b.1 - Προαγωγή επενδύσεων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών στους τομείς προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3)
Κωδικός Πρόσκλησης	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ	
Τίτλος Προτεινόμενης Πράξης	

Αξιολόγηση ανά ομάδα κριτηρίων

A/A	Ομάδα κριτηρίων	Συντελεστής στάθμισης	Μέγιστη Τιμή/Βαθμολογία	Συνολική βαθμολογία
A	Τυπικές Προϋποθέσεις Συμμετοχής (ΝΑΙ/ΟΧΙ)		ΝΑΙ / ΟΧΙ	
B	Κατάσταση Επιχείρησης	30%	0,00	0,00
Γ	Σαφήνεια Επενδυτικού Σχεδίου	70%	0,00	0,00
ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΘΕΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ: Η πράξη πρέπει να έχει λάβει θετική αξιολόγηση στις ομάδες κριτηρίων Α και Γ και συνολική βαθμολογία μεγαλύτερη από 0 .		ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		0,00

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ (συμπληρώνονται τυχόν αλλαγές που προτείνονται από τους αξιολογητές, σε επιμέρους στοιχεία της υποβαλλόμενης πρότασης, και τα οποία αποτελούν προϋπόθεση για την απόδοση της συγκεκριμένης βαθμολογίας)

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

*ΠΡΟΣΟΧΗ:

Επισημαίνεται ότι κάθε επισυναπτόμενο έγγραφο θα πρέπει να έχει μέγεθος μέχρι 10 MB.

Το συνολικό ανώτατο όριο μεγέθους για όλα τα συνημμένα αρχεία πρέπει να είναι κάτω από 50 MB.

Είναι δυνατό να επισυναφθούν και αρχεία τύπου .zip.

Τα δικαιολογητικά που πρέπει να περιέχονται στον ηλεκτρονικό φάκελο υποψηφιότητας ανά κατηγορία δικαιούχου, είναι τα ακόλουθα:

Α) ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Α/Α	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
1.	Έντυπο υποβολής Ε1 (αρκεί μόνο η οριστικοποίησή του στην ηλεκτρονική υποβολή του ΠΣΚΕ)
2.	Έντυπο υποβολής Ε2 συνημμένο σε μορφή pdf
3.	Κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr (με εμφανή την ημερομηνία εκτύπωσης η οποία θα είναι μεταγενέστερη από την ημερομηνία της πρόσκλησης).
4.	<p>Δικαιολογητικά νόμιμης υπόστασης:</p> <p>Για Α.Ε.: Ισχύν Κωδικοποιημένο Καταστατικό (Νομαρχία ή ΓΕΜΗ ανάλογα με τη χρονική περίοδο), Συγκρότηση ΔΣ & Ορισμός Νομίμου Εκπροσώπου (ΦΕΚ ή ΓΕΜΗ ανάλογα με τη χρονική περίοδο), Απόφαση Γενικής Συνέλευσης ή Μετοχολόγιο από την οποία προκύπτει η ισχύουσα μετοχική σύνθεση.</p> <p>Για Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε.: Ισχύν Κωδικοποιημένο Καταστατικό (Πρωτοδικείο ή ΓΕΜΗ ανάλογα με τη χρονική περίοδο), Πράξη εκπροσώπησης (ΦΕΚ εκπροσώπησης ή ΓΕΜΗ ανάλογα με τη χρονική περίοδο) σε περίπτωση που η εκπροσώπηση δεν προκύπτει από το ανωτέρω Καταστατικό.</p> <p>Για Ο.Ε., Ε.Ε.: Πλέον πρόσφατο καταστατικό επικυρωμένο από την αρμόδια Υπηρεσία (Πρωτοδικείο ή ΓΕΜΗ), στο οποίο θα αποτυπώνεται η Διαχείριση-Εκπροσώπηση.</p> <p>Για Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις του Ν. 4430/2016 όπως ισχύει: Πιστοποιητικό εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, Αρχικά υποβληθέν καταστατικό και η τελευταία τροποποίηση αυτού (αν υπάρχει).</p> <p>Για Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις: Τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και εκπροσώπησης που προβλέπονται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.</p> <p>Για Ατομικές Επιχειρήσεις : αρκεί η υποβολή του δικαιολογητικού με α/α : 2 (Κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr)</p>
5.	<p>1. Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας (πίνακας προσωπικού) Ε4 (συμπεριλαμβανομένων τυχόν τροποποιήσεων αυτών) και για τις τρεις (3) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης</p> <p>2. Αποδεικτικό Υποβολής δήλωσης Αποδοχών & Συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική Κατάσταση τέλους έτους στην</p>

	οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε και για τις τρεις (3) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.
6.	Άδεια λειτουργίας σε ισχύ ή αίτηση για έκδοση/ανανέωση άδειας λειτουργίας ή βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας περί συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας ή γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας. Σε περίπτωση που, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου ότι δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας.
7.	Δήλωση που αφορά στην πλήρωση της ιδιότητας της ΜΜΕ σύμφωνα με το υπόδειγμα στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V της Αναλυτικής Πρόσκλησης.
8.	Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 από τον νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας με το γνήσιο της υπογραφής σύμφωνα με το Υπόδειγμα στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ X της Αναλυτικής Πρόσκλησης.
9.	<p>Στις περιπτώσεις συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα τον ορισμό των ΜΜΕ του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, θα προσκομίζονται κατ' αναλογία τα εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Απαιτούμενα δικαιολογητικά σχετικά με την Εταιρική/μετοχική σύνθεση, νόμιμη εκπροσώπηση και διαχείριση ανάλογα με τη νομική μορφή της επιχείρησης (βλ. δικαιολογητικά με α/α 3) 2. Έντυπο Ε3 με αριθμό Δήλωσης (ηλεκτρονική υποβολή) και για τις τρεις (3) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις (2017, 2018 και 2019) που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. 3. Ισολογισμοί - Αποτελέσματα χρήσης (για επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων) και για τις τρεις (3) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις (2017, 2018 και 2019) που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. 4. Ετήσιοι Πίνακες Προσωπικού (Ε4) & τυχόν Τροποποιητικοί Πίνακες και για τις τρεις (3) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις (2017, 2018 και 2019) που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης 5. Αποδεικτικό Υποβολής δήλωσης Αποδοχών & Συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική Κατάσταση τέλους έτους στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε και για τις τρεις (3) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης <p><u>Σημειώνεται ότι για τις περιπτώσεις συνδεδεμένων/συνεργαζόμενων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται εκτός Ελλάδας θα υποβάλλονται τα αντίστοιχα ως ανωτέρω ισοδύναμα δικαιολογητικά/έγγραφα που ισχύουν στην αντίστοιχη χώρα.</u></p>
10.	<p>Οικονομικά στοιχεία ανάλογα με την κατηγορία βιβλίων</p> <p>Α.Επιχειρήσεις με τήρηση απλογραφικών βιβλίων:</p> <p>Έντυπα Ε3 με αριθμό Δήλωσης (ηλεκτρονική υποβολή) για τις τρεις (3) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. (2017-2018-2019)</p> <p>Έντυπο φορολογίας εισοδήματος (έντυπο Ν) για τις τρεις (3) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. (2017-2018-2019)</p> <p>Β. Επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων:</p> <p>Ισολογισμοί-αποτελέσματα χρήσης, (2017-2018-2019)</p> <p>Έντυπα Ε3 με αριθμό Δήλωσης (ηλεκτρονική υποβολή) για τις τρεις (3) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. (2017-2018-2019)</p>
11.	Φορολογική ενημερότητα ή βεβαίωση οφειλών της επιχείρησης από την οποία να προκύπτει ότι δεν είναι υπόχρεη σε ανάκτηση παράνομης κρατικής ενίσχυσης κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής
12.	Τα δικαιολογητικά του σημείου Β του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ VI - ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΩΝ
13.	Προσύμφωνο συνεργασίας ή υπεργολαβίας με Ερευνητικό Ίδρυμα ή άλλη εταιρία (εφόσον απαιτείται) σύμφωνα

	<p>με το συνημμένο σχέδιο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ) .</p> <p>Δήλωση Πρόθεσης Συνεργασίας με τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που θα συμμετέχουν υλοποιώντας τμήμα του ερευνητικού έργου με υπεργολαβία (έρευνα επί συμβάσει), στις οποίες περιγράφεται το αντικείμενο της έρευνας που θα υλοποιηθεί, τα παραδοτέα και αναφέρεται το κόστος των εργασιών.</p>
14.	<p>Εφόσον υπάρχουν, να προσκομιστούν δικαιολογητικά που να τεκμηριώνουν την αξία των εξαγωγών της επιχείρησης, όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> - σε βιβλία Γ' Κατηγορίας, το έντυπο Ε3 ή σχετική δήλωση, - σε ενδοκοινοτικές παραδόσεις το έντυπο «Φ4: Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας Ενδοκοινοτικών παραδόσεων Αγαθών και Παρεχόμενων Υπηρεσιών» [μέσω του ΦΠΑ ("Πράξεις Λήπτη") και "Intrastat" (από τις "αποστολές")], ενώ - για εξαγωγές σε τρίτες χώρες, αναλυτικό καθολικό ή το σχετικό ο ισοζύγιο λογαριασμών, κλπ (άλλα παραστατικά, συγκεντρωτικές καταστάσεις), <p>ώστε να τεκμηριώνεται το κριτήριο αξιολόγησης Β1 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ).</p>
15.	<p>Εφόσον υπάρχουν, Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας και Διακρίσεις - Βραβεύσεις σε Ευρωπαϊκούς ή Διεθνείς διαγωνισμούς (π.χ. καλύτερο προϊόν, καλύτερη συσκευασία, βραβείο ποιότητας, βραβείο συσκευασίας, βραβείο πράσινης επιχείρησης, βραβείο εξαγωγικής αριστείας, βραβείο μάρκετινγκ κ.ά.), ώστε να τεκμηριώνονται τα κριτήρια αξιολόγησης Β4 και Β5 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ).</p>
16.	<p>Λοιπά Δικαιολογητικά της επιχείρησης (πχ. βιβλίο παγίων, πιστοποιήσεις συστημάτων ποιότητας και προϊόντων, ιστοσελίδα κ.α.) σχετικά με την υφιστάμενη οργάνωση της επιχείρησης, ώστε να τεκμηριώνεται το κριτήριο αξιολόγησης Β6 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ).</p>
17.	<p>Οποιαδήποτε άλλο στοιχείο που τεκμηριώνει τα αναγραφόμενα στο επενδυτικό σχέδιο, και μπορεί να συμβάλει στην καλύτερη αξιολόγηση της πρότασης.</p>

Β. ΓΙΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΝΤΑΙ ΣΑΝ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ (Όταν ισχύουν οι τιθέμενοι περιορισμοί όπως αναφέρονται στην παρούσα πρόσκληση)

1. Υπεύθυνες Δηλώσεις του κάθε φορέα σύμφωνα με τα υποδείγματα του Παραρτήματος ΙΧ
2. ΦΕΚ ίδρυσης ή/ και απόφαση των αρμοδίων οργάνων του ερευνητικού οργανισμού ή/ και σχετικό απόσπασμα από τον Κανονισμό Λειτουργίας του οργανισμού περί της ίδρυσης και λειτουργίας του τμήματος/ ινστιτούτου /εργαστηρίου που συμμετέχει στην πρόταση. Διευκρινίζεται ότι δεν αφορά την Ίδρυση του Ειδικού Λογαριασμού του Ερευνητικού Οργανισμού, αλλά την οντότητα που εκτελεί το έργο. Επιπλέον, σε περίπτωση που το έργο εκτελείται όχι από την έδρα του Ερευνητικού Οργανισμού αλλά από παράρτημά του, τότε: ΦΕΚ ίδρυσης παραρτήματος στην περιφέρεια από την οποία αντλεί κονδύλια για τη χρηματοδότηση του έργου (όπως η περιφέρεια δηλώθηκε στην αίτηση χρηματοδότησης).
3. Προκειμένου να αξιολογηθεί εάν ένας φορέας είναι προβληματικός : Αντίγραφο του εγγράφου με το οποίο υποβλήθηκαν στο Ελεγκτικό Συνέδριο και στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους ο απολογισμός του τελευταίου οικονομικού έτους, ο απολογισμός χρηματοδοτήσεων, ο προϋπολογισμός και οι οικονομικές καταστάσεις του Ειδικού Λογαριασμού (Ισολογισμός), σύμφωνα με ισχύουσες διατάξεις (παρ. 3 του άρθρου 82 του ν4055/2012 και άρθρο 41 του ν4129/2013 (Α52) όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 29 του ν4223/2013 (Α 287)), καθώς και αντίγραφα των σχετικών στοιχείων.
4. Υπεύθυνη Δήλωση του κάθε φορέα για την έχει λάβει υπόψη του και πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις του κεφαλαίου Ι καθώς και οι ειδικές προϋποθέσεις των αρ. 25 ή/και 28 του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014

Σημειώνεται ότι όλα τα ανωτέρω δικαιολογητικά είναι στην ελληνική γλώσσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτούνται **από όλους τους φορείς:**

- 1. Πρωτότυπη φορολογική ενημερότητα**, για είσπραξη χρημάτων από φορείς Κεντρικής Διοίκησης σε ισχύ και
- 2. Ασφαλιστική ενημερότητα** για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο σε ισχύ, **ή Βεβαίωση οφειλής φόρων και ασφαλιστικών εισφορών.**

Επισημαίνεται ότι, η βεβαίωση οφειλής γίνεται αποδεκτή μόνο στην τελική εκταμίευσή, όπου γίνεται και η παρακράτηση του ποσού, σύμφωνα με το άρθρο 32 του Ν. 4314/2014 (ΦΕΚ265).

Για τη βέβαιη εξυπηρέτηση των δικαιούχων συνιστάται οι ενημερότητες να διατηρούν την ισχύ τους για τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία προσκόμισης τους.

Μόνο για επιχειρήσεις

- 1. Πρόσφατη εκτύπωση κατάστασης ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ)** της επιχείρησης μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr, με εμφανή την ημερομηνία εκτύπωσης εντός των τελευταίων δέκα (10) ημερών από την υποβολή τους.
- 2. Φωτοτυπία Τραπεζικού εγγράφου** (πχ. εκτύπωση από το e-banking) με τον αριθμό IBAN (εταιρικού ή επαγγελματικού λογαριασμού) της επιχείρησης, στον οποίο θα γίνει η κατάθεση του ποσού.
- 3. Υπεύθυνη Δήλωση θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής του ιδιοκτήτη (για ατομικές επιχειρήσεις) ή Νόμιμου Εκπροσώπου** στην οποία θα αναφέρονται :

i. **ότι η δημόσια επιχορήγηση του προγράμματος δεν έχει εκχωρηθεί.**

Εφόσον έχει γίνει εκχώρηση υποβάλλεται υποχρεωτικώς η Σύμβαση εκχώρησης επιχορήγησης έναντι δανείου και βεβαίωση εκταμίευσης αυτού.

ii. **ότι δεν έχει γίνει περαιτέρω τροποποίηση του καταστατικού**, με αναφορά στον αριθμό της τελευταίας τροποποίησης.

Σε περίπτωση που έχει τροποποιηθεί το καταστατικό της επιχείρησης τότε απαιτείται επιπρόσθετα η προσκόμιση επικυρωμένου από το Γ.Ε.ΜΗ. αντιγράφου του τελευταίου (κωδικοποιημένου) καταστατικού ή το σύνολο των τροποποιήσεων του καταστατικού από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, εφόσον δεν υφίσταται κωδικοποιημένο. (Από τη συμπλήρωση του παρόντος σημείου εξαιρούνται οι ατομικές επιχειρήσεις).

iii. **ότι τα στοιχεία της εκπροσώπησης, αλλά και της εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης της εταιρείας, δεν έχουν τροποποιηθεί και είναι σύμφωνα με το ισχύον Τεχνικό Παράρτημα.**

Εφόσον έχει γίνει τροποποίηση τότε υποβάλλονται εναλλακτικά:

- για την εκπροσώπηση: Καταστατικό, Πιστοποιητικό/Βεβαίωση εκπροσώπησης, Πρακτικό/Απόφαση ΓΣ, ανάλογα με τη νομική μορφή – (ΑΕ/ΝΕΠΑ/ΕΠΕ/ΙΚΕ)
- για την εταιρική/μετοχική σύνθεση : Καταστατικό, Φωτοτυπία του βιβλίου μετόχων με σφραγίδα της εταιρείας και υπογραφή από τον νόμιμο εκπρόσωπο ή πρακτικό Γ.Σ. με την ισχύουσα μετοχική σύνθεση, ανάλογα με τη νομική μορφή (ΑΕ/ΕΠΕ/ΙΚΕ/ΟΕ/ΕΕ/ΝΕΠΑ).

Οι ατομικές επιχειρήσεις συμπληρώνουν το παρόν σημείο ως ακολούθως:

- Δεν έχουν μεταβληθεί / τροποποιηθεί τα στοιχεία της ατομικής επιχείρησης από τα αναφερόμενα στο εγκεκριμένο τεχνικό παράρτημα. Σε περίπτωση που έχουν μεταβληθεί, προσκομίζεται βεβαίωση της αρμόδιας ΔΟΥ.
- iv. **περί μη πτώχευσης, αίτησης για πτώχευση, μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση και μη θέσης σε εκκαθάριση.** Οι ατομικές επιχειρήσεις συμπληρώνουν την Υ.Δ. μόνο ως προς τη μη πτώχευσης και τη μη αίτηση για πτώχευση. Η εν λόγω αναφορά στην υπεύθυνη δήλωση απαιτείται για τη λήψη προκαταβολής και ενδιάμεσης πληρωμής επιχορήγησης.
- v. **περί μη εκκρεμούς διαδικασίας εκτέλεσης προηγούμενης απόφασης ανάκτησης σε κάθε εκταμίευση (προκαταβολή ή ενδιάμεση δόση ή τελική πληρωμή).**

Για την τελική πληρωμή επιχορήγησης, προσκομίζονται όλα τα ανωτέρω με τη διευκρίνιση ότι:

- Το σημείο (iv) της προαναφερθείσας Υπεύθυνης Δήλωσης αντικαθίσταται από αναφορά σε **μη θέση σε αναγκαστική διαχείριση** για όλες τις εταιρικές μορφές. Για τις δε ατομικές επιχειρήσεις, το εν λόγω σημείο διαγράφεται εντελώς.
- Προσκομίζεται επιπλέον **πιστοποιητικό καλής λειτουργίας από το Γ.Ε.ΜΗ.** περί μη πτώχευσης, αίτησης για πτώχευση και μη θέσης σε εκκαθάριση, με ημερομηνία έκδοσης το τελευταίο δίμηνο. Σε περίπτωση μη δυνατότητας έκδοσης του πιστοποιητικού καλής λειτουργίας από το Γ.Ε.Μ.Η. θα πρέπει να προσκομιστούν πρωτότυπα πιστοποιητικά, έκδοσης τελευταίου διμήνου, μη πτώχευσης και μη κατάθεσης αίτησης πτώχευσης από Πρωτοδικείο, μη θέσης σε εκκαθάριση και μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση από ΓΕΜΗ. Για τις ατομικές επιχειρήσεις αρκεί η προσκόμιση πρωτότυπου πιστοποιητικού, έκδοσης τελευταίου διμήνου, μη πτώχευσης και μη κατάθεσης αίτησης πτώχευσης από Πρωτοδικείο.

Για τη βέβαιη εξυπηρέτηση των δικαιούχων συνιστάται το πιστοποιητικό να διατηρεί την ισχύ τους για τουλάχιστον 15 ημέρες από την ημερομηνία προσκόμισης του.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :							
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			
<p>Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις⁽³⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:</p> <ul style="list-style-type: none"> Όλα τα αναγραφόμενα τόσο στην ηλεκτρονική όσο και στη φυσική μορφή του εντύπου υποβολής πρότασης καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στο φυσικό φάκελο της πρότασης είναι ακριβή και αληθή. Ο Δικαιούχος έχει λάβει σαφή γνώση του περιεχομένου του Οδηγού του Προγράμματος. Ο Δικαιούχος έχει λάβει υπόψη του και πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις του κεφαλαίου Ι καθώς και οι ειδικές προϋποθέσεις των αρ. 25 ή/και 28 του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014, Το συγκεκριμένο έργο ή μέρος αυτού καθώς και οι δαπάνες που περιλαμβάνει δεν έχουν χρηματοδοτηθεί, ενταχθεί και δεν θα υποβληθούν προς έγκριση χρηματοδότησης σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους. Δεν πραγματοποιήθηκαν δαπάνες που αφορούν στο έργο πριν από το χρόνο έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών, όπως ορίζεται στον Οδηγό Εφαρμογής (πριν από την υποβολή της αίτηση χορήγησης της ενίσχυσης). Η επιχείρηση δεν βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση. Η επιχείρηση δεν είναι προβληματική σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 σημείο 18 του Κανονισμού ΕΕ 651/2014, Η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί. Δεν εκκρεμεί εις βάρος της επιχείρησης διαδικασία ανάκτησης παράνομης κρατικής ενίσχυσης κατόπιν απόφασης της Ε.Ε.. Σε περίπτωση έγκρισης της χρηματοδότησής του ο Δικαιούχος συμφωνεί στη δημοσίευση της επωνυμίας της επιχείρησης, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των δικαιούχων που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά ή με άλλο τρόπο, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 στοιχείο δ του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1828/2006. Για τους λόγους του άρθ. 39, παρ. 1, του Ν. 4488/2017, δεν έχουν επιβληθεί πρόστιμα που έχουν αποκτήσει τελεσίδικη & δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας κι ειδικότερα: 							

- Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι),
- Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι),
- (Μόνο για οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων καθώς και Λοιπούς Φορείς που αντιμετωπίζονται ως **Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων** που χρηματοδοτούνται ως μη κρατική ενίσχυση, σε περιπτώσεις συνεργασίας με επιχειρήσεις) Θα τηρούνται οι προϋποθέσεις του σημείου 2.2.2 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01) και δεν θα χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες στο συγκεκριμένο συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας.
- (Μόνο για οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων καθώς και Λοιπούς Φορείς που αντιμετωπίζονται ως **Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων** που χρηματοδοτούνται ως μη κρατική ενίσχυση, σε περιπτώσεις συνεργασίας με επιχειρήσεις) Το σύνολο των τυχόν κερδών από τις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης θα επανεπενδυθεί στις κύριες δραστηριότητες του φορέα οι οποίες είναι μη οικονομικές.
- Σε περίπτωση έγκρισης της χρηματοδότησης του έργου θα προσκομιστεί το Συμφωνητικό Συνεργασίας μεταξύ των εταίρων του έργου (εφόσον απαιτείται) αμέσως μετά την υπογραφή του και πάντως πριν την καταβολή της α΄ δόσης επιχορήγησης.
- Ο Δικαιούχος είναι ενημερωμένος και η πρόταση που υποβάλλει είναι εναρμονισμένη και υπακούει στους περιορισμούς και πληρεί όλες τις προϋποθέσεις του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014
- Η επιχείρηση διαθέτει ή δεσμεύεται ότι θα μεριμνήσει για την ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης των ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ) στις εγκαταστάσεις αυτής υλοποιώντας τις απαραίτητες υποδομές πρόσβασης (προσδιορίζονται ανάλογα με το είδος της δράσης) μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης. Ως υποδομές νοούνται οι κτιριακές υποδομές ή /και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές, όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λ.π.)
- Ο Δικαιούχος αποδέχεται οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές.
- Ο Δικαιούχος αποδέχεται τη διασταύρωση των στοιχείων που δηλώνονται στην πρόταση του επενδυτικού σχεδίου με τα στοιχεία που παρέχονται από το πληροφοριακό σύστημα TAXIS και στα συστήματα των ασφαλιστικών οργανισμών.
- Ο Δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα της διεύθυνσης email που έχει δηλωθεί στο έντυπο υποβολής προς τον ΕΦ/ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και όσα λαμβάνονται από αυτούς επέχουν θέση επίσημων εγγράφων.
- Ο Δικαιούχος αποδέχεται ότι κατά την υλοποίηση του έργου, η επικοινωνία με τον ΕΦ/ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας αναφορικά με την εξέλιξη και ολοκλήρωση της πράξης (αιτήματα τροποποίησης, εκθέσεις προόδου και ολοκλήρωσης κλπ) δύναται να γίνεται ηλεκτρονικά (on screen) μέσω ηλεκτρονικών εντύπων, όπως αυτά θα καθοριστούν από τον ΕΦ/ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
- Ο Δικαιούχος αποδέχεται ότι σε περίπτωση διαπίστωσης ανακριβειών στη δήλωσή του, μετά την έναρξη του έργου, το έργο θα απενταχθεί και θα κληθεί να επιστρέψει έντοκα τη ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση.
- Ο Δικαιούχος έχει υποβάλλει μόνο μία πρόταση στην Πρόσκληση.
- Η επιχείρηση δεν εντάσσεται σε ήδη οργανωμένο ομοίμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών η οποία εκμεταλλεύεται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. *franchising, shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης*), και λειτουργεί με μία από τις επιλέξιμες από το πρόγραμμα νομικές μορφές

Ημερομηνία: ..... 20.....

Για την επιχείρηση
Ο Νόμιμος Εκπρόσωπος

(σφραγίδα επιχείρησης, στοιχεία Νόμιμου εκπροσώπου, υπογραφή)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Αναγράφεται ολογράφως.

(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 2014-2020

«ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ»

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

για την υλοποίηση συνεργατικών ερευνητικών έργων στο πλαίσιο της Δράσης

«ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ» (ΕΣΠΑ 2014-2020)

[Τονίζεται ότι το περιεχόμενο (κείμενο άρθρων) του παρόντος σχεδίου συμφωνητικού δεν είναι δεσμευτικό, αλλά ενδεικτικό, και μπορεί να τροποποιηθεί αναλόγως, σύμφωνα με τις τελικές συμφωνίες των συμβαλλομένων μερών. Ωστόσο θα πρέπει να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον διατάξεις για τα ζητήματα που θεωρείται ότι είναι απαραίτητο να διευθετούνται με το συμφωνητικό συνεργασίας, σύμφωνα με την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης.]

Για το έργο με κωδικό ..... και τίτλο
"....."

Το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας τίθεται σε ισχύ σήμερα την ..... του μηνός
..... του έτους ... μεταξύ των κάτωθι:

1. .... που εδρεύει.....
2. .... που εδρεύει.....
3. .... που εδρεύει.....
4. .... που εδρεύει..... και
5. .... που εδρεύει .....

Όλοι οι προαναφερόμενοι, που στο εξής θα αναφέρονται, συλλογικά ή μεμονωμένα, ως «Φορείς» ή «Μέλη της Σύμπραξης», συμφωνούν και συναποδέχονται τα ακόλουθα:

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡΘΡΟ 1 - ΟΡΙΣΜΟΙ.....	3
ΑΡΘΡΟ 2 - ΣΚΟΠΟΣ.....	3
ΑΡΘΡΟ 3 - ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΦΟΡΕΩΝ.....	3
ΑΡΘΡΟ 4 - ΟΡΓΑΝΩΣΗ/ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	4
ΑΡΘΡΟ 5 - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ – ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	4
ΑΡΘΡΟ 6 – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ.....	4
6.1. Γενικά.....	4
6.2. Ιδιοκτησία και Προστασία Γνώσης	4
6.3. Δημοσίευση Γνώσης	5
6.4. Δικαιώματα Πρόσβασης	6
ΑΡΘΡΟ 7 – ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ.....	8
7.1. Ευθύνη για έμμεσες ζημιές.....	8
7.2. Ευθύνη Έναντι Τρίτων.....	8
7.3. Ευθύνη για Υπεργολάβους.....	8
ΑΡΘΡΟ 8 – ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΟΡΩΝ, ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΦΟΡΕΑ, ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΟΣΥΡΣΗΣ.....	8
8.1. Παραβίαση όρων.....	8
8.2. Απόσυρση Φορέα και συνέπειες.....	9
8.3. Συνέπειες Απόσυρσης.....	9
8.4. Αποκλεισμός Φορέα και Συνέπειες.....	10
8.5. Συμμετοχή Νέου Φορέα στη Σύμπραξη	10
ΑΡΘΡΟ 9 – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΙΣΧΥΟΣ	10
9.1. Έναρξη ισχύος	10
9.3. Πρόωρος Τερματισμός	10
ΑΡΘΡΟ 10 - ΑΛΛΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ.....	11
ΑΡΘΡΟ 11 – ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ/ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ	11
ΑΡΘΡΟ 12 - ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ.....	11
ΑΡΘΡΟ 13 – ΕΓΓΡΑΦΑ / ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.....	11
ΑΡΘΡΟ 14 - ΓΛΩΣΣΑ.....	12
ΑΡΘΡΟ 15 – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ/ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΟΡΩΝ	12
ΑΡΘΡΟ 17 – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	12
ΑΡΘΡΟ 18 – ΑΚΥΡΩΣΗ Ή ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ.....	12
ΑΡΘΡΟ 19 – ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ.....	13
ΑΡΘΡΟ 20 - ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ.....	13
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	13

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Έχοντας λάβει γνώση την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης «Ερευνητικά Σχέδια Καινοτομίας»,

τα Μέλη της Σύμπραξης, κατέχοντας ουσιαστική εμπειρία και ενδιαφέρον στο συγκεκριμένο επιστημονικό αντικείμενο, έχουν υποβάλει Αίτηση Χρηματοδότησης Έργου στη δράση «Ερευνητικά Σχέδια Καινοτομίας» που χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κεντρική Μακεδονία», ΕΣΠΑ 2014-2020.

Τα Μέλη της Σύμπραξης επιθυμούν τη σύναψη του παρόντος διακανονισμού που σχετίζεται με τις μεταξύ τους διευθετήσεις κατά τη διάρκεια και μετά τη λήξη της εκτέλεσης του προαναφερόμενου ερευνητικού Έργου.

Με βάση τα ανωτέρω, τα Μέλη της Σύμπραξης συμφωνούν τα

ακόλουθα:

ΑΡΘΡΟ 1 – ΟΡΙΣΜΟΙ

Οι λέξεις που ξεκινούν με κεφαλαίο γράμμα στο παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας θα έχουν τον ίδιο ορισμό και έννοια που τους αποδίδεται στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης ή θα έχουν την έννοια που τους αποδίδεται σε οποιοδήποτε άρθρο του παρόντος Συμφωνητικού.

ΑΡΘΡΟ 2 - ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας είναι η οργάνωση της εργασίας μεταξύ των Φορέων της Σύμπραξης, η οργάνωση της διαχείρισης του Έργου, ο καθορισμός των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των συμμετεχόντων Φορέων, καθώς και η διαχείριση των θεμάτων που σχετίζονται με τα Δικαιώματα Πρόσβασης και Διανοητικής Ιδιοκτησίας.

Σε κάθε περίπτωση, το παρόν Συμφωνητικό έχει ρόλο συμπληρωματικό και όχι αναιρετικό προς την Απόφαση Χρηματοδότησης και το συνημμένο σε αυτήν Τεχνικό Παράρτημα Έργου.

ΑΡΘΡΟ 3 - ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΦΟΡΕΩΝ

Τα Μέλη της Σύμπραξης δεσμεύονται για την αποτελεσματική υλοποίηση του ερευνητικού έργου, ήτοι να συνεργάζονται, να εκτελούν και να εκπληρώνουν εγκαίρως όλες τις υποχρεώσεις τους, καλόπιστα και υπό τους όρους, προϋποθέσεις και διαδικασίες που αναφέρονται στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης.

Κάθε Μέλος δεσμεύεται να γνωστοποιεί εγκαίρως στο Συντονιστή του έργου ή/ και στα λοιπά Μέλη κάθε σημαντική πληροφορία, γεγονός, πρόβλημα ή καθυστέρηση που ενδέχεται να επηρεάσει το Έργο. Επίσης, κάθε Μέλος δεσμεύεται να παρέχει στον Συντονιστή του έργου, αλλά και στους λοιπούς Φορείς της Σύμπραξης, εγκαίρως και έγκυρα όλες τις πληροφορίες και το υλικό που είναι αναγκαία για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους στο πλαίσιο της εκτέλεσης του Έργου.

Συμμετοχή/ Παρέμβαση τρίτων (μη μελών της Σύμπραξης)

Κάθε Φορέας, ακόμη και σε περίπτωση που συνάπτει σύμβαση υπεργολαβίας ή εμπλέκει με άλλον τρόπο τρίτους (όπως θυγατρικές εταιρίες) στο Έργο, παραμένει μόνος υπεύθυνος για την διεκπεραίωση του τμήματος του Έργου που του αναλογεί, αλλά και για την συμμόρφωση των τρίτων με τους όρους του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας και της Απόφασης Χρηματοδότησης. Κυρίως οφείλει να διασφαλίζει ότι η χρήση από τρίτους δεν επηρεάζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των άλλων Μελών της Σύμπραξης, ιδίως ως προς τα πνευματικά δικαιώματα.

ΑΡΘΡΟ 4 - ΟΡΓΑΝΩΣΗ/ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Οι Φορείς της Σύμπραξης δεσμεύονται για την υιοθέτηση και την εφαρμογή επαρκούς και αποτελεσματικής δομής οργάνωσης/ διαχείρισης, η οποία θα διασφαλίζει την ομαλή διεκπεραίωση του Έργου, σύμφωνα με τους όρους, προϋποθέσεις και διαδικασίες που αναφέρονται στην Απόφαση Χρηματοδότησης και στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης. Η

δομή διαχείρισης του Έργου, καθώς και οι αρμοδιότητες, οι ρόλοι και τα καθήκοντα των Φορέων και των προσώπων που εμπλέκονται στο έργο, θα διέπονται από τα αναφερόμενα στο Τεχνικό Παράρτημα Έργου (ΤΠΕ), το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της απόφασης Χρηματοδότησης του Έργου.

Τα Μέλη της Σύμπραξης ορίζουν έναν εξ αυτών ως **Συντονιστή Φορέα** του Έργου. Συντονιστής Φορέας του Έργου ορίζεται ο ..... . Ο Συντονιστής ενεργεί ως κοινός εκπρόσωπος όλων των Φορέων που συμπράττουν και αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συνολική διαχείριση του Έργου. Οι δραστηριότητες και υποχρεώσεις που συναρτώνται με το ρόλο ενός Φορέα ως Συντονιστή δεν μπορούν να εκχωρηθούν σε τρίτους.

ΑΡΘΡΟ 5 - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ – ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Η δημόσια χρηματοδότηση που αναλογεί στους δικαιούχους καταβάλλεται απευθείας στους δικαιούχους, όπως ειδικότερα προβλέπεται στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης ενότητα 11.3 – ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ.

Τα όργανα και ο εξοπλισμός, η απόσβεση της αγοράς του οποίου χρεώνεται στο Έργο, θα ανήκει στον Φορέα της Σύμπραξης, στα λογιστικά βιβλία του οποίου έχει εγγραφεί η δαπάνη απόσβεσης.

ΑΡΘΡΟ 6 – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

6.1. Γενικά

Κάθε Φορέας της Σύμπραξης δεσμεύεται καταρχήν από τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στην Απόφαση Χρηματοδότησης, καθώς και στην Προκήρυξη της Δράσης «Ερευνητικά Σχέδια Καινοτομίας» και στην αντίστοιχη Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης, εκτός αν στο παρόν Συμφωνητικό αναφέρονται συμπληρωματικές διατάξεις.

6.2. Ίδι οκτη σία και Προστασία Γνώσης

6.2.1. Γενικά

Κατά γενική αρχή τα αποτελέσματα του έργου, δηλαδή η παραγόμενη γνώση (foreground), αποτελεί ιδιοκτησία του Φορέα που την παράγει.

6.2.2. Συνιδιοκτησία

Εάν κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου παραχθεί **κοινή** εφεύρεση, σχεδιασμός, προϊόν ή εργασία, στην οποία έχουν συνεισφέρει δύο τουλάχιστον Φορείς της Σύμπραξης και εάν τα χαρακτηριστικά της εφεύρεσης, σχεδιασμού, προϊόντος ή εργασίας είναι τέτοια που καθιστούν αδύνατο τον διαχωρισμό για το σκοπό υποβολής αίτησης για απόκτηση και διατήρηση της προστασίας των αντίστοιχων πνευματικών δικαιωμάτων, οι εμπλεκόμενοι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι θα αποταθούν από κοινού για την απόκτηση και τη διατήρηση των αντίστοιχων δικαιωμάτων. Σε αντίθετη περίπτωση, θα επιδιώξουν την σύναψη κατάλληλων, μεταξύ τους, συμφωνιών τόσο ως προς την προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων όσο και ως προς τον επιμερισμό του αντίστοιχου κόστους.

Σε κάθε περίπτωση, οι συνδικαιούχοι θα έχουν το δικαίωμα χρήσης και παραχώρησης της χρήσης (με μη-αποκλειστικές άδειες) των εν λόγω δικαιωμάτων, με βάση τους όρους των τυχόν προϋπαρχουσών συμφωνιών, χωρίς την υποχρέωση καταβολής οικονομικού ανταλλάγματος προς τους υπόλοιπους Φορείς της Σύμπραξης ή την συγκατάθεση αυτών.

6.2.3. Μεταβίβαση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας

Κάθε Μέλος της Σύμπραξης μπορεί να μεταβιβάσει ελεύθερα τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας των οποίων είναι δικαιούχος, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που προκύπτουν από το παρόν Συμφωνητικό και την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης. Κάθε δικαιούχος μπορεί να προσδιορίζει (στο Παράρτημα ..... του παρόντος) συγκεκριμένους τρίτους στους οποίους προτίθεται να μεταβιβάσει την παραγόμενη Γνώση που του ανήκει. Σ' αυτήν την περίπτωση τα λοιπά Μέλη παραιτούνται από το δικαίωμά τους να υποβάλουν ένσταση στη μεταβίβαση προς αυτούς τους τρίτους. Ωστόσο ο μεταβιβάζων υποχρεούται να ενημερώσει προηγουμένως τα Μέλη της Σύμπραξης για την επικείμενη μεταβίβαση.

6.2.4. Κατοχύρωση προστασίας

Σε περίπτωση που ένα Μέλος της Σύμπραξης αποφασίζει, με δική του ευθύνη, να μην επιδιώξει επαρκή και αποτελεσματική προστασία για γνώση που έχει παραγάγει κατά την υλοποίηση του Έργου, ο εν λόγω Φορέας θα ενημερώσει εγγράφως, μέσω του Συντονιστή του Έργου, τους υπόλοιπους Φορείς της Σύμπραξης. Οποιοσδήποτε άλλος Φορέας της Σύμπραξης ενδιαφέρεται να αποταθεί για την απόκτηση και τη διατήρηση τέτοιας προστασίας θα ενημερώσει εγγράφως, μέσω του Συντονιστή του Έργου, τους υπόλοιπους Φορείς μέσα σε έναν μήνα από την παραλαβή της σχετικής ειδοποίησης.

Ο παραπάνω όρος προϋποθέτει ότι οι ρυθμίσεις για τα Δικαιώματα Πρόσβασης δεν θα επηρεαστούν για οποιοδήποτε Φορέα της Σύμπραξης.

6.3. Δημοσίευση Γνώσης

6.3.1. Ένας Φορέας της Σύμπραξης δικαιούται να δημοσιεύσει Γνώση η οποία παράχθηκε από άλλο Φορέα ή αποτελεί Προϋπάρχουσα Γνώση (background) άλλου Φορέα της Σύμπραξης, μόνο με προηγούμενη έγγραφη συγκατάθεση του τελευταίου. Ο όρος αυτός ισχύει ακόμη και στην περίπτωση που η εν λόγω Γνώση ή Προϋπάρχουσα Γνώση είναι συγχωνευμένη με Γνώση που ανήκει στον πρώτο.

6.3.2. Κάθε Φορέας της Σύμπραξης θα παρέχει στους υπόλοιπους Φορείς γνωστοποίηση, τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν, για κάθε προγραμματιζόμενη δημοσίευση της Γνώσης που βρίσκεται στην κατοχή του στο πλαίσιο του ερευνητικού Έργου, και, εάν του ζητηθεί, αντίτυπο των προς δημοσίευση πληροφοριών. Όλα τα δημοσιευμένα κείμενα θα περιέχουν τις απαραίτητες αναφορές σε υπάρχουσες δημοσιεύσεις.

Εκτός από τις περιπτώσεις που έχει ήδη δώσει γραπτή συγκατάθεση για δημοσίευση, οποιοσδήποτε Φορέας της Σύμπραξης εάν θεωρήσει και είναι σε θέση να υποστηρίξει με εύλογα επιχειρήματα, ότι η δημοσίευση μπορεί να επηρεάσει δυσμενώς την προστασία της δικής του Γνώσης, μπορεί να υποβάλει ένσταση στη δημοσίευση, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από τη λήψη της ειδοποίησης. Η ένσταση θα υποβληθεί προς τον Φορέα της Σύμπραξης που προγραμματίζει τη δημοσίευση, με κοινοποίηση προς τον Συντονιστή του Έργου.

6.3.3. Διάχυση Γνώσης μετά το πέρας του Έργου

Εάν η διάχυση της Γνώσης δεν επηρεάζει δυσμενώς την προστασία ή την χρήση της και με την επιφύλαξη των νόμιμων συμφερόντων τους, οι Φορείς της Σύμπραξης θα διασφαλίσουν την περαιτέρω διάδοση της Γνώσης τους, όπως προβλέπεται από το πλαίσιο της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας.

6.3.4. Προστασία προσωπικών δεδομένων

Τα μέρη δεσμεύονται ότι τόσο κατά την εκτέλεση του έργου όσο και στις σχετικές δημοσιεύσεις των αποτελεσμάτων της έρευνας θα λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την συμμόρφωσή τους με την ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

6.4. Δικαιώματα Πρόσβασης**6.4.1. Γενικές Αρχές**

Κάθε Φορέας της Σύμπραξης θα λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσει χορήγηση των Δικαιωμάτων Πρόσβασης που απαιτούνται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται από την Απόφαση Χρηματοδότησης και το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας, ακόμη και στην περίπτωση ύπαρξης δικαιωμάτων των υπαλλήλων του, ή οποιουδήποτε προσώπου που ορίζεται ή δεσμεύεται για την διεκπεραίωση των δραστηριοτήτων που έχει αναλάβει στο Έργο.

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης χορηγούνται σε μη αποκλειστική βάση.

Οι Φορείς της Σύμπραξης επίσης συμφωνούν ότι, εάν δεν αναφέρεται αλλιώς στο παρόν Συμφωνητικό ή εάν δεν έχει ήδη γίνει η αντίστοιχη παραχώρηση από τον ιδιοκτήτη της Γνώσης ή της Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας, τα Δικαιώματα Πρόσβασης δεν θα περιλαμβάνουν το δικαίωμα παραχώρησης εκμετάλλευσης σε τρίτους (sub-licenses).

Εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις, καμία αποζημίωση (οικονομικό αντάλλαγμα) δεν θα ζητείται για την παραχώρηση Δικαιωμάτων Πρόσβασης.

6.4.2. Αναγνώριση Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας

Οι Φορείς της Σύμπραξης έχουν παραθέσει και απαριθμήσει στο Παράρτημα του παρόντος Συμφωνητικού την προϋπάρχουσα τεχνογνωσία (background) που απαιτείται για τη διεκπεραίωση του ερευνητικού Έργου, για την οποία μπορούν να χορηγήσουν δικαιώματα πρόσβασης.

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι οποιαδήποτε άλλη Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία θα θεωρηθεί ως μη αναγκαία για τη διεκπεραίωση του έργου και θα αποκλειστεί από τις ρυθμίσεις που αφορούν τα Δικαιώματα Πρόσβασης, Συμφωνείται, ωστόσο, ότι οι πληροφορίες του Παραρτήματος .... μπορούν να ανανεωθούν για να περιλάβουν μέρος της Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας, η οποία δεν περιλαμβάνεται στο Παράρτημα ....., και η οποία θα μπορούσε να αποδειχθεί απαραίτητη για τη διεκπεραίωση της εργασίας ενός Φορέα της Σύμπραξης στο έργο ή για τη Χρήση της Γνώσης που προκύπτει για έναν Φορέα από το Έργο, σε συνάρτηση με το ΤΠΕ.

6.4.3. Αναγνώριση περιοριστικών δεσμεύσεων

Οι Φορείς της Σύμπραξης δεσμεύονται να ενημερώσουν εγκαίρως και εγγράφως τα υπόλοιπα Μέλη για την ύπαρξη οποιουδήποτε περιορισμού στα Δικαιώματα Πρόσβασης, ο οποίος είναι δυνατό να επηρεάσει την υλοποίηση του ερευνητικού Έργου σύμφωνα με τους όρους της Απόφασης Χρηματοδότησης.

6.4.4. Δικαιώματα Πρόσβασης Απαραίτητα για την Υλοποίηση του Έργου

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία και στην παραγόμενη Γνώση, που απαιτούνται για την υλοποίηση του έργου θα χορηγηθούν χωρίς καταβολή πνευματικών δικαιωμάτων (royalty-free).

{Οι ενδιαφερόμενοι Φορείς μπορούν να αποφασίσουν διαφορετικά, και να παραχωρήσουν Δικαιώματα Πρόσβασης έναντι καταβολής ανταλλάγματος.}

6.4.5. Δικαιώματα Πρόσβασης Απαραίτητα για τη Χρήση Γνώσης Φορέα, η οποία προκύπτει από το Έργο

6.4.5.1. Απαραίτητη Χρήση Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία, τα οποία απαιτούνται για τη Χρήση της δικής τους Γνώσης, θα παραχωρηθούν με δίκαιους και εύλογους όρους.

6.4.5.2. Απαραίτητη Χρήση παραγόμενης Γνώσης

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην παραγόμενη από αυτούς Γνώση, τα οποία απαιτούνται για τη Χρήση της Γνώσης ενός άλλου Φορέα, θα χορηγηθούν με προνομιακούς όρους ή χωρίς την καταβολή πνευματικών δικαιωμάτων.

6.4.6. Αίτηση για Χορήγηση Δικαιωμάτων Πρόσβασης

Τα αναγκαία Δικαιώματα Πρόσβασης θα χορηγηθούν κατόπιν γραπτής αιτήσεως ως ακολούθως:

Εάν ένας Φορέας της Σύμπραξης θεωρήσει εύλογα ότι, χωρίς την κατοχή Δικαιωμάτων Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία ή την παραγόμενη Γνώση ενός άλλου Φορέα της Σύμπραξης, η εργασία που εμπίπτει στις δικές του αρμοδιότητες στο Έργο ή η Χρήση της Γνώσης που προκύπτει ως αποτέλεσμα του Έργου και του ανήκει, θα ήταν τεχνικά αδύνατη ή θα τύγχανε σημαντικής καθυστέρησης, ο εν λόγω Φορέας θα ζητήσει εγκαίρως και εγγράφως τα Δικαιώματα Πρόσβασης από τον δεύτερο Φορέα, προσδιορίζοντας την απαραίτητη έκταση των Δικαιωμάτων και παρέχοντας εύλογες αποδείξεις για τη συγκεκριμένη ανάγκη.

{Η παραχώρηση δικαιωμάτων πρόσβασης μπορεί να εξαρτηθεί από την αποδοχή συγκεκριμένων όρων που θα διασφαλίζουν ότι αυτά τα δικαιώματα θα χρησιμοποιηθούν για το συγκεκριμένο σκοπό που δίνονται (αυτό θα τηρηθούν οι υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας).}

6.4.7. Δικαιώματα Πρόσβασης σε τρίτους (ιδίως θυγατρικές εταιρίες)

Δικαιώματα Πρόσβασης θα παραχωρούνται σε τρίτους (ιδίως θυγατρικές εταιρίες) με γραπτή διμερή συμφωνία και υπό δίκαιους και εύλογους όρους εφόσον μπορούν να αποδείξουν ότι: α) κατέχουν άδεια εκμετάλλευσης Γνώσης που έχει παραχθεί από Μέλος της Σύμπραξης, με το οποίο συνδέονται και β) τα Δικαιώματα Πρόσβασης είναι αναγκαία προκειμένου να χρησιμοποιήσουν τη Γνώση αυτή.

Θυγατρικές εταιρίες που αποκτούν Δικαιώματα Πρόσβασης οφείλουν να παραχωρούν αντίστοιχα Δικαιώματα Πρόσβασης σε όλα τα Μέλη της Σύμπραξης και να τηρούν τις υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας που δεσμεύουν τα Μέλη. Δικαιώματα Πρόσβασης μπορεί να μην παραχωρηθούν εάν αυτό είναι σε βάρος των έννομων συμφερόντων του Φορέα της Σύμπραξης στον οποίο ανήκουν η Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία ή/και η παραγόμενη Γνώση.

6.4.8. Λογισμικό

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στις περιπτώσεις που αφορούν Λογισμικό, δεν συνεπάγονται πρόσβαση στον Κώδικα Πηγής (Source Code) αλλά μόνο στον Κώδικα Αντικειμένου (Object Code), εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά στο παρόν Συμφωνητικό.

Για το Λογισμικό, που αποτελεί Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία ή παραγόμενη Γνώση, οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι θα έχουν Περιορισμένη Πρόσβαση στον Κώδικα Πηγής (Source Code) για την υλοποίηση της εργασίας που τους αντιστοιχεί στο πλαίσιο του Έργου, αλλά δεν θα έχουν οποιαδήποτε πρόσβαση στον Κώδικα Πηγής για άλλη χρήση.

Κάθε Φορέας της Σύμπραξης που χορηγεί άδεια για το Λογισμικό του θα έχει το δικαίωμα να ζητήσει προηγούμενη γραπτή συμφωνία με τους εξουσιοδοτημένους φορείς, η οποία θα καθορίζει και θα εξασφαλίζει την προστασία των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας του (proprietary rights).

6.4.9. Χρήση Σημάτων

Κάθε Φορέας της Σύμπραξης διατηρεί όλα τα δικαιώματα και τους τίτλους για τα εμπορικά και επιχειρησιακά ονόματα και επωνυμίες, τα σήματα υπηρεσιών, τα εμπορικά σήματα, τα λογότυπα ή οποιαδήποτε άλλα αναγνωριστικά σύμβολα χρησιμοποιεί για την αναγνώριση των δραστηριοτήτων του, και κανένας Φορέας της Σύμπραξης δεν θα αποκτήσει, στο πλαίσιο του παρόντος Συμφωνητικού, οποιαδήποτε γενική άδεια ή άλλο σχετικό δικαίωμα ή τίτλο για οποιοδήποτε σήμα των υπολοίπων Φορέων της Σύμπραξης.

ΑΡΘΡΟ 7 – ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ**7.1. Ευθύνη για έμμεσες ζημιές**

Κανένας Φορέας της Σύμπραξης δεν θα έχει την ευθύνη έναντι σε άλλον για την έμμεση ή επακόλουθη απώλεια ή ζημία, όπως, αλλά όχι αποκλειστικά, την απώλεια κέρδους, την απώλεια εισοδήματος ή τη διακοπή συμβάσεων.

7.2. Ευθύνη Έναντι Τρίτων

Ο κάθε Φορέας της Σύμπραξης θα έχει την πλήρη ευθύνη για οποιαδήποτε απώλεια, ζημία ή τραυματισμό έναντι τρίτων που προκαλείται αποκλειστικά από τη διεκπεραίωση των δραστηριοτήτων που βρίσκονται υπό την ευθύνη του, στο πλαίσιο του Έργου.

7.3. Ευθύνη για Υπεργολάβους

Κάθε Φορέας της Σύμπραξης θα έχει την πλήρη ευθύνη για τη διεκπεραίωση της εργασίας που έχει αναλάβει στο πλαίσιο του έργου, καθώς και για την απόδοση της εργασίας των Υπεργολάβων του. Συνεπώς, ο κάθε Φορέας της Σύμπραξης θα διασφαλίζει ότι:

- (i) οι εν λόγω Υπεργολάβοι συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης και της Απόφασης Χρηματοδότησης,
- (ii) τα Δικαιώματα Πρόσβασης των υπόλοιπων Φορέων της Σύμπραξης δεν θίγονται και
- (iii) οι Υπεργολάβοι δεν θα έχουν οποιαδήποτε πρόσβαση στην παραγόμενη Γνώση ή στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία οποιουδήποτε άλλου Φορέα της Σύμπραξης, χωρίς έγγραφη συγκατάθεση από τον τελευταίο.

ΑΡΘΡΟ 8 – ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΟΡΩΝ, ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΦΟΡΕΑ, ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΟΣΥΡΣΗΣ

8.1. Παραβίαση όρων

Σε περίπτωση παραβίασης, από έναν Φορέα της Σύμπραξης (στο εξής «Παραβιάζων»), των υποχρεώσεων του στο πλαίσιο του παρόντος Συμφωνητικού (ή και της Απόφασης Χρηματοδότησης), η οποία παραβίαση, με απόφαση των υπολοίπων Φορέων, θεωρείται ότι δεν είναι δυνατό να επανορθωθεί μέσα σε ..... ( ) ημερολογιακές ημέρες από τη γραπτή ειδοποίηση που θα σταλεί στον Παραβιάζοντα από το Συντονιστή του Έργου, οι υπόλοιποι Φορείς μπορούν από κοινού να αποφασίσουν τη διακοπή της ισχύος του παρόντος Συμφωνητικού με τον Παραβιάζοντα, μετά από προγενέστερη γραπτή ειδοποίηση ..... ( ) ημερολογιακών ημερών από το Συντονιστή του Έργου.

Σε περίπτωση που σύμφωνα με απόφαση των υπολοίπων Μελών της Σύμπραξης, η προαναφερόμενη παραβίαση είναι δυνατό να επανορθωθεί μέσα σε εξήντα (60) ημερολογιακές ημέρες από τη γραπτή ειδοποίηση που θα σταλεί στον Παραβιάζοντα από το Συντονιστή του Έργου, δίνεται ανάλογο χρονικό περιθώριο για την επανόρθωση της παραβίασης. Σε περίπτωση που σ' αυτό το χρονικό διάστημα διαπιστώνεται η αδυναμία του Παραβιάζοντα Φορέα να εκπληρώσει την υποχρέωσή του στα δεδομένα χρονικά περιθώρια, τα υπόλοιπα Μέλη της Σύμπραξης μπορούν να προβούν στην διακοπή της ισχύος του παρόντος Συμφωνητικού για τον εν λόγω Φορέα και να ζητήσουν την αντικατάστασή του με νέο Φορέα, υπό τους όρους και σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο αντίστοιχο τμήμα της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης.

8.2. Απόσυρση Φορέα και συνέπειες

Οποιοσδήποτε Φορέας της Σύμπραξης μπορεί να ζητήσει διακοπή της συμμετοχής του στο έργο και στο παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας, μετά από γραπτή ειδοποίηση προς τους υπόλοιπους Φορείς της Σύμπραξης τουλάχιστον ..... ( ) ημέρες (ή μήνες) πριν, η οποία θα αναφέρει τους λόγους που υφίστανται για τη διακοπή και οι οποίοι θα πρέπει να χαρακτηρίζονται ως «σοβαροί», όπως, ενδεικτικά, η αποδεδειγμένη διακοπή ή αδυναμία λειτουργίας του Φορέα.

Σε κάθε περίπτωση η ΕΥΔΕ ΕΠ ΠΚΜ θα πρέπει να ενημερωθεί γραπτώς και να αποδεχτεί την ανωτέρω τροποποίηση μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα.

8.3. Συνέπειες Απόσυρσης

Οι συνέπειες απόσυρσης Φορέα από τη Σύμπραξη είναι οι εξής:

i. Ο Αποσυρόμενος Φορέας συμφωνεί να αντιμετωπίσει ως τέτοια οποιαδήποτε εμπιστευτική πληροφορία, όπως ορίζεται στο άρθρο 11 του παρόντος, για περίοδο ετών από την

ημερομηνία απόσυρσής του, και συμφωνεί να μην εφαρμόσει Γνώση που προέκυψε από τη συμμετοχή του στο Έργο, σχετικά με οποιοδήποτε δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ή άλλο δικαίωμα ιδιοκτησίας.

ii. Δικαιώματα Πρόσβασης: Οποιοσδήποτε Φορέας αποσύρεται από τη Σύμπραξη:

- Κατ' αρχήν χάνει, μετά από την απόσυρσή του, τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην παραχθείσα Γνώση και την προσδιοριζόμενη Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία.

- Κατ' εξαίρεση, διατηρεί τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία και στην παραχθείσα Γνώση των άλλων Φορέων της Σύμπραξης (στη μορφή που αυτά υπήρχαν κατά την ημερομηνία απόσυρσής του), υπό τις εξής προϋποθέσεις: (α) αυτό απαιτείται για τη χρήση της Γνώσης της οποίας είναι ιδιοκτήτης ή συν-ιδιοκτήτης και (β) τα εν λόγω Δικαιώματα Πρόσβασης ζητούνται μέσα σε τουλάχιστον..... ( ) έτη από την ημερομηνία απόσυρσής του.

iii. Οι υπόλοιποι Φορείς της Σύμπραξης διατηρούν, για τους σκοπούς της έρευνας που διεξάγεται στο πλαίσιο του Έργου, τα Δικαιώματα Πρόσβασης, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 6 («Δικαιώματα Διανοητικής Ιδιοκτησίας»), στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία (στη μορφή που αυτά υπήρχαν κατά την ημερομηνία απόσυρσης) του Αποσυρόμενου Φορέα και στη Γνώση που παράχθηκε στα πλαίσια του Έργου, μέχρι την ολοκλήρωση του ερευνητικού Έργου.

iv. Οικονομικές Επιπτώσεις για τον Αποσυρόμενο Φορέα:

- Ο Αποσυρόμενος Φορέας θα καταβάλλει οικονομική αποζημίωση εάν η απόσυρση έχει επιπτώσεις στην διεκπεραίωση του Έργου. Το ποσό θα καθορίζεται από τα υπόλοιπα Μέλη της Σύμπραξης.

- Ο Αποσυρόμενος θα πρέπει να τηρήσει όλες τις οικονομικές του υποχρεώσεις που ίσχυαν πριν από την ημερομηνία της απόσυρσής του.

▪ Ο Αποσυρόμενος θα πρέπει να επιστρέψει όλο το ποσό που αντιστοιχεί στις προκαταβολές που έλαβε από την ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ, αφού αφαιρεθεί το ποσό που δαπανήθηκε για την εκτέλεση του Έργου πριν από την ημερομηνία αποχώρησής του, παρουσιάζοντας τα κατάλληλα δικαιολογητικά.

v. Ο Αποσυρόμενος Φορέας θα επιστρέψει όλο τον εξοπλισμό ή τα υλικά που του παρασχέθηκαν από τα άλλα Μέλη της Σύμπραξης στο πλαίσιο του έργου.

vi. Ο Αποσυρόμενος Φορέας συμφωνεί να παρέχει, ακόμη και μετά την αποχώρησή του, επαρκή υποστήριξη στα υπόλοιπα Μέλη της Σύμπραξης για την ολοκλήρωση της εργασίας που σχετίζεται με τις δικές του δραστηριότητες, (όπως αυτές καθορίζονται στην Απόφαση Χρηματοδότησης πριν από την αποχώρησή του) στο πλαίσιο του Έργου και των σχετικών Παραδοτέων.

8.4. Αποκλεισμός Φορέα και Συνέπειες

Ο αποκλεισμός ενός Φορέα από τη Σύμπραξη μπορεί να αποφασιστεί μετά από ομόφωνη απόφαση των Φορέων της Σύμπραξης, πλην της ψήφου του αποκλειόμενου Φορέα, τηρώντας τους όρους της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης.

Ο αποκλεισμός ενός Φορέα έχει τις ίδιες συνέπειες με την απόσυρση.

8.5. Συμμετοχή Νέου Φορέα στη Σύμπραξη

8.5.1. Συμμετοχή Νέου Φορέα

Η συμμετοχή ενός νέου Φορέα στη Σύμπραξη μπορεί να αποφασιστεί μετά από ομόφωνη απόφαση των Μελών της. Σε κάθε περίπτωση, οποιαδήποτε αλλαγή στους συμμετέχοντες στη Σύμπραξη θα γίνεται σύμφωνα με τους όρους της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης και θα υπόκειται στην έγκριση της ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ.

8.5.2. Όροι Συμμετοχής Νέων Φορέων

Με τη συμμετοχή του στο Έργο ένας Νέος Φορέας συμφωνεί να συμμετέχει υπό τους όρους της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης και της Απόφασης Χρηματοδότησης.

Η προσχώρηση στη Σύμπραξη ενός νέου Φορέα έχει ισχύ από την ημερομηνία που ο Συντονιστής του Έργου λαμβάνει την έγκριση συμμετοχής του Νέου Φορέα από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, ενώ η συμμετοχή του Νέου Φορέα στο παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας ισχύει από την υπογραφή της αντίστοιχης τροποποίησης του εγγράφου.

8.5.3. Δικαιώματα Πρόσβασης

Ο Νέος Φορέας έχει πρόσβαση στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία των άλλων Φορέων της Σύμπραξης για τους σκοπούς της έρευνας, χρήσης ή της διάδοσης, κατόπιν γραπτού αιτήματος σύμφωνα με τους όρους που τίθενται στο Άρθρο 6 («Δικαιώματα Διανοητικής Ιδιοκτησίας»). Εντούτοις, ένας Φορέας θα έχει το δικαίωμα να αποκλείσει μέρος της Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας του από τα Δικαιώματα Πρόσβασης ενός νέου Φορέα, μέσω γραπτής ειδοποίησης προς τα υπόλοιπα Μέλη της Σύμπραξης, που θα γνωστοποιηθεί πριν από την υπογραφή της σχετικής τροποποίησης του Συμφωνητικού Συνεργασίας για τη συμμετοχή του Νέου Φορέα.

Ο νέος Φορέας θα έχει πρόσβαση στη Γνώση που υπήρχε πριν από τη συμμετοχή του, εφόσον είναι αναγκαία για τις ερευνητικές του δραστηριότητες κατά τη διάρκεια του Έργου, καθώς και μετά το πέρας αυτού, για σκοπούς διάδοσης στην αγορά.

ΑΡΘΡΟ 9 – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΙΣΧΥΟΣ

9.1. Έναρξη ισχύος

Το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας τίθεται σε ισχύ την .../../.....και θα διατηρηθεί σε ισχύ τουλάχιστον μέχρι την ημερομηνία λήξης του ερευνητικού έργου, όπως αυτή προκύπτει από την εν ισχύ Απόφαση ένταξης και την Απόφαση Ολοκλήρωσης του έργου).

9.2. Πρόωρος Τερματισμός

Το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας θα διακοπεί αυτόματα, χωρίς οποιαδήποτε απαίτηση από ή υποχρέωση των Φορέων της Σύμπραξης, σε περίπτωση που συμβεί ένα από τα παρακάτω:

- i.** μη ένταξη του συνεργατικού ερευνητικού έργου στην δράση ««Ερευνητικά Σχέδια Καινοτομίας»»
- ii.** ανάκληση της Απόφασης Χρηματοδότησης
- iii.** σε περίπτωση διακοπής ή αδυναμίας λειτουργίας οποιουδήποτε Φορέα της Σύμπραξης εξ' αιτίας της οποίας συμφωνηθεί, με την έγκριση της ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ, η διακοπή του Έργου.

ΑΡΘΡΟ 10 - ΑΛΛΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ

Κανένας Φορέας της Σύμπραξης δεν απαλλάσσεται, λόγω απόσυρσης ή διακοπής, από:

- i.** τις υποχρεώσεις του, στα πλαίσια της Απόφασης Χρηματοδότησης ή του παρόντος Συμφωνητικού, αναφορικά με το κομμάτι εργασίας που υλοποιήθηκε (ή που θα έπρεπε να είχε υλοποιηθεί) μέχρι την ημερομηνία απόσυρσης ή διακοπής και
- ii.** οποιεσδήποτε υποχρεώσεις ή ευθύνες προκύπτουν από την εν λόγω αποχώρηση ή διακοπή.

ΑΡΘΡΟ 11 – ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ/ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ

11.1. Κατά τη διάρκεια του έργου και για μια περίοδο .....ετών από τη λήξη του, οι Φορείς της Σύμπραξης θα θεωρούν απόρρητες/ εμπιστευτικές, οποιεσδήποτε πληροφορίες που τους αποκαλύφθηκαν κατά τη διάρκεια του έργου από άλλο Φορέα της Σύμπραξης (αποκαλύπτων Φορέας), και οι οποίες χαρακτηρίζονται ως ιδιόκτητες από τον τελευταίο. Συνεπώς, κάθε Φορέας της Σύμπραξης συμφωνεί και δεσμεύεται για τα εξής:

- i.** ο λαμβάνων Φορέας δεν θα χρησιμοποιήσει οποιεσδήποτε τέτοιες πληροφορίες για οποιοδήποτε σκοπό εκτός του πλαισίου των όρων της Απόφασης Χρηματοδότησης και του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας,
- ii.** ο λαμβάνων Φορέας, δεν θα αποκαλύψει οποιεσδήποτε τέτοιες εμπιστευτικές πληροφορίες σε οποιοδήποτε τρίτο, εκτός αν υπάρχει γραπτή συγκατάθεση του αποκαλύπτοντος Φορέα, και
- iii.** τέτοιες πληροφορίες δεν θα αντιγραφούν, ούτε θα αναπαραχθούν συνολικά ή εν μέρει, σε περιπτώσεις όπου τέτοια αντιγραφή ή αναπαραγωγή δεν έχει εγκριθεί εκ των προτέρων γραπτώς από τον αποκαλύπτοντα Φορέα.

11.2. Καμία ευθύνη δεν καταλογίζεται για οποιεσδήποτε τέτοιες πληροφορίες αν :

- a. έχουν δημοσιοποιηθεί πριν από, ή μετά από την κοινοποίησή τους,
- b. είναι ήδη γνωστές στον λαμβάνοντα Φορέα, όπως αποδεικνύεται από γραπτά τεκμήρια στα αρχεία του εν λόγω Φορέα,
- c. έχουν νομότυπα ληφθεί, χωρίς παραβίαση του παρόντος Συμφωνητικού, από τρίτο, ο οποίος δεν δεσμεύεται από τους όρους του παρόντος Συμφωνητικού,
- d. έχουν δημοσιοποιηθεί χωρίς παραβίαση του παρόντος Συμφωνητικού,
- e. έχουν αναπτυχθεί καλοπροαίρετα από υπαλλήλους του λαμβάνοντος Φορέα, οι οποίοι δεν είχαν πρόσβαση στις εμπιστευτικές πληροφορίες,
- f. δεν υποδείχθηκαν επαρκώς ως εμπιστευτικές.

11.3. Ο κάθε Φορέας θα επιβάλει τις ίδιες υποχρεώσεις στους υπαλλήλους του, οι οποίοι λαμβάνουν γνώση των εμπιστευτικών πληροφοριών, ακόμη και για την περίοδο μετά από το τέλος του έργου ή μετά τη λήξη της απασχόλησής τους.

ΑΡΘΡΟ 12 - ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ

Το παρόν Συμφωνητικό δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί ότι δημιουργεί οποιαδήποτε σύμπραξη, συνεταιρισμό, επίσημο εταιρικό σχήμα ή νομική οντότητα ανάμεσα στους συμπράττοντες Φορείς.

ΑΡΘΡΟ 13 – ΕΓΓΡΑΦΑ / ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Οποιαδήποτε γνωστοποίηση δοθεί ή σταλεί στο πλαίσιο του παρόντος Συμφωνητικού, θα απαιτεί έγγραφα νομίμως και αρμοδίως υπογεγραμμένα. Όλες οι γνωστοποιήσεις και τα

έγγραφα που σχετίζονται με το έργο θα πρέπει να στέλνονται με κοινοποίηση προς το Συντονιστή του Έργου.

ΑΡΘΡΟ 14 - ΓΛΩΣΣΑ

Το παρόν Συμφωνητικό συντάσσεται στην Ελληνική γλώσσα, η οποία θα διέπει, κατά κανόνα, όλα τα έγγραφα, τις ειδοποιήσεις και τις συναντήσεις που σχετίζονται με το Έργο.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η Σύμπραξη συμπεριλαμβάνει φορέα που λειτουργεί νόμιμα σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. είναι δυνατή η χρήση της Αγγλικής στα έγγραφα που αφορούν στην επικοινωνία των φορέων της σύμπραξης.

ΑΡΘΡΟ 15 – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ/ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΟΡΩΝ

Τα Παραρτήματα του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας, τα οποία αποτελούν και αναπόσπαστο μέρος της εν λόγω συμφωνίας είναι τα εξής:

- Παράρτημα Α¹: Κατανομή Πόρων με τεκμηρίωση της πραγματικής συνεργασίας
- Παράρτημα Β: Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία
- Παράρτημα Γ: Κατάλογος Οργάνων και Εξοπλισμού που θα συνεισφέρει ο κάθε Φορέας στο Έργο
- Παράρτημα Δ: Κατάλογος τρίτων μερών (ιδίως θυγατρικών εταιριών) που ενδέχεται να εμπλακούν με την απόκτηση δικαιωμάτων

Σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ όρων οι οποίοι περιέχονται στο κύριο σώμα του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας και στα Παραρτήματά του, οι όροι οι οποίοι περιέχονται στο κύριο σώμα του εγγράφου θα υπερισχύουν.

Σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ όρων οι οποίοι περιέχονται στο παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας και στην Απόφαση Χρηματοδότησης (συμπεριλαμβανομένων των Παραρτημάτων, που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής), οι όροι που αναφέρονται στην Απόφαση Χρηματοδότησης θα υπερισχύουν.

ΑΡΘΡΟ 16 – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

16.1 Οποιαδήποτε δικαιώματα ή υποχρεώσεις των Φορέων της Σύμπραξης προκύπτουν από το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας δεν μπορούν να ανατεθούν ή να μεταβιβασθούν, στο σύνολό τους ή εν μέρει, σε οποιοδήποτε τρίτο, χωρίς την προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση των υπολοίπων Μελών της Σύμπραξης και με την επιφύλαξη των όρων της Απόφασης Χρηματοδότησης.

16.2 Σε περίπτωση που υπάρχει ουσιώδης διαφορά ανάμεσα στους όρους της Απόφασης Χρηματοδότησης και στις διατάξεις του παρόντος, τα Μέλη της Σύμπραξης δεσμεύονται να προβούν άμεσα σε ανάλογη τροποποίηση του παρόντος Συμφωνητικού, αν αυτό κρίνεται απαραίτητο από την αρμόδια Αρχή.

16.3 Όλες οι τροποποιήσεις και μετατροπές στο παρόν Συμφωνητικό γίνονται με επίσημα έγγραφα τα οποία υπογράφονται από όλους τους Φορείς της Σύμπραξης.

ΑΡΘΡΟ 17 – ΑΚΥΡΩΣΗ Ή ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ

Σε περίπτωση που οποιαδήποτε διάταξη του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας αποδειχθεί ότι είναι άκυρη ή αδύνατη εκπλήρωσης, ή γίνει στην πορεία άκυρη ή αδύνατη εκπλήρωσης, είτε στο σύνολό της, είτε εν μέρει, αυτό δεν θα έχει επιπτώσεις στην ισχύ των λοιπών διατάξεων του Συμφωνητικού.

ΑΡΘΡΟ 18 – ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ

Το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας διέπεται από το ελληνικό δίκαιο.

ΑΡΘΡΟ 19 - ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν να καταβάλλουν προσπάθειες για τη φιλική διευθέτηση οποιασδήποτε διαφωνίας προκύπτει μεταξύ τους σε σχέση με την υλοποίηση του Έργου που έχουν προτείνει σύμφωνα με την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης και το παρόν Συμφωνητικό.

Σε περίπτωση αποτυχίας, η διαφωνία που προκύπτει από, ή σε σχέση με, το παρόν Συμφωνητικό θα επιλύεται σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: Κατανομή Πόρων με τεκμηρίωση της πραγματικής συνεργασίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: Προϋπάρχουσα Γνώση/ Τεχνογνωσία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ: Όργανα και Εξοπλισμός που θα συνεισφέρει ο κάθε Φορέας στο Έργο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ: Κατάλογος τρίτων μερών (ιδίως θυγατρικών εταιριών) που ενδέχεται να εμπλακούν με την απόκτηση δικαιωμάτων

---

¹ Τα Παραρτήματα του Συμφωνητικού είναι προαιρετικά και μπορούν να παραλειφθούν, ανάλογα με τη συμφωνία των Μερών. Ωστόσο, συνιστάται η συμπερίληψή τους στο Συμφωνητικό, καθώς έχουν ιδιαίτερα επιβοηθητικό χαρακτήρα για την ομαλή διεκπεραίωση του έργου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ : ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΟΡΚΩΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗ

Κάθε αίτημα επαλήθευσης από τον δικαιούχο θα πρέπει να συνοδεύεται με την κάτωθι βεβαίωση συμπληρωμένη και υπογεγραμμένη από ορκωτό λογιστή.

Ημερομηνία/Κωδικός Έργου	
Επωνυμία/Διεύθυνση Δικαιούχου	

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΟΡΚΩΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗ

Ο/Η [ονοματεπώνυμο ορκωτού λογιστή/επωνυμία εταιρίας ορκωτών λογιστών], ο/η οποίος/α εδρεύει [διεύθυνση], πιστοποιεί ότι:

Πραγματοποιήθηκε έλεγχος αναφορικά με το κόστος που δηλώνεται στις Οικονομικές Καταστάσεις του δικαιούχου ....., στον οποίο αποστέλλεται η εν λόγω βεβαίωση. Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αναλυτική πρόσκληση της Δράσης «Επενδυτικά Σχέδια Καινοτομίας» στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας στα πλαίσια του Επιχειρησιακού προγράμματος «Κεντρική Μακεδονία 2014-2020» καθώς και των παραρτημάτων της. Οι ανωτέρω αναφερόμενες Οικονομικές Καταστάσεις εξετάστηκαν και πραγματοποιήθηκαν έλεγχοι των δικαιολογητικών και των λογιστικών αρχείων που κρίθηκαν απαραίτητα προκειμένου να διαβεβαιώσουμε ότι οι δαπάνες που δηλώθηκαν στο αίτημα ελέγχου:

☐	Είναι επιλέξιμες, σύμφωνα με το κεφάλαιο 6.1 –ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ της αναλυτικής πρόσκλησης και συνδέονται άμεσα με το οικονομικό αντικείμενο, όπως προβλέπεται στο εγκεκριμένο τεχνικό παράρτημα της πράξης με κωδικό έργου ΚΜΡ6-.....
☐	Πραγματοποιήθηκαν εντός των ημερομηνιών επιλεξιμότητας που ορίζονται στην παρούσα πρόσκληση.
☐	Το κόστος τους είναι εύλογο, αιτιολογημένο και συμμορφώνεται με τις αρχές της δημοσιονομικής διαχείρισης.
☐	Πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο και καταγράφονται στους λογαριασμούς του σύμφωνα με τις λογιστικές αρχές.
☐	Δηλώνονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας.
☐	Επαληθεύονται από τα πρωτότυπα παραστατικά δαπανών καθώς και από τις εξοφλήσεις τους.
☐	Πραγματοποιήθηκαν ανά κατηγορία και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ-ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΔΑΠΑΝΩΝ, της αναλυτικής πρόσκλησης.

Ημερομηνία, σφραγίδα/υπογραφή